

Официален вестник

на Европейския съюз

L 183

Издание
на български език

Законодателство

Година 58

10 юли 2015 г.

Съдържание

II Незаконодателни актове

РЕШЕНИЯ

- ★ Решение (ЕС) 2015/1091 на Комисията от 9 юли 2014 година относно мерки SA.34191 (2012/C) (ex 2012/NN) (ex 2012/CP), приведени в действие от Латвия в полза на A/S Air Baltic Corporation (airBaltic) (нотифицирано под номер C(2014) 4552)⁽¹⁾ 1
- ★ Решение (ЕС) 2015/1092 на Комисията от 23 юли 2014 година относно държавни помощи SA.34824 (2012/C), SA.36007 (2013/NN) SA.36658 (2014/NN), SA.37156 (2014/NN) и SA.34534 (2012/NN), приведени в действие от Гърция в полза на групата на Националната банка на Гърция във връзка със:
 - рекапитализацията и реструктурирането на National Bank of Greece S.A.;
 - оздравяването на First Business Bank S.A. чрез нареждане за прехвърляне към National Bank of Greece S.A.;
 - оздравяването на Probank S.A. чрез нареждане за прехвърляне към National Bank of Greece S.A.;
 - оздравяването на Cooperative Bank of Lesvos-Limnos, Cooperative Bank of Achaia и Cooperative Bank of Lamia (нотифицирано под номер C(2014) 5201)⁽¹⁾ 29

АКТОВЕ, ПРИЕТИ ОТ ОРГАНИТЕ, СЪЗДАДЕНИ С МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

- ★ Правило № 95 на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) — Единни предписания за одобряване на превозни средства по отношение на защитата на пътниците в случай на страничен удар [2015/1093] 91

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП

II

(Незаконодателни актове)

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2015/1091 НА КОМИСИЯТА

от 9 юли 2014 година

относно мерки SA.34191 (2012/C) (ex 2012/NN) (ex 2012/CP), приведени в действие от Латвия в полза на A/S Air Baltic Corporation (airBaltic)

(нотифицирано под номер C(2014) 4552)

(само текстът на английски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, алинея първа от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като взе предвид решението, с което Комисията взе решение да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на помощ SA.34191 (2012/C) (ex 2012/NN) (ex 2012/CP) ⁽¹⁾,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочените разпоредби и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

1.1. ПРЕДВАРИТЕЛНОТО УВЕДОМЛЕНИЕ — SA. 33799 (2011/PN)

- (1) Чрез уведомление № 6332 в системата SANI от 18 октомври 2011 г., регистрирано на 20 октомври 2011 г., Латвия уведоми предварително Комисията за заем в размер на 16 милиона латвийски лата (22,65 милиона евро) ⁽²⁾ в полза на A/S Air Baltic Corporation („airBaltic“ или „дружеството“). Латвийските органи бяха на мнение, че заемът не представлява държавна помощ, но независимо от това подадоха предварително уведомление за него от съображения за правна сигурност и прозрачност. Това предварително уведомление е регистрирано под номер SA.33799 (2011/PN).
- (2) На 27 октомври 2011 г. се състоя среща с латвийските органи и техните съветници, след което латвийските органи предоставиха допълнителна информация с писмо от 7 ноември 2011 г. Комисията поиска допълнителна информация с електронни писма от 16 ноември 2011 г., 17 ноември 2011 г., 1 декември 2011 г. и 9 декември 2011 г., на които латвийските органи отговориха с електронни съответно на 16 ноември 2011 г., 22 ноември 2011 г., 7 декември 2011 г. и 13 декември 2011 г.

⁽¹⁾ ОВ С 69, 8.3.2013 г., стр. 40.

⁽²⁾ Обменен курс 1 EUR = 0,7063 LVL. Средният обменен курс за 2011 г., публикуван от Европейската централна банка, може да бъде намерен на адрес: <http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=100000233>.

- (3) На 4 януари 2012 г. Латвия представи допълнителна информация и обясни, че заемът от 16 милиона латвийски лата, посочен в точка 1.1 по-горе, е бил отпуснат на дружеството още на 21 октомври 2011 г. без предварително разрешение от страна на Комисията. В допълнение, на 13 декември 2011 г. латвийската държава реши да увеличи капитала на дружеството и на 14 декември 2011 г. на airBaltic беше отпуснат втори заем.
- (4) С оглед на факта, че мярката е била предоставена на дружеството, и вследствие на получена на 9 януари 2012 г. жалба (вж. раздел 1.2 below), латвийските органи оттеглиха своето предварителното уведомление с електронно писмо от 21 февруари 2012 г. Дело SA. 33799 (2011/PN) относно държавна помощ беше приключено административно на 27 февруари 2012 г.

1.2. ЖАЛБИТЕ — SA.34191 (2012/C) (ex 2012/NN) (ex 2012/CP)

- (5) На 9 януари 2012 г. Комисията получи жалба от частното дружество SIA baltijas aviācijas sistēmas („BAS“ или „жалбоподателят“), бивш акционер в airBaltic, във връзка с редица мерки, за които се твърди, че латвийската държава е предоставила на airBaltic.
- (6) С писмо от 23 януари 2012 г. Комисията изпрати жалбата за коментар от страна на Латвия, която отговори на 13 март 2012 г. С писмо от 14 май 2012 г. Комисията поиска допълнителна информация от Латвия, която отговори на 16 юли 2012 г.
- (7) С писмо от 18 юли 2012 г., заведено на 20 юли 2012 г., Комисията получи нова жалба от г-жа Inga Piterniece, бивш член на съвета на BAS, по отношение на допълнителна мярка, за която се твърди, че е била предоставена от латвийската държава на airBaltic. С писмо от 24 юли 2012 г. Комисията изпрати новата жалба за коментар от страна на Латвия, която отговори на 22 август и на 4 септември 2012 г.
- (8) На 5 юли и 17 август 2012 г. се проведеха срещи с латвийските органи, техните съветници и представители на AirBaltic.
- (9) С писмо от 20 ноември 2012 г. Комисията уведоми Латвия, че е взела решение да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“), по отношение на помощта („решението за откриване“). Латвия представи своите мнения относно решението за откриване с писмо от 23 януари 2013 г. Комисията поиска информация от Латвия с писмо от 6 март 2013 г., на което получи отговор на 8 април 2013 г. Освен това на 25 юни 2013 г. се състоя среща с латвийските органи, след която Латвия предостави допълнителна информация на 14 август, 18 септември, 9 и 25 октомври 2013 г. На 22 октомври и 22 ноември 2013 г., както и на 10 януари 2014 г. се проведеха допълнителни срещи с латвийските органи и техните законни представители. Латвия предостави допълнителна информация на 7 и 8 ноември, 2, 13 и 20 декември 2013 г., както и на 28 и 31 януари, 28 февруари, 24 и 26 март, 9 април и 16 май 2014 г.
- (10) Решението на Комисията да открие процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽³⁾ на 8 март 2013 г. Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си по отношение на помощта.
- (11) Комисията получи мнения от Ryanair и airBaltic, както и от три физически лица от името на кредиторите на AirBaltic (FLS, AB Jet и Eurobalt Junipro). Комисията препрати получените мнения на Латвия, на която бе дадена възможност за реакция. Коментарите от страна на Латвия бяха получени на 27 май 2013 г.
- (12) С писмо от 4 юли 2014 г. Латвия се съгласи да се откаже от правата си по силата на член 342 от ДФЕС във връзка с член 3 от Регламент (ЕО) № 1/1958 и настоящото решение да бъде прието и нотифицирано на английски език.

2. ЛАТВИЙСКИЯТ ВЪЗДУШНОТРАНСПОРТЕН ПАЗАР

- (13) Въздушнотранспортният пазар в Латвия се разшири бързо след присъединяването на страната към ЕС. Между 2003 и 2007 г. средният годишен ръст на броя на пътниците на Международно летище Рига — включващ пътуващите от точка до точка и трансферните пътници — достигна 47 %, увеличавайки се от около 700 000 души през 2003 г. на 3,2 милиона през 2007 г. Навлизането на нискотарифни превозвачи, особено Ryanair, допринесе за ръста на пазара, тъй като търсенето се повиши съществено с откриването на нови маршрути.

⁽³⁾ Вж. бележка под линия 1.

- (14) Световната икономическа криза от 2008—2009 г. сериозно засегна икономическия растеж на Латвия, а като следствие — и нейния въздушнотранспортен пазар. В резултат на кризата броят на пътниците от точка до точка в Латвия намаля от 3,2 милиона през 2008 г. на 2,7 милиона през 2009 г., въпреки че общият брой на пътниците продължи да нараства благодарение на трансферните пътници.
- (15) През 2010 г. растежът на пазара като цяло се възобнови, достигайки средно 12 % годишен растеж. Макар че пазарът за превоз на пътници от точка до точка се увеличи средно с 9 % годишно, пазарът за трансфер на пътници достигна ръст от 18 % годишно. Очаква се в бъдеще латвийският въздушнотранспортен пазар да продължи да нараства с годишен темп на растеж от 7 % между 2012 и 2015 г.
- (16) Международното летище в Рига е водещо в Балтийския регион. През 2011 г. около 5,1 милиона пътници са пътували до/от Рига, в сравнение с 1,9 милиона пътници, които пътуват до/от Талин и 1,7 милиона пътници, които пътуват до/от Вилнюс. През 2011 г. airBaltic е превозила 66 % от пътниците, които летят през Рига, докато Ryanair — вторият по големина оператор и основен конкурент на AirBaltic — е превозил 20 %. Други 15 дружества извършват полети до/от Рига (доставчици на цялостни услуги и нискотарифни превозвачи), превозващи 14 % от всички пътници ⁽⁴⁾.

3. БЕНЕФИЦИЕРЪТ

- (17) AirBaltic е създадена през 1995 г. чрез съвместно предприятие между Scandinavian Airlines SAS и латвийската държава. През януари 2009 г., SAS продаде целия си дял в дружеството (47,2 %) на BAS.
- (18) От информацията, публикувана в пресата, изглежда, че BAS е създадена като частно дружество, притежавано изцяло от г-н Bertolt Flick до декември 2010 г., когато 50 % от неговите акции са прехвърлени на Bahamas-registered Taurus Asset Management Fund Ltd („Taurus“). ⁽⁵⁾
- (19) От октомври 2011 г. акционери в airBaltic са латвийската държава — чрез Министерството на транспорта — с 52,6 % от акциите и BAS с 47,2 %, а останалата част (0,2 %) са притежавани от руската авиокомпания Transaero. Тогава председател и главен изпълнителен директор на AirBaltic беше г-н Bertolt Flick. От 1 ноември 2011 г. насам главен изпълнителен директор на airBaltic е г-н Martin Gauss, бивш главен изпълнителен директор на Malév.
- (20) Въз основа на предоставената от латвийските органи информация изглежда, че BAS са предоставили като допълнително обезпечение своето дялово участие от 47,2 % в airBaltic на Latvijas Krājbanka, латвийското дъщерно дружество на литовската банка Snoras ⁽⁶⁾. На 16 ноември 2011 г. Snoras се срина и беше национализирана ⁽⁷⁾. На 17 ноември 2011 г. Комисията за финансови и капиталови пазари на Латвия („FCMC“) нареди на Latvijas Krājbanka да ограничи банковите операции, надхвърлящи 100 000 евро ⁽⁸⁾. Със заповед на FCMC от 21 ноември 2011 г. бе спряна дейността на „Latvijas Krājbanka“ и бе назначено доверено лице ⁽⁹⁾.
- (21) Съгласно предоставената информация изглежда, че BAS не е изпълнила някои от своите финансови задължения към Latvijas Krājbanka. В резултат на това на 30 ноември 2011 г., Latvijas Krājbanka продаде на Министерството на транспорта всички — с изключение на една — акции от airBaltic, притежавани преди това от BAS, на тяхната номинална стойност, на обща стойност 224 453 латвийски лата (317 787 евро) ⁽¹⁰⁾. В резултат на това участието на Латвия в AirBaltic нарасна до 99,8 %, а BAS запази само една акция.

⁽⁴⁾ Източник: Годишникът на Международно летище Рига за 2011 г. може да бъде намерен на адрес: <http://www.riga-airport.com/en/main/about-company/gada-gramata>

⁽⁵⁾ Вж. <http://bnn-news.com/airbaltic-shareholders-structure-11608>. В пресата се съобщава за връзки между Taurus и руският предприемач г-н Владимир Антонов.

⁽⁶⁾ Бившият главен акционер и председател на литовската банка Snoras беше г-н Владимир Антонов.

⁽⁷⁾ Централната банка на Литва поясни, че е било необходимо да национализира Snoras поради невъзможността на банката да спазва нормативните изисквания, непредоставянето на поискана информация и лошото състояние на активите. Вж. <http://en.rian.ru/business/20120523/173624459.html> и <http://www.bloomberg.com/news/2011-12-19/antonov-says-he-invested-50-million-euros-in-latvia-s-airbaltic.html>

⁽⁸⁾ Вж. http://www.lkb.lv/en/about_bank/news/archyve?item=2022&page=6

⁽⁹⁾ Вж. http://www.fktk.lv/en/publications/other_publications/2012-02-07_jsc_latvijas_krajbanka_c/

⁽¹⁰⁾ Министърът на транспорта обясни, че целта на придобиването е била да се защитят вложителите на Latvijas Krājbanka. Изглежда, че е имало опасност финансовите проблеми на BAS да попречат на държавата да инвестира в капитала на airBaltic, поради което правителството е решило да действа в защита на своите интереси и да поеме контрола над airBaltic. Вж. <http://www.bloomberg.com/news/2011-12-01/latvia-buys-out-minority-shareholder-in-airbaltic-ministry-says.html> и http://www.sam.gov.lv/?cat=8&art_id=2598

- (22) От информацията в пресата личи, че акционерите на BSA са предоставили на Latvijas Krājbanka своите акции в BAS като обезпечение на Latvijas Krājbanka ⁽¹¹⁾. На 6 февруари 2012 г. в контекста на производството по несъстоятелност, отнасящо се до BAS ⁽¹²⁾, дъщерно дружество на Latvijas Krājbanka поема акциите на BAS от предишните акционери и назначава ново ръководство.
- (23) На последно място изглежда, че на 8 юни 2012 г. латвийската държава закупува от BAS единствената му акция в airBaltic за 1 LVL. Следователно, считано от тази дата, BAS вече не е акционер в AirBaltic ⁽¹³⁾.
- (24) Във връзка с финансовото състояние на airBaltic латвийските власти обясниха, че затрудненията на дружеството са започнали през 2008 г. вследствие на световната икономическа рецесия и драстичното увеличение на цената на нефта. В резултат на това през 2008 г. airBaltic регистрира загуби от 28 милиона латвийски лата (39,64 милиона евро). През 2009 г. обаче дружеството реализира печалба от 14 милиона латвийски лата (19,82 милиона евро) ⁽¹⁴⁾. През 2010 г. airBaltic отново регистрира загуби от 34,2 милиона латвийски лата (48,42 милиона евро). През юни 2011 г. латвийският министър на икономиката заяви, че airBaltic работи със загуба от 18 милиона латвийски лата (25,48 милиона евро) през първите пет месеца на 2011 г. и е почти пред фалит ⁽¹⁵⁾. На 21 септември 2011 г. airBaltic подава молба за правна защита от своите кредитори ⁽¹⁶⁾. Резултатите от одитите през 2011 г. показват регистрира загуби от 83,5 милиона латвийски лата (118,22 милиона евро).
- (25) На 27 август 2012 г. Латвия публикува покана за потенциалните инвеститори да заявят интереса си към придобиването на 50 % минус един глас от капитала на AirBaltic (*), въпреки че не бяха изключени сделки от различно естество. Основните критерии за избора на инвеститор щяха да бъдат способността да се подпомогне развитието на airBaltic, репутацията и опита на инвеститора, както и неговите финансови ресурси. Процесът трябва да приключи през 2014 г.

4. ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ

4.1. СПОРАЗУМЕНИЕТО ОТ 3 ОКТОМВРИ 2011 Г.: ПЪРВИЯТ ЗАЕМ ОТ ДЪРЖАВАТА И ЗАЕМЪТ ОТ BAS

- (26) Въз основа на споразумението от 3 октомври 2011 г. („споразумението“) Латвия се съгласява да отпусне на airBaltic заем от 16 милиона латвийски лата (22,65 милиона евро) („първият заем от държавата“, **мярка 1**) успоредно с друг заем от 14 милиона латвийски лата (19,82 милиона евро) от BAS („заемът от BAS“). Условието на двата заема бяха свързани и еднакви, а първоначалната лихва беше [11 — 13] ⁽¹⁷⁾ %. Въпреки това към момента на отпускането на заема на airBaltic BAS се отказва от правото си да обезпечи заема от BAS.
- (27) В споразумението се предвижда също така, че не по-късно от 15 декември 2011 г. държавата ще предостави допълнителен заем на airBaltic в неопределен размер, пропорционално на правата си на глас, при еднакви условия с първия заем от държавата. И двата заема от държавата е трябвало да се капитализират, ако бъдат изпълнени редица условия, сред които условието съветът на airBaltic да одобри бизнес план/план за реструктуриране.
- (28) В член 7 от споразумението се предвиждат условията за бъдещото увеличение на капитала на airBaltic. В частност в член 7.3 се посочва, че „*държавният заем и заемът от BAS [...] могат да бъдат добавени към сумата, която да бъде капитализирана*“. Съгласно член 7.4 BAS се ангажира да гласува за капитализацията на заема и за увеличаване на капитала. В случай че BAS не изпълни ангажиментите си, член 7.4 предоставя на държавата правото да закупи от BAS акциите му в airBaltic за 1 латвийски лат ⁽¹⁸⁾.

⁽¹¹⁾ Вж. <http://www.baltic-course.com/eng/transport/?doc=54423>. В пресата се съобщава също така, че според твърденията BAS дължи 14 милиона латвийски лата на Latvijas Krājbanka (вж. например: <http://www.baltic-course.com/eng/transport/?doc=53861>)

⁽¹²⁾ Според Латвия към август 2013 г. BAS не е обявено в несъстоятелност, въпреки опитите на някои от неговите кредитори.

⁽¹³⁾ Освен това изглежда, че поне от 2010 г. нататък основните акционери в airBaltic — латвийската държава и BAS — са били в конфликт: в пресата се говори за многобройни съдебни спорове между латвийската държава и BAS (вж. например <http://atwonline.com/airline-finance-data/news/airbaltic-files-bankruptcy-0921>).

⁽¹⁴⁾ Вж. <http://centreforaviation.com/analysis/airbaltics-restructuring-plan-is-in-full-swing-but-competition-from-estonian-air-is-rising-74754>

⁽¹⁵⁾ Вж. <http://www.eurofound.europa.eu/emcc/erm/factsheets/18371/Air%20Baltic%20Corporation?Template=searchfactsheets&kSel=1> и <http://www.baltic-course.com/eng/transport/?doc=42089>

⁽¹⁶⁾ Вж. https://www.airbaltic.com/en/bottom_menu/press-room/press_releases/2011/airbaltic-files-for-legal-protection-airbaltic-to-continue-operations

(*) На 27 август 2012 г. латвийското министерство на транспорта публикува обява в европейското и британското издание на „Financial Times“ с покана за необвързващо изразяване на интерес за участие в продажбата на акции, емитирани от airBaltic. Вж. http://prudential.lv/upload_file/27082012-ABC%20ad%20EN.pdf.

⁽¹⁷⁾ Търговска тайна.

⁽¹⁸⁾ Латвийската държава явно е упражнила това свое право на 8 юни 2012 г. (вж. съображение 23 по-горе).

- (29) Латвия предостави първия заем от държавата на airBaltic на 21 октомври 2011 г. (вж. съображение 3 по-горе) BAS е отпуснал своя заем на 1 ноември 2011 г.
- (30) На 13 декември 2011 г., след като делът на Латвия в airBaltic се увеличи на 99,8 % (вж. съображение 21 по-горе), латвийското правителство реши да одобри намалението на лихвения процент по първия заем от държавата от [11—13] % на [2—4] %. Тъй като първият заем от държавата и заемът от BAS са свързани (вж. съображение 26 по-горе), същото намаление на лихвения процент е било приложено и за заема от BAS.

4.2. ВТОРИЯТ ЗАЕМ ОТ ДЪРЖАВАТА ОТ 13 ДЕКЕМВРИ 2011 Г.

- (31) На 13 декември 2011 г. едновременно с намалението на лихвения процент по първия заем от държавата (вж. съображение 30 по-горе) латвийското правителство реши да предостави на airBaltic конвертируем заем от 67 милиона латвийски лата (94,86 милиона евро) при лихвен процент от [9 — 11] %, разделен на два транша („втори заем от държавата“, **мярка 2**) ⁽¹⁹⁾.
- (32) Първият транш от втория заем от държавата в размер на 41,6 милиона латвийски лата (58,89 милиона евро) е бил отпуснат незабавно на airBaltic със споразумението от 14 декември 2011 г. Вторият транш от 25,4 милиона латвийски лата (35,96 милиона евро) е бил предоставена на дружеството на 14 декември 2012 г., т.е. след като Комисията прие своето решение за откриване на процедурата.

4.3. ДОГОВОРЕНТО НА 22 ДЕКЕМВРИ 2011 Г. УВЕЛИЧАВАНЕ НА КАПИТАЛА НА AIRBALTIC

- (33) По време на заседанието на акционерите на airBaltic на 22 декември 2011 г. латвийската държава и BAS — въпреки че към тогавашния момент последното притежава само една акция в дружеството — се договарят за увеличение на капитала от 110 милиона латвийски лата (155,74 милиона евро) („увеличението на капитала“, **мярка 3**). Това е трябвало да бъде постигнато чрез преобразуване в капитал на първия заем от държавата, на първия транш от втория заем от държавата и на заема от BAS, заедно с парична вноска от BAS от 37,7 милиона латвийски лата (53,38 милиона евро).
- (34) Латвийската държава изпълнява решението си да участва в увеличаването на капитала на airBaltic на 29 декември 2011 г. и дава ход на преобразуването в капитал на първия заем, както и на първия транш от втория заем от държавата.
- (35) С писмо от 4 януари 2012 г. Министерството на транспорта на Латвия поиска от BAS да участва в увеличението на капитала чрез преобразуване на заема от BAS и вливане на парични средства. Въпреки исканията от страна на латвийските органи, BAS не изглежда да е било склонно да изпълни споразумението, договорено на събранието на акционерите. Действително, с писма от 6—26 януари 2012 г. BAS оспорва придобиването от страна на държавата чрез Latvijas Krājbanka на акциите на airBaltic, притежавани преди това от BAS (вж. съображение 21 по-горе), и изисква от държавата да се въздържа от приемането на решения, отнасящи се до промени в капитала на airBaltic. На 19 януари 2012 г. FCMC издаде официална забрана, отнасяща се до BAS и airBaltic, за включване на заема от BAS като част от увеличението на капитала.
- (36) До 30 януари 2012 г., а именно до края на първия етап на срока за записване на увеличението на капитала, BAS нито е преобразувало заема си, нито е вляло парични средства в дружеството.

4.4. ЖАЛБАТА ОТ BAS И ПОСЛЕДВАЩИ СЪБИТИЯ

- (37) Жалбата, внесена в Комисията на 9 януари 2012 г., се отнася до първия и втория заем от държавата, както и до увеличението на капитала. В допълнение, BAS внесе жалба относно две други мерки, които потенциално водят до помощ за airBaltic, а именно придобиването от страна на държавата на облигации с нулев купон от airBaltic през април 2010 г. (**мярка 4**) и плащането на 2,8 милиона евро от Latvijas Krājbanka на airBaltic на 21 и 22 ноември 2011 г. (**мярка 5**).
- (38) Латвия обясни, че мярка 4 е довела до придобиването на облигации с нулев купон от airBaltic на стойност 30 милиона латвийски лата (42,47 милиона евро) от страна на мнозинството акционери в airBaltic по това време, т.е. латвийската държава и BAS. Съответстващата на Латвия част не е била пряко записана от Министерство на транспорта — действителният собственик на акциите на AirBaltic, а от латвийския държавен радио- и телевизионен център („LVRTC“), дружество със 100 % държавно участие. Облигациите са били придобити при номинална стойност в размер на 1 LVL всяка и без никаква лихва, и са били закупени от Латвия и BAS пропорционално на тяхното дялово участие. От това излиза, че латвийската държава е придобила облигации с нулев

⁽¹⁹⁾ Обратно на това, което е посочено в съображение 80 от решението за откриване, по време на официалната процедура по разследване Комисията отбелязва, че BAS не е била длъжна съгласно споразумението да предостави конвертируем заем при условия *pari passu* успоредно с втория заем от държавата.

купон от airBaltic на стойност приблизително 15,78 милиона латвийски лата (22,34 милиона евро), а BAS — на стойност приблизително 14,22 милиона латвийски лата (20,13 милиона евро). Облигациите трябва да бъдат преобразувани в капитал на 1 юли 2015 г. при съотношение от една акция за облигация.

- (39) Що се отнася до мярка 5, латвийските органи обясниха, че не са правени никакви плащания на airBaltic на 21 и 22 ноември 2011 г., както твърди жалбоподателят. Въпреки това airBaltic е представило три платежни нареждания на Latvijas Krājbanka преди решенията на FCMC от 17 ноември 2011 г. за ограничаване на банковите операции в размер над 100 000 EUR и за спиране на всички операции на Latvijas Krājbanka на 21 ноември 2011 г. (вж. съображение 20 по-горе). Тези платежни нареждания са изпълнени от Latvijas Krājbanka дни по-късно. По-специално, въпросните операции са били две плащания от [...] милиона щатски долара за клиринговата къща на IATA и от [...] милиона евро за Международно летище Рига, извършени на 25 ноември 2011 г., както и прехвърляне на [...] милиона евро към алтернативна банкова сметка на airBaltic в Swedbank, извършено на 30 ноември 2011 г.

4.4.1. Планът за реструктуриране „reShape“ от март 2012 г.

- (40) През март 2012 г. airBaltic прие план за реструктуриране, озаглавен „reShape“. В него са предвидени редица мерки, включително закупуването на по-ефективни самолети ⁽²⁰⁾ и закриването на някои маршрути, което би позволило на дружеството да стане рентабилно през 2014 г. в реалистичния и по-оптимистичния сценарий. Въпреки това, при песимистичния сценарий airBaltic би имало отрицателна печалба преди лихви и данъци (EBIT) поне до 2016 г.
- (41) В плана за реструктуриране се предвижда, че освен вече заделените за дружеството 83 милиона латвийски лата (117,51 милиона евро) ⁽²¹⁾ ще е необходимо допълнително финансиране от [45—55] милиона латвийски лата ([64—78] милиона евро) [...] в реалистичния сценарий. Тази сума би била по-малка [5—15] милиона латвийски лата ([7 — 21 милиона евро) в оптимистичния сценарий, но би била по-голяма [135—145] милиона латвийски лата (EUR [192—206] милиона евро) в песимистичния сценарий.

4.5. ВАШАТА ЖАЛБА ОТ 18 ЮЛИ 2012 Г.

- (42) С изключение на Латвия и BAS редица други инвеститори също са страни по споразумението. Тези инвеститори са се съгласи да предоставят два синдикирани заема на airBaltic от 35 милиона евро всеки с първоначален лихвен процент от [5 — 7] %. Синдикираният заем 1 е трябвало да бъде предоставен от Latvijas Krājbanka и литовската банка Snogas. Синдикираният заем 2 е трябвало да бъде предоставен от няколко дружества, сред които и Taurus. Тези синдикирани заеми е трябвало да бъдат отпуснати с цел да се заменят няколко стари задължения, които airBaltic има към тези частни инвеститори. В случай че BAS не изпълни ангажиментите си съгласно споразумението, в съответствие с член 7.4 на инвеститорите, които е трябвало да предоставят на AirBaltic синдикирания заем 2 — включително акционерът в BAS Taurus — са се съгласили „да припишат и да предадат на държавата или на определено от нея дружество за сумата от 1 LVL всички вземания, които произлизат от [...] неизплатения [синдикиран] заем № 2“.
- (43) На 18 юли 2012 г. Комисията получи допълнителна жалба (вж. съображение 7 по-горе) относно задължението на инвеститорите съгласно член 7.4 от споразумението да припишат и да предадат на държавата или на определено от нея дружество всички вземания, произтичащи от синдикирания кредит 2, за едва 1 LVL (вж. съображение 28 по-горе). Жалбоподателят твърди, че с писма от 9 февруари 2012 г. и 12 юни 2012 г. латвийските държава е решила вземане от 5 милиона евро към airBaltic за синдикиран заем 2 — частта, предоставена от Taurus, от общо 35 милиона евро — да бъде приписано на airBaltic на цена от 1 LVL (**мярка 6**).

5. РЕШЕНИЕТО ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

- (44) На 20 ноември 2012 г. Комисията взе решение да открие официална процедура по разследване. В решението си за откриване на процедурата Комисията стигна до предварително мнение, че airBaltic може да се счита за предприятие в затруднение по времето, когато са предоставени идентифицираните мерки. Тя изрази също така съмнения по отношение на шестте оценявани мерки и стигна до предварителното заключение, че всички те включват държавна помощ.

⁽²⁰⁾ На 10 юли 2012 г. airBaltic подписа писмо за намерение с Bombardier за закупуването на 10 въздухоплавателни средства модел CS 300 и за получаване на права за закупуване върху други 10 самолета модел CS 300. Въз основа на каталожната цена на самолетите модел CS 300 договорът за потвърдена поръчка ще е на стойност от около 764 милиона щатски долара (621,74 милиона евро), и би могъл да нарасне до 1,57 милиарда щатски долара (1,28 милиарда евро), ако правата за закупуване бъдат преобразувани в потвърдена поръчка. Вж. <http://www.airbaltic.com/public/49780.html>. Обменен курс 1 EUR = 1,2288 USD — среден обменен курс за юли 2012 г., публикуван от Европейската централна банка, може да бъде намерен на адрес: <http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=100000233>.

⁽²¹⁾ Първият заем от държавата от 16 милиона латвийски лата и вторият заем от държавата в размер на 67 милиона латвийски лата (включително вторият транш от 25,4 милиона латвийски лата, който беше предоставена на дружеството през втората половина на 2012 г. вследствие на плана за реструктуриране).

- (45) На първо място Комисията отбелязва, че първият заем от държавата (**мярка 1**) е бил предоставен от държавата по същото време като заема от BAS — пропорционално на техните дялове — и при еднакви условия, от което на пръв поглед би могло да се предположи, че заемите са били отпуснати при условия *pari passu*. Тя посочва обаче, че не може да извърши оценка на първия заем от държавата и на заема от BAS, без да вземе предвид цялостния контекст на разпоредбите на споразумението. В съответствие с това Комисията отбелязва, че споразумението не изисква BAS да отпусне конвертируем заем на airBaltic — в допълнение към заема от BAS — заедно с втория заем от държавата, както и че държавата е поела ангажменти, които са различни и икономически по-значими от тези, поети от BAS. Комисията също така посочи, че решението на BAS да инвестира в airBaltic е взето в контекст, в който публичните органи са вече са били изразили готовността си да подкрепят дружеството финансово.
- (46) По отношение на лихвения процент за първия заем от държавата и намаляването на лихвения процент с [5—15] процентни пункта през декември 2011 г. (виж съображение 30 по-горе), Комисията сче, че е съмнително прилаганите лихвени проценти да са били на пазарно ниво с оглед на значителните трудности, изпитвани от airBaltic към тогавашния момент.
- (47) Що се отнася до втория заем от държавата (**мярка 2**), Комисията отбелязва най-напред, че той вече е бил предвиден в споразумението, макар и с неопределен размер и в зависимост от редица фактори. Според Комисията вторият заем от държавата не може да се счита за извършен при условия *pari passu*, тъй като — противно на това, което твърди Латвия — от споразумението не следва, че в допълнение към заема от BAS BAS е трябвало да отпусне също и конвертируем заем на airBaltic. Освен това Комисията подчерта, че когато Латвия е взела решение да предостави втория заем от държавата на airBaltic, не е било възможно от страна на BAS да е имало едновременно, тъй като дружеството не е имало задължение да отпусне друг заем на airBaltic.
- (48) По отношение на лихвения процент на втория заем от държавата ([9 — 11] %) Комисията изрази съмнения относно това дали един частен инвеститор би предоставил заем на дружеството с такъв лихвен процент с оглед на трудностите, изпитвани от airBaltic, и факта, че използваното обезпечение е същото като предоставеното във връзка с първия заем от държавата.
- (49) Във връзка с увеличението на капитала, договорено на 22 декември 2011 г. (**мярка 3**), Комисията отбелязва, че по времето, когато е взето решението за рекапитализация, BAS вече е било загубило всичките си акции в airBaltic без една (тъй като държавата ги е придобила от Latvijas Krājbanka). В резултат на това държавата е увеличила дела си в дружеството на 99,8 % (вж. съображение 21 по-горе). Ето защо конвертирането не е имало голям смисъл от икономическа гледна точка за BAS, от което — с цел възвръщане на бившото му дялово участие — е поискано не само да преобразува в капитал заема от BAS, но и да влее капитал в размер на 37,7 милиона латвийски лата (53,38 милиона евро) в брой, всичко това при ограничени възможности капиталът да има каквато и да било възвръщаемост в краткосрочен до средносрочен план с оглед на затрудненията на дружеството. Освен това Комисията изрази съмнения относно датата, на която мярка 3 действително е била отпусната.
- (50) Комисията също така отбелязва, че BAS и държавата са разполагали с известен период от време — вероятно до 30 януари 2012 г., т.е. в края на първия етап от срока за записване на увеличения капитал — за да вляят капитал в airBaltic. Държавата обаче е направила това на 29 или 30 декември 2011 г., докато в крайна сметка BAS никога не конвертира заема си, нито влива паричните средства. Според Комисията преди конвертирането на заемите Латвия е трябвало да изчака, докато се увери в достатъчна степен, че BAS ще направи същото. Въз основа на това Комисията е на мнение, че мярка 3 не изглежда да е съобразена с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика.
- (51) Във връзка с придобиването на облигации с нулев купон от airBaltic на стойност 30 милиона латвийски лата (42,47 милиона евро) през април 2010 г. (**мярка 4**) Комисията подчерта, че предвид техните характеристики, тези облигации са сравними с вливане на капитал. Като се има предвид, че възможността за рентабилност е била изключена от самото начало, тъй като облигациите не са имали лихвен процент, както и че бъдещата рентабилност при конвертиране е изглеждала малко вероятна предвид затрудненията на дружеството, състоянието на въздухоплавателния сектор и липсата към онзи момент на план за възвръщане на рентабилността на дружеството, Комисията изрази съмнения относно съвместимостта с пазара на мярка 4. Освен това Комисията не беше в състояние да изключи, че BAS е закупило облигациите поради големия интерес, проявен от Латвия в airBaltic преди емитирането на облигациите.
- (52) По отношение на плащанията от 2,8 милиона евро, направени от Latvijas Krājbanka (**мярка 5**), Комисията не можа да установи със сигурност дали по време на извършването на тези плащания действията на Latvijas Krājbanka, която е 100 % държавна собственост, са били независими от тези на държавата. В тази връзка Комисията констатира, че Латвия не е предоставила никакво доказателство, че airBaltic е представило платежните нареждания и нарежданията за прехвърляне преди решението на FCMC от 17 ноември 2011 г. за ограничаване на банковите операции на клиент в размер над 100 000 EUR.

- (53) И накрая, по отношение на вземането в размер на 5 милиона евро, приписано на airBaltic (**мярка 6**), в своето решение за откриване Комисията разяснява, че по силата на член 7.4 от споразумението Латвия е решила вземане в размер на 5 милиона евро към airBaltic за синдикиран заем 2 — частта, предоставена от Taurus, от общо 35 милиона евро — да бъде приписано на airBaltic на цена от 1 LVL. Комисията подчерта, че от икономическа гледна точка тази операция е много сходна с опрощаване на дълг, с което Латвия е освободила airBaltic от задължението му да плаща лихви и да погаси част от синдикиран заем 2 на титуляря на вземането. Освен това Комисията стигна до заключението, че мярка 6 не е била съобразена с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика, тъй като airBaltic не е имало право по силата на споразумението да получи кредит в замяна на 1 LVL.
- (54) По отношение на останалата част от вземанията по синдикиран заем 2 в размер на 30 милиона латвийски лата (42,47 милиона евро) (вж. съображение 42 по-горе), Комисията отбелязва, че съображенията по-горе се прилагат *mutatis mutandis* по отношение на тези вземания.
- (55) Поради това Комисията стигна до предварителното заключение, че шестте оценявани мерки водят до неправомерна държавна помощ, тъй като те са предоставени в нарушение на задълженията за уведомяване и за непредприемане на действия, установени в член 108, параграф 3 от ДФЕС.
- (56) Комисията изрази също така съмнения относно **съвместимостта** с вътрешния пазар на шестте мерки, които са предмет на оценката, по-конкретно защото латвийските органи не предоставиха никакви възможни основания за съвместимост. Като основания за съвместимост предвид затрудненото положение на airBaltic първоначално Комисията сче, че единствените приложими критерии са тези, които се отнасят до помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС въз основа на Насоки на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение ⁽²²⁾ („Насоките за ОП“). В това отношение въз основа на наличната към онзи момент информация Комисията беше на мнение, че условията за помощ за оздравяване не изглеждат да са били изпълнени и че планът „reShape“ не е включвал нито един от необходимите елементи, за да се счита за план за реструктуриране по смисъла на точка 3.2 от Насоките за ОП.

6. МНЕНИЯ ОТНОСНО РЕШЕНИЕТО ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

6.1. МНЕНИЯ ОТ ЛАТВИЯ

- (57) В своите коментари относно решението на Комисията за откриване на процедура Латвия отбелязва, че **мерки 1, 2, 3 и 6** са взаимозависими и че те произтичат от споразумението, като по този начин представляват по същество една и съща финансова сделка, която трябва да бъде оценена спрямо момента на сключване на споразумението, т.е. 3 октомври 2011 г. На тази основа Латвия стига до заключението, че тези мерки са едновременни и съобразени с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика, с което се изключва наличието на държавна помощ.
- (58) Латвия твърди, че инициатор на споразумението е било BAS и че всъщност дружеството е поискало държавата да участва в увеличаването на капитала. В крайна сметка държавата се е съгласила на инвестицията при спазване на строгите условия, предвидени в споразумението. Един от основните елементи на споразумението е вливането от държавата и от BAS на близо 100 милиона латвийски лата (141,58 милиона евро) на два етапа: i) 30 латвийски лата (42,47 милиона евро) под формата на първия заем от държавата и заема от BAS, и ii) приблизително 70 латвийски лата (99,1 милиона евро), които да бъдат предоставени от държавата и BAS в съответствие тяхното участие в капитала. Поради това, според Латвия, BAS имало договорно задължение да влее допълнителен капитал в airBaltic пропорционално на дяловото си участие. Латвия стига до това заключение въз основа на член 7.2 от споразумението, с който се установява, че държавата ще предоставя втори заем на airBaltic „*пропорционално на правата си на глас*“, което според Латвия означава, че BAS също е трябвало да влее средства пропорционално на дяловото си участие.
- (59) Латвия отбелязва също, че в споразумението се предвиждат редица извънредни мерки с цел защита на финансовите интереси на държавата, в случай че BAS не изпълни своите задължения: i) правото на държавата да придобие акциите от BAS в замяна на 1 LVL, ii) задължението за частните инвеститори, предоставили на airBaltic синдикиран заем 2, да припишат своите вземания от airBaltic на държавата при определени обстоятелства, и iii) задължението за инвеститорите да компенсират airBaltic за някои задбалансови пасиви в размер на приблизително [...] милиона евро ⁽²³⁾. Според Латвия фактът, че BAS и инвеститорите са приели тези извънредни мерки е доказателството, че инвеститорите са били уверени, че BAS ще изпълни своите задължения. Въз основа на това Латвия счита, че мерки 1, 2 и 3 са едновременни и оправдани от гледна точка на принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика. Освен това, тъй като мярка 6 е била следствие от извънредните мерки, Латвия твърди, че и тази мярка не представлява помощ.

⁽²²⁾ ОВ С 244, 1.10.2004 г., стр. 2.

⁽²³⁾ Сумата от [...] милиона евро е поискана от Латвия, но не е резултат от споразумението.

- (60) Освен това, що се отнася до **мярка 1**, Латвия допълва, че лихвеният процент е бил в съответствие с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика и Съобщението относно референтните лихвени проценти ⁽²⁴⁾ и твърди, че намаляването на лихвения процент от [11 — 13] % на [2 — 4] % е икономически обосновано за държавата от гледна точка на целта да се намалят разходите за финансиране на airBaltic (в което към момента тя вече е имала 99,8 % участие). Що се отнася до **мярка 2**, Латвия е на мнение, че лихвеният процент е бил в съответствие с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика.
- (61) Що се отнася до **мярка 3**, латвийските власти твърдят, че преобразуването в капитал на първия заем от държавата и на първия транш от втория заем от държавата е било направено въз основа на едновременното решение на BAS да конвертира заема от BAS и да влее 37,7 милиона латвийски лата (53,38 милиона евро) в брой, постигнато на събранието на акционерите на airBaltic от 22 декември 2011 г. Латвийските власти отново изтъкват, че мерки 1, 2 и 3 не следва да се оценяват изолирано, а единствено в съчетание с по-голямата сделка, от която те са неделима част. Тъй като тази сделка е била договорена при пълна координация между BAS и държавната, Латвия изключва наличието на помощ. Латвия също така твърди, че фактът, че BAS не е изпълнило ангажимента си в максималния срок (т.е. 30 януари 2012 г.) не е от значение и че държавата не е разполагала с друга възможност освен да преобразува в капитал първия заем от държавата, както и първия транш от втория заем от държавата — което стана факт на 29 декември 2011 г. Освен това Латвия обяснява, че държавата е предприела всички възможни стъпки, за да принуди BAS да изпълни своя ангажимент.
- (62) Що се отнася до **мярка 6**, Латвия допълва, че приписването на AirBaltic на вземания е следствие от мерките, предвидени в член 7.4 от споразумението. Според Латвия, това гарантира, че цялото споразумение е *pari passu*, тъй като прехвърлянето на вземанията към airBaltic гарантира, че частните инвеститори дават пропорционален принос към финансовата инжекция в airBaltic.
- (63) Що се отнася до **мярка 4**, Латвия е на мнение, че емисията на облигации с нулев купон е била извършена едновременно от държавата и BAS при еднакви условия и така се изключва наличието на държавна помощ. Латвия също така обяснява, че решението за издаване на облигации е било взето по инициатива на BAS. Що се отнася до обстоятелството, че тези облигации не са донесли печалба, Латвия твърди, че Комисията следва да вземе предвид т.нар. „ефект от качеството на собственика“ и считат, че държавата като акционер в AirBaltic, е имала различни стимули в сравнение с външен инвеститор.
- (64) На последно място, що се отнася до **мярка 5**, Латвия е на мнение, че не са използвани държавни ресурси и че при всички случаи действията на FCMC не биха могли да бъдат отнесени към държавата.
- (65) Латвия първоначално не представи аргументи относно съвместимостта на мерките с вътрешния пазар, за да подкрепи своето становище за липса на държавна помощ. В хода на официалната процедура по разследване обаче Латвия представи аргументи във връзка с него и отбеляза, че ако е имало държавна помощ, тя би била съвместима с помощ по Насоките за О&П.
- (66) Въз основа на това през декември 2013 г. Латвия представи план за реструктуриране, според който реструктурирането на AirBaltic е започнало през април 2011 г., когато на ръководството на дружеството е бил представен първата версия на плана. В този документ са били разкрити някои от слабостите на AirBaltic и е било установено, че са необходими [175—185] милиона евро в капитал. Тази първа версия на плана се превърна в преработения план от март 2012 г., който според Латвия е представлявал предварителна стъпка към представения през декември 2013 г. план за реструктуриране.
- (67) В плана за реструктуриране се предвиждат 5-годишен период на реструктуриране от април 2011 г. до април 2016 г. и общи разходи за реструктуриране от [150—170] милиона латвийски лата ([214—242] милиона евро). В плана за реструктуриране се предвиждат три вида мерки за реструктуриране: i) оптимизиране на приходите и разходите за съществуващите дейности; ii) преконфигуриране на мрежата, водещо до адаптиране на дестинациите, честотите и разписанията и iii) оптимизиране на мрежата и флота. Планът за реструктуриране съдържа общо 26 инициативи, предназначени за приходите и разходите в съчетание с две допълнителни инициативи за преконфигуриране на мрежата и обновяване на флота. Що се отнася до възстановяването на жизнеспособността на airBaltic в плана се очаква с тези инициативи дружеството да достигне равновесна точка през 2014 г. и да остане рентабилно след това, като EBIT ще достигне [1—3] милиона латвийски лата ([1,4—4,2] милиона евро) през 2014 г. и [9—12] милиона латвийски лата ([12,8—17] милиона евро) през 2016 г. Планът за реструктуриране включва също така преразгледани финансови прогнози въз основа на реалистичен, песимистичен и оптимистичен сценарий, които подлежат на анализ на чувствителността с цел да се оценят рисковете и тяхното евентуално въздействие.

⁽²⁴⁾ Съобщение на Комисията относно преразглеждане на метода за определяне на референтните и сконтни лихвени проценти (ОВ С 14, 19.1.2008 г., стр. 6).

- (68) Планът също така предлага редица компенсаторни мерки: i) намаляване на флота с 27 %; ii) преотстъпването на 14 печеливши маршрута и iii) преотстъпването на [...] двойки слотове на координирани летища. Между 2011 и 2016 г. airBaltic ще намали своя капацитет с [17—20] % от СМК ⁽²⁵⁾ ([7—10] %, ако се вземат предвид само печелившите маршрути). Според Латвия такова намаление на капацитета ще съответства на направеното по предходни дела. Освен това, планът за реструктуриране включва освобождаването на [...] двойки слотове в резултат на закриването на някои маршрути.
- (69) Планът за реструктуриране предвижда разходите за реструктуриране да бъдат [150—170] милиона латвийски лата ([214—242] милиона евро), които ще бъдат използвани за погасяване на заеми от трети страни, за компенсиране на загубите, произтичащи от поэтапното прекратяване на употребата и продажбата на някои самолети, обезщетения при съкращения и за закупуване на нови самолети и др.
- (70) Предвид на общите разходи за реструктуриране според плана за реструктуриране собственият принос на AirBaltic възлиза на [100—110] милиона латвийски лата ([141—155] милиона евро, т.е. [60—70] % от общите разходи за реструктуриране. Според плана за реструктуриране собственият принос ще представлява няколко инжекции от частни страни (включително механизъм за ликвидност и авансови плащания), частни заеми, договор за лизинг на нови самолети и частично опрощаване на дълг от две банки.

6.2. МНЕНИЯ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

- (71) През официалната процедура по разследване Комисията получи мнения от Ryanair и airBaltic, както и от три физически лица, представляващи кредиторите на AirBaltic.
- (72) Ryanair е съгласно с предварителните констатации на Комисията, че оценяваните мерки са несъвместими с принципа на инвеститор в пазарна икономика („ПЧИУПИ“) и са несъвместими с вътрешния пазар. Ryanair обаче твърди, че в решението за откриване на процедурата оценката на Комисията на ПЧИУПИ е била непълна, тъй като Комисията е трябвало да проучи дали частен инвеститор би предпочел направо да ликвидира airBaltic вместо да му предоставя допълнителен капитал ⁽²⁶⁾. Ryanair твърди също така, че в своите решения за откриване на процедурата Комисията е трябвало да оцени дали ликвидацията на AirBaltic не е била по-изгодна за държавата, отколкото предоставянето на допълнителни средства. Въпреки че Ryanair счита, че не е разполагало с достатъчно информация, за да се произнесе по преработения план, то изразява своите съмнения, че airBaltic ще се възстанови своята рентабилност и счита, че дружеството е трябвало да бъде ликвидирано.
- (73) Ryanair твърди също така, че всяка помощ за AirBaltic би засегнала неговата пазарна позиция, тъй като Ryanair обслужва 13 маршрута от Рига, повече от половината от които са в пряка конкуренция с airBaltic.
- (74) AirBaltic подчертава в своето становище, че причините за затрудненията на дружеството са се дължали на поведението на предишното ръководство и печалните решения на г-н FLICK преди октомври 2011 г., който — според airBaltic — е поставил акцента върху търговска стратегия, основаваща се единствено на експанзията, а не върху рентабилността. AirBaltic обяснява също, че предишното ръководство на дружеството е сключило многобройни неизгодни договори и сделки без стопанска обосновка едновременно със създаването на непрозрачни корпоративна и организационна структура.
- (75) Също така според airBaltic, когато Латвия е взела решение да участва и да изпълни споразумението, тя е действала като далновиден частен инвеститор. airBaltic отбелязва, че Латвия е инвестирала едновременно с BAS и че за това са били необходими сериозни жертви от страна на BAS и други частни инвеститори. Освен това споразумението включва достатъчни предпазни мерки, за да се гарантира, че интересът на Латвия е бил напълно защитен срещу Bas. Според airBaltic използването на тези предпазни мерки е било по-рационално за Латвия, отколкото да наруши своите инвестиционни задължения, което е шяло да доведе до несъстоятелност на дружеството, унищожаване на стойността на съществуващите акционери и да се изложи на искове от страна на частни инвеститори за нанесени щети. Въз основа на това AirBaltic стига до заключението, че решението на Латвия да сключи споразумението не съдържа елементи на държавна помощ.
- (76) Що се отнася до придобиването от държавата на облигации с нулев купон от airBaltic през април 2010 г. (мярка 4), airBaltic е на мнение, че то е било икономически рационално и напълно координирана инвестиция между държавата и BAS, и поради това стига до заключението, че това придобиване не включва държавна помощ.

⁽²⁵⁾ СМК е съкращение на свободни места на километър (използвани места в самолета, умножени по броя на прелетените километри). СМК е най-важният показател за капацитета на една авиокомпания и се използва във въздушния транспорт и от самата Комисия в предходни случаи на реструктуриране във въздушния транспорт.

⁽²⁶⁾ Ryanair се позовава на дело C-405/11 P, *Buczek Automotive*, все още непубликувано, точки 55—57.

Във връзка с плащането от 2,8 милиона евро от „Latvijas Krājbanka“ в полза на AirBaltic от 21 и 22 ноември 2011 г. (мярка 5) airBaltic счита, че тези решения са били взети в хода на стопанската дейност на AirBaltic и че те се отнасят до частни средства, което изключва наличието на държавни ресурси.

- (77) Накрая, airBaltic подчертава ролята на AirBaltic за това Латвия да остане свързана с останалата част от ЕС и предоставя известна информация относно изпълнението на преработения план от новото ръководство на дружеството.
- (78) Що се отнася до коментарите на три физически лица, представляващи кредиторите на AirBaltic, те имат сходна структура. Кредиторите се оплакват като цяло от мерките, предмет на решението за откриване на процедурата, по-специално по отношение на мярка 6. Освен това те се позоваха на определени неплатени задължения на AirBaltic, които очевидно произлизат от споразумението и за които се твърди, че са довели някои кредитори до несъстоятелност.

6.3. КОМЕНТАРИ НА ЛАТВИЯ ОТНОСНО МНЕНИЯТА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ТРЕТИ СТРАНИ

- (79) В своите коментари по мненията на трети страни Латвия изрази съгласие със становището на airBaltic, че оценяваните мерки не включват държавна помощ.
- (80) Що се отнася до мнението на Ryanair, Латвия отбелязва, че посочената от Ryanair съдебна практика, навеждаща на мисълта, че държавата е трябвало да ликвидира airBaltic вместо да му предоставя средства, е неприложима, тъй като във въпросния момент държавата не е била основен кредитор на AirBaltic, а само негов акционер. Според Латвия в настоящия случай критерият за частния кредитор не е подходящ, за да се прецени дали държавните инвестиционни решения са рационални. Освен това Латвия твърди, че, когато е решила да сключи споразумението, е избрала да понесе загуби в краткосрочен план с перспективата да се върне към рентабилност в дългосрочен план, както и че тези инвестиционни решения са взети по инициатива на BAS. Латвия отбелязва също, че загубите на AirBaltic са намалели и отхвърля доводите на Ryanair като неоснователни.
- (81) Накрая, що се отнася до мненията на физически лица, представляващи кредиторите на AirBaltic, Латвия счита, че те не са свързани с мерките, определени в решението за откриване на процедурата и че те изглежда са предназначени да подобрят положението на кредиторите в своите търговски спорове с airBaltic.

7. ОЦЕНКА НА МЕРКИТЕ

- (82) В настоящото решение на първо място се разглежда въпросът дали airBaltic е предприятие в затруднено положение по смисъла на Насоките за О&П (раздел 7.1 по-долу). След това се анализира дали разглежданите мерки включват държавна помощ за airBaltic по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС (раздел 7.2 по-долу) и дали такава помощ е правомерна (раздел 7.3 по-долу) и съвместима с вътрешния пазар (раздел 7.4 по-долу).

7.1. ЗАТРУДНЕНИЯТА НА AIRBALTIC

- (83) Както вече беше посочено в решението за откриване airBaltic самите латвийски обясниха, че затрудненията на airBaltic са започнали през 2008 г. вследствие на световната икономическа рецесия и драстичното увеличение на цената на нефта. В резултат на това през 2008 г. airBaltic регистрира загуби от 28 милиона латвийски лата (39,64 милиона евро). През 2009 г. дружеството излиза на печалба от 6 милиона латвийски лата (8,49 милиона евро). През 2010 г. обаче AirBaltic отново регистрира загуби в размер на 34,2 милиона латвийски лата (48,42 милиона евро), които са достигнали 84,7 милиона латвийски лата (119,2 милиона евро) през 2011 г. Комисията припомня, че през юни 2011 г. латвийският министър на икономиката заяви, че airBaltic е близко до несъстоятелност ⁽²⁷⁾, а пресата съобщи, че на 21 септември 2011 г. дружеството е поискало правна защита срещу своите кредитори ⁽²⁸⁾.
- (84) Одитираните годишни отчети на AirBaltic показват, че дружеството е разполагало с отрицателен акционерен капитал през периода 2009—2012 г., който освен това се увеличавал всяка година. Действително акционерният капитал на airBaltic е бил отрицателен с 19,2 милиона латвийски лата (27,18 милиона евро) през 2009 г., който се е увеличил до 23,3 милиона латвийски лата (32,99 милиона евро) през 2010 г., до 105,6 милиона латвийски лата (149,51 милиона евро) през 2011 г. и 125,1 милиона латвийски лата (177,12 милиона евро) през 2012 г.

⁽²⁷⁾ Вж. <http://www.eurofound.europa.eu/emcc/erm/factsheets/18371/Air%20Baltic%20Corporation? Template=searchfactsheets&kSel=1> и <http://www.baltic-course.com/eng/transport/?doc=42089>

⁽²⁸⁾ Вж. <http://atwonline.com/airline-finance-data/news/airbaltic-files-bankruptcy-0921>

Таблица

Основни финансови данни на AirBaltic през периода 2007 — юни 2011 г. (в хиляди LVL)

	2009	2010	2011	2012
Нетен резултат	6 004	(34 207)	(84 761)	(19 117)
Оперативни разходи	(207 312)	(266 930)	(306 183)	(248 168)
Финансови разходи	(2 592)	(3 877)	(17 446)	(4 582)
Собствен капитал	(19 282)	(23 359)	(105 620)	(125 145)

- (85) Точка 10, буква в) от Насоките за О&П гласи, че едно предприятие се счита в затруднено положение, когато „отговаря на критериите на вътрешното право за прилагане на процедура по обявяване в несъстоятелност“. Такъв изглежда е случаят с AirBaltic поне считано от 21 септември 2011 г. — ако не и по-рано — когато то подава молба за правна защита срещу своите кредитори. Комисията отбелязва обаче, че се твърди, че няколко дни по-късно съдът е отхвърлил молбата за правна защита, явно поради преговорите между Латвия и BAS, които приключиха със Споразумението. Независимо от това Комисията счита, че при всички случаи изглежда, че airBaltic е предприятие в затруднено положение по смисъла на точка 11 от Насоките за О&П.
- (86) Съгласно тази разпоредба едно предприятие може да се счита за намиращо се в затруднено положение, „когато са налице обичайните признаци за предприятие в затруднение, като например нарастващи загуби, намаляващ оборот, увеличаваща се нереализирана продукция, свръхпроизводство, намаляващ паричен поток, нарастващи дългове, нарастващи лихвени проценти и намаляващи или нулеви нетни стойности на активите.“ От таблицата по-горе става ясно, че airBaltic е било на загуба от 2008 г. насам (с изключение на 2009 г.). Изглежда обаче, че airBaltic е успяло да излезе на печалба през 2009 г. само поради извънредния спад в цените на горивата. Както се посочва в решението за откриване на процедурата, от това явно следва, че възстановяването на рентабилността през 2009 г. е еднократно събитие, дължащо се на извънредни обстоятелства, а не структурна тенденция. Дългът и финансовите разходи на дружеството са се увеличили значително между 2008 и 2009 г., но особено между 2009 и 2010 г., когато финансови разходи са нараснали от 3,8 милиона латвийски лата (5,38 милиона евро) на 17,4 милиона латвийски лата (24,64 милиона евро) ⁽²⁹⁾. Става ясно също така, че променливите на AirBaltic, свързани с разходите, са се увеличили с темп от [5—10] % годишно, т.е. по-бързо от променливи, свързани с приходите, които са се увеличили с [2—7] % годишно. Накрая Комисията подчертава отново констатацията си от решението за откриване на процедурата, че загубите на AirBaltic са били от такава величина, че през 2010 г. неговият отрицателен собствен капитал е възлизал на приблизително 23,3 милиона латвийски лата (32,99 милиона евро) и се е увеличил до приблизително 105,6 милиона латвийски лата (149,51 милиона евро), което се дължи на допълнителни загуби, понесени през 2011 г. Предвид на горепосочените фактори, изглежда, че критериите от точка 11 на Насоките за О&П са изпълнени.
- (87) Поради това Комисията стига до заключението, че airBaltic е било предприятие в затруднено положение по смисъла на Насоките за О&П най-малко от 2011 г. насам.

7.2. НАЛИЧИЕ НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

- (88) В съответствие с член 107, параграф 1 от ДФЕС всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар.
- (89) С цел да се направи заключение дали е налице държавна помощ, Комисията трябва да оцени дали кумулативните критерии, определени в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (т.е. прехвърляне на държавни ресурси, избирателно предимство, потенциално нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията в рамките на ЕС), са изпълнени за всяка от шестте оценявани мерки.

⁽²⁹⁾ Източник: годишният доклад на AirBaltic за 2011 г.

7.2.1. Мерки 1, 2, 3 и 6 в качеството им на единна сделка

- (90) Латвия твърди, че мярка 1 трябва да бъде оценена заедно с мерки 2, 3 и 6, тъй като те са били договорени на същата дата, т.е. 3 октомври 2011 г., в момент, когато и Латвия, и BAS са били мажоритарни акционери на AirBaltic.
- (91) Комисията е съгласна с латвийските органи, че първият заем от държавата (мярка 1) и заемот от BAS не могат да се оценяват отделно и поради това трябва да се разглеждат в цялостния контекст на споразумението въз основа на което са били отпуснати и двата заема. Комисията обаче не е съгласна с довода на Латвия, че всички мерки трябва да бъдат оценявани заедно като единна сделка.
- (92) Комисията е на мнение, че на 3 октомври 2011 г., когато е сключено споразумението, BAS и държавата са се ангажирали с абсолютна сигурност да осигурят първия заем от държавата (мярка 1) и заема от BAS. За тези мерки може да се каже, че са предоставени на тази дата. Въпреки това точните размери на втория заем от държавата (мярка 2) и на увеличението на капитала (мярка 3) не могат да бъдат установени със сигурност от информацията в споразумението. По-специално, що се отнася до мярка 2, споразумението предвижда единствено, че Латвия ще предостави заем, пропорционално на дела си, но не го определя количествено. Във връзка с това Комисията отбелязва, че член 7.1 от споразумението гласи, че прогнозното увеличение на собствения капитал (постигнато чрез преобразуване в капитал на първия и втория заем от държавата и на заема от BAS заедно с допълнителен парична вноска от BAS) няма да надхвърли 100 милиона латвийски лата (141,58 милиона евро). Необходимо е обаче да се отбележат следните точки: Първо, само първият заем от държавата и заемот от BAS са били количествено определени в споразумение, съответно 16 милиона латвийски лата и 14 милиона латвийски лата. Сумата от 100 милиона латвийски лата е само прогнозна — приблизителна оценка на вероятното необходимо или очаквано увеличение на собствения капитал до края на годината. Размерът на увеличението на капитала не е ясно определено в споразумението. Всъщност действителният размер на увеличението на капитала, договорен през декември 2011 г., беше 110 милиона латвийски лата (вж. съображение 33 по-горе), т.е. над предвиденото в споразумението. Комисията е на мнение, че сумите по мерки 2 и 3 не са определени или установими на 3 октомври 2011 г.
- (93) По същия начин, що се отнася до мярка 6, Комисията отбелязва, че когато на 3 октомври 2011 г. споразумението е било сключено, държавата не е знаела дали ще има нужда да използва неговия член 7.4. и дали ще ѝ бъдат приписани вземанията на частните инвеститори. Освен това държавата не е била задължена да прехвърли на AirBaltic вземанията, произтичащи синдикиран заем 2. Прехвърлянето на вземанията на частните инвеститори към държавата е просто вероятност, в случай че BAS не изпълни своите задължения съгласно споразумението, което е било неизвестно и за което е нямало основателни подозрения на 3 октомври 2011 г. Поради това мярка 6 не може да се разглежда като предоставена в момента на подписването на споразумението и следователно не може да се счита за *pari passu*, с първия заем от държавата и заема BAS.
- (94) Освен това Латвия твърди, че повечето от вземанията на частни инвеститори, които е трябвало да бъдат подновени с 2-те синдикирани заема, не са били необезпечени, и че ако държавата беше оставила дружеството да бъде обявено в несъстоятелност, частните инвеститори щяха да предявят иск срещу държавата за щетите, които иск щеше да е по-скъп за държавата от предоставянето на останалата част от мерките за airBaltic.
- (95) Според Комисията твърдението, че частните инвеститори биха предявили иск за обезщетение срещу държавата е изцяло хипотетично и не е подкрепено с доказателства. Освен това нищо не показва, че Латвия действително е взела предвид тези съображения, когато е предоставила помощ на airBaltic.
- (96) С оглед на гореизложеното Комисията стига до заключението, че аргументът за едновременност, изтъкнат от латвийските органи, не е валиден. По тази причина Комисията стига до заключението, че мерки 1, 2, 3 и 6, не могат да бъдат разглеждани като единна сделка, решена на 3 октомври 2011 г. и поради това ще ги оцени отделно.

7.2.2. Първият заем от държавата (мярка 1)

- (97) Комисията отбелязва, че първият заем от държавата е предоставен пряко от Латвия чрез държавната хазна по искане на Министерството на транспорта. Това е изрично посочено в споразумението. Следователно е ясно, че мярка 1 включва държавни ресурси и е относима към държавата. Латвия не оспорва тази точка.

- (98) За да се прецени дали мярка 1 съдържа неправомерно избирателно предимство в полза на AirBaltic, Комисията първо отбелязва, че първият заем от държавата и заемът от BAS са договорени на 3 октомври 2011 г., т.е. датата на подписване на споразумението. Във въпросния момент Латвия и BAS са били мажоритарни акционери на дружеството и са предоставили заемите пропорционално на своя акционерен дял (съответно 52,6 % и 47,2 %) при еднакви и свързани с условия.
- (99) Както е посочено в съображение 45 по-горе, в решението за откриване Комисията отбелязва, че решението на BAS да инвестира в airBaltic вероятно е било повлияно от готовността на публичните органи да помогнат финансово дружеството. При все това макар да е вярно, че латвийското правителство заяви своя интерес да запази AirBaltic като национален превозвач ⁽³⁰⁾, Комисията отбелязва, че подкрепата на латвийската държава е подлежала на преговори и все още е била неопределена и обвързана с условия. Въз основа на това Комисията не може да изключи, че първият заем от държавата и заемът от BAS са били предоставени едновременно, като по този начин се изключва наличието на помощ. Общият съд е пояснил, че „дори при наличие на значителни частни инвестиции само по себе си съвпадането във времето не може да бъде достатъчно, за да се направи извод за липса на помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, без да се вземат предвид другите относими фактически или правни обстоятелства“ ⁽³¹⁾.
- (100) Поради това Комисията оцени също дали договореният лихвен процент от [11—13] % по първия заем от държавата (и заема от BAS) може да се счита за отговарящ на пазарното равнище.
- (101) В хода на официалната процедура по разследване Латвия представи доказателства по отношение на стойността на обезпечението (търговски марки и вземания), които бяха оценени от независимия одитор [...] като част от одит на дружеството, започнал през лятото на 2011 г. Тъй като вземанията (към 30 септември 2011 г.) са били част от съответната финансова информация, те също са били оценени от [...]. Що се отнася до търговските марки, тяхната стойност се е основавала на цената, по която airBaltic е купило обратно търговските марки от BAS. За да определи ликвидационната стойност на обезпечението, Латвия прилага [...] % скотов процент в съответствие с вътрешната методика на латвийското Министерство на финансите за оценяване на обезпеченията, който Комисията счита за подходящи с оглед на естеството на обезпечението. Въз основа на това ликвидационната стойност на обезпечението е [15—25] милиона латвийски лата ([21,3—35,5] милиона евро), което е било [15—25] % повече от размера на първия заем от държавата.
- (102) Освен това Комисията отбелязва, че с оглед на значителното обезпечение по първия заем от държавата, прилагането на лихвен процент от [11—13] % е в съответствие със Съобщението за референтните проценти ⁽³²⁾. Твърдението, че лихвен процент от [11—13] % е пазарен, се подкрепя освен това от факта, че BAS (частен инвеститор) се е отказал от правото си на обезпечение по своя заем (вж. съображение 26 по-горе): следователно заемът от BAS е по-рискован от заема от държавата, но е бил отпуснат при същия лихвен процент.
- (103) Като се има предвид равнището на на обезпеченост и приложеният лихвен процент, Комисията стига до заключението, че мярка 1 не съдържа селективно предимство в полза на AirBaltic и че наличието на държавна помощ може да се изключи, без да е необходимо да се разглежда по-нататък дали са спазени останалите кумулативни условия от член 107, параграф 1 от ДФЕС ⁽³³⁾.

Намалването на лихвения процент по първия заем от държавата от [11—13] % на [2—4] %

- (104) На 13 декември 2011 г., т.е. след като участието на Латвия в капитала на AirBaltic е нараснало до 99,8 % (вж. съображение 21 по-горе), латвийското правителство реши да разреши лихвения процент по първия заем от държавата да бъде намален, а по този начин и за заема от BAS — от [9—11] процентни пункта, съответстващи на премията за риск от [11—13] % до [2—4] %.

⁽³⁰⁾ Вж. например съобщението за пресата от кабинета на министър-председателя на Латвия на 7 септември 2011 г. (<http://www.mk.gov.lv/en/aktuali/zinas/2011/09/070911-sm-01/>), в което се твърди, че тогавашният министър-председател към е заявил, че „от съществено значение е airBaltic да бъде запазен като националният превозвач, който създава значителни предимства за Латвия в областта на логистиката и туризма и в качеството му на важен източник на работни места, въпреки това подчертава, че е необходимо да бъдат избрани решения, които са най-благоприятни за обществения интерес“.

⁽³¹⁾ Дело T-565/08 *Corsica Ferries срещу Комисията*, решение от 11 септември 2012 г., все още непубликувано, точка 122.

⁽³²⁾ Вж. бележка под линия 24. На 3 октомври 2011 г. базовият процент за Латвия е бил 2,2 %. Към тази цифра следва да бъде добавен марж от 400 базисни пункта предвид на трудностите на AirBaltic във въпросния момент и същественото равнище на обезпеченост на заема, достигало до 6,2 %.

⁽³³⁾ Независимо от това Комисията отбелязва, че първият заем от държавата бил превърнат в капитал на 29 декември 2011 г. като част от мярка 3. Оценката на мярка 3 е представена в раздел 7.2.4 по-долу.

- (105) Латвия счита, че намаляването на лихвения процент е основателно, тъй като заемът е бил безрисков, като се има предвид, че ликвидационната стойност на обезпечението се изчислява на [15—25] милиона латвийски лата ([21,3—35,5] милиона евро), т.е. [15—25] % повече от размера на първия заем от държавата (вж. съображение 101 по-горе).
- (106) Комисията не е убедена от аргументите на Латвия, която твърди, че с намаляването на лихвения процент, държавата намалява разходите за финансиране на AirBaltic (тъй като лихвеният процент на заема BAS също намалява), което по това време е било почти изключителна собственост на държавата до 99,8 %. Според Латвия това е било рационално решение за държавата, тъй като пропуснатите от нея приходи под формата на лихва са били компенсирани от предимството, че тя, в качеството си на мажоритарен акционер на AirBaltic, е трябвало да плаща по-ниски лихви.
- (107) От друга страна Комисията напомня, че към момента на отпускането на държавния заем и на заема от BAS споразумението е гласяло, че условията по двата заема са идентични и свързани, и поради това всяка промяна в един от тях води до същата промяна в другия заем. Намалението на лихвения процент следователно е отразено и в двата заема, а особено същественото равнище на обезпечаване на заема и фактът, че заемът от BAS не е бил обезпечен, остава непроменен. Тъй като BAS са се споразумели предварително да обвържат условията на отпуснатия от тях заем с тези на първия заем от държавата, Комисията няма основания да счита, че това решение не съответства на пазарните условия.
- (108) Въз основа на това Комисията заключава, че дори като се вземе предвид намалението на лихвите, мярка 1 не включва избирателно предимство за airBaltic, а наличието на държавна помощ може да се изключи.

7.2.3. Вторият заем от държавата (мярка 2)

- (109) Втори заем от държавата е бил предоставен пряко от Латвия чрез държавната хазна посредством решение на латвийското правителство от 13 декември 2011 г., с което се разрешава на Министерството на финансите да предвиди в държавния бюджет конвертируем заем за airBaltic от 67 милиона латвийски лата (94.86 милиона евро). Поради това мярка 2 включва държавни ресурси и е относима към държавата.
- (110) Освен това Комисията отбелязва, че към момента на отпускане на втория заем от държавата, т.е. 13 декември 2011 г., BAS е изгубило целия си дял в airBaltic с изключение на една акция и държавата е притежавала 99,8 % от дружеството. Поради това държавата и BAS вече не са били в сравнимо положение като акционери.
- (111) Латвия изтъква, че съгласно член 7.2 от споразумението, гласящ, че Латвия ще предостави заем на airBaltic „пропорционално на дяловото ѝ участие“, BAS е било длъжно да предостави средства на airBaltic в размер, съответстващ на броя на неговите акции. BAS е трябвало да направи това при вливането на капитал през декември 2011 г. под формата на парични средства. Комисията отбелязва обаче, че на 13 декември 2011 г. BAS е притежавал само 1 акция в airBaltic. От това следва, че държавата е трябвало да подходи като разумен инвеститор в условията на пазарна икономика и да оцени дали, предвид на промяната в обстоятелствата по отношение на дяловите участия, BAS има стимул да влее парични средства при увеличението на капитала. В действителност държавата е предвидила тази възможност и е включила в споразумението няколко извънредни мерки, по-специално в член 7.4, в случай че BAS не изпълни своите задължения. Освен това, както признава Латвия, вторият транш от втория заем от държавата е трябвало да бъде предоставен, в случай че BAS не успее да предостави допълнителни средства.
- (112) Член 7.4 от споразумението дава на държавата правото да закупи от BAS всички акции в airBaltic за 1 LVL. Към момента на подписване на споразумението това е представлявало гаранция за държавата, че BAS ще изпълни ангажиментите си или в противен случай ще загуби всичките си акции в airBaltic. На 30 ноември 2011 г. обаче положението се е променило коренно, когато „Latvijas Krājbanka“ е продала на латвийската държава всички акции без една, притежавани от BAS в airBaltic (вж. съображение 21 по-горе). В този нов контекст член 7.4 е бил лишен от съдържание. Действително само с една акция стимулът на BAS да изпълни своите задължения е бил слаб: последицата от това да не го направи е била просто да загуби своята единствена акция в airBaltic. Един разумен инвеститор в условията на пазарна икономика би обмислил внимателно дали при новите обстоятелства да

предостави допълнителни средства на airBaltic и най-малкото би поискал от другите страни (т.е. BAS) уверение, че ще заделят средства за дружеството. Комисията отбелязва освен това, че изглежда малко вероятно такава гаранция да е била дадена, тъй като за да си възвърне предишните 47,2 % от дяловото участие или всякакво друго смислено количество акции в airBaltic, BAS е трябвало да влее голяма сума пари — много по-голяма от сумата, която първоначално е можело да предвиди.

- (113) Латвия посочва също, че вторият заем от държавата е бил предоставен при пазарни условия, с което се изключва всякакво неправомерно предимство за AirBaltic.
- (114) Що се отнася до обезпечението, Латвия отбелязва, че втория заем от държавата е със същото обезпечение като първия заем от държавата, т.е. вземания и търговски марки на AirBaltic. Както е обяснено в съображение 101 по-горе, ликвидационната стойност на обезпечението се изчислява на [15—25] милиона латвийски лата ([21,3—35,5] милиона евро). Така се оказва, че нивото на обезпеченост на втория заем от държавата ще е ниско. Освен това няма причина да се предполага, че частен пазарен оператор би приел наличното обезпечение по първия заем от държавата да бъде намалено под поне 100 %.
- (115) С цел да се увери в пазарното съответствие на процента, прилаган по първия транш от втория заем от държава, Комисията ще използва като най-добър наличен показател процента, произтичащ от прилагането на Съобщението относно референтния лихвен процент. На 13 декември 2011 г. базовият процент за Латвия е бил 2,2 %. Към тази цифра следва да се добави марж в зависимост от рейтинга на бенефициера и обезпечеността на заемите. Както е посочено в предходната точка, равнището на обезпеченост е ниско. Предвид на трудностите, които airBaltic изпитва по това време, от Съобщението относно референтния лихвен процент следва, че към базовия процент трябва да бъде прибавен марж от 1 000 базисни пункта, което води до лихва от 12,2 %. Поради това изглежда, че лихвен процент от [9—11] % по първия транш от втория заем от държавата не може да се счита за съобразен с пазарните условия.
- (116) Вторият транш от втория заем от държавата е бил предоставен на дружеството на 14 декември 2012 г. при лихва от [6—8] %. Латвия изтъква, че този лихвен процент е по-висок от произтичащия от Съобщението за референтните проценти и следователно спазва принципа на инвеститора в условията на пазарна икономика.
- (117) В съответствие със Съобщението за референтните проценти на 14 декември 2012 г. приложимият основен лихвен процент за Латвия е бил 1,91 %. Маржът, който да се добави към този основния лихвен процент, зависи от рейтинга на бенефициера и равнището на обезпеченост. Както е обяснено в раздел 7.1 по-горе, Комисията е на мнение, че airBaltic е било предприятие в затруднено положение поне от 2011 г. насам. Освен това обезпечението по втория транш са вземанията и търговските марки на AirBaltic. Аргументите относно липсата на достатъчно обезпечение се прилагат *mutatis mutandis* и поради това следва да бъде добавен марж от 1 000 базисни пункта. Произтичащият от това референтен лихвен процент следователно ще бъде 11,91 %, много над [6—8] %, който е приложен в действителност.
- (118) Предвид на гореизложеното Комисията счита, че един разумен оператор в условията на пазарна икономика не би предоставил на AirBaltic втория заем от държавата.
- (119) Въз основа на това Комисията стига до заключението, че мярка 2 предоставила на на AirBaltic неправомерно предимство. По своето естество предимството е избирателно, тъй като неговият единствен бенефициер е airBaltic.
- (120) Комисията следва също да разгледа възможността мярка 2 вероятно да е нарушила конкуренцията и да е засегнала търговията между държавите членки, като е осигурила на AirBaltic предимство спрямо конкурентите, които не получават държавна подкрепа. Изглежда очевидно, че мярка 2 е била в състояние да засегне вътрешната за ЕС търговия и конкуренция, тъй като airBaltic се конкурира с други авиокомпании от ЕС, по-специално след влизането в сила на 1 януари 1993 г. на третия етап на либерализацията на въздушния транспорт („трети пакет“). Освен това за пътувания на относително кратки разстояния на територията на ЕС въздушният транспорт е в конкуренция с шосейния и железопътния транспорт и поради това шосейните и железопътните превозвачи също биха могли да бъдат засегнати.
- (121) По този начин мярка 2 е позволила на airBaltic да продължи да извършва дейност, без да му се налага да търпи последствията, които по принцип произтичат от трудното му финансово положение. Въз основа на изложените по-горе съображения Комисията стига до заключението, че мярка 2 включва държавна помощ в полза на AirBaltic по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

7.2.4. Увеличението на капитала, договорено на 22 декември 2011 г. (мярка 3)

- (122) Както е посочено по-горе, първият заем от държавата и първият транш от втория заем от държавата съдържат държавни ресурси и са относими към държавата. Тяхното преобразуване в капитал е било решено от Министерството на транспорта на Латвия, т.е. от 99,8 % от акционерите в airBaltic от 30 ноември 2011 г. насам. Поради това мярка 3 също включва държавни ресурси и е относима към държавата.
- (123) Комисията не споделя становището на латвийските органи, че мярка 3 не включват помощ. Първо, Комисията припомня, че заключенията, до които е стигнала в раздел 7.2.1 по-горе, важат за мярка 3. Освен това Комисията счита, че мярка 3 не е била предоставена на 22 декември 2011 г. (т.е. датата на събранието на акционерите на AirBaltic), а на 29 декември 2011 г., датата, на която държавата е преобразувала своите заеми. В действителност според информацията, предоставена от латвийските органи в хода на официалната процедура по разследване, съгласно действащите правила BAS и държавата са разполагали със срок до 30 януари 2012 г., за да официализират преобразуването, решено на събранието на акционерите на AirBaltic.
- (124) Комисията отбелязва също така, че на 29 декември 2011 г. Латвия е можела да има основателни съмнения относно готовността на BAS да изпълни своите ангажименти. И наистина BAS вече е дало да се разбере, че няма да преобразува заема си. Латвия сама признава, че вторият транш от втория заем от държавата, за който е взето решение на 13 декември 2011 г., е бил предвиден именно с оглед на вероятността BAS да не ангажира неговите си. Освен това от 30 ноември 2011 г. държавата и BAS вече не са били в сравнимо положение като акционери, тъй като BAS е изгубило целия си дял в airBaltic с изключение на една акция и държавата е притежавала 99,8 % от дружеството.
- (125) С оглед на тези развития държавата, преди действително да преобразува своите заеми, е трябвало да направи извода или най-малкото е имала причини да подозира от действията на BAS, че дружеството не възнамерява да изпълни своите задължения (вж. съображение 35 по-горе). Освен това, тъй като BAS е изгубило всички свои акции в airBaltic с изключение на една, предпазната мярка, предвидена в член 7.4 от споразумението, т.е. правото на държавата да закупи от BAS всички негови акции в airBaltic за 1 LVL — се е обезсмислила: държавата е загубила начините, по които е можела да принуди BAS да се придържа към договореното.
- (126) Предвид на посочените по-горе елементи Комисията стига до заключението, че разумен инвеститор в условията на пазарна икономика не би преобразувал своите заеми в капитал преди да се увери, че другата страна ще преобразува своя заем и ще влее парични средства, а в подобен контекст и преди да оцени внимателно стимулите на другата страна да изпълни ангажиментите си.
- (127) Освен това Комисията отбелязва, че дори и да беше спазило споразумението, постигнато на събранието на акционерите, BAS нямаше да си възвърне предишното дялово участие в airBaltic. С цел да достигне дял от 47,2 % BAS е трябвало да инвестира много повече от сумите, договорени на заседанието. Поради това Комисията е на мнение, че държавата дори и да е действала в съответствие с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика, е трябвало да прецени внимателно дали BAS би инвестирало значителни суми — заемът и паричните средства от BAS се равняват на 37,7 милиона латвийски лата (53.38 милиона евро) — с цел да придобие миноритарно дялово участие в airBaltic.
- (128) Като допълнителен аргумент Латвия обяснява, че задължението на BAS да влее парични средства и да преобразува своя се потвърждава от наличието на гаранция от руски предприемач, г-н Владимир Антонов, който се е съгласил да извърши необходимите плащания от името на BAS ⁽³⁴⁾. От информацията, с която Комисията разполага, става ясно обаче, че гаранцията в действителност не е предоставена.
- (129) Латвия посочва също, че предварителните условия за капитализацията на кредитите от държавата, както се изисква в член 7.2 от споразумението, са били изпълнени на 13 декември 2011 г., когато то е било представено с бизнес план, според който рентабилността на AirBaltic ще се върне през 2015 г. и застъпващ тезата, че решението за преобразуване на заемите от държавата в капитал следователно е съответствало на принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика. Комисията обаче все още не е убедена от доводите на Латвия, тъй като планът е бил непълен и разумен частен оператор не би се осланял на него, за да влее значителни суми капитал в предприятие в затруднено положение.

⁽³⁴⁾ Писмото за гаранция от 3 октомври 2011 г. гласи, че гаранцията е недействителна, ако държавата „е използвала своите права съгласно [...] клауза 7.4 [от споразумението] и е придобила не по-малко от 99,78 % от акциите с право на глас в [airBaltic]“. Всъщност Латвия придобива 99,8 % от акциите на AirBaltic на 30 ноември 2011 г.

- (130) Въз основа на горепосоченото Комисията заключава, че Латвия не е действала при равноправни (*pari passu*), когато е преобразувала своите заеми, с което е увеличила капитала на AirBaltic. Освен това поведението на държавата не спазило критериите на принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика. Следователно airBaltic е получило неправомерно предимство в резултат от мярка 3, която е селективна, тъй като дружеството е било единственият бенефициер.
- (131) Комисията следва също да разгледа възможността мярка 3 вероятно да е нарушила конкуренцията и да е засегнала търговията между държавите членки, като е осигурила на AirBaltic предимство спрямо конкурентите, които не получават държавна подкрепа. Заключенията, до които се стига в съображение 120 по-горе се прилагат *mutatis mutandis*.
- (132) Поради това Комисията заключава, че преобразуването в капитал на първия заем от държавата и на първия транш от втория заем от държавата включва държавна помощ за airBaltic по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

7.2.5. Облигациите с нулев купон (мярка 4)

- (133) Както вече беше посочено в решението за откриване на процедурата, от споразумение от 30 април 2010 г., с което се официализира покупката на облигациите с нулев купон, следва, че купувачът LVRTC (вж. съображение 38 по-горе) е действал от името на латвийската държава. Освен това Латвия твърди, че LVRTC е купило облигациите по бюджетни съображения. Следователно е ясно, че мярка 4 включва държавни ресурси и е относима към държавата, които освен това Латвия не оспорва.
- (134) В хода на официалната процедура по разследване Латвия предостави доказателства, сочещи, че както държавата, така и BAS са придобили облигации пропорционално на своето дялово участие в airBaltic при еднакви условия. Освен това изглежда, че държавата не е предоставила финансиране на AirBaltic преди април 2010 г., докато BAS действително е инвестирало значителни суми в дружеството преди тази дата. Накрая, в хода на разследването беше установено, че споразумението за издаване на облигациите е било прието по инициатива на BAS и ръководството на airBaltic, което е предлагало на държавата още през април и юни 2009 г. да увеличат капитала на дружеството пропорционално на своите дялове.
- (135) Както се подчертава в решението за откриване на процедура, Комисията е на мнение, че купуването на облигациите с нулев купон е нетипична инвестиция за разумен пазарен оператор. Комисията обаче отбелязва, че по онова време Латвия и BAS са били най-големите акционери в AirBaltic и тяхното инвестиционно решение трябва да бъде оценено от тази гледна точка, а не от гледната точка на изцяло външен инвеститор. Всъщност изглежда логично да се заключи, че към този момент собствениците на AirBaltic не са търсили краткосрочна печалба, а интересът им е бил дейността на дружеството да продължи.
- (136) Въз основа на горепосоченото Комисията стига до заключението, че Латвия е действала като разумен пазарен оператор, когато е купила облигации с нулев купон заедно с частния инвеститор BAS. Поради това Комисията изключва наличието на неправомерно предимство във връзка с мярка 4 и оценката на другите кумулативни условия, предвидени в член 107, параграф 1 относно наличието на държавна помощ е излишна.

7.2.6. Плащанията в размер на 2,8 милиона евро, извършени от „Latvijas Krājbanka“ (мярка 5)

- (137) Мярка 5 се отнася до плащането на 2,8 милиона евро от Latvijas Krājbanka на AirBaltic, извършено на 21 и 22 ноември 2011 г. Както е обяснено в съображение 39 по-горе, airBaltic е представило три платежни нареждания на Latvijas Krājbanka преди решенията на FCMC от 17 ноември 2011 г. за ограничаване на банковите операции в размер над 100 000 EUR и за спиране на всички операции на Latvijas Krājbanka на 21 ноември 2011 г. Латвия счита, че не са използвани държавни ресурси предвид на факта, че съответните операции са се отнасяли до 3 платежни нареждания, дадени от airBaltic в полза на клиринговата къща на IATA, Riga International Airport и алтернативна банкова сметка на AirBaltic в друга банка (вж. съображение 39 по-горе). Според Латвия става дума за обикновени банкови операции, свързани с частни средства на AirBaltic. Латвия твърди също, че решенията на FCMC не са относими към държавата.
- (138) Латвия обясни, че паричните преводи са произлизали от платежните нареждания, дадени от airBaltic преди FCMC да нареди на 21 ноември 2011 г. дейността на „Latvijas Krājbanka“ да спре. „Latvijas Krājbanka“ е изпълнила нарежданията на 25 и 30 ноември 2011 г.

- (139) Освен това съгласно Закона за FCMC от 1 юни 2000 г. FCMC взема своите решения, без да трябва да се съобразява с изисквания или инструкции на друг публичен орган. Освен това финансирането на FCMC не зависи от държавата, тъй като дейността на FCMC се финансира чрез плащанията от страни, които осъществяват дейност на латвийските финансови и капиталови пазари. От действащите закони изглежда също, че държавата не участва в упражняването на изпълнителните правомощия и права на FCMC във връзка с надзора на кредитните институции.
- (140) Въз основа на представените й доказателства Комисията е на мнение, че доверените лица, назначени от FCMC, са действали независимо от държавата, с което се изключва относимостта на техните действия към Латвия.
- (141) Въз основа на гореизложеното Комисията стига до заключението, че мярка 5 не включва държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

7.2.7. Вземането в размер на 5 милиона евро от Taurus, приписано на airBaltic (мярка 6)

- (142) Последващата жалба, получена на 18 юли 2012 г., се отнася до задължението на инвеститорите съгласно член 7.4 от споразумението при определени обстоятелства да прехвърлят на държавата или на посочено от нея дружество неуредените вземания, произтичащи от синдикиран заем 2 в замяна на 1 латвийски лат (вж. съображение 42 по-горе).
- (143) В съответствие с член 7.4 от споразумението Taurus е прехвърлило на Латвия срещу 1 латвийски лат 5 милиона евро вземане от airBaltic. Впоследствие Латвия е прехвърлила вземането на AirBaltic.
- (144) Що се отнася до оставащите задължения в размер на 30 милиона евро (42,47 милиона лата), които е трябвало да бъдат подновени в рамките на синдикирания заем 2, с писмо от 9 февруари 2012 г. латвийските органи са поискали от инвеститорите да им прехвърлят техните съответните вземания срещу 1 латвийски лат всяко. Освен това Латвия е подала жалба пред Окръжния съд на Рига срещу трима от инвеститори за принудителното изпълнение на член 7.4 от споразумението. Латвия е обявила намерението си да прехвърли тези вземания на AirBaltic.
- (145) Латвия изтъква, че прехвърлянето на 5 милиона евро към airBaltic е извънредна мярка, предназначена да защити финансовите интереси на държавата и следователно следва да бъде разглеждана като *pari passu* мярка съгласно споразумението, поради което изключва държавна помощ.
- (146) Комисията отбелязва, че съгласно член 7.4 от споразумението съответните вземания е трябвало да бъдат приписани или прехвърлени „на държавата или на посочено от нея дружество срещу 1 латвийски лат“. Следователно, тъй като държавата е взела решението вземането от 5 милиона евро да бъде приписано на airBaltic, това решение й принадлежи и включва държавни ресурси.
- (147) В хода на официалната процедура по разследване беше установено, че споразуменията за синдикирани заеми никога не са били подписани. От представените от Латвия доказателства обаче изглежда, че латвийските съдилища са признали валидността на споразумението, що се отнася до задължението на частните инвеститори да прехвърлят на държавата или на посочено от нея дружество вземанията, произтичащи от синдикиран заем 2.
- (148) В тази връзка Латвия посочва, че съгласно няколко съдебни решения на латвийски съдилища собственикът на вземането от 5 милиона евро няма право да претендира тази сума да му бъде възстановена, а само да поиска акции в airBaltic, отразяващи авансово плащане от 5 милиона евро в капитала на дружеството. Тъй като държавата вече е притежавала 99,8 % от акциите в AirBaltic, Латвия твърди, че правото на допълнителни акции е лишено от смислена икономическа стойност за държавата.
- (149) За разлика от твърденията на Латвия Комисията отбелязва, че макар съдилищата да са признали правото на държавата да поеме вземанията, произтичащи от синдикиран заем 2 в съответствие с член 7.4 от споразумението, това не означава, че Латвия е трябвало да припише това вземане на AirBaltic. Комисията отбелязва, че един разумен оператор в условията на пазарна икономика не би приписал вземането на AirBaltic срещу 1 латвийски лат. Латвия не е представила доказателства за причината, поради която за държавата е било по-изгодно да отпусне вземането на airBaltic вместо да го задържи или да го използва за други цели. В резултат на прехвърлянето Латвия е поставила дружеството в по-благоприятно положение от неговите конкуренти.

- (150) Освен това Комисията не е съгласна с аргументите на латвийските органи и подчертава, че всяка допълнителна акция в airBaltic би донесла допълнителна макар и малка стойност на държавата, така че да може да се изключи наличието на помощ ⁽³⁵⁾. Освен това, като е предоставила вземането на AirBaltic, държавата не само се е отказала от вземането, но и от правото на [5—7] % лихва по него.
- (151) Накрая, Латвия твърди също, че мярка 6 е трябвало да се счита за приета на 3 октомври 2011 г. за целите на правото в областта на държавни помощи, т.е. на датата на подписване на споразумението, заедно с мерки 1, 2 и 3.
- (152) Комисията потвърждава заключенията от раздел 7.2.1 по-горе, т.е. когато на 3 октомври 2011 г. споразумението е било сключено, държавата не е знаела дали ще има нужда да използва неговия член 7.4. Освен това държавата не е била задължена да прехвърли на AirBaltic вземанията, засегнати от прилагането на тази разпоредба.
- (153) На последно място Комисията отбелязва, че Латвия не е подкрепила с доказателства твърдението си, че целта на член 7.4 от споразумението е била да защити държавната инвестиция в airBaltic чрез предотвратяването на вреди за държавата, в случай на неизпълнение от страна на BAS.
- (154) По тази причина Комисията заключава, че като е предоставила мярка 6, държавата не е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика, а действията ѝ не са били *pari passu* с мерки 1, 2 и 3. Поради това Комисията е на мнение, че мярка 6 е предоставила на на AirBaltic неправомерно предимство. По своето естество предимството е избирателно, тъй като неговият единствен бенефициер е airBaltic.
- (155) По причините, посочени в съображение 120 по-горе, мярка 6 е могла да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки.
- (156) С оглед на гореизложените доводи Комисията стига до заключението, че мярка 6 включва държавна помощ в полза на AirBaltic по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

7.2.8. Заключение относно наличието на помощ

- (157) Комисията стига до заключението, че по посочените по-горе причини мерки 1, 4 и 5 не включват държавна помощ.
- (158) Комисията счита обаче, че мерки 2, 3 и 6 са представлявали държавна помощ за airBaltic. За да се определи размерът на вече изплатената на AirBaltic помощ, Комисията отбелязва, че мярка 3 се е състояла от капитализацията на първия заем от държавата в размер на 16 милиона латвийски лата (22,65 милиона евро), както и от първия транш от втория заем от държавата в размер на 41,6 милиона латвийски лата (58,89 милиона евро). Вторият транш от втория заем от държавата в размер на 25,4 милиона лата (35,96 милиона евро), предоставен на AirBaltic на 14 декември 2012 г., т.е. останалата част от мярка 2, който не е бил капитализиран, следва да бъде добавен към тази сума, заедно с 5-те милиона евро, приписани на AirBaltic по мярка 6. Общо държавната помощ, предоставена на AirBaltic, следователно е приблизително 86,53 милиона лата (122,51 милиона евро).

7.3. ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ НА ПОМОЩТА

- (159) Член 108, параграф 3 от ДФЕС гласи, че държава членка не привежда в действие мярка за помощ преди Комисията да е взела решение за разрешаването на мярката.
- (160) Комисията отбелязва, че Латвия е отпуснала мерки 2, 3 и 6 на AirBaltic, без да я е уведомила предварително, за да поиска тяхното одобрение. Комисията изразява съжаление, че Латвия не е спазила задължението за изчакване и нарушила задължението си съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС.
- (161) Що се отнася до намерението на латвийските органи да предоставят на AirBaltic 30 милиона евро в резултат от синдикиран заем 2 и свързан с мярка 6, Комисията припомня задължението на латвийските органи по член 108, параграф 3 от ДФЕС да информират Комисията достатъчно навреме, с което да ѝ дадат възможност да изрази мнението си по всеки план за отпускане на помощ.

⁽³⁵⁾ Дело *Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark)* от 2003 г., C-280/00, Recueil I-7747, стр. 81.

7.4. СЪВМЕСТИМОСТ НА ПОМОЩТА

- (162) Доколкото мерки 2, 3 и 6 представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, тяхната съвместимост трябва да бъде разгледана с оглед на изключенията, посочени в параграфи 2 и 3 на този член. Както бе посочено в решението за откриване на процедурата, предвид на естеството на мерките и затрудненията на airBaltic единствените приложими критерии за съвместимост са тези, които се отнасят до помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС въз основа на Насоките за О&П и по-специално разпоредбите, посветени на помощите за реструктуриране.
- (163) Латвийските органи първоначално бяха на мнение, че нито една от мерките не е включвала държавна помощ. Въпреки това, въз основа на съмненията, изразени от Комисията в нейното решение за откриване, Латвия представи аргументи относно съвместимостта и заяви, че мерките представляват съвместима помощ за реструктуриране.
- (164) По-специално, през декември 2013 г. Латвия представи актуализиран план за реструктуриране, който бе допълнен с писма от 28 януари, 28 февруари и 24 март 2014 г. Латвия отбелязва, че реструктурирането на AirBaltic е започнало на 18 април 2011 г., когато на ръководството на дружеството е бил представен първият план. В представения на Комисията първи план, бяха открити някои от слабостите на AirBaltic и бе установено, че са необходими приблизително [175 — 185] милиона евро акционерен капитал, за да се даде възможност на дружеството да поднови флота си и да се конкурира ефективно с нискотарифните превозвачи. Латвия посочва, че от април 2011 г. са били предприети няколко действия, включително закриването на възловото летище на AirBaltic във Вилнюс и отмяната на маршрути, с което е започнал процеса на реструктуриране на airBaltic. С цел да се гарантира възстановяването на рентабилността на AirBaltic на по-късен етап бе разработен цялостен набор от инициативи, които обхващат приходите, операциите, мрежата, флота, както и цялостната организация (преработен план).
- (165) Този първи план беше разработен през 2011 г., и включват основните финансови аспекти на реструктурирането. Според Латвия това е довело до сключването на споразумение и в крайна сметка до преработения план от март 2012 г.
- (166) Доводите на Латвия ще бъдат оценени в следващите раздели.

7.4.1. Допустимост

- (167) Съгласно точка 33 от Насоките за О&П само предприятия в затруднено положение по смисъла на точки 9—13 от същите насоки имат право да получат помощ за реструктуриране. Комисията вече стигна до заключението, че airBaltic е било предприятие в затруднено положение поне от 2011 г. (вж. съображение 87 по-горе).
- (168) В точка 12 от Насоките за О&П се посочва, че новосъздадено предприятие не отговаря на условията за предоставяне на помощ за оздравяване или реструктуриране, дори и ако първоначалното му финансово положение е несигурно. По принцип едно предприятие се смята за новосъздадено през първите три години, след като е започнало дейността си. airBaltic е създадено през 1995 г. и не може да се счита за новосъздадено предприятие. AirBaltic не принадлежи също към икономическа група по смисъла на точка 13 от Насоките за О&П.
- (169) Поради това Комисията заключава, че airBaltic има право да получи помощ за реструктуриране.

7.4.2. Валидността на плана за реструктуриране

- (170) Първо, Комисията отбелязва, че реструктурирането на AirBaltic е започнало през април 2011 г., когато ръководството на дружеството е подготвило първия план за реструктуриране. Този план се съсредоточава предимно върху оптимизирането на флота и необходимостта от подновяването на самолетите на дружеството с по-ефективни, което е основен елемент и в преработения на по-късен етап план. В същото време възловото летище във Вилнюс бе закрито. Няколко седмици по-късно, след бе прегледан от [...], ръководството на AirBaltic включи в плана съкращение на персонала с [8—12] %.
- (171) Планът от 2011 г. бе актуализиран под формата на преработения план, приет официално през първото тримесечие на 2012 г. Както е отбелязано в съображение 164 по-горе, през декември 2013 г. латвийските органи представиха на Комисията план за реструктуриране, с който бе актуализиран преработения план.

- (172) Комисията отбелязва, че в плана за реструктуриране от април 2011 г. се определят основните нужди на AirBaltic. Макар и непълен този план представляваше първа основа за определяне на нуждите от реструктуриране на AirBaltic и за гарантирането на връщането на жизнеспособността. Той освен това послужи за основа на преработения план, който беше в процес на изготвяне към момента на подписване на споразумението (т.е. 3 октомври 2011 г.) и бе финализиран през март 2012 г.
- (173) В предходната си практика Комисията е приела, че планове за реструктуриране са определени във времето и е взела първоначалните планове като отправна точка на периода на реструктуриране. Например в решението ⁽³⁶⁾ по делото *Varvaressos* Комисията е счела, че мерките, предоставени на тази фирма между 2006 и 2009 г. е трябвало да бъдат оценени като част от непрекъснат процес на реструктуриране въз основа на план за реструктуриране от 2009 г. (за периода 2006—2011 г.). Както при AirBaltic планът за реструктуриране от 2009 г. на Varvaressos е произлязъл от „стратегически и бизнес план“ от 2006 г.

7.4.3. Възстановяване на дългосрочната жизнеспособност

- (174) Съгласно точка 34 от Насоките за О&П помощ за реструктуриране трябва да се отпуска, при условие че се изпълнява план за реструктуриране, който Комисията е одобрила във всички случаи на индивидуална помощ. В точка 35 се обяснява, че „планът за реструктуриране, чиято продължителност трябва да бъде възможно най-кратка, трябва да възстанови дългосрочната жизнеспособност на предприятието в рамките на разумно време и въз основа на реалистични предположения за бъдещите условия на работа“.
- (175) Съгласно точка 36 планът трябва да описва обстоятелствата, които са довели до затрудненията на дружеството, и да вземе предвид настоящото състояние и бъдещите перспективи на пазара, като включва сценарии за най-добро възможно развитие, най-лошо такова и базов сценарий.
- (176) Планът трябва да предвижда обрат, който след края на реструктурирането да позволи на дружеството да покрие своите разходи включително амортизацията и финансовите разходи. Очакваната възвращаемост на капитала трябва да е достатъчна голяма, за да позволи на реструктурираното предприятие да се конкурира на пазара въз основа на собствените си качества (точка 37).
- (177) Комисията отбелязва, че в плана за реструктуриране се описват обстоятелства, които са довели до затрудненията на AirBaltic, предизвикани главно от световната икономическа криза през 2008—2009 г., която е засегнала значително Прибалтика и сектора на въздухоплаването.
- (178) Освен това в плана за реструктуриране се обяснява, че преследваната в миналото търговска стратегия, както и редица решения на бившето ръководство на AirBaltic допълнително са допринесли за затрудненията на дружеството. По-специално, що се отнася до търговската стратегия на AirBaltic, в плана за реструктуриране се подчертава, че в миналото тя се е съсредоточавала само върху разширяването на дейността, а не върху рентабилността, като по този начин е изложила дружеството на неустойчиво големи разходи. Освен това разходите са се увеличили много заради флота, който включва четири различни вида самолети, както и поради скъпия им лизинг. Откривани са били маршрути без адекватна оценка на тяхната рентабилност, а много от тях са обслужвани на загуба.
- (179) Планът за реструктуриране обхваща 5-годишен период на реструктуриране, започнал през април 2011 г., и в него се предвижда AirBaltic да възстанови дългосрочната си жизнеспособност не по-късно от април 2016 г., въпреки че според базовия сценарий се е очаквало airBaltic да възстанови рентабилността си през 2014 г. Така продължителността на реструктурирането е най-много 5 години, което е в съответствие с предходната практиката на Комисията в сектора на въздушния транспорт на пътници ⁽³⁷⁾. Комисията всъщност винаги е била на мнение, че при настоящите икономически условия е важно да се избегне обикновен краткосрочен обрат, а вместо това да се създаде солидна основа за бъдещ растеж. В този контекст необходимото стабилизиране на оперативните резултати и услуги ще отнеме няколко години.

⁽³⁶⁾ Решение 2011/414/ЕС на Комисията от 14 декември 2010 г. относно държавна помощ С 8/10 (ex N 21/09 и NN 15/10), приведена в действие от Гърция в полза на Varvaressos S.A. (OB L 184, 14.7.2011 г., стр. 9).

⁽³⁷⁾ Вж. точка 107 от решение на Комисията по дело SA. 30908 CSA — *Czech Airlines — Restructuring plan*, и точка 93 от решение на Комисията по дело SA. 33015 — *Air Malta plc.*. Вж. също така Решение 2010/137/ЕО на Комисията от 28 август 2009 г. държавна помощ С 6/09 (ex N 663/08) — Австрия *Austrian Airlines* — План за реструктуриране (OB L 59, 9.3.2010 г., стр. 1), точка 296 и Решение 2012/542/ЕС на Комисията от 21 март 2012 г. относно мярка SA.31479 (2011/C) (ex 2011/N), която Обединеното кралство планира да приведе в действие за Royal Mail Group (OB L 279, 12.10.2012 г., стр. 40), точка 217.

- (180) В плана за реструктуриране се набляга на промяна в търговската стратегия на AirBaltic, която цели да се превърне в хибридна авиокомпания, чиято таргет група са клиентите с по-високи доходи, посредством услуги, традиционно предлагани от мрежово ориентирани превозвачи, като същевременно се търси икономическата ефективност, постигана обикновено нискотарифните превозвачи. Тази стратегия е била вече изпълнявана в много голяма степен от новото ръководство на дружеството от октомври 2011 г. насам. В плана за реструктуриране се предвиждат три основни вида мерки за реструктуриране: i) оптимизиране на приходите и разходите за съществуващите операции; ii) преконфигуриране на мрежата, което доведе до адаптиране на дестинациите, честотата и разписанията, за да се оптимизират ПСМК и РСМК ⁽³⁸⁾ на равнище маршрут и iii) оптимизиране на мрежата и флота с цел да се преразгледа и да се определи оптималният размер на мрежата и на флота. Общо бяха разработени 13 инициативи, насочени към приходите, и други 13 инициативи, насочени към разходите, а две допълнителни инициативи бяха разработени за преконфигуриране на мрежата и обновяване на флота.
- (181) Що се отнася до оптимизирането на флота, Комисията отбелязва, че разнородният и остаряващ флот на AirBaltic потребява повече гориво и се нуждае от повече поддръжка в сравнение с конкурентите, което води до увеличение на разходите. Още през 2012 г. и 2013 г. airBaltic е решило да лети само с част от своите налични самолети с цел да намали разходите. През 2013 г., за да компенсира частично загубата на капацитет в резултат на премахването от своя флот на Fokker и Boeing 757, airBaltic добавя към него два самолета Q 400 Bombardier. Освен това с оглед на замяната на тези самолети действащите договори за лизинг са били предоговорени при по-благоприятни условия, докато бъде доставен новият Bombardier CS 300 през [...] или [...]. До края на 2014 г. airBaltic ще лети с 25 самолета и ще запази това равнище до края на периода на реструктуриране през 2016 г. Като цяло през периода на реструктуриране флотът от самолети ще бъде намаление с 27 %.
- (182) Що се отнася до преконфигурирането на мрежата, Комисията отбелязва, че през 2013 г. новата мрежа е донесла допълнителни [16–21] милиона латвийски лата ([22,7–29,8] милиона евро) на равнище C1 ⁽³⁹⁾ в сравнение с предходната година, което се дължи наред с другото на закриването на непечеливши маршрути (напр. [...]) и намаляването на честотата на полетите ([...], на [...] [...] и на [...]).
- (183) Инициативите по отношение на приходите включват въвеждането на нови тарифи или оптимизирането на структурата таксата за багаж. Освен това ще се насърчава онлайн регистрацията, а същевременно кабинният екипаж и търговските отдели ще работят срещу гъвкаво възнаграждение. Що се отнася до инициативите за разходите, те включват предоговаряне на цените на горивата с настоящите доставчици, както и на договорите за проверки и ремонти на самолетите, оптимизиране на лизинга и намаляване на разходите хангари и за престой в хотел на екипажа. Освен това ще бъдат предоговорени настоящите споразумения с доставчиците на наземно обслужване
- (184) Повечето мерки за реструктуриране, описани в предходните точки, вече са били изпълнени. В резултат на инициативите за оптимизиране на приходите и на инициативите за намаляване на разходите, както и за обновяване на флота и за преконфигуриране на мрежата, airBaltic приключи 2012 г. с отрицателен ЕБИТ от 30 милиона латвийски лата (42,47 милиона евро) в сравнение с предвидения в бюджета отрицателен ЕБИТ от 38 милиона латвийски лата (53,8 милиона евро). През 2013 г. отрицателният ЕБИТ е намален до 7,7 милиона латвийски лата (10,9 милиона евро), също повече от целта. Очаква се, че дружеството да достигне равновесна точка през 2014 г. и да остане рентабилно след това, като ЕБИТ ще достигне [1–3] милиона латвийски лата ([1,4–4,2] милиона евро) през 2014 г. и [9–12] милиона латвийски лата ([12,8–17] милиона евро) през 2016 г. Очаква се възвръщаемостта на собствения капитал (ROE) да достигне [3–6] % към 2014 г. и [18–21] % към 2016 г.
- (185) Планът за реструктуриране съдържа преработени финансови прогнози въз основа на реалистичен, песимистичен и оптимистичен сценарии въз основа на надеждни хипотези. Например в реалистичният сценарий се предвижда растеж на пазара от [6–8] %, докато растежът на AirBaltic е ограничен до [1–3] % през 2014 г. и до [2–4] % през 2015 г. и 2016 г., с темп на инфлация от [1–3] % годишно и нарастващи разходи за гориво, минаващи от [950–1 000 USD/тон] през 2014 г. до [1 000–1 050 USD/t] през 2016 г. Коэффициентът на натоварване е в диапазона от [69–71] % през 2014 г. до [71–75] % през 2016 г. При този сценарий изпълнението на инициативите ще позволи airBaltic да достигне равновесно положение през 2014 г. (с ЕБИТ от [1–3] милиона латвийски лата ([1,4–4,2] милиона евро), въпреки че дружеството ще остане рентабилно след това с ЕБИТ от [6–9] милиона латвийски лата ([8,5–12,8] милиона евро) през 2015 г. и [9–12] милиона латвийски лата през 2016 г. ([12,8–17] милиона евро).

⁽³⁸⁾ Съответно приходите от предлагани свободни места на километър (ПСМК) и разходи за предлаганите места на километър (РСМК).

⁽³⁹⁾ Вж. съображение 194 по-долу.

- (186) При всички сценарии EBIT на airBaltic ще остане положителен към 2016 г. в диапазона от [10—15] милиона латвийски лата ([14,2 — 21,3 милиона евро) в оптимистичния сценарий до [5—10] милиона латвийски лата (EUR [7,1—14,2] милиона евро) в песимистичния сценарий. Сценариите са предмет и на анализ на чувствителността, за да се направи оценка на рисковете и тяхното евентуално въздействие към 2016 г., по-специално предвид на валутните рискове (поскърпването/поевтиняването на американския долар спрямо латвийския лат и еврото) и промените в коефициентите на натоварване, пазарната цена на горивото, платежоспособност и брой на пътниците.
- (187) Комисията оцени плана за реструктуриране и е на мнение, че той би трябвало да позволи на airBaltic да постигне очакваното възстановяване на дългосрочната жизнеспособност най-късно до април 2016 г. Планът за реструктуриране включва подробна оценка на обстоятелствата, довели до затрудненията на AirBaltic, които са надлежно разгледани в резултат на мерките за реструктуриране под формата на инициативи за приходите и разходите, както и инициативи за преконфигуриране на мрежата и подновяването на флота.
- (188) Освен това Комисията счита, че планът за реструктуриране, представен от Латвия, определя надлежно количественото въздействие на различните мерки за реструктуриране, че хипотезите са адекватни и подходящи за съответния контекст на сектора на въздушния транспорт на пътници, и че жизнеспособността е предвидена на адекватни равнища при всички сценарии през целия период на реструктуриране. Анализът на чувствителността е подходящ и показва, че въздействието върху EBIT на взетите предвид показатели ще бъде ограничено.
- (189) Поради това предвид на значителните мерки за реструктуриране и постигнатия дотук напредък, Комисията смята, че планът за реструктуриране ще позволи на airBaltic да възстанови дългосрочната си жизнеспособност в разумен срок.
- (190) Освен това доказателствата, представени от Латвия показват, че airBaltic понастоящем е на път да постигне повечето от целите, определени в плана за реструктуриране, което е допълнителен показател за надеждността на плана.

7.4.4. Предотвратяване на неоснователно нарушаване на конкуренцията (компенсаторни мерки)

- (191) Според точка 38 от Насоките за О&П трябва да се предприемат компенсаторни мерки, за да се гарантира, че неблагоприятните ефекти върху условията за търговия са сведени до приемливо равнище. Тези мерки може да включват продажба на активи, намаляване на капацитета или на пазарното присъствие и снижаване на бариерите за навлизане на съответните пазари (точка 39).
- (192) Във връзка с това закриването на губещите дейности, което при всички случаи би било необходимо за възстановяването на дългосрочната жизнеспособност, няма да се счита за намаляване на капацитета или присъствието на пазара за целите на оценката на компенсаторните мерки (точка 40).
- (193) Като компенсаторни мерки за airBaltic Латвия предлага закриване на рентабилни маршрути, което води до намаляване на капацитета, и преотстъпване на двойки слотове на координирани летища.
- (194) Освен закриването на нерентабилни маршрути съгласно изискванията за връщане на жизнеспособността в плана за реструктуриране се предвижда преотстъпването на 14 печеливши маршрута ⁽⁴⁰⁾ под формата на марж на приноса C1. Според практиката на Комисията тя приема за печеливши маршрутите, които са имали положителен марж на приноса C1 през годината, предхождаща годината на тяхното преотстъпване ⁽⁴¹⁾. Приносът C1 отчита разходите за полета, пътниците и за разпределение (т.е. променливите разходи) за всеки отделен маршрут. Приносът C1 е подходящ показател, тъй като взема предвид всички разходи, които са пряко свързани с въпросния маршрут. Маршрутите с положителен принос C1 не само покриват променливите разходи на маршрута, но и допринасят за постоянните разходи на дружеството.
- (195) Що се отнася до капацитета, планът за реструктуриране предвижда, че през април 2011 г. общият капацитет на дружеството е бил [5—5,5] милиарда СМК, докато в края на периода на реструктуриране през април 2016 г. капацитетът на airBaltic се очаква да бъде [4—4,5] милиарда СМК, т.е. намаление от [17—20] %. В тази връзка Комисията отбелязва, че основно в контекста на възстановяването на дългосрочната жизнеспособност флотът ще бъде намален от 34 самолета през април 2011 г. на 25 самолета до края на 2014 г. и ще остане на това равнище до края на периода на реструктуриране през април 2016 г. (вж. съображение 181 по-горе). Ако се вземат предвид само печеливши маршрути, намалението на капацитета е [7—10] %.

⁽⁴⁰⁾ А именно маршрутите между [...]. Комисията разбира, че закриването на тези маршрути представлява изцяло компенсаторни мерки, тъй като нищо не показва, че те биха били закрити като последица от необходимостта да бъде намален флотът.

⁽⁴¹⁾ Вж. точки 130 и 131 от решение на Комисията по дело SA. 30908 CSA — Czech Airlines — Restructuring plan..

- (196) Освен това Комисията отбелязва, че airBaltic е закрил редица маршрути, експлоатирани от напълно координирани ⁽⁴²⁾ летища на [...]. В резултат на това през 2011 и 2012 г. [...] двойки слотове на напълно координираните летища бяха освободени, което открива нови възможности за бизнес пред конкурентните авиокомпани да оперират по маршрутите до тези летища и от тях, както и да увеличат присъствието си в тях.
- (197) Когато преценява дали компенсаторните мерки са подходящи, Комисията ще взема предвид структурата на пазара и условията на конкуренция, за да е сигурна, че всяка подобна мярка не води до нарушаване на структурата на пазара (точка 39 от насоките за О&П). Компенсаторните мерки трябва да са пропорционални на нарушаващото въздействие на помощта, и по-специално на размера и относителното значение на предприятието на неговия(ите) пазар(и). Степента на намаляване трябва да бъде установявана в рамките на конкретния случай (точка 40 от насоките за оздравяване и реструктуриране).
- (198) Комисията отбелязва, че airBaltic е много малък участник на европейския авиационен пазар, представляващ 0,5 % от производствения обем на цялата европейска авиационна промишленост.
- (199) Освен това Комисията е на мнение, че [7—10]-процентно намаление на капацитета на AirBaltic не е незначително, като се има предвид относително малката големина на AirBaltic спрямо производствения капацитет и пътничкопотока на европейската авиационна промишленост. За сравнително малък превозвач като airBaltic допълнително намаляване на капацитета и на флота би могло да застраши възстановяването на неговата жизнеспособност в дългосрочен план, без това да разкрива смислени пазарни възможности пред неговите конкуренти. Освен това, въпреки че airBaltic е най-големият въздушен превозвач в Латвия, неговият пазарен дял в Рига ще намалее от [65—70] % през 2011 г. до [55—60] % през 2016 г.
- (200) Нещо повече, Комисията отбелязва, че Латвия се намира в подпомаган регион за целите на регионалната инвестиционна помощ съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС ⁽⁴³⁾. Съгласно точка 56 от Насоките за О&П „условията за разрешаване на помощта [подпомагани региони] могат да бъдат по-малко строги по отношение на изпълнението на компенсаторните мерки и размера на собствения принос на получателя. Ако потребностите на регионалното развитие оправдават това, в случаи когато намаляването на капацитета или присъствието на пазара изглеждат като най-подходящи мерки за избягване нарушаването на конкуренцията, изискваното намаляване за подпомаганите региони ще бъде по-малко отколкото в онези, които не са подпомагани“.
- (201) Комисията взе също под внимание особеностите на настоящия случай, когато оценява уместността на предложените компенсаторни мерки, като се има предвид периферното географско положение на Латвия и нейната достъпност до останалата част на Европейския съюз. Във връзка с това Комисията отбелязва, че по-голямата част от латвийската железопътна система използва руско междурелсие, което е по-широко от стандартното междурелсие, използвано в по-голямата част от ЕС, което създава проблеми с оперативната съвместимост със съседните държави. Морският транспорт също изглежда предлага взаимозаменяемост в ограничена степен с въздушния транспорт и по-специално за пътническия транспорт. На последно място Комисията отбелязва, че най-близките международни летища, до които може да се стигне със сухопътен транспорт, са във Вилнюс и Талин, които се намират на около 300 км от Рига, и поради това не представляват подходящи алтернативни възлови летища, по-специално за бизнес пътници.
- (202) По тази причина Комисията счита, че компенсаторните мерки, приети от airBaltic, т.е. [7—10]-процентното намаление на капацитета и преотстъпването на слотове в координирани летища, са приемливи при обстоятелствата на конкретния случай. Компенсаторните мерки, предложени от Латвия, следователно са достатъчни съгласно насоките за О&П, за да се гарантира, че отрицателните ефекти върху условията за търговия в резултат от предоставянето на помощ за реструктуриране на AirBaltic са намалени до приемливо равнище.

7.4.5. Помощ, ограничена до минимум (собствен принос)

- (203) Съгласно точка 43 от насоките за О&П, за да се ограничи помощта до стриктния минимум, е необходимо бенефициерите на помощта да направят значителен принос към разходите за реструктуриране със собствени ресурси. Това може да включва продажбата на активи, които не са съществено важни за оцеляването на предприятието, или външно финансиране при пазарни условия.

⁽⁴²⁾ Определение за изцяло координирани летища се съдържа в член 2, буква г) от Регламент (ЕИО) № 95/93 от 18 януари 1993 г. относно общите правила за разпределяне на слотове на летищата в Общността (ОВ L 14, 22.1.1993 г., стр. 1). Съгласно член 3, параграф 4 от Регламент (ЕИО) № 95/93 тези летища изпитват, поне през определени периоди, ограничения на капацитета.

⁽⁴³⁾ Вж. решение на Комисията от 13 септември 2006 г. по дело за държавна помощ N 447/2006 — Латвия — карта на регионалните потоци за периода 2007—2013 г.

- (204) Приносът трябва да е действителен, т.е. наличен, без да включва очаквани бъдещи печалби като парични потоци (точка 43 от Насоките за О&П). Собственият принос не трябва да включва в себе никаква допълнителна държавна помощ. За големите предприятия обикновено Комисията счита за подходящ принос от най-малко 50 % от разходите за реструктуриране. При изключителни обстоятелства и в случаи на големи затруднения Комисията може да приеме и по-нисък принос (точка 44 от Насоките за О&П).
- (205) Планът за реструктуриране предвижда разходи за реструктуриране в размер на [150—170] милиона латвийски лата ([214—242] милиона евро), които се основават на средствата, необходими за изплащане на заеми от трети страни ([5—15] милиона латвийски лата ([7,1—21,3] милиона евро), компенсиране на загубите от поэтапното прекратяване на употребата и продажбата на някои самолети ([15—25] милиона латвийски лата ([21,3—35,5] милиона евро), провизиите за лоши дългове, които дружеството няма успее да събере ([5—10] милиона латвийски лата ([7,1-15,3] милиона евро), обезщетения за съкращения ([1—4] милиона латвийски лата ([1,4-5,6] милиона евро)), закупуването на нови самолети, по-специално [...] Bombardier Q 400NG и [...] за Boeing 737-500 (общо [50—60] милиона латвийски лата ([71,1—85,3] милиона евро), обратното изкупуване на търговски марки от BAS ([5—15] милиона латвийски лата ([7,1—21,3] милиона евро, непредвидени задбалансови пасиви в резултат на вземания от [...] ([5—15] милиона латвийски лата ([7,1—21,3] милиона евро) и [45—55] милиона латвийски лата ([64—78,2] милиона евро) и за посрещане на очакваните загуби, докато airBaltic се върне към рентабилност.
- (206) Предвид на общите разходи за реструктуриране от [150—170] милиона латвийски лата ([214—242] милиона евро) предложеният в плана за реструктуриране собствен принос на AirBaltic възлиза на [100—110] милиона латвийски лата ([141—155] милиона евро, т.е. [60—70] % от общите разходи за реструктуриране. Собственият принос се разпределя както следва:
- i) частни финансови инжекции от [20—30] милиона латвийски лата ([28,4—42,6] милиона евро), отпуснат от BAS и частните инвеститори ТНС и [...] през периода април—септември 2011 г. Тази сума включва [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро) под формата на механизъм за ликвидност, предоставен от [...] през март и май 2011 г., за да може airBaltic да купи резервни части; [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро) и [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро) авансови плащания в собствен капитал в AirBaltic, извършени съответно на [...] и [...] и [6—8] милиона латвийски лата ([8,5—12,3] милиона евро) и от Transatlantic Holdings по силата на споразумение за покупка на акции.
 - ii) частни заеми от [20—30] милиона латвийски лата ([28,4—42,6] милиона евро), отпуснат от BAS след споразумението, наричан заемът от BAS (14 млн. латвийски лата (19,82 милиона евро), и заем от продавача на търговски марки [5—15] латвийски лата ([7,1-21,3] милиона евро), предназначен за тяхното обратно изкупуване.
 - iii) споразумения за лизинг за новите самолети на стойност [45—55] милиона латвийски лата ([64—78] милиона евро).
 - iv) [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро) от частичното опрощаване на дълг при реструктурирането на дълга на AirBaltic, договорено с Latvijas Krājbanka и Snoras през март 2014 г.
- (207) Що се отнася до частните финансови инжекции, посочени в подточка i) по-горе, Латвия доказва, че BAS е направило авансови плащания за акционерния капитал на дружеството от [7—9] милиона латвийски лата ([10—13] милиона латвийски лата) между юни и юли 2011 г. Комисията е на мнение, че тези плащания представляват собствен принос по смисъла на точка 43 от Насоките за О&П, тъй като BAS е частен пазарен оператор и Комисията няма основания да счита, че не е действало в съответствие с пазарната логика. Същият извод важи и за [6—8] милиона латвийски лата ([8,5-12,3] милиона евро), предоставени от Transatlantic Holdings в замяна на [...] все още неизплатени акции в airBaltic, която се състоя през септември 2011 г.
- (208) Що се отнася до подточка ii) по-горе, Комисията е на мнение, че заемът от 14 милиона латвийски лата (19,82 милиона евро), предоставен от BAS, т.е. заемът от BAS представлява външно финансиране при пазарни условия, което може да бъде прието като собствен принос от частен инвеститор, който е акционер на дружеството във въпросния момент.
- (209) Що се отнася до споразуменията за лизинг на нови самолети в размер на [45—55] милиона латвийски лата ([64—78] милиона евро) (подточка iii) по-горе), в плана за реструктуриране се обяснява, че през март 2013 г. airBaltic е сключило с частни контрагенти нови договори за лизинг на самолети като част от своята програма за намаляване и оптимизация на флота. Споразуменията се отнасят до метен лизинг на [...] самолет Bombardier Dash 8 Q 400NG за период от 10 години за обща сума от приблизително [...] милиона щатски долара ([...] милиона евро), т.е. месечен наем от приблизително [...] ([...] евро).

- (210) Според плана за реструктуриране лизингът е бил отпуснат при пазарни условия от [...]. Месечният наем е предназначен за покриване на амортизация на покупната цена минус остатъчната стойност в края на 10-та година на съответните самолети (плюс определена надбавка [...]) за покриването на финансовите и оперативните разходи, както и марж на печалбата), като по този начин се равнява на покупната цена на новия самолет.
- (211) Комисията отбелязва, че условията на договор за лизинг като такива са стандартна форма на финансиране в сектора на въздушния транспорт и могат да бъдат приравнени към заемите, предоставени на дружество в процес на реструктуриране. Наличието на обезпечение, покриващо значителна част от заема, не пречи заема да бъде счетен за „собствен принос“. Освен това Латвия потвърди, че споразуменията за лизинг подлежат на стандартни обезпечения (т.е. възможността самолетите да бъдат запорирани в случай на неизпълнение, както и депозирание на парично обезпечение). Следователно лизингодателят поема в определена степен кредитен риск предвид на това, че ще претърпи значителни загуби при неизпълнение от страна на AirBaltic, т.е. незабавна загуба на доходи от наем, която продължава, докато самолетът не бъде даден на лизинг на нов клиент, както и разходите за преконфигуриране на самолета за следващия оператор ⁽⁴⁴⁾.
- (212) Въз основа на посоченото по-горе Комисията отбелязва, че споразуменията за лизинг показват, че airBaltic е успяло да получи външно финансиране при пазарни условия. Поради това споразуменията за лизинг могат да се считат за доказателство, че пазарът вярва в дългосрочната жизнеспособност на AirBaltic предвид на това, че споразуменията са осигурени със стандартния вид обезпечение и финансиращият все пак поема известна степен на риск. Това е в съответствие с точка 43 от Насоките за О&П, която гласи, че собственият принос следва да произхожда от външно финансиране при пазарни условия и е знак, че пазарът вярва в осъществимостта на предвиденото възстановяване на жизнеспособността. Следователно Комисията приема [45—55] милиона латвийски лата ([64—78] милиона евро) лизинги като част от собствения принос. Това е също така в съответствие с установената практика на Комисията, например по делото *Czech Airlines* ⁽⁴⁵⁾.
- (213) Въпреки това, както е обяснено по-долу Комисията има съмнения по отношение на някои видове собствен принос, предложени в плана за реструктуриране.
- (214) Що се отнася до авансовото плащане в собствения капитал на airBaltic от [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро), направено от [...] през юли 2011 г., от информацията, предоставена от Латвия, става ясно, че то е пряко свързано с мярка 6, за която беше заключено, че включва държавна помощ. Следователно авансовото плащане в собствен капитал на AirBaltic, направен от [...] не може да се разглежда като собствен принос, който непременно не съдържа държавна помощ.
- (215) Що се отнася до механизма за ликвидност от [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро), отпуснат от [...] между април и юни 2011 г. за покупката на резервни части, латвийските органи не са представили доказателства, които да позволят на Комисията да добие ясна представа за тази мярка и нейната убедителност за възстановяването на жизнеспособността на бенефициера. Ето защо Комисията не може да заключи със сигурност, че този механизъм е приемлив собствен принос.
- (216) Що се отнася до заема от продавача от [5—15] милиона латвийски лата ([7,1—21,3] милиона евро) от BAS на airBaltic за обратното изкупуване на търговските му марки, Латвия не е представила никакво доказателство, че заемът е бил действително отпуснат.
- (217) Въз основа на гореизложеното Комисията не счита за приемлив собствен принос авансовото плащане за акционерния капитал на airBaltic от [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро), направено от [...] през юли 2011 г., механизмът за ликвидност от [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро), предоставен от [...] между април и юни 2011 г. за покупката на резервни части, заем от продавач от [5—15] милиона латвийски лата ([7,1—21,3] милиона евро) от BAS на airBaltic за обратно изкупуване на търговските марки на AirBaltic и частичното опрощаване на дълг от [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро). Комисията изразява също така съмнения, по-специално въз основа на неубедителни сведения, предоставена в тази връзка (неясно естество на въпросните дългове, включително няколко вземания или марки на AirBaltic) дали [...] милиона латвийски лата ([...] милиона евро) частично опрощаване на дълг от две банки могат да се считат за собствен принос.
- (218) Във всеки случай Комисията отбелязва, че другите предложени мерки за собствен принос все пак съответстват на точка 43 от Насоките за О&П и че равнището на собствения принос е следователно приемлив. Те възлизат на [75—85] милиона латвийски лата ([107—120] милиона евро), което се равнява на приблизително [48—50] % от разходите за реструктуриране. За голямо предприятие като airBaltic равнището на собствения принос

⁽⁴⁴⁾ Общите разходи за прехвърлянето на самолета от оператор в неизпълнение, така че да отговаря на изискванията за доставка на нов клиент, могат лесно да достигнат до [...] % от счетоводната стойност на самолета.

⁽⁴⁵⁾ Вж. решение по делото *Czech Airlines*, точки 119 и 145.

следва по принцип да бъде 50 %. Съгласно точка 56 от Насоките за О&П Комисията може да е по-малко възискателна по отношение на размера на собствения принос в подпомагани региони, какъвто е била Латвия към момента на предоставянето на мерките (вж. съображение 200 по-горе).

(219) Следователно Комисията смята, че изискванията на точка 43 от Насоките за О&П са изпълнени.

7.4.6. Принципът за еднократна помощ

(220) Накрая, помощта трябва да отговаря на точка 72 от Насоките за О&П, която гласи, че дружество, което вече е получило помощ за оздравяване и реструктуриране през последните десет години, не отговаря на условията за нова помощ за оздравяване и реструктуриране (трябва да се спазва принципът за еднократната помощ).

(221) Тъй като мерки 1, 4 и 5 не включват държавна помощ, те не следва да бъдат взети предвид за целите на принципа за еднократната помощ. Осен това латвийските органи потвърдиха, че airBaltic не се е възползвало от помощ за оздравяване или реструктуриране през последните 10 години. Следователно Комисията смята, че принципът за еднократната помощ е спазен.

7.5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА МЕРКИ 2, 3 И 6

(222) С оглед на горепосоченото Комисията счита, че Латвия е въвела неправомерно в действие мерки 2, 3 и 6 в полза на AirBaltic, в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Комисията обаче счита, че мерките и планът за реструктуриране отговарят на условията, изисквани в Насоките за О&П. Следователно Комисията счита, че помощта е съвместима с вътрешния пазар.

(223) На последно място Комисията отбелязва, че Латвия се е съгласила настоящото решение да бъде прието и тя да бъде уведомена за него на английски език.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Първият заем от държавата в размер на 16 милиона латвийски лата, който Република Латвия е предоставила на airBaltic през 2011 г., както и придобиването от държавата на облигации на airBaltic с нулев купон през април 2010 г. и плащането на 2,8 милиона евро от „Latvijas Krājbanka“ на AirBaltic през ноември 2011 г. не представляват помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 2

Вторият заем от държавата в размер на 67 милиона латвийски лата и увеличението на капитала, които Република Латвия е предприела през 2011 г., както и прехвърлянето на airBaltic на вземане от 5 милиона евро, което Република Латвия е предприела през 2012 г., представляват помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Тази държавна помощ е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Република Латвия.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2014 година.

За Комисията
Joaquín ALMUNIA
Заместник-председател

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2015/1092 НА КОМИСИЯТА**от 23 юли 2014 година**

относно държавни помощи SA.34824 (2012/C), SA.36007 (2013/NN) SA.36658 (2014/NN), SA.37156 (2014/NN) и SA.34534 (2012/NN), приведени в действие от Гърция в полза на групата на Националната банка на Гърция във връзка със:

- **рекапитализацията и реструктурирането на National Bank of Greece S.A.;**
- **оздравяването на First Business Bank S.A. чрез нареждане за прехвърляне към National Bank of Greece S.A.;**
- **оздравяването на Probank S.A. чрез нареждане за прехвърляне към National Bank of Greece S.A.;**
- **оздравяването на Cooperative Bank of Lesbos-Limnos, Cooperative Bank of Achaia и Cooperative Bank of Lamia**

(нотифицирано под номер C(2014) 5201)

(само текстът на английски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани държавите членки и други заинтересовани страни да представят мненията си в съответствие с посочените разпоредби,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

1.1. ПРОЦЕДУРА, СВЪРЗАНА С ГРУПАТА НА НАЦИОНАЛНАТА БАНКА НА ГЪРЦИЯ⁽¹⁾ (НАРИЧАНА ПО-НАТАТЪК „БАНКАТА“)

- (1) С решение от 19 ноември 2008 г. Комисията одобри схема с наименование „Мерки в помощ на кредитните институции в Гърция“ (наричана по-нататък „схемата за подпомагане на гръцките банки“), предназначена да гарантира стабилността на гръцката финансова система. Със схемата за подпомагане на гръцките банки се предвижда предоставянето на помощ по включените в нея три мерки: мярка за рекапитализация, мярка за гаранции и мярка за държавни облигационни заеми⁽²⁾.
- (2) В съображение 14 от решението от 19 ноември 2008 г. е отбелязано, че на Комисията следва да бъде предоставен план за реструктуриране по отношение на получателите на мярката за рекапитализация.
- (3) През месец май 2009 г. Банката беше рекапитализирана по мярката за рекапитализация по линия на схемата за подпомагане на гръцките банки.
- (4) На 2 август 2010 г. гръцките органи представиха на Комисията план за реструктуриране на Банката. Този план, последващите му актуализации и допълнителната информация, представена от гръцките органи, бяха регистрирани от Комисията като дело SA.30342 (PN 26/2010) и след това дело SA.32788 (2011/PN).
- (5) През месец декември 2011 г. Банката отново беше рекапитализирана от Гърция по мярката за рекапитализация. На 22 декември 2011 г. Комисията одобри втората рекапитализация на Банката⁽³⁾.

⁽¹⁾ National bank of Greece S.A. и всички нейни дъщерни дружества.

⁽²⁾ Решение на Комисията от 19 ноември 2008 г. относно държавна помощ N 560/08, *Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (ОВ С 125, 5.6.2009 г., стр. 6). Регистрирано е под номер SA.26678 (N 560/08). Впоследствие тази схема е била удължена и изменена, както е описано в бележка под линия 4.

⁽³⁾ Вж. Решението на Комисията от 22 декември 2011 г. относно държавна помощ SA.34064 (11/N), *Second rescue recapitalisation of NBG under the Greek recapitalisation scheme* (ОВ С 99, 3.4.2012 г., стр. 4).

- (6) Банката нееднократно е ползвала държавни гаранции по дългови инструменти и държавни облигационни заеми в рамките на схемата за подпомагане на гръцките банки ⁽⁴⁾. Тя се е ползвала също така от гарантирана от държавата спешна помощ за осигуряване на ликвидност („гарантираната от държавата СПОЛ“).
- (7) На 18 март 2012 г. Банката на Гърция пристъпи към отнемане на лицензите на три кооперативни банки (наричани по-нататък „трите кооперативни банки“), а именно Cooperative Bank of Lesvos-Limnos (Lesvos-Limnos Bank), Cooperative Bank of Achaia (Achaia Bank) и Cooperative Bank of Lamia (Lamia Bank), и ги ликвидира.
- (8) Комисията регистрира информацията, получена неформално от Гърция относно оздравяването на кооперативните банки, като дело SA.34534 (2012/NN).
- (9) На 23 март 2012 г. Банката на Гърция пристъпи към прехвърляне на избрани пасиви на трите кооперативни банки към Банката и определи размера на недостига на финансиране ⁽⁵⁾, който да бъде покрит от Гръцкия фонд за финансова стабилност (HFSF) съгласно Закон 4051/2012 ⁽⁶⁾. Недостигът на финансиране се равняваше на стойността на прехвърлените пасиви, тъй като не е било извършвано прехвърляне на активи на трите кооперативни банки.
- (10) На 20 април 2012 г. HFSF е предоставил на Банката писмо за поемане на ангажимент да участва в планирано увеличение на акционерния капитал на Банката. На 28 май 2012 г. HFSF е извършил междинна рекапитализация на Банката в размер на 7 430 млн. евро (наричана по-нататък „първата междинна рекапитализация“).
- (11) През месец май 2012 г. гръцките органи уведомиха Комисията относно писмото за поемане на ангажимент от страна на HFSF към Банката. Комисията го регистрира като помощ, за която не е постъпило уведомление (дело SA.34824 (2012/NN), тъй като мярката вече е била приведена в действие.
- (12) На 27 юли 2012 г. Комисията откри официална процедура по разследване по отношение на първата междинна рекапитализация („решението за откриване на процедура по отношение на NBG“) ⁽⁷⁾.

⁽⁴⁾ На 2 септември 2009 г. Гърция изпрати уведомление за редица изменения на мерките за подпомагане и за удължаване до 31 декември 2009 г. Измененията и удължаването бяха одобрени на 18 септември 2009 г. (вж. Решението на Комисията от 18 септември 2009 г. относно държавна помощ N 504/09, Prolongation and amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece (OB C 264, 6.11.2009 г., стр. 5). На 25 януари 2010 г. Комисията одобри второ удължаване на мерките за подпомагане до 30 юни 2010 г. (вж. Решението на Комисията от 25 януари 2010 г. относно държавна помощ N 690/09, Prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece (OB C 57, 9.3.2010 г., стр. 6). На 30 юни 2010 г. Комисията одобри редица изменения в мерките за подпомагане и удължаване до 31 декември 2010 г. (вж. Решението на Комисията от 30 юни 2010 г. относно държавна помощ N 260/10, Extension of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece (OB C 238, 3.9.2010 г., стр. 3). На 21 декември 2010 г. Комисията одобри удължаване на мерките за помощ до 30 юни 2011 г. (вж. Решението на Комисията от 21 декември 2010 г. относно държавна помощ SA.31998 (2010/N), Fourth extension of the Support measures for the credit Institutions in Greece (OB C 53, 19.2.2011 г., стр. 2). На 4 април 2011 г. Комисията одобри изменение (вж. Решението на Комисията от 4 април 2011 г. относно държавна помощ SA.32767 (11/N), Amendment to the Support Measures for the Credit Institutions in Greece (OB C 164, 2.6.2011 г., стр. 8). На 27 юни 2011 г. Комисията одобри удължаване на мерките за подпомагане до 31 декември 2011 г. (вж. Решението на Комисията от 27 юни 2011 г. относно държавна помощ SA.33153 (11/N), Fifth prolongation of the Support measures for the credit Institutions in Greece (OB C 274, 17.9.2011 г., стр. 6). На 6 февруари 2012 г. Комисията одобри удължаване на мерките за подпомагане до 30 юни 2012 г. (вж. Решението на Комисията от 6 февруари 2012 г. относно държавна помощ SA.34149 (11/N), Sixth prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece (OB C 101, 4.4.2012 г., стр. 2). На 6 юли 2012 г. Комисията одобри удължаване на мерките за подпомагане до 31 декември 2012 г. (вж. Решението на Комисията от 6 юли 2012 г. относно дело за държавна помощ SA.35002 (12/N) — Гърция, Prolongation of the Support Scheme for Credit Institutions in Greece (OB C 77, 15.3.2013 г., стр. 14). На 22 януари 2013 г. Комисията одобри удължаване на схемата за гаранции и на схемата за облигационни заеми до 30 юни 2013 г. (вж. Решението на Комисията от 22 януари 2013 г. относно дело за държавна помощ SA.35999 (12/N) — Гърция, Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece (OB C 162, 7.6.2013 г., стр. 6). На 25 юли 2013 г. Комисията одобри удължаване на схемата за гаранции и на схемата за облигационни заеми до 31 декември 2013 г. (вж. Решението на Комисията от 25 юли 2013 г. относно дело за държавна помощ SA.36956 (2013/N) — Гърция, Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece (OB C 141, 9.5.2014 г., стр. 3). На 14 януари 2014 г. Комисията одобри удължаване на схемата за гаранции и на схемата за облигационни заеми до 30 юни 2014 г. (вж. Решението на Комисията от 14 януари 2014 г. относно дело за държавна помощ SA.37958 (2013/N) — Гърция, Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece, което все още не е публикувано.

⁽⁵⁾ „Недостиг на финансиране“ означава разликата между стойността на активите и стойността на пасивите, прехвърлени на банката.

⁽⁶⁾ Закон 4051/2012 относно правилата, свързани с пенсиите и други спешно приети правила, свързани с прилагането на Меморандума за разбирателство за Закон 4046/2012.

⁽⁷⁾ Вж. Решението на Комисията от 27 юли 2012 г. относно държавна помощ SA.34824 (2012/C), Recapitalisation of National Bank of Greece by the Hellenic Financial Stability Fund (OB C 359, 21.11.2012 г., стр. 4).

- (13) През месец декември 2012 г. HFSF е извършил втора междинна рекапитализация на Банката в размер на 2 326 млн. евро („втората междинна рекапитализация“) ⁽⁸⁾. Гръцките органи уведомиха Комисията за тази мярка на 27 декември 2012 г. Комисията регистрира тези мерки като дело SA.36007 (2013/NN).
- (14) През юни 2013 г. Банката обяви успешното завършване на своята емисия на права на стойност 1 079 млн. евро ⁽⁹⁾, а HFSF частично преобразува първата и втората междинна рекапитализация в собствен капитал („рекапитализацията от пролетта на 2013 г.“, която включва както емисията на права на стойност 1 079 млн. евро, така и преобразуването на първата и втората междинна рекапитализация). Общият размер на рекапитализацията от пролетта на 2013 г. беше 9 756 млн. евро, от които 8 677 млн. евро бяха влети от HFSF („участието на HFSF в рекапитализацията от пролетта на 2013 г.“).
- (15) На 19 декември 2013 г. гръцките органи представиха информация на Комисията по отношение на условията на рекапитализацията от пролетта на 2013 г.
- (16) На 25 юни 2014 г. гръцките органи представиха на Комисията окончателен план за реструктуриране на Банката („планът за реструктуриране“). На същата дата те предоставиха информация относно гарантираната от държавата СПОЛ. Те посочиха, че желаят да продължат да предоставят такова подпомагане за ликвидност на Банката, както и държавни гаранции по дългови инструменти и държавни облигационни заеми в рамките на схемата за подпомагане на гръцките банки. Комисията регистрира уведомлението под номер SA.34824 (2012/C).
- (17) Комисията проведе множество срещи, телеконференции и обмен на електронна поща с представители на гръцките органи и на Банката.
- (18) Гърция по изключение се съгласява настоящото решение да бъде прието само на английски език.

1.2. ПРОЦЕДУРА, СВЪРЗАНА С ПРИДОБИТИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

1.2.1. Процедура, свързана с First Business Bank S.A.

- (19) През месец юли 2009 г. First Business Bank S.A. (FB Bank) беше рекапитализирана от Гърция по мярката за рекапитализация по линия на схемата за подпомагане на гръцките банки ⁽¹⁰⁾ за сумата от 50 млн. евро.
- (20) През пролетта на 2013 г. Банката на Гърция реши да пристъпи към оздравяване на FB Bank чрез процедура за закупуване и поемане ⁽¹¹⁾.
- (21) На 1 май 2013 г. Банката на Гърция прикани четирите най-големи банки в Гърция да представят необвързващи оферти за портфейл от активи и пасиви на FB Bank. В своето писмо до оферентите Банката на Гърция посочи, че освен недостига на финансиране, HFSF ще покрие също така и капиталовите нужди на приобретателя, които са свързани с активите, прехвърлени от FB Bank.
- (22) На 8 май 2013 г. Банката и друга банка представиха своите предварителни оферти.
- (23) На 10 май 2013 г. Банката преразгледа своята оферта.
- (24) На същата дата Банката на Гърция пристъпи към оздравяването на FB Bank, като нареди нейните активи и пасиви да бъдат прехвърлени на Банката.
- (25) На 11 май 2013 г. гръцките органи представиха информация на Комисията по отношение на оздравяването на FB Bank. Комисията регистрира тази информация и последващите документи, представени от гръцките органи, като дело SA.36658 (2014/NN).
- (26) На 28 юни 2013 г. HFSF изплати две трети от недостига на финансиране според първоначално оценения размер на този недостиг.

⁽⁸⁾ Съобщение за медиите от HFSF, 24 декември 2012 г., на разположение онлайн на адрес: http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf

⁽⁹⁾ Междинен финансов отчет на банката от 30 юни 2013 г., август 2013 г., стр. 9, на разположение онлайн на адрес: https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/financial-information/annual-interim-financial-statements/Documents/Annual%20and%20interim%20financial%20statements/Financial%20Report%20NBGF%20GROUP-BANK%2030%2006%202013_EN%20FINAL.pdf

⁽¹⁰⁾ Вж. бележка под линия 2.

⁽¹¹⁾ Процедурата за закупуване и поемане представлява процедура за оздравяване, състояща се в определянето, в юридическо лице в процедура по ликвидация, на висококачествените активи и пасиви и продажбата им с цел прехвърлянето им в жизнеспособно дружество.

- (27) На 29 юли 2013 г. гръцките органи уведомиха Комисията за покриването на недостига на финансиране на обща стойност от приблизително 524 млн. евро, както е оценено към момента на оздравяването въз основа на данните към 31 март 2013 г.
- (28) На 7 ноември 2013 г. Банката на Гърция приключи с изчисляването на общия недостиг на финансиране, който възлезе на 457 млн. евро ⁽¹²⁾.
- (29) На 13 ноември 2013 г. HFSF покри разликата в недостига на финансиране за Банката.
- (30) На 25 юни 2014 г. гръцките органи уведомиха Комисията, че Банката не възнамерява да иска от HFSF да влива в нея размера на капиталовите нужди, възникнали поради придобиването на активите на FB Bank.

1.2.2. Процедура, свързана с Probank S.A.

- (31) На 10 май 2013 г. Банката на Гърция назначи комисар в Probank S.A. (Probank).
- (32) През юли 2013 г. Банката на Гърция реши да пристъпи към оздравяване на Probank чрез процедура за закупуване и поемане.
- (33) На 22 юли 2013 г. Банката на Гърция прикани четирите най-големи банки в Гърция да представят оферти за портфейл от активи и пасиви на Probank. Банката на Гърция посочи в своето писмо до потенциалните оференти, че освен недостига на финансиране, HFSF ще покрие също така и капиталовите нужди на приобретателя, които са свързани с активите, прехвърлени от Probank.
- (34) На 24 юли 2013 г. банка представи проект на оферта, а на 25 юли 2013 г. Банката представи своята обвързваща оферта.
- (35) На 26 юли 2013 г. Банката на Гърция пристъпи към оздравяването на Probank и към прехвърлянето на избрани активи и пасиви към Банката.
- (36) На 29 юли 2013 г. гръцките органи уведомиха Комисията за покриването на недостига на финансиране за общо 238 млн. евро според изчисленията на Банката на Гърция въз основа на данните към 31 март 2013 г. Комисията регистрира това уведомление и последващата информация, представена от гръцките органи, като дело SA.37156 (2014/NN).
- (37) На 9 август 2013 г. HFSF изплати две трети от недостига на финансиране според първоначално оценения размер на този недостиг.
- (38) На 30 декември 2013 г. Банката на Гърция приключи с изчисляването на общия недостиг на финансиране, който достигна 563 млн. евро.
- (39) На 31 декември 2013 г. HFSF изплати на Банката оставащата сума по недостига на финансиране.
- (40) На същата дата Банката на Гърция предостави на Комисията допълнителна информация относно приключването на процедурите, свързани с недостига на финансиране.
- (41) На 25 юни 2014 г. гръцките органи уведомиха Комисията, че Банката не възнамерява да иска от HFSF да влива в нея размера на капиталовите нужди, възникнали поради придобиването на активите на Probank.

⁽¹²⁾ HFSF, Annual Financial Report for the year ended 31 December 2013 (Годишен финансов доклад за годината, приключила на 31 декември 2003 г.), юни 2014 г., стр. 8.

2. ОПИСАНИЕ

2.1. БАНКАТА И НЕЙНИТЕ ЗАТРУДНЕНИЯ

2.1.1. Общо положение на гръцкия банков сектор

- (42) Както е посочено в таблица 1, между 2008 и 2012 г. гръцкият реален брутен вътрешен продукт (БВП) е намалял с 20 %. В резултат на това гръцките банки са се сблъскали с бързо повишаващ се процент на неизпълнение по кредитите на гръцките домакинства и дружества ⁽¹³⁾. Тези тенденции са оказали неблагоприятно въздействие върху показателите на активите на гръцките банки и са породили големи загуби по заеми.

Таблица 1

Реален темп на нарастване на БВП в Гърция, 2008—2013 г.

Гърция	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Реален темп на нарастване на БВП, в проценти	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 6,4	– 3,9

Източник: Евростат, на разположение на адрес: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

- (43) Освен това през месец февруари 2012 г. Гърция е извършила обмяна на облигации, притежавани от частния сектор, известна като „участието на частния сектор“ (наричана по-нататък „програмата за PSI“). Гръцките банки са били включени в програмата за PSI, в хода на която гръцкото правителство е предложило на съществуващите частни притежатели на облигации нови ценни книжа (включително нови гръцки държавни облигации (GGB), ценни книжа, свързани с БВП, и известия за плащане по PSI, емитирани от Европейския фонд за финансова стабилност (ЕФФС), срещу съществуващи GGB с номинална отстъпка от 53,5 % и по-късни падежи ⁽¹⁴⁾. На 9 март 2012 г. гръцките органи обявиха резултатите от тази обмяна на облигации ⁽¹⁵⁾. Обмяната е довела до значителни загуби за притежателите на облигации (изчислени от Банката на Гърция средно на 78 % от номиналната стойност на старите GGB за гръцките банки) и капиталови нужди, които са били записани със задна дата във финансовите отчети на гръцките банки за 2011 г.

Таблица 2

Общи загуби на основните гръцки банки, свързани с програмата за PSI (в млн. евро)

Банки	Номинална стойност на GGB (1)	Номинална стойност на свързаните с държавата кредити (2)	Обща номинална стойност (3) = (1) + (2)	Загуба по GGB вследствие на PSI (4)	Загуба по свързани с държавата кредити вследствие на PSI (5)	Обща брутна загуба вследствие на PSI (6) = (4) + (5)	Обща брутна загуба вследствие на PSI/основен капитал от първи ред ⁽¹⁾ (дек. 2011 г.) (%)	Обща брутна загуба вследствие на PSI/общо активи (дек. 2011 г.) (%)
NBG	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1

⁽¹³⁾ Европейска комисия — Генерална дирекция „Икономически и финансови въпроси“. Втора програма за икономически корекции за Гърция — март 2012 г., стр. 17, на разположение онлайн на адрес: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf

⁽¹⁴⁾ Вж. раздел II „Преструктуриране на гръцкия държавен дълг“ от Доклада относно рекапитализацията на гръцкия банков сектор, Банка на Гърция, декември 2012 г., на разположение онлайн на адрес: http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_rescapitalisation_and_restructuring.pdf

⁽¹⁵⁾ Съобщение за медиите на Министерството на финансите от 9 март 2012 г., на разположение онлайн на адрес: <http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf>

Банки	Номинална стойност на GGB (1)	Номинална стойност на свързаните с държавата кредити (2)	Обща номинална стойност (3) = (1) + (2)	Загуба по GGB вследствие на PSI (4)	Загуба по свързани с държавата кредити вследствие на PSI (5)	Обща брутна загуба вследствие на PSI (6) = (4) + (5)	Обща брутна загуба вследствие на PSI/основен капитал от първи ред ⁽¹⁾ (дек. 2011 г.) (%)	Обща брутна загуба вследствие на PSI/общо активи (дек. 2011 г.) (%)
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
Probank	415	0	415	295	0	295	105,1	8,7
FB Bank	70	0	70	49	0	49	33,8	3,1

Източник: Банка на Гърция, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector* (Доклад относно рекапитализацията и реструктурирането на гръцкия банков сектор), декември 2012 г., стр. 14.

⁽¹⁾ Съотношението на капитала от първи ред на падена банка е едно от нормативно установените капиталови съотношения, които се следят от органа за банков надзор в рамките на Директивата за капиталовите изисквания.

- (44) Тъй като гръцките банки са се сблъскали със значителен недостиг на капитал в резултат на програмата за PSI и продължаващата рецесия, за рекапитализацията на тези банки са били предоставени средства по Меморандума за икономически и финансови политики (МИФП) в рамките на Втората програма за корекции за Гърция между гръцкото правителство, Европейския съюз, Международния валутен фонд (МВФ) и Европейската централна банка (ЕЦБ) от 11 март 2012 г. Гръцките органи са оценили общите нужди от рекапитализация на банките и разходите за оздравяване, които следва да бъдат финансирани по тази програма, на 50 млрд. евро ⁽¹⁶⁾. Тази сума е изчислена въз основа на стрес-тест, извършен от Банката на Гърция за периода декември 2011 г. — декември 2014 г. („стрес-тестът от 2012 г.“), базиран на прогноза за загуби по кредити, направена от Blackrock ⁽¹⁷⁾. Средствата за рекапитализацията на гръцките банки са на разположение чрез HFSF. В таблица 3 е обобщено изчислението на капиталовите нужди за основните гръцки банки, направено в резултат на стрес-теста от 2012 г.

Таблица 3

Стрес-тест от 2012 г.: капиталови нужди на основните гръцки банки (в млн. евро)

Банки	Референтен основен капитал от първи ред (дек. 2011 г.) (1)	Обща брутна загуба вследствие на PSI (дек. 2011 г.) (2)	Провизии, свързани с PSI (юни 2011 г.) (3)	Брутна кумулативна загуба Прогнози за кредитен риск (4)	Резерви за загуби от кредити (дек. 2011 г.) (5)	Вътрешно генериране на капитал (6)	Целеви основен капитал от първи ред (дек. 2014 г.) (7)	Нужди от капитал (8) = (7) - (1) - (2) - (3) - (4) - (5) - (6)
NBG	7 287	- 11 735	1 646	- 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
Eurobank	3 515	- 5 781	830	- 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839

⁽¹⁶⁾ Вж. бележка под линия 13, стр. 106.

⁽¹⁷⁾ Вж. бележка под линия 14.

Банки	Референтен основен капитал от първи ред (дек. 2011 г.) (1)	Обща брутна загуба в следствие на PSI (дек. 2011 г.) (2)	Провизии, свързани с PSI (юни 2011 г.) (3)	Брутна кумулативна загуба Прогнози за кредитен риск (4)	Резерви за загуби от кредити (дек. 2011 г.) (5)	Вътрешно генериране на капитал (6)	Целеви основен капитал от първи ред (дек. 2014 г.) (7)	Нужди от капитал (8) = (7) - (1) - (2) - (3) - (4) - (5) - (6)
Alpha	4 526	- 4 786	673	- 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571
Piraeus	2 615	- 5 911	1 005	- 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
Probank	281	- 295	59	- 462	168	147	180	282
FB Bank	145	- 49	0	- 285	167	- 29	116	168

Източник: Банка на Гърция, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector* (Доклад относно рекапитализацията и реструктурирането на гръцкия банков сектор), декември 2012 г., стр. 8.

- (45) Според МИФП „на банките, които представят жизнеспособни планове за набиране на капитал, ще бъде дадена възможност да кандидатстват за публично подпомагане и да получат такова по начин, по който да бъдат запазени стимулите за частния сектор да влива капитал и с това да бъде сведена до минимум тежестта за данъкоплатците“⁽¹⁸⁾. Банката на Гърция е определила като жизнеспособни само четирите най-големи банки (Eurobank, National Bank of Greece, Piraeus Bank и Alpha Bank)⁽¹⁹⁾. Те са получили първа рекапитализация от HFSF през месец май 2012 г.
- (46) Националните депозити в банките в Гърция са намалели общо с 37 % между края на 2009 г. и месец юни 2012 г. вследствие на рецесията и политическата несигурност. Тези банки е трябвало да плащат по-високи лихвени проценти, за да се опитат да задържат депозитите. Разходите по депозитите са се увеличили, което е намалило нетния лихвен марж на банките. Тъй като гръцките банки не са имали достъп до пазарите за финансиране на едро, те са станали изцяло зависими от финансирането от Евросистемата⁽²⁰⁾, все по-голяма част от което е било под формата на СПОЛ (спешна помощ за осигуряване на ликвидност), предоставена от Банката на Гърция.
- (47) На 3 декември 2012 г. Гърция е стартирала програма за обратно изкупуване на новите GGB, получени от инвеститорите в рамките на програмата за PSI, по цени в диапазона 30,2—40,1 % от тяхната номинална стойност⁽²¹⁾. Гръцките банки са участвали в тази програма за обратно изкупуване, което е довело до допълнителни загуби по техните счетоводни баланси, тъй като по-голямата част от счетоводната загуба (т.е. разликата между пазарната стойност и номиналната стойност), записана по тези нови GGB по времето на програмата за PSI, е станала окончателна и необратима⁽²²⁾.
- (48) През месец декември 2012 г. четирите най-големи гръцки банки са получили втора междинна рекапитализация от HFSF.
- (49) През пролетта на 2013 г. междинните рекапитализации на четирите банки са преобразувани в постоянни рекапитализации в обикновени акции, като HFSF е притежавал повече от 80 % от дяловото участие във всяка от четирите банки. За банките, които са успели да привлекат предварително определена сума частен капитал, HFSF е получил акции без право на глас, а на частните инвеститори, които са инвестирали нови средства успоредно с HFSF, са били предоставени варианти върху акциите, придобити от HFSF.

⁽¹⁸⁾ Вж. бележка под линия 13, стр. 104.

⁽¹⁹⁾ Вж. бележка под линия 14.

⁽²⁰⁾ Европейската централна банка и националните централни банки заедно образуват Евросистемата — системата на централните банки на еврозоната.

⁽²¹⁾ Съобщение за медиите на Министерството на финансите от 3 декември 2012 г., на разположение онлайн на адрес: <http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf>. Вследствие на това обратно изкупуване на собствения ѝ дълг на цена много под номиналната стойност Гърция е осъществила значително намаляване на дълга.

⁽²²⁾ Ако не е било осъществено такова изкупуване, пазарната стойност на тези нови GGB е можела да се повиши в зависимост от развитието на пазарните параметри, като лихвените проценти и вероятността от неизпълнение на задълженията на Гърция.

- (50) През месец юли 2013 г. Банката на Гърция е възложила на консултант да извърши диагностично проучване на кредитните портфейли на всички гръцки банки. Въпросният консултант е направил прогнози за загубите по кредити (ПЗК) по всички национални кредитни портфейли на гръцките банки, както и по кредитите, изложени на гръцки риск, в чуждестранните клонове и дъщерни дружества за период от над три и половина години и за целия срок на кредитите. След анализа са били направени ПЗК при два макроикономически сценария — базов и неблагоприятен. Банката на Гърция е направила ПЗК за чуждестранните кредитни портфейли въз основа на сведения от консултанта.
- (51) Въз основа на ПЗК на консултанта през есента на 2013 г. Банката на Гърция е извършила нов стрес-тест („стрес-тестът от 2013 г.“), за да прецени стабилността на капиталовата позиция на гръцките банки при базов и при неблагоприятен сценарий. Банката на Гърция е извършила оценка на капиталовите нужди с техническата помощ на втори консултант.
- (52) Основните компоненти на оценката на капиталовите нужди по стрес-теста от 2013 г. са били: i) ПЗК ⁽²³⁾ по кредитните портфейли на банките на консолидирана база за гръцки риск и чуждестранен риск, без съществуващи резерви за заеми, и ii) прогнозната доходност от дейността на банките за периода от месец юни 2013 г. до месец декември 2016 г. въз основа на консервативна корекция на плановите за реструктуриране, които са били представени на Банката на Гърция през четвъртото тримесечие на 2013 г. В таблица 4 е обобщено изчислението на капиталовите нужди на основните гръцки банки на консолидирана база при базовия сценарий за въпросния стрес-тест от 2013 г.

Таблица 4

Стрес-тест от 2013 г.: капиталови нужди на гръцките банки на консолидирана база при базовия сценарий (в млн. евро)

Банки	Референтен основен капитал от първи ред (юни 2013 г.) (1)	Резерви за загуби от кредити (юни 2013 г.) (2)	ПЗК за гръцки риск (3)	ПЗК за чуждестранен риск ⁽¹⁾ (4)	Вътрешно генериране на капитал (5)	Съотношение на основния капитал от първи ред при стрес-теста (декември 2016 г.) (6)	Капиталови нужди (7) = (6) - (1) - (2) - (3) - (4) - (5)
NBG ⁽²⁾	4 821	8 134	- 8 745	- 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ⁽³⁾	2 228	7 000	- 9 519	- 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	- 14 720	- 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	- 16 132	- 2 342	2 658	5 265	425

Източник: Банка на Гърция, 2013 *Stress Test of the Greek Banking Sector* (Стрес-тест от 2013 г. на гръцкия банков сектор), март 2014 г., стр. 42.

⁽¹⁾ Въздействието на ПЗК за чуждестранен риск е изчислено след чуждестранните данъци и с отчитане на ангажиментите по отношение на продажбите, обсъждани по това време с генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията.

⁽²⁾ Резервите за загуби от кредити на NBG към 30 юни 2013 г. след отчитане на провизиите за First Business Bank и Probank.

⁽³⁾ Резервите за загуби от кредити на Eurobank към 30 юни 2013 г. след отчитане на провизиите за New Hellenic Postbank и New Proton Bank, които са били придобити през месец август 2013 г.

- (53) На 6 март 2014 г. Банката на Гърция обяви резултатите от стрес-теста от 2013 г. и поиска от банките да представят своите планове за набиране на капитал до средата на месец април 2014 г. с оглед на покриването на капиталовите нужди при базовия сценарий.
- (54) В периода от края на март 2013 г. до началото на май 2014 г. четирите банки пристъпиха към увеличения на капитала.

⁽²³⁾ ПЗК включва очакваната загуба от новите предоставени кредити в Гърция през периода юни 2013 г. — декември 2016 г.

2.1.2. Получател на помощта

- (55) Банката предоставя универсални банкови услуги главно в Гърция, Турция и други държави от Централна, Източна и Югоизточна Европа (Кипър, Румъния, България, Сърбия, Албания и бившата югославска република Македония). Тя предлага пълната гама от банкови и финансови продукти и услуги за домакинства и за фирми. Банката осъществява банкиране на дребно, корпоративно и частно банкиране, управление на активи, застраховане, трезор, капиталови пазари и други услуги. Банката е учредена в Гърция и акциите ѝ са допуснати до търговия на Атинската фондова борса. Към 30 септември 2012 г. Банката е имала общо 37 831 служители ⁽²⁴⁾, от които около една трета в Гърция и една трета в Турция, а останалата една трета — в други държави, основно от Югоизточна Европа.
- (56) Банката е взела участие в програмата за PSI, като е обменила GGB и свързани с държавата кредити с номинална стойност от 14 749 млн. евро. Общата начислена сума, свързана с PSI, е била в размер на около 11 735 млн. евро преди данъчно облагане и е била изцяло записана в отчетите ѝ за 2011 г. ⁽²⁵⁾. В рамките на програмата за обратно изкупуване от месец декември 2012 г. Банката е продала новите GGB, които е получила по линия на програмата за PSI, с голяма отстъпка от номиналната стойност. Вследствие на тази продажба са станали ясни загубите ѝ по новите GGB.
- (57) Основните цифри за Банката към месец декември 2010 г., декември 2011 г., декември 2012 г. и декември 2013 г. (консолидирани данни от годишните финансови отчети) са представени в таблица 5.

Таблица 5

Основни цифри на Националната банка на Гърция за 2010 г., 2011 г., 2012 г. и 2013 г. ⁽¹⁾

Печалба и загуба (в милиони евро)	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Нетни приходи от лихви	4 148	3 843	3 365	3 157
Общо приходи от дейността	4 639	4 372	3 527	3 771
Общо разходи от дейността	– 2 512	– 2 541	– 2 322	– 2 547
Приходи преди провизии	2 127	1 833	1 205	1 224
Загуби от обезценка за покриване на кредитния риск	– 1 450	– 3 439	– 2 966	– 1 373
Загуби от обезценка по GGB и кредити, отговарящи на условията за PSI	0	– 11 783	– 187	0
Нетна печалба/загуба	440	– 12 325	– 2 131	807
Селективни цифри за обемите (в млн. евро)	31 декември 2010 г.	31 декември 2011 г.	31 декември 2012 г.	31 декември 2013 г.
Общо нетни кредити и авансови плащания към клиенти	77 262	71 496	69 135	67 250
Депозити	68 039	59 544	58 722	62 876

⁽²⁴⁾ http://www.nbg.gr/wps/wcm/connect/91c0c238-1219-4f87-b0d6-0a3e9c62f4c3/Summary+financial+data+30+09+2013_EN.pdf?MOD=AJPERES&CONVERT_TO=url&CACHEID=91c0c238-1219-4f87-b0d6-0a3e9c62f4c3

⁽²⁵⁾ Вж. таблица 2.

Печалба и загуба (в милиони евро)	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Общо активи	120 745	106 870	104 798	110 930
Общо собствен капитал ⁽²⁾	10 905	– 253	– 2 042	7 874

⁽¹⁾ Източници:

2012 г. и 2013 г.: Финансови резултати за 2013 г. — консолидирани финансови отчети, стр. 42—43

2011 г.: Финансови резултати за 2012 г. — консолидирани финансови отчети, стр. 44—45

2010 г.: Финансови резултати за 2010 г. — консолидирани финансови отчети, стр. 42—43

⁽²⁾ Тези суми на собствения капитал включват:

— за 2010 г. — 350 млн. евро привилегировани акции, предоставени от Гърция през 2009 г.;

— за 2011 г., 2012 г. и 2013 г. — 1 350 млн. евро привилегировани акции, предоставени от Гърция през 2009 и 2011 г.

Тези суми не включват междинните рекапитализации в размер на 9 756 млн. евро, получени от Банката през 2012 г.

- (58) От таблица 5 е видно, че освен огромните загуби, които е записала през 2011 г. вследствие на програмата за PSI (11 735 млн. евро ⁽²⁶⁾), приходите на Банката непрекъснато са се понижавали (наред с други причини, също и вследствие на по-високите разходи по депозитите) и тя е регистрирала големи и нарастващи загуби от обезценка по нейните кредитни портфейли в Гърция и в чужбина. Ликвидността на Банката е била засегната от отлива на депозити, като нейното нетно съотношение на кредитите към депозитите е останало сравнително ниско в сравнение с други гръцки банки (118 % към 31 декември 2012 г. ⁽²⁷⁾).
- (59) След стрес-теста от 2013 г., съгласно който капиталовите нужди на Банката са оценени на 2 183 млн. евро при базовия сценарий, Банката поиска да набере капитал в размер на 2,5 млрд. евро на пазара.
- (60) На 6 май 2014 г. Банката обяви началото на набирането на инвеститори ⁽²⁸⁾ за сумата от 2,5 млрд. евро ⁽²⁹⁾.
- (61) На 9 май 2014 г. Банката обяви емитирането и пласирането на 1 136,4 милиона нови обикновени акции на цена от 2,20 EUR на акция за брутни постъпления в общ размер на 2,5 млрд. евро ⁽³⁰⁾. Увеличението на акционерния капитал беше извършено чрез отменяне на правата на преференциално изкупуване на съществуващи акционери съгласно решението на общото събрание на акционерите, проведено в Атина на 10 май 2014 г. ⁽³¹⁾. HFSF одобри увеличението на акционерния капитал въз основа на два доклада за оценки, извършени от независими експерти съгласно Закон 3864 ⁽³²⁾.

2.2. ПРИДОБИВАНИЯ ОТ БАНКАТА НА БАНКОВИ ДЕЙНОСТИ В ГЪРЦИЯ

2.2.1. Придобиване на подбрани пасиви на трите кооперативни банки

- (62) На 18 март 2012 г. Банката на Гърция отбеляза, че трите кооперативни банки не са отговаряли на изискванията за капиталова адекватност, и стигна до заключението, че те не биха били в състояние да увеличат капитала си. Поради това Банката на Гърция реши да отнеме лицензите им и да открие процедура по тяхната ликвидация.
- (63) Банката на Гърция счете, че предприемането на мерки за оздравяване, и по-специално продажбата чрез търг на депозитите в контекста на рамката за оздравяване (член 63Г) от Закон 3601/2007) и покриването на съответния недостиг на финансиране, е от решаващо значение за запазване на увеличеното доверие на вложителите, настъпило в резултат на успешното приключване на програмата за PSI и на Втората програма за икономически корекции, и че въпреки неотдавнашния обрат на пазарните нагласи, тези нагласи са нещо несигурно. Банката на Гърция изчисли, че на 19 март 2012 г. общият размер на депозитите от клиенти (въз основа на неаудирани данни към 30 септември 2013 г.) в тези три кооперативни банки е възлизал приблизително на 325 млн. евро.

⁽²⁶⁾ Вж. таблица 2.

⁽²⁷⁾ Съгласно консолидираните финансови отчети за 2012 г.

⁽²⁸⁾ Набирането на инвеститори се състои в свързването с потенциални инвеститори с цел вписване на техните поръчки за покупки в книга за поръчките с оглед да се увеличи капиталът.

⁽²⁹⁾ https://www.nbg.gr/english/the-group/press-office/press-releases/Documents/Launch_press_release.06.05.2014.pdf

⁽³⁰⁾ https://www.nbg.gr/english/the-group/press-office/press-releases/Documents/20140509%20Pricing%20Press%20Release_%ce%95%ce%9d.pdf

⁽³¹⁾ <https://www.nbg.gr/en/the-group/press-office/press-releases/update-regarding-the-egm-10-5-14>

⁽³²⁾ http://www.hfsf.gr/files/press_release_20140509_en.pdf

- (64) Банката на Гърция пристъпи към процедура за закупуване и поемане, при която всички депозити, включително междубанковите депозити, и вземанията и пасивите към Гръцкия фонд за гарантиране на депозитите и инвестициите (HDIGF), но без заемите, да бъдат прехвърлени на приобретателя. На 20 март 2012 г. Банката на Гърция прикани петте най-големи гръцки кредитни институции по това време да представят своите оферти. Банката и три други банки представиха обвързващи оферти. Офертата на Банката беше предпочетената оферта от гледна точка на паричното възнаграждение и времето, необходимо за приключване на прехвърлянето. Банката е предложила да плати като възнаграждение сума, равна на [...] (*) % от прехвърлените депозити, и е изчислила, че прехвърлянето може да бъде извършено в рамките на един работен ден.

2.2.1.1. *Cooperative Bank of Lesvos-Limnos (Lesvos-Limnos Bank)*

- (65) На 23 март 2012 г. Банката на Гърция реши, че депозитите, както и вземанията и пасивите на Lesvos-Limnos Bank към HDIGF трябва да бъдат прехвърлени към Банката ⁽³³⁾. Според Банката на Гърция ⁽³⁴⁾ справедливата стойност на прехвърлените пасиви е била [...] млн. евро, като не са били прехвърлени активи. Паричното възнаграждение е било изчислено ⁽³⁵⁾ на [...] млн. евро, т.е. [...] % от прехвърлените депозити. Недостигът на финансиране беше покрит от HFSF съгласно член 63Г, параграф 13 от Закон 3601/2007. На 10 април 2012 г. HFSF изплати две трети от общия недостиг на финансиране под формата на известия на EFSF, като същевременно пое ангажимента останалата сума да бъде изплатена при окончателното определяне на недостига на финансиране. На 22 юни 2012 г. Банката на Гърция определи, че окончателният размер на недостига на финансиране на Lesvos-Limnos Bank е 56,6 млн. евро. HFSF покри неизплатената част от недостига на финансиране на 20 юли 2012 г.
- (66) Към момента на оздравяването ѝ в Lesvos-Limnos Bank са били наети 37 души и тя е имала 3 клона. Банката не пое клоновете на Lesvos-Limnos Bank и нейните служители бяха съкратени.

2.2.1.2. *Cooperative Bank of Achaia (Achaia Bank)*

- (67) На 23 март 2012 г. Банката на Гърция реши, че депозитите, както и вземанията и пасивите на Achaia Bank към HDIGF ще бъдат прехвърлени към Банката ⁽³⁶⁾. Според Банката на Гърция ⁽³⁷⁾ справедливата стойност на прехвърлените пасиви е била [...] млн. евро, като не са били прехвърлени активи. Паричното възнаграждение е било изчислено ⁽³⁸⁾ на [...] млн. евро, т.е. [...] % от капитала на прехвърлените депозити. Недостигът на финансиране беше покрит от HFSF съгласно член 63Г, параграф 13 от Закон 3601/2007. На 10 април 2012 г. HFSF изплати две трети от общия недостиг на финансиране под формата на известия на EFSF, като същевременно пое ангажимента останалата сума да бъде изплатена при окончателното определяне на недостига на финансиране. На 22 юни 2012 г. Банката на Гърция определи, че окончателният размер на недостига на финансиране на Achaia Bank е 212,9 млн. евро. HFSF покри неизплатената част от недостига на финансиране на 20 юли 2012 г.
- (68) Към момента на оздравяването ѝ в Achaia Bank са били наети 103 души и тя е имала 13 клона. Банката не пое клоновете на Achaia Bank и нейните служители бяха съкратени.

2.2.1.3. *Cooperative Bank of Lamia (Lamia Bank)*

- (69) На 23 март 2012 г. Банката на Гърция реши, че депозитите, както и вземанията и пасивите на Lamia Bank към HDIGF ще бъдат прехвърлени към Банката ⁽³⁹⁾. Според Банката на Гърция справедливата стойност на прехвърлените пасиви е била [...] млн. евро, като не са били прехвърлени активи. Паричното възнаграждение е било изчислено ⁽⁴⁰⁾ на [...] млн. евро, т.е. [...] % от капитала на прехвърлените депозити. Недостигът на финансиране беше покрит от HFSF съгласно член 63Г, параграф 13 от Закон 3601/2007. На 10 април 2012 г. HFSF изплати две трети от общия недостиг на финансиране под формата на известия на EFSF, като същевременно пое ангажимента останалата сума да бъде изплатена при окончателното определяне на недостига на финансиране. На 22 юни 2012 г. Банката на Гърция определи, че окончателният размер на недостига на финансиране на Lamia Bank е 56,3 млн. евро. HFSF покри неизплатената част от недостига на финансиране на 20 юли 2012 г.
- (70) Към момента на оздравяването ѝ в Lamia Bank са били наети 47 души и тя е имала 5 клона. Банката не пое клоновете на Lamia Bank и нейните служители бяха съкратени.

(*) Поверителна информация.

⁽³³⁾ Решение 1/4/23.3.2012 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽³⁴⁾ Решение 1/6/23.3.2012 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽³⁵⁾ Решение 1/5/23.3.2012 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽³⁶⁾ Решение 1/1/23.3.2012 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽³⁷⁾ Решение 1/3/23.3.2012 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽³⁸⁾ Решение 1/2/23.3.2012 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽³⁹⁾ Решение 1/7/23.3.2012 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽⁴⁰⁾ Решение 1/8/23.3.2012 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

- (71) Сумите, на които възлиза недостигът на финансиране на трите кооперативни банки, са представени в таблица 6.

Таблица 6

Окончателен размер на недостига на финансиране на трите кооперативни банки

	Окончателен размер на недостига на финансиране (в млн. евро)
Lesvos-Limnos Bank	56,6
Achaia Bank	212,9
Lamia Bank	56,3
Общо	325,8

Източници: Решения 3/1, 3/2 и 3/3 от 22 юни 2012 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

2.2.2. Придобиване на подобрени активи и пасиви на First Business Bank

- (72) FB Bank е била малка банка с общ счетоводен баланс в размер на 1,4 млрд. евро към момента на оздравяването ѝ и пазарен дял в размер на по-малко от 1 % за кредитите и за депозитите. Към 31 декември 2012 г. FB Bank е имала 19 клона в Гърция и в нея са били наети 260 служители.
- (73) В рамките на схемата за подпомагане на гръцките банки FB Bank е получила: i) вливане на капитал в размер на 50 млн. евро от гръцката държава през месец юли 2009 г.; ii) гръцки държавни ценни книжа в размер на 60 млн. евро през месец май 2012 г. ⁽⁴¹⁾; и iii) държавна гаранция за емитирани облигации с номинална стойност 50 млн. евро през месец март 2011 г.
- (74) FB Bank е взела участие в програмата за PSI, като е обменила GGB с номинална стойност от 70 млн. евро. Както е посочено в таблица 2, общата ѝ начислена сума, свързана с PSI, е била в размер на около 49 млн. евро преди данъчно облагане. Както е посочено в таблица 3, капиталовите нужди на FB Bank са оценени на 168 млн. евро при стрес-теста от 2012 г.

Придобиване на First Business Bank

- (75) На 8 ноември 2012 г. Банката на Гърция поиска от FB Bank да завърши увеличението на капитала до 30 април 2013 г., за да възстанови съотношението на своя основен капитал от първи ред.
- (76) Тъй като FB Bank не е набрала изисквания капитал до 30 април 2013 г., Банката на Гърция реши да пристъпи към отнемането на лиценза ѝ и да открие процедура по нейната ликвидация.
- (77) Банката на Гърция счете, че предприемането на мерки за оздравяване чрез процедура за закупуване и поемане, и по-специално покриването на съответния недостиг на финансиране и свързаното с това покриване на капиталовите нужди, свързани с прехвърлените активи, е от решаващо значение за запазване на доверието на вложителите в гръцката банкова система и с това — за запазване на финансовата стабилност. Банката на Гърция изчисли, че към 31 декември 2012 г. общият размер на депозитите от клиенти във FB Bank е възлизал приблизително на 1 278 млн. евро, от които само 830 млн. евро са били гарантирани от HDIGF. Затова, ако FB Bank е била ликвидирана без прилагането на мерки за оздравяване, около 448 млн. евро депозити не биха били покрити.
- (78) Поради тези съображения за финансовата стабилност Банката на Гърция пристъпи към продажбата чрез търг на подобрените активи и пасиви на FB Bank, включително депозитите. Придобиването на активите на FB Bank обаче би могло да създаде допълнителни нужди от капитал за приобретателя и поради това никоя банка не би приела да придобие подобрените активи и пасиви. В писмото си до HFSF от 8 май 2013 г. Банката на Гърция посочи, че счита за целесъобразно HFSF да покрие тези капиталови нужди като част от разходите за оздравяване. При последната си обвързваща оферта от 10 май 2013 г. Банката на Гърция поиска капиталовите нужди, възникнали поради придобиването на активите, прехвърлени от FB Bank, да бъдат покрити от HFSF. Размерът на тези капиталови нужди беше изчислен на около 100 млн. евро от Банката на Гърция към момента на оздравяването ⁽⁴²⁾.

⁽⁴¹⁾ През месец януари 2009 г. FB Bank е получила гръцки държавни ценни книжа с падеж през месец декември 2011 г.

⁽⁴²⁾ Електронно писмо на Банката на Гърция до Комисията, 11 май 2013 г.

- (79) На 8 май 2013 г. само Банката и една друга банка представиха необвързващи оферти. Офертите на двете банки се основаваха на презумпцията, че HFSF ще покрие както недостига на финансиране, така и капиталовите нужди, свързани с прехвърлените активи. На 10 май 2013 г. Банката представи окончателната си оферта. Банката на Гърция реши да прехвърли активите и пасивите на FB Bank към Банката, чиято оферта беше предпочетена.
- (80) Кредитите на клиенти (различни от трайно просрочените) и повечето касови наличности, както и нематериалните активи и репутацията, правата на собственост, договорите, свързани с наем или покупка на имоти, междубанковите пасиви и депозитите от клиенти бяха прехвърлени на Банката.
- (81) Според първоначалната оценка на Банката на Гърция към момента на оздравяването ⁽⁴³⁾ стойността на пасивите, прехвърлени от FB Bank към Банката, е била 1 402 млн. евро, а стойността на прехвърлените активи — 878 млн. евро, като разликата е недостигът на финансиране в размер на 524 млн. евро. Недостигът на финансиране беше покрит съгласно член 63Г, параграф 13 от Закон 3601/2007 от HFSF, който на 28 юни 2013 г. е изплатил две трети от изчисления недостиг на финансиране, т.е. 349,6 млн. евро. След окончателното изчисляване от Банката на Гърция на недостига на финансиране на 7 ноември 2013 г. ⁽⁴⁴⁾ — 457 млн. евро, на 13 ноември 2013 г. ⁽⁴⁵⁾ HFSF е изплатил на Банката разликата в размер на 107,4 млн. евро.

2.2.3. Придобиване на подобрени активи и пасиви на Probank

- (82) Към 31 март 2013 г. Probank е разполагала с мрежа от 112 клона в Гърция и в нея са били наети 1 087 души ⁽⁴⁶⁾.
- (83) Към 30 юни 2013 г. ⁽⁴⁷⁾ счетоводният баланс на Probank е бил на стойност около 3,2 млрд. евро. Към 31 март 2013 г. Probank е имала пазарен дял от 1,1 % за заемите и от 1,7 % за депозитите.
- (84) Probank е взела участие в програмата за PSI, като е обменила GGB с номинална стойност от 415 млн. евро. Както е посочено в таблица 2, общата ѝ начислена сума, свързана с PSI, е била в размер на около 295 млн. евро преди данъчно облагане. Както е посочено в таблица 3, капиталовите нужди на Probank са оценени на 282 млн. евро при стрес-теста от 2012 г.
- Придобиване на Probank
- (85) На 26 октомври 2012 г. Банката на Гърция поиска от Probank да увеличи капитала си с 282 млн. евро.
- (86) Тъй като Probank не увеличи капитала си, през юли 2013 г. Банката на Гърция реши да пристъпи към отнемането на лиценза ѝ и да открие процедура по нейната ликвидация ⁽⁴⁸⁾. По-точно, собственият капитал на Probank е бил отрицателен и е бил оценен на около – 16 млн. евро въз основа на данните към 31 март 2013 г. на консолидирана основа. Поради това Probank не е изпълнила своите минимални капиталови изисквания и нейните собствени средства са били по-ниски от минималния акционерен капитал за банките, определен в член 5, параграф 4, буква а) от Закон 3601/2007.

- (87) Банката на Гърция счете, че мерките за оздравяване са от решаващо значение за запазване на доверието на вложителите в гръцката банкова система и с това — за запазване на финансовата стабилност. Банката на Гърция изчисли, че към 31 март 2013 г. общият размер на депозитите от клиенти в Probank е възлизал приблизително на 3 123 млн. евро, от които само 1 998 млн. евро са били гарантирани от HDIGF. Затова, ако Probank е била ликвидирана без прилагането на мерки за оздравяване, около 1 125 млн. евро депозити не биха били покрити.
- (88) Поради тези съображения за финансовата стабилност Банката на Гърция пристъпи към продажбата чрез търг на подобрените активи и пасиви на Probank, включително депозитите. Придобиването на активите на Probank обаче би могло да създаде допълнителни нужди от капитал за приобретателя и вследствие на това никоя банка не би приела да придобие подобрените активи и пасиви. Поради това при последната си обвързваща оферта от 25 юли 2013 г. Банката поиска капиталовите нужди, възникнали поради придобиването на активите, прехвърлени от Probank, да бъдат покрити от HFSF. Поисканият ангажимент за покриване на тези капиталови нужди беше взет предвид от HFSF при оценката на получените оферти. Размерът на тези капиталови нужди беше изчислен на [180—280] млн. евро ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴³⁾ Решение 10/2/10.5.2013 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽⁴⁴⁾ Решение 13/1/7.11.2013 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽⁴⁵⁾ Доклад на Гръцкия фонд за финансова стабилност за периода юли — декември 2013 г., на разположение онлайн на адрес: http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jul_2013_Dec_2013_en.pdf

⁽⁴⁶⁾ Оферта на Банката от 25 юли 2013 г., въз основа на данните, предоставени от Банката на Гърция, към 31 март 2013 г.

⁽⁴⁷⁾ Данни, предоставени от Банката на Гърция на 2 април 2014 г.

⁽⁴⁸⁾ Решение 85/1/26.7.2013 г. на Кредитния и застрахователен комитет към Банката на Гърция.

⁽⁴⁹⁾ HFSF, Probank — Преглед на представените оферти, 25 юли 2013 г.

- (89) На 24 юли 2013 г. друга голяма гръцка банка представи проект на оферта и на 25 юли 2013 г. Банката представи своята оферта. Офертите на двете банки се основаваха на презумпцията, че HFSF ще покрие както недостига на финансиране, така и капиталовите нужди, свързани с прехвърлените активи. Банката на Гърция реши да прехвърли активите и пасивите на Probank към Банката, чиято оферта беше предпочетена.
- (90) Кредитите на клиенти (различни от трайно просрочените) и повечето касови наличности, както и нематериалните активи и репутацията, правата на собственост, договорите, свързани с наем или покупка на имоти, междубанковите пасиви и депозитите от клиенти бяха прехвърлени на Банката.
- (91) Според първоначалната оценка на Банката на Гърция към момента на оздравяването ⁽⁵⁰⁾ стойността на пасивите, прехвърлени от Probank към Банката, е била 3 198,9 млн. евро, а стойността на прехвърлените активи — 2 961,4 млн. евро, като разликата е недостигът на финансиране в размер на 237,6 млн. евро. Недостигът на финансиране беше покрит съгласно член 63Г, параграф 13 от Закон 3601/2007 от HFSF, който на 9 август 2013 г. е изплатил в брой две трети от изчисления недостиг на финансиране, т.е. 158,4 млн. евро. На 30 декември 2013 г. Банката на Гърция приключи с изчисляването на недостига на финансиране, възлизащ на 562,7 млн. евро ⁽⁵¹⁾. На 31 декември 2013 г. HFSF е изплатил на Банката разликата в размер на 404,4 млн. евро в брой ⁽⁵²⁾.

2.3. МЕРКИ ЗА ПОМОЩ

2.3.1. Мерки за помощ, предоставени на Банката по схемата за подпомагане на гръцките банки (мерки L1 и A)

- (92) Банката получи помощ под няколко форми по мярката за рекапитализация, мярката за гаранции и мярката за държавни облигационни заеми по линия на схемата за подпомагане на гръцките банки.

2.3.1.1. Държавната помощ за ликвидност, предоставена по мярката за гаранции и по мерките за държавни облигационни заеми (мярка L1)

- (93) Банката е ползвала и продължава да ползва помощ по мярката за гаранции и по мерките за държавни облигационни заеми. Въпросната помощ ще бъде наричана в настоящото решение „мярката L1“. Към 30 ноември 2013 г. ⁽⁵³⁾ гаранциите, предоставени на Банката, възлизаха на около 14,8 млрд. евро. Към същата дата Банката е имала неизплатени заеми под формата на държавни облигации в размер на 847 млн. евро. Към 15 април 2011 г. Банката е получила заеми под формата на държавни облигации в размер на 787 млн. евро и държавни гаранции в размер на 12,9 млрд. евро.
- (94) В плана за реструктуриране на Банката, представен от гръцките органи на Комисията на 25 юни 2014 г., гръцките органи съобщиха за намерението си през периода на реструктуриране да продължат да предоставят на Банката гаранции и заеми под формата на държавни облигации по схемата за подпомагане на гръцките банки.

2.3.1.2. Държавна рекапитализация, предоставена по мярката за рекапитализация (мярка A)

- (95) През месеците май 2009 г. и декември 2011 г. Банката получи от Гърция по мярката за рекапитализация вливания на капитал в размер съответно на 350 млн. евро и 1 000 млн. евро, общо 1 350 млн. евро (мярка A), равняващи се на около 2 % от претеглените спрямо риска активи от заема (RWA) на Банката по това време.
- (96) Рекапитализацията е била извършена под формата на привилегирвани акции, записани от Гърция, като купонът е бил 10 %, а падежът — пет години. През 2010 г. срокът на привилегированите акции е бил удължен, а възнаграждението по тях е било увеличено. От края на първоначалния период от пет години, ако привилегированите акции не бъдат изкупени и не бъде взето решение от общото събрание на акционерите относно съответното изкупуване на въпросните акции, гръцкият министър на финансите ще увеличава купона с 2 % годишно на кумулативна база (тоест купон в размер на 12 % за шестата година, 14 % за седмата година и т.н.).

⁽⁵⁰⁾ Решение 12/2/26.7.2013 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽⁵¹⁾ Разликата се дължи главно на факта, че действителният размер на прехвърлените брутни кредити е бил по-малък от първоначално очаквания със 197 млн. евро, на факта, че провизиите за кредитите също са се увеличили със 141 млн. евро, както и на понижението на оценката на собствения капитал и на портфейла от облигации и на понижението на оценката на пасивите и главно на депозитите.

⁽⁵²⁾ Доклад на Гръцкия фонд за финансова стабилност за периода юли — декември 2013 г., на разположение онлайн на адрес: http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jul_2013_Dec_2013_en.pdf

⁽⁵³⁾ Според доклада относно използването на мерките за гаранции и за облигационни заеми, представен от Гърция на 13 декември 2013 г.

2.3.2. Гарантирана от държавата СПОЛ (мярка L2)

- (97) СПОЛ представлява извънредна мярка, която дава възможност на платежоспособна финансова институция, изправена пред временни проблеми с ликвидността, да получи финансиране от Евросистемата, без въпросната операция да е включена в единната парична политика. Лихвеният процент, който въпросната финансова институция заплаща за СПОЛ, е с [...] базисни пункта по-висок, отколкото лихвата, която тя плаща за обичайното рефинансиране от ЕЦБ.
- (98) Банката на Гърция отговаря за програмата за СПОЛ, което означава, че всички разходи за предоставянето на СПОЛ и рисковете, които произтичат от това, са за сметка на Банката на Гърция ⁽⁵⁴⁾. Гърция е предоставила на Банката на Гърция държавна гаранция, която важи за целия размер на СПОЛ, предоставена от Банката на Гърция. Приемането на член 50, параграф 7 от Закон 3943/2011, с който се изменя член 65, параграф 1 от Закон 2362/1995, е дало възможност на министъра на финансите да предоставя на Банката на Гърция гаранции от името на държавата, за да бъдат обезпечени вземанията на Банката на Гърция от кредитни институции. Банките, които се ползват от СПОЛ, трябва да заплащат на държавата такса за гаранцията в размер на [...] базисни пункта.
- (99) Към 31 декември 2012 г. Банката е ползвала гарантирана от държавата СПОЛ в размер на 8,6 млрд. евро ⁽⁵⁵⁾, докато към 31 декември 2012 г. тя е ползвала гарантирана от държавата СПОЛ в размер на 30,9 млрд. евро ⁽⁵⁶⁾.

2.3.3. Мерки за помощ, предоставени на Банката чрез HFSF (мерки B1, B2 и B3)

- (100) От 2012 г. насам Банката се е възползвала от няколко мерки за капиталова подкрепа, предоставени от HFSF. В таблица 7 е представен общ преглед на тези мерки за помощ.

Таблица 7

Мерки за помощ, предоставени на Банката чрез HFSF

	1-ва междинна рекапитализация — май 2012 г. (в млн. евро)	2-ра междинна рекапитализация — декември 2012 г. (в млн. евро)	Рекапитализация от пролетта на 2013 г. — май 2013 г. (в млн. евро)
Мярка	B1	B2	B3
Размер (в млн. евро)	7 430	2 326	8 677

2.3.3.1. Първа междинна рекапитализация (мярка B1)

- (101) В съображения 14—33 от решението за откриване на процедура по отношение на NBG е дадено подробно описание на първата междинна рекапитализация от месец май ⁽⁵⁷⁾ 2012 г. (мярка B1). В настоящата точка са представени контекстът и основните характеристики на тази мярка.
- (102) На 20 април 2012 г. HFSF е изпратил писмо до Банката, с което се е задължил да участва в планираното увеличение на акционерния капитал на Банката в размер до 6,9 млрд. евро.
- (103) По мярка B1 на 28 май 2012 г. HFSF е прехвърлил на Банката 7,4 млрд. евро под формата на облигации на Европейския инструмент за финансова стабилност (EFSF) в съответствие с разпоредбите за междинните рекапитализации, определени в Закон 3864/2010 за създаването на HFSF (наричан по-нататък „Законът за HFSF“). В съображение 50 от решението за откриване на процедура по отношение на NBG Комисията вече е определила, че „междинната рекапитализация, която е била финализирана на 28 май 2012 г., е извършена в изпълнение на задължението, поето в писмото за поемане на ангажимент, и следователно представлява продължение на същата помощ“. Както предвидените в писмото за поемане на ангажимент суми, така и тези в първата междинна рекапитализация, са били изчислени от Банката на Гърция по такъв начин, че да се гарантира, че Банката ще достигне

⁽⁵⁴⁾ Съгласно писмо на Банката на Гърция от 7 ноември 2011 г. „гаранциите важат за целия размер на спешната помощ за осигуряване на ликвидност (СПОЛ)“.

⁽⁵⁵⁾ Информация, предоставена в уведомлението от 25 юни 2014 г.

⁽⁵⁶⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., приложение I, стр. 24.

⁽⁵⁷⁾ Както е обяснено в съображения 101 и 102, ангажиментът е бил поет през месец април 2012 г., а рекапитализацията е била осъществена в действителност през месец май 2012 г.

капиталово съотношение от 8 % към 31 декември 2011 г. — датата, на която междинната рекапитализация е записана със задна дата в отчетите на Банката. Както е видно от таблица 3, мярка В1 не е покрила капиталовите нужди, установени при стрес-теста от 2012 г. Предвидено е било Банката да набере капитала чрез бъдещо увеличение на капитала и междинната рекапитализация е трябвало единствено да осигури допустимостта на Банката за финансиране от ЕЦБ до извършването на въпросното увеличение на капитала.

- (104) За периода между датата на първата междинна рекапитализация и датата на превръщането на първата междинна рекапитализация в обикновени акции и други конвертируеми финансови инструменти в сключеното между Банката и HFSF споразумение преди записването е било предвидено Банката да плаща на HFSH годишна такса в размер на 1 % от номиналната стойност на известията на EFSF и всички плащания на купони и начислени лихви по известията на EFSF за този период да се считат за допълнителна вноска в капитала на Банката, направена от HFSF ⁽⁵⁸⁾.

2.3.3.2. Втора междинна капитализация (мярка В2)

- (105) През есента на 2012 г. Банката е записала допълнителни загуби. По тази причина капиталът ѝ отново е спаднал под минималните капиталови изисквания, за да продължи да е допустима за рефинансиране от ЕЦБ.
- (106) В резултат на това се е наложило да бъде извършена втора междинна рекапитализация. На 21 декември 2012 г. HFSF е извършил втора междинна рекапитализация в размер на 2 326 млн. евро (мярка В2), която отново е била платена посредством прехвърлянето на облигации на EFSF към Банката.
- (107) Общият размер на двете рекапитализации (мерки В1 и В2) е означавал, че общата стойност на капиталовите нужди, установена при стрес-теста от 2012 г. (9,76 млрд. евро ⁽⁵⁹⁾), вече е била изплатена от HFSF към 21 декември 2012 г.

2.3.3.3. Участие на HFSF в капитализацията от пролетта на 2013 г. (мярка В3)

- (108) На 22 май 2013 г. Съветът на директорите на Банката е обявил емитирането на 2 274,1 милиона нови акции с номинална стойност 0,30 EUR при цена 4,29 EUR на акция ⁽⁶⁰⁾.
- (109) На 21 юни 2013 г. ⁽⁶¹⁾ Банката е обявила плащането в пълен размер на общото увеличение на акциите за сумата от общо 9 756 млн. евро, включително сумите на премиите. Общият размер на частното участие в увеличението на акционерния капитал на Банката е бил 1 079 млн. евро ⁽⁶²⁾. Следователно участието на HFSF в увеличението на акционерния капитал на Банката е било в размер на 8 677 млн. евро (мярка В3).
- (110) Тази сума е равна на стойността на мерки В1 и В2 след приспадане на размера на частното участие. Посредством увеличението на акционерния капитал на Банката първата и втората междинна рекапитализация (мерки В1 и В2) са били частично преобразувани в постоянна рекапитализация.
- (111) Цената на новите акции е била определена на 50 % от средната цена, претеглена спрямо обема на акциите, през 50-те дни на търгуване преди определянето на цената на предлагане. В резултат на обратния сплит на акции и намалението на акционерния капитал на Банката, и за двете от които извънредното общо събрание на акционерите е взело решение на 29 април 2012 г. ⁽⁶³⁾, цената на новите акции е била определена на 4,29 EUR на акция.
- (112) Непосредствено след рекапитализацията от пролетта на 2013 г. HFSF е станал основният акционер в Банката с дял от 84,39 % ⁽⁶⁴⁾. HFSF е емитирал 245 779,6 млн. варанта и е предоставил на частните инвеститори безвъзмездно по един вариант за всяка записана акция ⁽⁶⁵⁾. Всеки вариант включва правото на закупуване на 8,23 акции от HFSF на определени интервали и при цени на упражняване. Първата дата на упражняване е 26 декември 2013 г., а след

⁽⁵⁸⁾ В споразумението преди записването е било предвидено: „Платимият на банката действителен риск включва облигациите на EFSF и всички плащания на купони и начислени лихви по облигациите на EFSF за периода от емитирането на облигациите до преобразуването на аванса в акционерен капитал и други конвертируеми финансови инструменти, както е предвидено в настоящото споразумение“.

⁽⁵⁹⁾ Вж. таблица 3.

⁽⁶⁰⁾ http://www.nbg.gr/wps/wcm/connect/71b1f08a-2c84-4cfe-a368-f985c93d2da9/20130523_Announcement_Cut+Off+Date+and+Subscription+Period_final+clean+...%283%29_EN.pdf?MOD=AJPERES

⁽⁶¹⁾ <http://www.nbg.gr/wps/portal/en/the-group/Press-Office/Press-Releases/content/Press-Releases/anakoinosi-21-6-2013>

⁽⁶²⁾ http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁶³⁾ <http://www.nbg.gr/wps/portal/en/the-group/Press-Office/Press-Releases/content/Press-Releases/reverse-split>

⁽⁶⁴⁾ http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁶⁵⁾ http://www.nbg.gr/wps/wcm/connect/af79cd67-5fd6-4811-bd70-2b493cf5c205/Announcement+Commencement+of+Trading_EN.pdf?MOD=AJPERES

това вариантите могат да бъдат упражнявани на всеки шест месеца до 26 декември 2017 г. Цената на упражняване се равнява на цената на записване на стойност 4,29 EUR, увеличена с годишен лихвен процент (4 % за първата година, 5 % за втората година, 6 % за третата година, 7 % за четвъртата година и след това 8 % на годишна база за последните шест месеца) ⁽⁶⁶⁾.

- (113) Законът за HFSF, изменен през 2014 г., предвижда, че в случай на емитиране на права може да бъде актуализирана само цената на упражняване на варианта. Освен това актуализацията трябва да бъде осъществена впоследствие, и то само до размера на постъпленията, реализирани от продажбата на права на преференциално изкупуване на HFSF. Не е предвидена актуализация в случай на неpreferенциално увеличение на акционерния капитал.

2.3.4. Мерки за помощ за придобитите предприятия

2.3.4.1. Държавно подпомагане на трите кооперативни банки

- (114) Както вече е посочено в точка 2.2.1, недостигът на финансиране на Lesvos-Limnos bank, Achaia Bank и Lamia Bank в размер на съответно 56,6 млн. евро, 212,9 млн. евро и 56,3 млн. евро е бил покрит от HFSF. Следователно общият размер на недостига на финансиране е бил 325,8 млн. евро.

2.3.4.2. Мерки за помощ за FB Bank

- (115) От 2009 г. насам FB Bank се е възползвала от няколко мерки за помощ. В таблица 8 е представен общ преглед на тези мерки за помощ.

Таблица 8

Преглед на мерките за помощ за FB Bank

Получател на помощта	Мярка	Описание	Субект, предоставил помощта	Дата	Размер на държавната помощ (в млн. евро)
Дейности на FB Bank	FB1	Привилегировани акции, предоставени по схемата за подпомагане на гръцките банки	Държавата	Юли 2009 г.	50
	FB2	Отпускане на заеми от гръцки държавни облигации по схемата за подпомагане на гръцките банки	Държавата	От януари 2009 г.	60
	FB3	Държавна гаранция за емитирани облигации по схемата за подпомагане на гръцките банки	Държавата	Март 2011 г.	50
	FB4	Покриване на недостига на финансиране за активи, прехвърлени от FB Bank на Банката	HFSF	10.5.2013 г. (Дата на оздравяването)	456,97
	FB5	Ангажимент за покриване на капиталовите нужди, свързани с активите, прехвърлени от FB Bank на Банката	HFSF	10.5.2013 г. (Дата на оздравяването)	100
		Общ размер на FB4 и FB5			556,97

2.3.4.2.1. Рекапитализация от държавата, получена от FB Bank (мярка FB1)

- (116) През месец юли 2009 г. Гърция е вляла 50 млн. евро в FB Bank, което е било равно на приблизително 3 % от нейните рисково претеглени активи по това време. Това вливане на капитал е било извършено в рамките на мярката за рекапитализация, която е била част от схемата за подпомагане на гръцките банки. Мярката за рекапитализация е била под формата на привилегировани акции.

⁽⁶⁶⁾ Например цената на упражняване на 26 декември 2013 г. е била 4,3758 EUR, на 26 юни 2014 г. тя ще бъде 4,4616 EUR, на 26 декември 2014 г. тя ще бъде 4,5689 EUR, на 26 юни 2015 г. тя ще бъде 4,6761 EUR и т.н.

2.3.4.2.2. Държавна подкрепа за осигуряване на ликвидност, получена от FB Bank (мерки FB2 и FB3)

- (117) FB Bank също се е възползвала от помощта за осигуряване на ликвидност по мерките за гаранции и за държавни облигационни заеми, които са част от схемата за подпомагане на гръцките банки. През месец януари 2009 г. FB Bank е получила гръцки държавни ценни книжа в размер на 60 млн. евро с падеж през месец декември 2011 г. (мярка FB2). През месец май 2012 г. тя е получила гръцки държавни ценни книжа в размер на 60 млн. евро с очакван падеж през месец април 2015 г., които обаче са били анулирани на 23 май 2013 г. (мярка FB3) ⁽⁶⁷⁾. През месец март 2011 г. FB Bank е получила също така държавна гаранция за емитирани облигации с номинална стойност 50 млн. евро.

2.3.4.2.3 Мерки, свързани с оздравяването на FB Bank (мерки FB4 и FB5)

- i) Покриване на недостига на финансиране на активи, прехвърлени от FB Bank на Банката, за сумата от 456,97 млн. евро (мярка FB4)
- (118) HFSF е покрил недостига на финансиране ⁽⁶⁸⁾ на активи, прехвърлени от FB Bank на Банката. В съответствие с решенията на Банката на Гърция от 10 май и 7 ноември 2013 г. HFSF е платил общата сума в размер на 456,97 млн. евро на две вноски на 26 юли и на 13 ноември 2013 г. ⁽⁶⁹⁾.
- ii) Ангажимент от страна на HFSF за покриване на капиталовите нужди, свързани с прехвърлените активи (мярка FB5)
- (119) В рамките на процедурата за оздравяване HFSF се е ангажирал да покрие капиталовите нужди, произтичащи от придобиването на активите, прехвърлени от FB Bank. Следователно от HFSF е щяло да се изисква да влее капитал в размер, равняващ се на 9 % от прехвърлените на Банката RWA. Към момента на оздравяването капиталовите нужди, свързани с прехвърлените активи, са били оценени на около 100 млн. евро.
- (120) Както вече бе посочено в съображение 30, HFSF няма да влива допълнителен капитал в Банката, тъй като в своя план за реструктуриране Банката се отказва от правото си да иска от HFSF да покрива потенциални капиталови нужди, свързани с прехвърлените активи.

2.3.4.3. Мерки за помощ за Probank

- (121) Probank не се е възползвала от каквато и да било мярка за помощ по схемата за подпомагане на гръцките банки. В таблица 9 е направен общ преглед на другите мерки за помощ, от които се е възползвала Probank.

Таблица 9

Преглед на мерките за помощ за Probank

Получател на помощта	Мярка	Описание	Субект, предоставил помощта	Дата	Размер на държавната помощ (в млн. евро)
Дейности на Probank	PB1	Покриване на недостига на финансиране на активи, прехвърлени от Probank на Банката	HFSF	26.7.2013 г. (Дата на оздравяването)	562,73
	PB2	Ангажимент за покриване на капиталовите нужди, свързани с активите, прехвърлени от Probank на Банката	HFSF	26.7.2013 г. (Дата на оздравяването)	[от 180 до 280]
		Общ размер на PB1 и PB2			[от 742,73 до 842,73]

⁽⁶⁷⁾ Тези 60 млн. евро в гръцки държавни ценни книжа са били заделени и предоставени на Банката през септември 2013 г. след Решение 73/1/10.5.2013 г. на Кредитния и застрахователен комитет към Банката на Гърция и Решение 10/1/10.5.2003 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

⁽⁶⁸⁾ Предвид на това наименованието „недостиг на финансиране“ може да е подвеждащо, тъй като то описва мярка за капиталова подкрепа, а не подкрепа за осигуряване на ликвидност.

⁽⁶⁹⁾ HFSF, Доклад на Гръцкия фонд за финансова стабилност за периода юли — декември 2013 г., март 2014 г., стр. 4, на разположение онлайн на адрес: http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jul_2013_Dec_2013_en.pdf

2.3.4.3.1. Покриване на недостига на финансиране на активи, прехвърлени от Probank на Банката, за сумата от 562,73 млн. евро (мярка PB1)

- (122) HFSF е покрил недостига на финансиране на активи, прехвърлени от Probank на Банката. В съответствие с решенията на Банката на Гърция от 26 юли и 30 декември 2013 г. HFSF е платил общата сума в размер на 562,73 млн. евро на две вноски на 9 август и на 31 декември 2013 г.

2.3.4.3.2. Ангажимент от страна на HFSF за покриване на капиталовите нужди, свързани с прехвърлените активи (мярка PB2)

- (123) В рамките на процедурата за оздравяване HFSF се е ангажирал да покрие капиталовите нужди на купувача, произтичащи от придобиването на активите на Probank. Следователно от HFSF е щяло да се изисква да влее капитал в размер, равняващ се на 9 % от прехвърлените на Банката RWA. Към момента на оздравяването капиталовите нужди, свързани с прехвърлените активи, са били оценени на около [180-280] млн. евро.
- (124) Както вече бе посочено в съображение 41, HFSF няма да влива допълнителен капитал в Банката, тъй като в своя план за реструктуриране Банката се отказва от правото си да иска от HFSF да покрива потенциални капиталови нужди, свързани с прехвърлените активи.

2.4. ПЛАНЪТ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

- (125) На 25 юни 2014 г. Гърция представи план за реструктуриране на Банката, в който е обяснено как Банката — като комбиниран субект, сформирани в резултат на придобиването на FB Bank, Probank и трите кооперативни банки — възнамерява да възстанови своята жизнеспособност в дългосрочен план.

2.4.1. Национални операции

- (126) Според плана за реструктуриране Банката ще се съсредоточи върху своите основни банкови дейности в Гърция и Турция.
- (127) Що се отнася до Гърция, основният приоритет на Банката е да възстанови високата доходност и жизнеспособност на своите банкови дейности в Гърция до края на периода на реструктуриране, а именно 31 декември 2018 г. За тази цел в плана за реструктуриране са включени редица мерки, целящи подобряването на оперативната ефективност и нетния лихвен марж на Банката, както и мерки за подобряване на нейната капиталова позиция и структурата на счетоводния ѝ баланс.
- (128) По отношение на оперативната ефективност, Банката вече е започнала масштабна програма за рационализиране. В периода от 31 декември 2009 г. до 30 декември 2012 г. Банката е намалила своето физическо присъствие в Гърция. Тя е намалила броя на своите клонове от 575 през 2009 г. ⁽⁷⁰⁾ на 511 през 2012 г. ⁽⁷¹⁾ и също така е намалила броя на персонала, зает с банкови дейности в Гърция (от 12 534 през декември 2009 г. ⁽⁷²⁾ на 11 230 през декември 2012 г. ⁽⁷³⁾).
- (129) В периода от декември 2012 г. до края на 2017 г. Банката планира да намали допълнително броя на персонала в Гърция (от 13 675 на [...] ⁽⁷⁴⁾ въпреки въздействието на придобиванията на FB Bank и Probank, които имат съответно 260 и 1 087 ⁽⁷⁵⁾ служители. Разликата между персонала, зает с банкови дейности в Гърция към 31 декември 2012 г. (11 230), и общия брой на персонала в Гърция към края на 2012 г. (13 675) се дължи на числеността на персонала, зает с небанкови дейности, като застраховане (Ethniki Hellenic General Insurance S.A.), туризъм (Astir Palace Vouliagmenis S.A.) и недвижими имоти (NBG Pangaea Reic).
- (130) В периода от декември 2012 г. до края на 2017 г. Банката ще извърши рационализиране на своята национална мрежа. Броят на клоновете ще се увеличи с [...] от 511 на [...]. Припомня се, че през 2013 г. Банката е придобила мрежите на FB Bank и Probank, които са имали съответно 19 и 112 клона.

⁽⁷⁰⁾ Годишен доклад за 2010 г., https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/73301T05_CNB.pdf

⁽⁷¹⁾ Годишен доклад за 2012 г., <https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/NBG%20Form%2020-F.PDF>

⁽⁷²⁾ Годишен доклад за 2010 г., https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/73301T05_CNB.pdf

⁽⁷³⁾ Годишен доклад за 2012 г., <https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/NBG%20Form%2020-F.PDF>

⁽⁷⁴⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., стр. 30 (данните се отнасят за националните операции, включително за операциите на дъщерни дружества, извършващи дейности в сферата на застраховането, недвижимите имоти и туризма).

⁽⁷⁵⁾ Вж. съображения 72 и 82.

- (131) Повишената ефективност от гледна точка на клоновете и персонала ще допринесе за намаляването *pro forma* на общите разходи по дейностите на Банката в Гърция с [...] % от 1 301 млн. евро през 2012 г. на [...] млн. евро през 2017 г. ⁽⁷⁶⁾. В резултат на това очакваното съотношение на разходите към приходите на банковите дейности на Банката в Гърция ще намалее до под [...] % в края на периода на реструктуриране.
- (132) В плана за реструктуриране е описано също така как Банката ще подобри своите разходи за финансиране, което е от съществено значение за възстановяването на жизнеспособността. Банката очаква да може да плаща по-ниски лихвени проценти по депозитите в нея благодарение на по-стабилната среда и по-специално предвиденото стабилизиране и възстановяване на гръцката икономика, която се очаква от 2014 г. нататък отново да бележи растеж. Спредовете по депозитите (средна стойност на процентите по срочните депозити, безсрочните депозити и спестовните влогове) се очаква да се понижат в Гърция. По подобен начин зависимостта на Банката от гарантіраната от държавата СПОЛ и от по-голямото финансиране от Евросистемата ще намалее по време на периода на реструктурирането.
- (133) Според плана за реструктуриране се очаква Банката да укрепи също така своя счетоводен баланс. Нейното нетно съотношение на кредитите към депозитите в Гърция ще намалее допълнително, а капиталовата ѝ адекватност ще се подобри (със съотношение на основния капитал от първи ред от 8,4 % на групово равнище към 31 декември 2013 г.).
- (134) Друг приоритет на Банката е управлението на необслужваните кредити. Банката ще подобри своите кредитни процеси от гледна точка както на предоставянето на заеми (по-добро покритие на обезпеченията, намалени лимити), така и на управлението на необслужваните заеми. Процентът на необслужваните кредити ще [...], като се очаква да достигне [...] % в края на периода на реструктуриране ⁽⁷⁷⁾. Разходите за риска (загуби от обезценка по заеми) ще намалее от 2 млрд. евро през 2012 г. на [...] млрд. евро през 2018 г. ⁽⁷⁸⁾.
- (135) Повишаването на оперативната ефективност, увеличаването на нетния лихвен марж и намаляващите разходи за риска ще дадат възможност на Банката да увеличи своята доходност. Банката очаква, че нейните печалби в Гърция ще възлизат на [...] млн. евро и [...] млн. евро съответно през 2014 и 2018 г. Възвръщаемостта на собствения капитал ще достигне [...] % през 2017 г. за дейностите в Гърция ⁽⁷⁹⁾, което е достатъчно предвид рисковия профил на Банката към тази дата ⁽⁸⁰⁾.

2.4.2. Международни банкови дейности (с изключение на Турция)

- (136) Банката вече е започнала да намалява задължнялостта на своята международна мрежа и да я реструктурира. Броят на клоновете в Югоизточна Европа е намалял със 170 от 2009 г. насам ⁽⁸¹⁾.
- (137) Банката ще продължи да реструктурира своята международна мрежа и да намалява задължнялостта ѝ. По-специално, Банката ще продаде своите чуждестранни дъщерни дружества във [...] и своите клонове във [...]. Тези продажби са представлявали [...] % от активите на Банката извън Гърция и Турция, тоест [...] млн. евро от общо 12,101 млн. евро, в края на 2012 г.
- (138) Клоновете в [...] и [...], както и дъщерното дружество в [...] ще бъдат [...].
- (139) В резултат на тези продажби нетното финансиране на дружествата майки ще бъде премахнато до края на периода на реструктуриране.

2.4.3. Турция

- (140) Банката възнамерява да намали дела си във Finansbank до 60 % [...].
- (141) [...] ще предостави на Finansbank [...] и ще повиши ангажимента на Банката за предоставяне на [...] на Finansbank през периода на реструктуриране.
- (142) Банката планира Finansbank да отбележи значителен растеж по време на периода на реструктуриране. Освен това тя ще приведе в действие план за контрол на разходите. През 2014 г. Finansbank възнамерява да [...], както и да [...]. През следващите години [...], което ще доведе до намаляване на съотношението на разходите към приходите от [...] на [...] в края на периода на реструктуриране ⁽⁸²⁾.

⁽⁷⁶⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., стр. 30.

⁽⁷⁷⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., приложение I, стр. 11.

⁽⁷⁸⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., приложение I, стр. 9.

⁽⁷⁹⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., приложение I, стр. 11.

⁽⁸⁰⁾ Възвръщаемостта на RWA, която не е била негативно засегната от високата капиталова адекватност на Банката, ще достигне [...] % в края на периода на реструктуриране.

⁽⁸¹⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., стр. 13.

⁽⁸²⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., стр. 34.

- (143) В плана за реструктуриране се предвижда следене отблизо на рисковете, поети от Finansbank. Очаква се обезценките да бъдат в размер на по-малко от [...] % от потребителските кредити в периода от 2014 до 2018 г. с очаквана възвръщаемост на активите в размер на [...] % през 2018 г. Възвръщаемостта на собствения капитал на Finansbank ще остане висока през целия период.
- (144) Банката продаде своята застрахователна дейност в Турция (животозастраховане и общо застраховане) през 2012 г. при капиталова печалба в размер на [...] млн. евро ⁽⁸³⁾.

2.4.4. Небанкови дейности: продажба на [...] дейности в областта на недвижимите имоти

- (145) Банката е намалила своя дял в своето дъщерно дружество за недвижими имоти Rängea под 35 %, което е оказало положително въздействие върху съотношението на основния капитал от първи ред на Банката ⁽⁸⁴⁾. Освен това Банката планира да продаде [...] до [...] г.] и своето дружество за частни капиталови инвестиции до [...] г.].

2.4.5. Набиране на частен капитал и вноски от съществуващите акционери и подчинени кредитори

- (146) Банката е успяла да набере значителен капитал на пазара и по този начин е намалила размера на държавната помощ, от която е имала нужда.
- (147) Първо Банката е набрала частен капитал през 2009 г. с емисия на права на стойност 1 247 млн. евро. През 2010 г. Банката отново е набрала частен капитал от пазара в размер на 1 815 млн. евро ⁽⁸⁵⁾. Както е посочено в съображение 109, освен това Банката е успяла да набере капитал в размер на 1 079 млн. евро от частни инвеститори през периода на рекапитализацията от пролетта на 2013 г. Дяловите участия на акционерите, включително тези, които са участвали в увеличението на капитала от 2009 и 2010 г., са били сериозно намалени чрез рекапитализацията от пролетта на 2013 г.: HFSF е получил 84,4 % от акциите на Банката, а новите инвеститори са получили 10,5 % от дяловото участие, което означава, че дяловото участие на старите акционери е станало едва 5,1 %. От 2007 г. насам не са плащани никакви дивиденди на обикновените акционери, а от 2009 г. насам — на притежателите на привилегирани акции от САЩ ⁽⁸⁶⁾.
- (148) През май 2014 г. Банката е набрала капитал от пазара в размер на 2,5 млрд. евро. Банката възнамерява да [...].
- (149) Що се отнася до приноса на притежателите на хибриден и подчинен дълг, на 3 януари 2012 г. Банката е предложила да изкупи обратно привилегирани ценни книжа на цени от 45 % до 70 % от номиналната им стойност. По този повод Банката е изкупила обратно също така и обезпечени облигации. За всяко от тези обратни изкупувания цената е била определена въз основа на пазарната стойност на инструментите и е включвала премия от най-много десет процентни пункта, която е била добавена, за да бъдат насърчени инвеститорите да участват в обратното изкупуване. Процентът на приемане е бил 44 %, а цялостното увеличение на капитала е било в размер на приблизително 302 млн. евро ⁽⁸⁷⁾.
- (150) По-късно през 2012 и 2013 г. Банката е започнала допълнителна операция за управление на пасивите във връзка с ценни книжа, емитирани за инвеститорите, включително обезпечени облигации, хибридни инструменти, инструменти на капитала от втори ред и привилегирани акции, емитирани в САЩ. Тези обратни изкупувания са генерирали допълнителен капитал в размер на [...] млн. евро. Като цяло Банката посочва, че общият размер на капитала, генериран от операциите за управление на пасивите през последните години, възлиза на приблизително [...] млн. евро ⁽⁸⁸⁾. В резултат на тези обратни изкупувания неизплатеният размер на подчинения и хибридният дълг е намалял до 293 млн. евро към 31 декември 2013 г.

2.5. АНГАЖИМЕНТИ, ПОЕТИ ОТ ГРЪЦКИТЕ ОРГАНИ

- (151) На 25 юни 2014 г. Гърция е поела ангажимент Банката и нейните филиали да изпълнят плана за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., и е поела допълнителни ангажименти по отношение на изпълнението на плана за реструктуриране („поетите ангажименти“). В настоящата точка са обобщени ангажиментите, които са посочени в приложението.
- (152) Първо, Гърция е поела ангажимент Банката да реструктурира своите търговски операции в Гърция, като е определен максимален брой клонове и служители, както и максимален размер на общите разходи, които трябва да бъдат спазени до 31 декември 2017 г. ⁽⁸⁹⁾.

⁽⁸³⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., стр. 12.

⁽⁸⁴⁾ През 2013 г. печалбата на равнището на съотношението на основния капитал от първи ред се оценява на 35 базисни пункта съгласно информацията, представена от Гърция на 21 ноември 2013 г.

⁽⁸⁵⁾ Финансов доклад за 2010 г., стр. 44.

⁽⁸⁶⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., стр. 12.

⁽⁸⁷⁾ <http://www.barchart.com/plmodules/?module=secFilings&filingid=8338505&type=HTML&popup=1&override=1&symbol=NBG>

⁽⁸⁸⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., стр. 11.

⁽⁸⁹⁾ Вж. поетите ангажименти в приложението, глава II.

- (153) Освен това Гърция е поела ангажимент Банката да намали разходите за депозити, събирани в Гърция, и да постигне определено максимално съотношение на нетните кредити към депозитите ⁽⁹⁰⁾ до 31 декември 2017 г. ⁽⁹¹⁾.
- (154) Що се отнася до чуждестранните дъщерни дружества на Банката, Гърция е поела ангажимент Банката да не предоставя [...] и да продаде миноритарен дял в това дъщерно дружество. Гърция е поела също ангажимент Банката да намали задължениостта на редица чуждестранни дъщерни дружества до 30 юни 2018 г. ⁽⁹²⁾.
- (155) Гърция е поела ангажимент, че Банката ще продаде [...] и свое дружество за частни капиталови инвестиции, както и редица ценни книжа. Освен това Банката няма да купува неинвестиционни ценни книжа с някои ограничени изключения ⁽⁹³⁾.
- (156) Гърция е поела редица ангажименти, свързани с корпоративното управление на Банката. Тя е поела ангажимент да ограничи възнаграждението на служителите и управителите на Банката, [...] ⁽⁹⁴⁾.
- (157) Гърция е поела също ангажимент Банката да подобри своята кредитна политика, за да се гарантира, че решенията за отпускане и реструктуриране на кредити целят увеличаване до максимум на жизнеспособността и доходността на Банката. Гърция е поела ангажимент Банката да съблюдава най-високи стандарти при наблюдението на кредитния риск, както и при реструктурирането на кредитите ⁽⁹⁵⁾.
- (158) Поети са няколко ангажимента по отношение на операциите на Банката със свързани кредитополучатели. Целта на тези ангажименти е да се гарантира, че Банката няма да се отклони от благоразумните банкови практики при отпускането или реструктурирането на кредити на своите служители, управители и акционери, както и за публични субекти, политически партии и медийни дружества ⁽⁹⁶⁾.
- (159) Накрая, Гърция е поела ангажимент Банката да съблюдава някои ограничения на поведението, като забрана за изплащане на купони и дивиденди, забрана за придобивания и забрана за рекламиране на държавната подкрепа ⁽⁹⁷⁾.
- (160) Изпълнението на тези ангажименти ще се следи до 31 декември 2018 г. от контролиращо доверено лице.
- (161) Отделно Гърция е посочила, че ще търси одобрението на Комисията преди което и да било обратно изкупуване на вариантите от Банката или от който и да било държавен субект, включително HFSF ⁽⁹⁸⁾.

3. ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ОФИЦИАЛНАТА ПРОЦЕДУРА ПО РАЗСЛЕДВАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПЪРВАТА МЕЖДИННА РЕКАПИТАЛИЗАЦИЯ

- (162) На 27 юли 2012 г. Комисията откри официална процедура по разследване, за да провери дали са изпълнени условията на Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. ⁽⁹⁹⁾ по отношение на целесъобразността, необходимостта и пропорционалността на първата междинна рекапитализация, предоставена от HFSF в полза на Банката (мярка B1).
- (163) Що се отнася до целесъобразността на мярката, предвид факта, че помощта е предоставена след предходна рекапитализация и помощ за осигуряване на ликвидност, и предвид продължителния период на оздравяване, Комисията изрази съмнения относно това дали Банката е предприела всички възможни действия, за да избегне необходимостта от помощ в бъдеще ⁽¹⁰⁰⁾. Освен това за Комисията не е ясно кой ще контролира Банката, след като първата междинна рекапитализация бъде заменена от постоянна рекапитализация ⁽¹⁰¹⁾, тъй като Банката може да попадне

⁽⁹⁰⁾ Лихвените суапове, договорени с Република Гърция съгласно договор на Международната асоциация за суапове и деривативи — ISDA, включително онези, които са секюритизирани чрез Titlos Plc, ще бъдат изключени от нетните заеми за целите на изчисляването на нетното съотношение на кредитите към депозитите.

⁽⁹¹⁾ Вж. поетите ангажименти в приложението, глава II.

⁽⁹²⁾ Вж. поетите ангажименти в приложението, глава II.

⁽⁹³⁾ Вж. поетите ангажименти в приложението, глава II.

⁽⁹⁴⁾ Вж. поетите ангажименти в приложението, глава III, раздел А.

⁽⁹⁵⁾ Вж. поетите ангажименти в приложението, глава III, раздел А.

⁽⁹⁶⁾ Вж. поетите ангажименти в приложението, глава III, раздел А.

⁽⁹⁷⁾ Вж. поетите ангажименти в приложението, глава III, раздел В.

⁽⁹⁸⁾ Писмо от Гърция до Комисията от 25 юни 2014 г.: „Накрая, що се отнася до вариантите, емитирани от HFSF, следва да се поясни, че Република Гърция ще търси одобрението на Европейската комисия преди каквото и да било обратно изкупуване на вариантите от NBG или от който и да било държавен субект (включително HFSF), за да може Европейската комисия да провери дали предвиденото обратно изкупуване на варианти спазва държавните изисквания за възнагражденията съгласно правилата за държавни помощи“.

⁽⁹⁹⁾ Съобщение на Комисията — Прилагане на правила за държавна помощ към мерки, взети във връзка с финансовите институции в контекста на настоящата световна финансова криза (ОВ С 270, 25.10.2008 г., стр. 8).

⁽¹⁰⁰⁾ Съображение 59 от решението за откриване на процедура по отношение на NBG.

⁽¹⁰¹⁾ Съображение 63 от решението за откриване на процедура по отношение на NBG.

под контрола на държавата или на миноритарни частни собственици. Комисията отбелязва, че и в двата случая би желала да се гарантира, че качеството на управлението на Банката и по-специално на дейността по отпускане на заеми няма да се влоши.

- (164) Що се отнася до необходимостта от първата междинна рекапитализация, в съображение 67 от решението за откриване на процедура по отношение на NBG Комисията постави под въпрос дали са били взети всички възможни мерки, за да се избегне възможността Банката отново да има нужда от помощ в бъдеще. Освен това, тъй като продължителността на периода на междинната рекапитализация не беше ясен, Комисията не успя да стигне до заключение дали възнаграждението е било достатъчно и дали е отговаряло на принципите за възнаграждение и споделяне на тежестта в съответствие с правилата за държавната помощ. Освен това, тъй като условията на преобразуването на първата междинна рекапитализация в постоянна рекапитализация не са били известни към момента на вземане на решението за откриване на процедура по отношение на NBG, за Комисията не беше възможно да ги оцени.
- (165) Що се отнася до пропорционалността на мярката, Комисията изрази съмнения относно това дали предпазните мерки (забрана за рекламиране на държавната подкрепа, забрана за изплащане на купони и дивиденди, забрана за кол опция и забрана за обратно изкупуване, описани в съображение 71 от решението за откриване на процедура по отношение на NBG) са били достатъчни по отношение на първата междинна рекапитализация. Освен това в съображение 72 от решението за откриване на процедура по отношение на NBG Комисията посочи, че е възможно да бъдат предизвикани нарушения на конкуренцията вследствие на липсата на правила, които да възпират HFSF от координиране на четирите най-големи гръцки банки (а именно Банката, Alpha Bank, Eurobank и Piraeus Bank), и на отсъствието на адекватни предпазни мерки, с които да не се допуска споделянето на търговски чувствителна информация между тях. Предвид на това Комисията предложи да бъде назначено контролиращо доверено лице, което физически да присъства в Банката.

4. МНЕНИЯ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ОТНОСНО ОФИЦИАЛНАТА ПРОЦЕДУРА ПО РАЗСЛЕДВАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПЪРВАТА МЕЖДИННА РЕКАПИТАЛИЗАЦИЯ

Мнения на гръцка банка

- (166) На 3 януари 2013 г. Комисията получи мнения от една гръцка банка във връзка с решението за откриване на процедура по отношение на NBG. Въпросната гръцка банка посочва, че рекапитализацията на гръцки банки от HFSF по принцип представлява желана стъпка в посока към по-здрава и по-жизнеспособна банкова система и не изразява възражения по отношение на рекапитализацията на Банката.
- (167) Въпреки че изразява пълната си подкрепа за принципната рекапитализация на гръцките банки от HFSF, въпросната банка обаче обясни, че за да се сведат до минимум нарушенията на конкуренцията и да се избегне дискриминация, тя е очаквала рекапитализацията от HFSF да бъде на разположение на всички банки, които осъществяват дейност в Гърция, при еднакви условия.

5. МНЕНИЯ НА ГРЪЦКИТЕ ОРГАНИ ОТНОСНО ОФИЦИАЛНАТА ПРОЦЕДУРА ПО РАЗСЛЕДВАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПЪРВАТА МЕЖДИННА РЕКАПИТАЛИЗАЦИЯ

- (168) На 5 септември 2012 г. Гърция представи мнения, изготвени от Банката на Гърция и от HFSF.

5.1. МНЕНИЯ НА БАНКАТА НА ГЪРЦИЯ

- (169) Що се отнася до целесъобразността на първата междинна рекапитализация, Банката на Гърция отбелязва, че сумата в размер на 18 млрд. евро капитал, с която HFSF е рекапитализирал четирите най-големи гръцки банки през месец май 2012 г., е била по-малка от окончателната сума, която е била необходима, за да могат тези банки постепенно да постигнат и да поддържат съотношението на основния капитал от първи ред, определено на 10 %, и съотношението на основния капитал от първи ред, определено на 7 %, при тригодишен неблагоприятен стрес-сценарий. Тя отбелязва също така, че първата междинна рекапитализация е била временна предвид факта, че процесът на рекапитализация ще приключи с увеличения на акционерния капитал на тези четири банки.
- (170) Банката на Гърция отбелязва също така, че рекапитализацията на най-големите гръцки банки е част от по-дългосрочното реструктуриране на гръцкия банков сектор. Тя отбелязва, че ако дадена банка остане в частни ръце, най-вероятно ще се запази същото ръководство, докато, ако банката стане държавна собственост (т.е. притежавана от HFSF), HFSF може да назначи ново ръководство, което при всички случаи ще бъде оценявано от Банката на Гърция. Банката на Гърция отбелязва, че редовно оценява рамката за корпоративна отговорност, адекватността на управлението и рисковия профил на всяка банка, за да се увери, че не се поемат прекомерни рискове. Тя отбелязва също така, че HFSF вече е назначил представители в съвета на директорите на рекапитализираните банки.

- (171) Що се отнася до необходимостта от първата междинна рекапитализация, Банката на Гърция отбелязва, че рекапитализацията на Банката е била ограничена, за да се гарантира покриването на приложимите към въпросния момент минимални капиталови изисквания (8 %). Тя посочва също така, че продължителният период от време преди рекапитализациите се е дължал на бързото влошаване на работната среда в Гърция и на въздействието на програмата за PSI, на сложността на целия проект и на необходимостта от увеличаване до максимум на участието на частните инвеститори в увеличенията на акционерния капитал.
- (172) Що се отнася до пропорционалността на първата междинна рекапитализация, Банката на Гърция посочва, че пълното изпълнение на плана за реструктуриране, който е трябвало да бъде представен на Комисията, е било обезпечено от факта, че спирането на правата на глас на HFSF ще бъде отменено, ако, *inter alia*, бъдат установени съществени нарушения на плана за реструктуриране. Банката на Гърция отбелязва също така, че затрудненията на Банката не са били вследствие нито на подценяване на рисковете от страна на ръководството на Банката, нито на агресивни търговски действия.

5.2. МНЕНИЯ НА HFSF

- (173) Що се отнася до целесъобразността на първата междинна рекапитализация, с цел да се избегне потенциална намеса от държавата, ако държавата предостави държавна помощ в голям размер чрез HFSF и HFSF притежава пълните права на глас, HFSF заявява, че финансираните от него банки не се считат за публични субекти или за такива под държавен контрол и че те няма да бъдат контролирани от държавата, след като бъдат рекапитализирани за постоянно от HFSF. HFSF отбелязва, че той е напълно независимо частноправно юридическо лице, което има автономност на вземане на решения. Фондът не е обект на държавен контрол в съответствие с член 16B, параграф 2 от Закона за HFSF, според който кредитните институции, на които HFSF е предоставил капиталова подкрепа, не са част от по-широкия публичен сектор. Той се позовава също така на структурата на управление на HFSF.
- (174) Що се отнася до намесата на HFSF в управлението на Банката, HFSF отбелязва, че той ще съблюдава автономността на Банката и няма да се намесва в ежедневното ѝ управление, като се има предвид, че функциите му са ограничени до предвиденото в Закона за HFSF. Фондът посочва, че няма да има каквато и да било държавна намеса или координиране и че решенията на Банката по отношение на кредитния процес (*inter alia* по отношение на обезпеченията, ценообразуването и платежоспособността на кредитополучателите) ще се вземат на базата на търговски критерии.
- (175) HFSF отбелязва, че в Закона за HFSF и в споразумението преди записването са предвидени целесъобразни предпазни мерки, за да се предотврати поемането на прекомерни рискове от старите частни акционери. Той посочва елементи, като: i) назначаването на представители на HFSF като независими неизпълнителни членове на Съвета на директорите на Банката и присъствието им в комитетите; ii) извършването от HFSF на надлежна проверка на Банката; както и iii) факта, че след последната рекапитализация неговите права на глас ще бъдат ограничени само ако Банката спазва условията на плана за реструктуриране.
- (176) Що се отнася до необходимостта от първата междинна рекапитализация и по-специално по отношение на равнището на възнаграждението за помощта, HFSF посочва, че възнаграждението е било съгласувано с представителите на Комисията, ЕЦБ и МВФ. При съгласуването на това равнище е било взето предвид, че първата междинна рекапитализация е щяла да бъде преобразувана в постоянна рекапитализация преди 30 септември 2012 г. — срок, който е бил определен през месец март 2012 г. в МИФП между Комисията, ЕЦБ, МВФ и Гърция.
- (177) Що се отнася до пропорционалността на първата междинна рекапитализация, HFSF отбелязва, че мерките, които е предприел, като например описаните в съображение 175, представляват достатъчни предпазни мерки с оглед на големите суми на получената помощ и продължителния период на оздравяване. Освен това HFSF заявява, че са предвидени подходящи мерки, за да се гарантира, че банките, в които участва HFSF, няма да споделят помежду си чувствителна от търговска гледна точка информация. Тези мерки включват назначаването на различни представители на HFSF във въпросните банки, предоставянето на мандати на тези представители, с които категорично да не се допусне изтичане на информация от един представител на друг, и ясни вътрешни инструкции за тези служители да не предават чувствителна от търговска гледна точка информация на банките. Освен това HFSF заявява, че не упражнява правата си във връзка с банките по начин, по който би могло да се възпре, ограничи, наруши, значително намали или предотврати действителната конкуренция. На последно място, HFSF посочва, че членовете на неговия Съвет на директорите и неговите служители са задължени да спазват строги правила за поверителност и задължения, свързани с доверителните отношения, и са обвързани от разпоредби за професионална тайна по отношение на делата на Фонда.

6. ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА, СВЪРЗАНА С ПРИДОБИТИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

6.1. ОЦЕНКА НА ДЪРЖАВНАТА ПОДКРЕПА, СВЪРЗАНА С ОЗДРАВЯВАНЕТО НА ТРИТЕ КООПЕРАТИВНИ БАНКИ

6.1.1. Наличие и размер на помощта

- (178) Първо, Комисията трябва да прецени дали държавната подкрепа, свързана с оздравяването на трите кооперативни банки (което означава покриване на недостига на финансиране, дал възможност за прехвърляне на депозитите), представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Според споменатата разпоредба държавна помощ е всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, доколкото засяга търговията между държавите членки.
- (179) Комисията ще започне оценката с определяне дали е било осигурено предимство на следните потенциални получатели: i) кооперативните банки и потенциално прехвърлените на Банката „дейности“; и ii) Банката.
- i) Наличие на помощ за трите кооперативни банки и дейностите, прехвърлени потенциално на Банката.
- (180) По отношение на трите кооперативни банки Комисията отбелязва, че Lesvos-Limnos Bank, Achaia Bank и Lamia Bank са били ликвидирани, а банковите им лицензи — отнети. Следователно те вече няма да извършват икономически дейности на банковия пазар.
- (181) Държавната подкрепа, т.е. покриването на недостига на финансиране, би представлявала държавна помощ за прехвърлените вземания и пасиви по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора само ако те, взети заедно, представляват предприятие. Концепцията за предприятие обхваща всеки субект, осъществяващ икономическа дейност, независимо от неговия правен статут и начин на финансиране. Всяка дейност, състояща се в предлагането на стоки или услуги на даден пазар, представлява икономическа дейност. Следователно, за да се направи заключение дали е налице помощ за предприятие, трябва да се прецени дали прехвърлянето на вземания и пасиви води до прехвърлянето на икономическа дейност.
- (182) Както вече бе посочено в точка 2.2.1, след оздравяването на трите кооперативни банки на Банката са прехвърлени само депозитите и вземанията и пасивите към Гръцкия фонд за гарантиране на депозитите и инвестициите (HDIGF). Трите кооперативни банки са имали 187 служители и общо 21 клона. Следва да се отбележи, че не е имало автоматично прехвърляне на клонове, трудови договори или кредити между трите кооперативни банки и Банката. Следователно фактът, че кредитите не са прехвърлени на Банката, а остават при трите кооперативни банки в ликвидация, фактът, че не са прехвърлени каквито и да било клонове и липсата на автоматично прехвърляне на трудови договори водят ⁽¹⁰²⁾ до заключението, че липса прехвърляне на икономическа дейност. Прехвърлените пасиви (т.е. депозити) не могат да бъдат счетени за получател на държавна подкрепа, тъй като те не представляват предприятие.
- (183) Накратко, трите съществуващи юридически лица са ликвидирани и вече не извършват каквито и да било банкови дейности. В същото време прехвърлените пасиви не представляват икономическа дейност.
- (184) От това следва, че предоставянето на облигации на EFSF от HFSF на Банката за покриване на недостига на финансиране на придобитите активи и пасиви на трите кооперативни банки не позволява икономическите дейности на тези банки да продължат да бъдат извършвани. Следователно подкрепата на HFSF не представлява нито помощ за ликвидираните юридически лица, нито помощ за прехвърлените активи и пасиви.
- ii) Наличие на помощ за Банката
- (185) Що се отнася до това дали с продажбата на трите кооперативни банки се предоставя държавна помощ на Банката, Комисията трябва да прецени дали са изпълнени определени изисквания и по-специално дали: i) процесът на продажба е бил открит, безусловен и недискриминаторен; ii) продажбата се е осъществила при пазарни условия; и iii) държавата е повишила до възможно най-високо равнище продажната цена на съответните активи и пасиви ⁽¹⁰³⁾.

⁽¹⁰²⁾ Вж. съображение 146 от Решението на Комисията от 12 ноември 2008 г. относно държавна помощ N 510/08 — Italia, Vendita dei beni della compagnia aerea ALITALIA (ОВ С 46, 25.2.2009 г., стр. 6).

⁽¹⁰³⁾ Вж. точка 49 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. и точка 20 от Съобщението относно реструктурирането.

- (186) Както вече беше посочено в съображение 62, Банката на Гърция е осъществила контакт само с четирите най-големи гръцки кредитни институции, които са осъществявали дейност в Гърция по това време. Това, че е бил осъществен контакт с ограничен брой купувачи, не означава, че търгът не е бил открит, като се има предвид, че те са били единствените кредитни институции, които е имало вероятност да проявят интерес към представяне на оферта. Всъщност пакетът за продажба е включвал само депозити. Поради това, за да се извлекат полза от синергията по тези депозити, е необходимо да се осъществява дейност в съответната географска област. Банка, която няма присъствие в тези области, не би могла да предлага услуги на вложителите, като по този начин задържането на депозитите би било минимално и приобретателят би понесъл разходите за придобиването на депозитите, без да има никаква полза от това. Следователно Банката на Гърция е могла основателно да предположи, в рамките на краткото време, с което е разполагала за оздравяването на трите кооперативни банки, че само кредитни институции, чиито бизнес модели са в съответствие със способността да обслужват тези вложители, биха имали интерес към придобиването на тези активи. Банката и три други банки представиха обвързващи оферти. Офертата на Банката беше предпочетена от гледна точка на паричното възнаграждение и времето, необходимо за приключване на прехвърлянето. Банката е предложила да плати като възнаграждение сума, равна на [...] % от прехвърлените депозити, и е изчислила, че прехвърлянето може да бъде извършено в рамките на един работен ден.
- (187) Въз основа на гореизложеното, в съответствие с точка 20 от Съобщението относно реструктурирането и своята собствена практика на вземане на решения, Комисията стига до заключението, че може да се изключи наличието на държавна помощ за Банката ⁽¹⁰⁴⁾.
- iii) Заключение относно наличието на помощ
- (188) Държавната подкрепа, която е налице при продажбата на трите кооперативни банки, не представлява държавна помощ за трите кооперативни банки, прехвърлените активи или Банката. Следователно мярката не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

6.2. ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА, СВЪРЗАНА С FIRST BUSINESS BANK

6.2.1. Наличие и размер на помощта

- (189) Комисията трябва да прецени дали мерките представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

6.2.1.1. Наличие на помощ в мерките, предоставени по схемата за подпомагане на гръцките банки (мерки FB1, FB2 и FB3)

- (190) Вливането на капитал в размер на 50 млн. евро от гръцката държава във FB Bank през месец юли 2009 г. (мярка FB1), гръцките държавни ценни книжа в размер на 60 млн. евро, получени през месец май 2012 г. (мярка FB2), и държавната гаранция, предоставена на FB Bank за емитирани облигации с номинална стойност 50 млн. евро през месец март 2011 г. (мярка FB3), са били предоставени по схемата за подпомагане на гръцките банки ⁽¹⁰⁵⁾. В решението за одобряване на въпросната схема Комисията стигна до заключението, че предоставените по тази схема мерки представляват държавна помощ.
- (191) По тази причина Комисията отбелязва, че прехвърлените дейности вече няма да съществуват без тези мерки. Мерките са допринесли за стабилизирането и продължаването на икономическите дейности, които на по-късен етап са били прехвърлени на Банката, и поради това Комисията счита, че чрез тях са облагодетелствани икономическите дейности на FB Bank, които на по-късен етап са били прехвърлени на Банката, и те представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.
- #### 6.2.1.2. Наличие на помощ в мерките, предоставени с цел оздравяване на FB Bank (мерки FB4 и FB5)
- (192) Комисията отбелязва, че HFSF е субект, създаден и финансиран от Гърция за подкрепа на банките, и поради това мерки FB4 и FB5 включват държавни ресурси. Комисията също така отбелязва, че мерки FB4 и FB5 са с избирателен характер, тъй като са от полза само за дейностите на FB Bank.
- (193) Освен това Комисията счита, че мерки FB4 и FB5 предоставят на дейностите на FB Bank ясно предимство, тъй като ги поддържат жизнеспособни. Наредването за прехвърляне в този случай е продажба en bloc. Въпреки че собственият капитал и подчиненият дълг няма да бъдат прехвърлени, основните производствени банкови активи ще бъдат прехвърлени (клонове, депозити и кредити). Следователно мярка FB4 предоставя на прехвърлените дейности предимство, тъй като тя осигурява достатъчно активи за покриване на нейните депозити и прехвърлените дейности продължават да съществуват благодарение на продажбата на активите на FB Bank en bloc.

⁽¹⁰⁴⁾ Вж. Решението на Комисията от 25 януари 2010 г. по дело относно държавна помощ NN 19/09 — Restructuring aid to Dunfermline Building Society, съображение 47 (ОВ С 101, 20.4.2010 г., стр. 7). Решението на Комисията от 25 октомври 2010 г. по дело относно държавна помощ N 560/09 — Aid for the liquidation of Fionia bank, съображение 55 (ОВ С 76, 10.3.2011 г., стр. 3). Решението на Комисията от 8 ноември 2010 г. по дело относно държавна помощ N 392/10 — Restructuring of CajaSur, съображение 52 (ОВ С 357, 30.12.2010 г., стр. 12).

⁽¹⁰⁵⁾ Вж. бележки под линия 2 и 4.

- (194) Освен това без мярка FB5 продажбата не би била възможна, тъй като прехвърлянето би имало потенциално отрицателно въздействие върху капиталовата адекватност на приобретателя. Поради това прехвърлените дейности повече не биха съществували и оттук следва, че мерки FB4 и FB5 им предоставят ясно предимство.
- (195) Комисията счита, че мерки FB4 и FB5 не са в съответствие с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика (ПИУПИ). В действителност HFSF няма изгледи да реализира печалба от своя принос: в замяна на своя принос той не е получил никакво право на вземания спрямо Банката, а само спрямо субекта в ликвидация, тоест FB Bank ⁽¹⁰⁶⁾. Следователно HFSF вероятно няма да си възстанови изцяло парите, които е предоставил.
- (196) Това избирателно предимство, което мерки FB4 и FB5 предоставят, нарушава конкуренцията, като поддържа една банкова дейност жизнеспособна, давайки ѝ възможност да осъществява дейност на пазара и да се конкурира с други банки, включително с дъщерни дружества на чуждестранни банки, които осъществяват дейност в Гърция или са потенциално заинтересовани от навлизане на гръцкия пазар. Следователно мерки FB4 и FB5 оказват въздействие върху търговията между държавите членки и потенциално нарушават конкуренцията.
- (197) С оглед на това Комисията заключава, че покриването от HFSF на недостига на финансиране в размер на 456,97 млн. евро, свързан с активите, прехвърлени от FB Bank на Банката, и поетият от HFSF ангажимент да покрие капиталовите нужди, свързани с тези активи, които могат да възлизат на 100 млн. евро, представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

Получател на мерки FB4 и FB5

- (198) Както вече беше обяснено в съображение 193, Комисията счита, че дейностите на FB Bank са получател на мерки FB4 и FB5, тъй като помощта е дала възможност за продължаването на тези икономически дейности в рамките на Банката.
- (199) Що се отнася до това дали с продажбата на дейностите на FB Bank се предоставя държавна помощ на Банката, в съответствие с точка 49 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. Комисията трябва да прецени дали са изпълнени определени изисквания. По-специално, тя трябва да разгледа дали: i) процесът на продажба е бил открит и недискриминационен; ii) продажбата е извършена при пазарни условия; и iii) финансовата институция или правителството са повишили до възможно най-високото равнище продажната цена на съответните активи и пасиви.
- (200) Банката е придобила пакета от активи и пасиви на FB Bank, защото е представила предпочетената оферта в рамките на недискриминационна тръжна процедура, която е била открита за други банки. Банката на Гърция е решила да осъществи контакт само с четирите най-големи банки, осъществяващи дейност в Гърция, от които само Банката и една друга банка са представили необвързващи оферти. Банката на Гърция е приканила двама от кандидатите да представят подобрени оферти. Банката на Гърция е избрала NBG, защото нейната оферта е предвиждала по-ниски разходи за оздравяване ⁽¹⁰⁷⁾.
- (201) Комисията отбелязва, че Банката на Гърция е осъществила контакт само с четири банки ⁽¹⁰⁸⁾. Това, че е бил осъществен контакт с ограничен брой купувачи, не означава, че търгът не е бил открит, като се има предвид липсата на други банки, осъществяващи дейност в Гърция, с достатъчно голям мащаб за усвояване на оферирания активи и с достатъчен капитал към момента на оздравяването, както и като се има предвид ограниченият интерес, проявен по време на оздравяването от страна на чуждестранни кредитни и финансови институции по отношение на извършването на банкови дейности в Гърция. Освен това Банката на Гърция е определила предварително портфейла на активите и пасивите, които да бъдат прехвърлени, и сроковете, в които трябва да се вметят офертите, за да бъдат валидни. Комисията заключава, че процесът на продажба е бил открит и недискриминационен.
- (202) Отрицателната цена (като се вземат предвид недостигът на финансиране и покриването на посочените по-горе капиталови нужди) за активите и пасивите на FB Bank не изключва възможността продажната цена да отразява пазарната стойност на предприятието ⁽¹⁰⁹⁾. Комисията няма причина да счита, че направената оферта и платената цена не отразяват пазарната цена на предприятието. Припомня се, че съгласно гръцкото законодателство справедливата стойност на прехвърлените активи първоначално е оценена от Банката на Гърция и след това през

⁽¹⁰⁶⁾ Вж. член 9, параграф 15 от Закон 4051/2012 и член 13А, параграф 4 от Закон 3746/2009.

⁽¹⁰⁷⁾ Писмо на Банката на Гърция до Европейската комисия от 14 май 2013 г.

⁽¹⁰⁸⁾ За разлика от направеното за оздравяването на трите кооперативни банки, с Emporiki Bank не е бил осъществен контакт, тъй като междувременно тя е била поета от Alpha Bank.

⁽¹⁰⁹⁾ Вж. също така съображение 82 от Решението на Комисията от 28 ноември 2012 г. относно държавна помощ SA.34053 (12/N) — Испания, Recapitalisation and Restructuring of Banco de Valencia S.A. (ОВ С 75, 14.3.2013 г., стр. 3).

следващите шест месеца е проверена и коригирана от външни одитори. В резултат на това Комисията счита, че продажбата е била осъществена при пазарни условия. Въз основа на гореизложеното, в съответствие с точка 49 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., точка 20 от Съобщението относно реструктурирането и нейната собствена практика на вземане на решения ⁽¹¹⁰⁾, Комисията стига до заключението, че може да се изключи наличието на държавна помощ за Банката.

6.2.1.3. Заключение относно наличието и общия размер на получената помощ

- (203) Въз основа на съображения 190—197 Комисията счита, че всички мерки FB1, FB2, FB3, FB4 и FB5 отговарят на заложените в член 107, параграф 1 от Договора условия и представляват държавна помощ.
- (204) С оглед на това Комисията стига до заключението, че дейностите на FB Bank са получили държавна помощ под формата на капиталова подкрепа в размер на 606,97 млн. евро (мерки FB1, FB4 и FB5) в допълнение към заемите под формата на гръцки държавни ценни книжа в размер на 60 млн. евро (мярка FB2) и държавните гаранции в размер на 50 млн. евро (мярка FB3), както е обобщено в таблица 10.

Таблица 10

Преглед на общата помощ за дейностите на FB Bank

Получател на помощта	Мярка	Естество на помощта	Размер на помощта (в млн. евро)
Дейности на FB Bank	FB1	Рекапитализация	50
	FB4	Покриване на недостиг на финансиране от FB Bank за Банката	456,97
	FB5	Писмо за поемане на ангажимент за покриване на капиталовите нужди, свързани с активите, прехвърлени от FB Bank на Банката	100
Общо отпусната капиталова помощ			606,97
Общо капиталова помощ, която е била предоставена в крайна сметка			506,97
Получател на помощта	Мярка	Естество на помощта	
Дейности на FB Bank	FB2	Облигационен заем	60
	FB3	Гаранция	50
Общо отпусната помощ за осигуряване на ликвидност			110

6.2.2. Правно основание на оценката на съвместимостта

- (205) С член 107, параграф 3, буква б) от Договора Комисията се оправомощава да определи дадена помощ за съвместима с вътрешния пазар, ако тя е предназначена „за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на държава членка“.
- (206) Комисията е признала, че световната финансова криза може да създаде сериозни затруднения в икономиката на държавите членки и че с мерките за подпомагане на банките тези затруднения могат да се преодолеят. Това е потвърдено в Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., Съобщението относно рекапитализацията и Съобщението относно реструктурирането. Комисията поддържа мнението си, че изискванията за одобряване на държавната помощ в съответствие с член 107, параграф 3, буква б) от Договора са изпълнени с оглед на повторната поява на напрежение на финансовите пазари. Комисията потвърди това становище, като прие Съобщението относно удължаването от 2011 г. ⁽¹¹¹⁾ и Съобщението относно банковия сектор от 2013 г. ⁽¹¹²⁾.

⁽¹¹⁰⁾ Вж. бележка под линия 103.

⁽¹¹¹⁾ Съобщение на Комисията относно прилагането от 1 януари 2012 г. на правилата за държавни помощи за подкрепата на мерки в полза на банки в контекста на финансовата криза („Съобщението относно удължаването от 2011 г.“) (ОВ С 356, 6.12.2011 г., стр. 7).

⁽¹¹²⁾ Съобщение на Комисията относно прилагането от 1 август 2013 г. на правилата за държавните помощи към мерките за подкрепа на банки в контекста на финансовата криза („Съобщение относно банковия сектор“) (ОВ С 216, 30.7.2013 г., стр. 1).

- (207) Що се отнася до гръцката икономика, в решенията си за одобряване и удължаване на схемата за подпомагане на гръцките банки, както и в своите разрешения за мерките за държавна помощ, предоставени от Гърция на отделни банки, Комисията е потвърдила, че е налице заплаха от сериозни затруднения в гръцката икономика и че чрез държавната подкрепа за банките тези затруднения биха могли да бъдат преодоляни. Затова оценката на мерките за подпомагане следва да бъде извършена на основание на член 107, параграф 3, буква б) от Договора.
- (208) Както е посочено в точка 15 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., помощта е съвместима в съответствие с член 107, параграф 3, буква б) от Договора, ако отговаря на общите критерии за съвместимост:
- а) Целесъобразност: помощта трябва да бъде добре насочена, за да може ефективно да постигне целта за преодоляване на сериозно затруднение в икономиката. Случаят не би бил такъв, ако мярката не е подходяща за преодоляване на затруднението.
 - б) Необходимост: мярката за помощ трябва, по своя размер и форма, да е необходима за постигането на целта. Следователно размерът ѝ трябва да бъде минималният необходим за постигането на целта и да е под най-подходящата форма за преодоляване на затруднението.
 - в) Пропорционалност: трябва да има подходящ баланс между положителните въздействия от мярката и нарушенията на конкуренцията, за да могат нарушенията да бъдат ограничени до необходимия за постигането на целите на мярката минимум.
- (209) По време на финансовата криза Комисията разработи критерии за съвместимост за различните видове мерки за помощ. За пръв път принципите за оценка на мерките за помощ са определени в Съобщението относно банковия сектор от 2008 г.
- (210) В Съобщението относно рекапитализацията са дадени допълнителни насоки относно равнището на възнаграждението, което се изисква при вливания на капитал от държавата.
- (211) Накрая, в Съобщението относно реструктурирането Комисията обяснява как ще оценява планове за реструктуриране. В своята оценка на плана за реструктуриране на Банката в съответствие със Съобщението относно реструктурирането Комисията ще вземе предвид всички мерки, посочени в таблица 10.

6.2.3. Съвместимост на мерките за помощ със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. и Съобщението относно рекапитализацията

6.2.3.1. Съответствие на мерки FB1, FB2 и FB3 със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г.

- (212) Мерки FB1, FB2 и FB3 са били предоставени по схемата за подпомагане на гръцките банки. Включените в тази схема мерки вече са били определени за съвместими с вътрешния пазар в решението на Комисията от 19 ноември 2008 г.

6.2.3.2. Съответствие на мерки FB4 и FB5 със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. и Съобщението относно рекапитализацията

6.2.3.2.1. Целесъобразност

- (213) По отношение на целесъобразността на мерки FB4 и FB5 Комисията счита, че тези мерки са целесъобразни, защото те са защитили вложителите на FB Bank и по този начин са запазили финансовата стабилност. Осъществяването на тези дейности не е можело да продължи без помощта от HFSF, тъй като FB Bank е имала отрицателен собствен капитал към момента на оздравяването и в трудните пазарни условия, които са преобладавали по това време, никоя банка не би придобила портфейл от активи и пасиви, който има отрицателна стойност и който би влошил нейната капиталова адекватност. Следователно мерките са гарантирали запазването на финансовата стабилност в Гърция. На тази база Комисията счита, че мерките са целесъобразни като помощ за оздравяване.

6.2.3.2.2. Необходимост

- (214) В съответствие със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., от гледна точка на своя размер и форма мярката за помощ трябва да е необходима за постигането на целта на мярката. Това предполага, че вливането на капитал трябва да е в минималния необходим размер за постигането на въпросната цел.

- (215) Както Банката на Гърция посочи в писмото си от 8 май 2013 г., въпреки малкия размер на FB Bank, отнемането на нейния лиценз без прилагането на мерки за оздравяване би могло да подкопае доверието на вложителите в гръцката банкова система и по този начин да окаже въздействие върху финансовата стабилност. Освен това Банката на Гърция добави, че измежду различните варианти за оздравяване тя е предпочела оздравяването на FB Bank чрез прилагането на процедурата за закупуване и поемане в съответствие с МИФП от декември 2012 г. Тя е счела, че тази процедура предлага незабавно и окончателно решение на проблемите, пред които е изправена FB Bank. Комисията счита, че тези елементи, свързани с финансовата стабилност, са в подкрепа на необходимостта от мерки FB4 и FB5.
- (216) Що се отнася до размера на намесата, Банката на Гърция посочва в своето Решение 10/1/10.5.2013 г., че нареждането за прехвърляне на подобрените активи и пасиви е било предпочетеното решение, тъй като то свежда до минимум разходите за оздравяване. Това решение беше и в съответствие с МИФП от март 2012 г. Освен това Комисията отбелязва, че окончателният размер на недостига на финансиране беше внимателно оценен от гръцките органи, които взеха предвид доклада за оценка, изготвен от задължителен одитор. Финансовият принос точно е покрил разликата между справедливата стойност на прехвърлените активи и стойността на прехвърлените пасиви. Освен това HFSF се е ангажирал да покрие нуждите от капитал само до 9 % от прехвърлените активи съгласно тяхната оценка от Банката на Гърция. Фактът, че от двамата кандидати само Банката се е съгласила да преразгледа своята оферта, подкрепя заключението, че финансовият принос не е бил прекомерен.
- (217) Освен това собственият капитал на FB Bank не е бил прехвърлен и следователно е останал в субекта в ликвидация, тоест FB Bank. Поради това акционерите ще претърпят пълна загуба и приносът на HFSF не е изкуствено завишен с разходите за оздравяването им.
- (218) Що се отнася до възнаграждението за помощта, както беше посочено по-горе в съображение 195, HFSF най-вероятно няма да си възстанови изцяло парите, които е предоставил⁽¹¹³⁾. Следователно той определено не получава никакво възнаграждение и неговият принос е подобен на безвъзмездните средства. Както е посочено в точка 44 от Съобщението относно рекапитализацията, рекапитализация с недостатъчно възнаграждение може да бъде приета само в случай на банки в затруднение, които не могат да платят никакво възнаграждение. Комисията счита, че случаят с FB Bank е такъв. Липсата на възнаграждение поражда необходимостта от мащабно реструктуриране в съответствие със Съобщението относно рекапитализацията.
- (219) В заключение, мерки FB4 и FB5 са необходими като помощ за оздравяване от гледна точка както на своя размер, така и на своята форма, за да бъде постигната целта за ограничаване на сътресенията в гръцката банкова система и икономиката като цяло.

6.2.3.2.3. Пропорционалност

- (220) Комисията отбелязва, че FB Bank вече не съществува във вида, в който е съществувала. Фактът, че помощта се използва за оздравяването на прехвърлените дейности, на теория създава нарушения на конкуренцията. Комисията обаче отбелязва малкия размер на FB Bank и процеса на продажба, в рамките на който конкурентите са имали възможност да наддават за подобрени активи и пасиви на FB Bank. Освен това непосредствено след тяхното прехвърляне икономическите дейности на FB Bank ще бъдат напълно интегрирани в рамките на Банката и ще преустановят съществуването си като отделна икономическа дейност или конкурент. С оглед на това Комисията стига до заключението, че помощта не създава неоправдани нарушения на конкуренцията.

Заключение относно съответствието на мерки FB4 и FB5

- (221) Заключението е, че мерки FB4 и FB5 са подходящи и необходими и че с оглед на малкия размер на FB Bank и изчезването ѝ като самостоятелен конкурент чрез пълното ѝ интегриране в Банката, са пропорционални на преследваната цел, в съответствие със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. и Съобщението относно рекапитализацията.

6.2.4. Съответствие на мерките за помощ със Съобщението относно реструктурирането

- (222) Във връзка с възнаграждението по мярка FB4 Комисията отбелязва в съображение 218, че HFSF вероятно няма да си възстанови напълно влетия капитал в размер на 456,97 млн. евро за оздравяването на FB Bank (мярка FB4). Отсъствието на възнаграждение налага мащабно реструктуриране както от гледна точка на мерките за жизнеспособност, така и от гледна точка на мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията.

⁽¹¹³⁾ По отношение на мярка FB4 HFSF има вземане в размер на 457 млн. евро спрямо субекта в ликвидация. Към 31 декември 2013 г. осчетоводените обезценки по това вземане са били в размер на 377 млн. евро във финансовите отчети на HFSF.

6.2.4.1. Жизнеспособност в дългосрочен план на дейността на FB Bank чрез продажба

- (223) В точка 21 от Съобщението относно реструктурирането е предвидено, че когато не е вероятно кредитната институция в затруднение да може да възвърне жизнеспособността си в дългосрочен план, следва да се разгледат възможностите за организираното ѝ ликвидирание или разпродажба чрез търг. Предвид на това държавите членки могат да насърчават оттеглянето на нежизнеспособните участници на пазара, като същевременно вземат мерки процесът на оттегляне да се извърши в подходящ график, запазващ финансовата стабилност.
- (224) FB Bank обаче не беше жизнеспособна самостоятелно и беше открита процедура по ликвидация. Във връзка с това в точка 17 от Съобщението относно реструктурирането е пояснено, че „продажбата на банка в затруднение на друга финансова институция може да допринесе за възстановяването на жизнеспособността в дългосрочен план и да спомогне за възстановяването на доверието в пазара, ако купувачът е жизнеспособен и способен да поеме трансфера на банката в затруднение“.
- (225) Както е посочено в точка 7.5.2, въз основа на плана за реструктуриране Банката може да се счита за жизнеспособен субект. Следователно фактът, че дейностите на FB Bank са били прехвърлени на Банката, дава възможност за възстановяването на тяхната жизнеспособност в дългосрочен план. Освен това фактът, че дейностите на FB Bank са били напълно интегрирани ⁽¹¹⁴⁾ в Банката и FB Bank повече не функционира като самостоятелен конкурент, представлява мащабно реструктуриране, наложено от недостатъчното възнаграждение за държавната помощ.

6.2.4.2. Собствен принос и споделяне на тежестта

- (226) Както е обяснено в съображение 216, избраният начин за оздравяване на FB Bank осигурява ограничаването на разходите за реструктуриране до минимум. Първо, недостигът на финансиране беше внимателно оценен от гръцките органи, като се има предвид докладът, изготвен от независими одитори. Освен това HFSF се ангажира да покрие нуждите от капитал на купувача, произтичащи от прехвърлените дейности, само до минималната сума, която се изисква от закона. В допълнение интеграцията на икономическите дейности на FB Bank в по-голям субект и едновременното постигане на синергия чрез рационализирането на клоновата мрежа на FB Bank, консолидацията на ИТ инфраструктурата и намаляването на разходите за финансиране спомогат за ограничаването на разходите за реструктуриране до минимум, в сравнение със сценарий, при който държавата би се опитала да възстанови жизнеспособността на FB Bank като самостоятелен субект.
- (227) Собственият капитал и подчиненият дълг не са били прехвърлени на Банката, а са останали във FB Bank — субекта в ликвидация. Поради това Комисията счита, че е било постигнато достатъчно споделяне на тежестта от страна на акционерите, тъй като те имат право на постъпления от ликвидацията само ако постъпленията са достатъчни за изплащане на сумата първо на HFSF, който е с приоритет на вземанията пред исквете на другите кредитори. Следователно, предвид недостига на ликвидирани активи, акционерите е малко вероятно да получат обратно своите инвестиции.

6.2.4.3. Мерки за ограничаване на нарушаването на конкуренцията

- (228) Що се отнася до мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията, в точка 30 от Съобщението относно реструктурирането е предвидено, че „при оценката си на нуждата от такива мерки Комисията взема за отправна точка размера, мащаба и обхвата на дейностите, които въпросната банка би имала след прилагане на надежден план за реструктуриране [...]. Естеството и формата на тези мерки ще зависят от два критерия: първо, от размера на помощта и от условията и обстоятелствата, при които е предоставена, и второ, от характеристиките на пазара или пазарите, на които извършва дейност банката бенефициер“.
- (229) Общата получена помощ под формата на капитал е била в размер на 606,97 млн. евро (мерки FB1, FB4 и FB5), в допълнение към гръцките държавни ценни книжа на стойност 60 млн. евро (мярка FB2) и държавните гаранции на стойност 50 млн. евро (мярка FB3). Мярка FB1 е съответствала на 3,25 % от RWA на FB Bank към 31 декември 2008 г. Мярка FB4, покриването на недостиг на финансиране от FB Bank за Банката, е съответствала на около 33,44 % от RWA на FB Bank към 31 март 2013 г. Мярка FB5 по определение е съответствала на 9 % от RWA, прехвърлени от FB Bank на Банката. Тези размери на помощта, съчетани с липсата на възнаграждение, налагат значително намаляване на пазарното присъствие на получателя на помощта.
- (230) По отношение на пазара, на който FB Bank е осъществявала дейност, Комисията отбелязва, че FB Bank е била много малка банка (с дял, по-малък от 0,5 % от общата сума на активите на гръцките банки, и пазарен дял в размер на по-малко от 1 % за кредитите и депозитите в Гърция) и съответно активите и пасивите на FB Bank, които са били прехвърлени в Банката, са били малки в сравнение с мащаба на гръцката банкова система.

⁽¹¹⁴⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., стр. 17.

- (231) Освен това дейностите на FB Bank са били предложени на конкурентите чрез открит търг. След продажба ѝ FB Bank е преустановила съществуването си като самостоятелен субект, тъй като е била напълно интегрирана в Банката.
- (232) Направено е заключението, че предвид малкия мащаб на прехвърлените дейности, открития процес на продажба и пълното интегриране на дейностите на FB Bank в Банката не са налице неоправдани нарушения на конкуренцията, въпреки много големия размер на помощта и липсата на възнаграждение.

6.2.4.4. Заключение относно съответствието със Съобщението относно реструктурирането

- (233) Въз основа на този анализ се заключава, че продажбата на подобрени активи и пасиви на FB Bank и интегрирането им в Банката гарантират възстановяването на жизнеспособността на дейностите на FB Bank в дългосрочен план, както и че помощта е ограничена до необходимия минимум и че не е налице неоправдано нарушаване на конкуренцията, в съответствие със Съобщението относно реструктурирането.

6.2.5. Заключение относно съвместимостта на помощта, свързана с FB Bank, с вътрешния пазар

- (234) С оглед на изложеното по-горе всички мерки за помощ, посочени в таблица 10, са съвместими с вътрешния пазар.

6.3. ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА, СВЪРЗАНА С PROBANK

6.3.1. Наличие и размер на помощта

- (235) Първо, Комисията трябва да прецени дали мерките представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

6.3.1.1. Наличие на помощ в мерките, предоставени с цел оздравяване на Probank (мерки PB1 и PB2)

- (236) HFSF е субект, създаден и финансиран от Гърция за подпомагане на банките. Следователно мерките PB1 и PB2 включват държавни ресурси. Мерки PB1 и PB2 са и с избиращ характер, тъй като са от полза само за дейностите на Probank.
- (237) Освен това мерки PB1 и PB2 предоставят на дейностите на Probank ясно предимство, тъй като ги поддържат жизнеспособни. Наредването за прехвърляне в този случай е продажба en bloc, тъй като, въпреки че собственият капитал няма да бъде прехвърлен, основните производствени банкови активи ще бъдат прехвърлени (клонове, депозити и кредити).
- (238) Мерки PB1 и PB2 не са в съответствие с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика (ПИУПИ). HFSF няма изгледи да реализира печалба от своя принос: в замяна на своя принос, той не е получил никакво право на вземания спрямо Банката, а само спрямо субекта в ликвидация, тоест Probank ⁽¹¹⁵⁾. Следователно HFSF вероятно няма да си възстанови изцяло парите, които е предоставил.
- (239) Това избиращо предимство, което мерки PB1 и PB2 предоставят, нарушава конкуренцията, като поддържа една банкова дейност жизнеспособна, давайки ѝ възможност да се развива на пазара и да се конкурира с други банки, които осъществяват дейност в Гърция или са потенциално заинтересовани от навлизане на гръцкия пазар. Следователно мерки PB1 и PB2 оказват въздействие върху търговията между държавите членки и потенциално нарушават конкуренцията.
- (240) Предвид на това се заключава, че покриването от HFSF на недостига на финансиране от Probank за Банката за сумата от 562,73 млн. евро и поетият от HFSF ангажимент за покриване на капиталовите нужди, свързани с прехвърлените активи, които могат да възлизат на [180—280] млн. евро, представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

Получателят на мерки PB1 и PB2

- (241) Дейностите на Probank са получателят на мерки PB1 и PB2, тъй като те са дали възможност за продължаването им в рамките на Банката.
- (242) Що се отнася до това дали с продажбата на дейностите на Probank се предоставя държавна помощ на Банката, в съответствие с точка 49 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. Комисията трябва да прецени дали са изпълнени определени изисквания. По-специално, тя трябва да разгледа дали: i) процесът на продажба е бил открит и недискриминационен; ii) продажбата е извършена при пазарни условия; и iii) финансовата институция или правителството са повишили до възможно най-високото равнище продажната цена на съответните активи и пасиви.

⁽¹¹⁵⁾ Вж. член 9, параграф 15 от Закон 4051/2012 и член 13А, параграф 4 от Закон 3746/2009.

- (243) Банката е придобила активите и пасивите на Probank, защото е представила предпочетената оферта в рамките на недискриминационна тръжна процедура, която е била открита за други банки. Банката на Гърция е решила да осъществи контакт само с четирите най-големи банки, развиващи дейност в Гърция, от които само Банката и една друга банка са представили оферти. Банката е била предпочетеният кандидат от гледна точка на цената и очакваната синергия.
- (244) Банката на Гърция е осъществила контакт само с четири банки. Това, че е бил осъществен контакт с ограничен брой купувачи, не означава, че търгът не е бил открит, като се има предвид липсата на други банки, осъществяващи дейност в Гърция, с достатъчно голям размер за усвояване на офериранияте дейности и с достатъчен капитал към момента на оздравяването. Освен това до оздравяването на Probank никакви чуждестранни кредитни и финансови институции не са представили валидно обвързващо предложение за придобиването на Probank въпреки многократното отлагане на крайния срок. По време на оздравяването интересът, проявен от страна на чуждестранни кредитни и финансови институции по отношение на извършването на банкови дейности в Гърция, е бил много ограничен. Освен това Банката на Гърция е определила предварително портфейла на активите и пасивите, които да бъдат прехвърлени, и сроковете, в които е трябвало да се вметят офертите, за да бъдат валидни. Поради това Комисията заключава, че процесът на продажба е бил открит и недискриминационен.
- (245) Отрицателната цена (като се вземат предвид недостигът на финансиране и покриването на посочените по-горе капиталови нужди) за активите и пасивите на Probank не изключва факта, че продажната цена отразява пазарната стойност на бизнеса ⁽¹¹⁶⁾. Комисията няма причина да счита, че направената оферта и платената цена не отразяват пазарната цена на предприятието. Справедливата стойност на активите е била оценена от Банката на Гърция и проверена от външни одитори. В резултат на това Комисията счита, че продажбата е била осъществена при пазарни условия. Въз основа на гореизложеното, в съответствие с точка 49 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., точка 20 от Съобщението относно реструктурирането и нейната собствена практика на вземане на решения ⁽¹¹⁷⁾, Комисията стига до заключението, че може да се изключи наличието на държавна помощ за Банката.

6.3.1.2. Заключение относно наличието и общия размер на получената помощ

- (246) Въз основа на съображения 236—240 Комисията счита, че мерките PB1 и PB2 отговарят на определените в член 107, параграф 1 от Договора условия и представляват държавна помощ.
- (247) Предвид на това се заключава, че дейностите на Probank са получили държавна помощ под формата на капиталова подкрепа в размер на [742,7—842,7] млн. евро (мерки PB1 и PB2), както е обобщено в таблица 11.

Таблица 11

Преглед на общата помощ за дейностите на Probank

Получател на помощта	Мярка	Естество на помощта	Размер на помощта (в млн. евро)
Дейности на Probank	PB1	Покриване на недостиг на финансиране от Probank за Банката	562,7
	PB2	Писмо за поемане на ангажимент за покриване на капиталовите нужди, свързани с активите, прехвърлени от Probank на Банката	[180—280]
Общо отпусната капиталова помощ			[742,7—842,7]
Общо предоставена капиталова помощ			[742,7—842,7]

6.3.2. Правно основание на оценката на съвместимостта

- (248) С член 107, параграф 3, буква б) от Договора Комисията се оправомощава да определи помощта за съвместима с вътрешния пазар, ако тя е предназначена „за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на държава членка“.

⁽¹¹⁶⁾ Вж. бележка под линия 109

⁽¹¹⁷⁾ Вж. бележка под линия 103.

- (249) Както е обяснено в съображения 206 и 207, понастоящем правното основание на оценката на мерките за помощ за гръцките банки следва да бъде член 107, параграф 3, буква б) от Договора.
- (250) Както е обяснено в съображение 208, съгласно точка 15 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., помощта е съвместима в съответствие с член 107, параграф 3, буква б) от Договора, ако отговаря на общите критерии за съвместимост: целесъобразност, необходимост и пропорционалност.
- (251) В Съобщението относно рекапитализацията са дадени допълнителни насоки относно равнището на възнаграждението, което се изисква при вливания на капитал от държавата.
- (252) Накрая, в Съобщението относно реструктурирането Комисията обяснява как ще оценява планове за реструктуриране. В своята оценка на плана за реструктуриране в съответствие със Съобщението относно реструктурирането Комисията ще вземе предвид всички мерки, изброени в таблица 11.

6.3.3. Съответствие на мерките за помощ със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. и Съобщението относно рекапитализацията

6.3.3.1. Целесъобразност

- (253) По отношение на целесъобразността на мерки PB1 и PB2 Комисията счита, че покриването на недостига на финансиране и ангажиментът да се покрият нуждите от капитал на купувача, свързани с прехвърлените активи, са целесъобразни, защото са дали възможност за извършването на продажба, защитили са вложителите на Probank и по този начин са запазили финансовата стабилност. Осъществяването на тези дейности не е можело да продължи без помощта от HFSF, тъй като Probank е имала отрицателен собствен капитал към момента на оздравяването. В трудните пазарни условия, които са преобладавали по това време, никоя банка не би придобила портфейл от активи и пасиви с отрицателна стойност, който би влошил нейната капиталова адекватност. На 10 май 2013 г. Банката на Гърция е назначила комисар в Probank, чиято задача е била да гарантира, че ще бъдат взети всички необходими мерки за осъществяване на увеличението на акционерния капитал на Probank. Фактът, че никой частен инвеститор не е представил окончателно обвързващо предложение за придобиването на Probank до момента на оздравяването, въпреки усилията на назначения в Probank комисар и многократното удължаване на крайния срок за увеличението на акционерния капитал на Probank, подкрепя констатацията, че осъществяването на тези дейности не е можело да продължи без помощта от HFSF. Следователно мерките гарантират запазването на финансовата стабилност в Гърция. На тази база Комисията счита, че мерките са целесъобразни като помощ за оздравяване.

6.3.3.2. Необходимост

- (254) В съответствие със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. мярката за помощ, от гледна точка на своя размер и форма, трябва да е необходима за постигането на своята цел. Това предполага, че вливането на капитал трябва да е в минималния размер, необходим за постигането на въпросната цел.
- (255) В МИФП от май 2013 г. се предвижда, че за тези неосновни банки ⁽¹¹⁸⁾, които не са отговаряли на приложимите за тях капиталови изисквания, Банката на Гърция, в координация с HFSF, ще оцени възможностите за свеждане до минимум на разходите на данъкоплатците, включително процедурите за закупуване и поемане, като същевременно се гарантира сигурността на вложителите.
- (256) Както Банката на Гърция посочи в решението си от 26 юли 2013 г. ⁽¹¹⁹⁾, отнемането на лиценза на Probank без прилагането на мерки за оздравяване би могло да окаже въздействие върху финансовата стабилност.
- (257) Комисията счита, че тези елементи, свързани с финансовата стабилност, подкрепят необходимостта от мерки PB1 и PB2.
- (258) Що се отнася до размера на мярката, недостигът на финансиране беше внимателно оценен от гръцките органи, като беше взет предвид докладът за оценка, изготвен от задължителен одитор. Финансовият принос точно е покрил разликата между справедливата стойност на прехвърлените активи и стойността на прехвърлените пасиви. Банката на Гърция е посочила в своето Решение 12/1/26.7.2013 г., че нареждането за прехвърляне на избраните активи и пасиви е било предпочетеното решение, тъй като то свежда до минимум разходите за оздравяване. Това решение също така е в съответствие с Втората програма за икономически корекции за Гърция от юли 2013 г. Освен това HFSF се е ангажирал да покрие нуждите от капитал само до 9 % от прехвърлените активи съгласно тяхната оценка от Банката на Гърция.

⁽¹¹⁸⁾ В своята оценка на жизнеспособността, извършена през 2012 г., Банката на Гърция идентифицира четирите най-големи банки в Гърция, които са подходящи кандидатки за рекапитализация от HFSF, докато другите банки, „неосновните“, бяха счестени за неотговарящи на условията за рекапитализация от HFSF.

⁽¹¹⁹⁾ Решение 12/1/26.7.2013 г. на Комитета по мерките за оздравяване към Банката на Гърция.

- (259) Освен това собственият капитал не е бил прехвърлен на Банката и следователно ще остане в субекта в ликвидация. Поради това акционерите на Probank ще претърпят пълна загуба и приносът на HFSF не е изкуствено завишен с разходите за оздравяването им.
- (260) Що се отнася до възнаграждението за помощта, както беше посочено по-горе в съображение 238, HFSF най-вероятно няма да възстанови изцяло парите, които е предоставил. Следователно той явно не получава никакво възнаграждение и неговият принос е подобен на безвъзмездните средства. Както е посочено в точка 44 от Съобщението относно рекапитализацията, рекапитализация с недостатъчно възнаграждение може да бъде приета само в случай на банки в затруднение, които не могат да платят никакво възнаграждение. Комисията счита, че случаят с Probank е такъв. Липсата на възнаграждение поражда необходимостта от мащабно реструктуриране в съответствие със Съобщението относно рекапитализацията.
- (261) В заключение, мерките са необходими като помощ за оздравяване от гледна точка както на своя размер, така и на своята форма, за да бъде постигната целта за ограничаване на сътресенията в гръцката банкова система и икономиката като цяло.

6.3.3.3. Пропорционалност

- (262) Probank вече не съществува във вида, в който е съществувала преди. Фактът, че помощта се използва за оздравяването на прехвърлените на Банката дейности, на теория може да създаде нарушения на конкуренцията. Комисията обаче отбелязва малкия размер на Probank и процеса на продажба, в рамките на който конкурентите са имали възможност да наддават за подобрени активи и пасиви на Probank. Освен това непосредствено след тяхното прехвърляне икономическите дейности на Probank ще бъдат напълно интегрирани в рамките на Банката и ще преустановят съществуването си като отделна икономическа дейност или конкурент. С оглед на това Комисията стига до заключението, че помощта не създава неоправдани нарушения на конкуренцията.

6.3.3.4. Заключение относно съответствието на мерки PB1 и PB2 със Съобщението относно банковия сектор и Съобщението относно рекапитализацията

- (263) Заклучава се, че мерки PB1 и PB2 са целесъобразни и необходими и че — с оглед на предвиденото мащабно реструктуриране на Банката, в която са прехвърлени икономическите дейности на Probank — са пропорционални на преследваната цел, в съответствие със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. и Съобщението относно рекапитализацията.

6.3.4. Съответствие на мерките за помощ със Съобщението относно реструктурирането

- (264) В съображение 260 Комисията отбелязва във връзка с възнаграждението по мярка PB1, че HFSF вероятно няма да си възстанови напълно влетия капитал в размер на 562,73 млн. евро за оздравяването на Probank (мярка PB1). Отсъствието на възнаграждение налага мащабно реструктуриране както от гледна точка на мерките за жизнеспособност, така и от гледна точка на мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията.

6.3.4.1. Жизнеспособност в дългосрочен план на дейността на Probank чрез продажба

- (265) В точка 21 от Съобщението относно реструктурирането е предвидено, че когато не е вероятно кредитната институция в затруднение да може да възвърне жизнеспособността си в дългосрочен план, следва да се разгледат възможностите за организираното ѝ ликвидиране или разпродажба чрез търг. С оглед на това държавите членки могат да насърчават оттеглянето на нежизнеспособните участници на пазара, като същевременно вземат мерки процесът на оттегляне да се извърши в подходящ график, запазващ финансовата стабилност.
- (266) Probank обаче не беше жизнеспособна самостоятелно и беше открита процедура по ликвидация. Във връзка с това в точка 17 от Съобщението относно реструктурирането е пояснено, че „продажбата на банка в затруднение на друга финансова институция може да допринесе за възстановяването на жизнеспособността в дългосрочен план и да спомогне за възстановяването на доверието в пазара, ако купувачът е жизнеспособен и способен да поеме трансфера на банката в затруднение“.
- (267) Както е посочено в точка 7.5.2, въз основа на плана за реструктуриране, Банката може да се счита за жизнеспособен субект. Следователно фактът, че дейностите на Probank са били прехвърлени на Банката, дава възможност за възстановяването на тяхната жизнеспособност в дългосрочен план. Освен това фактът, че дейностите на Probank са били напълно интегрирани ⁽¹²⁰⁾ в Банката и Probank повече не функционира като самостоятелен конкурент, представлява мащабно реструктуриране, наложено от недостатъчното възнаграждение за държавната помощ.

⁽¹²⁰⁾ План за реструктуриране, представен на 25 юни 2014 г., стр. 15.

6.3.4.2. Собствен принос и споделяне на тежестта

- (268) Както е обяснено в съображение 258, избраният начин за оздравяване на Probank осигурява ограничаването на разходите за реструктуриране до минимум. Първо, недостигът на финансиране беше внимателно оценен от гръцките органи, като се има предвид докладът, изготвен от независими одитори. Освен това HFSF се ангажира да покрие нуждите от капитал на купувача, произтичащи от прехвърлените активи, само до минималната сума, която се изисква от закона. В допълнение интеграцията на икономическите дейности на Probank в по-голям субект и едновременното постигане на синергия, по-специално чрез рационализирането на клоновата мрежа на Probank, консолидацията на ИТ инфраструктурата и намаляването на разходите за финансиране, допринасят за ограничаването на разходите за реструктуриране до минимум, в сравнение със сценарий, при който държавата би се опитала да възстанови жизнеспособността на Probank като самостоятелен субект.
- (269) Собственият капитал и подчиненият дълг не са били прехвърлени на Банката, а са останали в субекта в ликвидация. Поради това Комисията счита, че е било постигнато достатъчно споделяне на тежестта от страна на акционерите, тъй като те имат право на постъпления от ликвидацията само ако постъпленията са достатъчни за изплащане на сумата първо на HFSF, който е с приоритет на вземанията пред исковите на другите кредитори. Следователно, предвид недостига на ликвидирани активи, акционерите е малко вероятно да получат обратно своите инвестиции.

6.3.4.3. Мерки за ограничаване на нарушаването на конкуренцията

- (270) Що се отнася до мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията, в точка 30 от Съобщението относно реструктурирането е предвидено, че „при оценката си на нуждата от такива мерки Комисията взема за отправна точка размера, мащаба и обхвата на дейностите, които въпросната банка би имала след прилагане на надежден план за реструктуриране. [...] Естеството и формата на тези мерки ще зависят от два критерия: първо, от размера на помощта и от условията и обстоятелствата, при които е предоставена, и второ, от характеристиките на пазара или пазарите, на които извършва дейност банката бенефициер“.
- (271) Що се отнася до размера на получената помощ, общата получена помощ под формата на капитал е била в размер на [742,7—842,7] млн. евро (мерки PB1 и PB2). Мярка PB1 е съответствала на приблизително 21,15 % от RWA на Probank към 30 юни 2013 г. Мярка PB2 по определение е съответствала на [...] % от активите, прехвърлени от Probank. Тези размери на помощта, съчетани с липсата на възнаграждение, налагат значително намаляване на пазарното присъствие на получателя на помощта.
- (272) По отношение на пазара, на който Probank е осъществявала дейност, Комисията отбелязва, че Probank е била много малка банка (с приблизително 1 % от общата сума на активите на гръцките банки и пазарен дял в размер на около 1 % за кредитите и по-малко от 2 % за депозитите) и съответно активите и пасивите на Probank, които са били прехвърлени в Банката, са били малки в сравнение с размера на гръцката банкова система.
- (273) Освен това дейностите на Probank са били предложени на конкурентите чрез открит търг. След продажба си Probank е преустановила съществуването си като самостоятелен субект, тъй като е била напълно интегрирана в Банката.
- (274) Направено е заключението, че предвид малкия мащаб на прехвърлените дейности, открития процес на продажба и пълното интегриране на дейностите на Probank в Банката не са налице ненужни нарушения на конкуренцията, въпреки много големия размер на помощта и липсата на възнаграждение.

6.3.4.4. Заключение относно съответствието със Съобщението относно реструктурирането

- (275) Въз основа на този анализ Комисията заключава, че продажбата на подбрани активи и пасиви на Probank и интегрирането им в Банката гарантират възстановяването на жизнеспособността на дейностите на Probank в дългосрочен план, както и че помощта е ограничена до необходимия минимум и че не е налице неоправдано нарушаване на конкуренцията, в съответствие със Съобщението относно реструктурирането.

6.3.5. Заключение относно съвместимостта на помощта, свързана с Probank, с вътрешния пазар

- (276) С оглед на изложеното по-горе всички мерки за помощ, изброени в таблица 11, са съвместими с вътрешния пазар.

7. ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА, ПРЕДОСТАВЕНА НА БАНКАТА

7.1. НАЛИЧИЕ И РАЗМЕР НА ПОМОЩТА

- (277) Комисията трябва да установи дали има наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

7.1.1. Наличие на помощ в мерките, предоставени по схемата за подпомагане на гръцките банки (мерки L1 и A)

7.1.1.1. *Държавно подпомагане за осигуряване на ликвидност, предоставено по мерките за гаранции и за държавни облигационни заеми (мярка L1)*

- (278) В своите решения за одобряване и удължаване на схемата за подпомагане на гръцките банки ⁽¹²¹⁾ Комисията вече е определила, че предоставеното по схемата подпомагане за осигуряване на ликвидност представлява помощ. Неизплатеният размер на гаранциите към 15 април 2011 г. е бил 12 873 млн. евро, а към 30 ноември 2013 г. е достигнал 14 798 млн. евро. Към същите дати Банката е имала неизплатени заеми под формата на държавни облигации в размер съответно на 787 млн. евро и 847 млн. евро. Бъдеща помощ за осигуряване на ликвидност, предоставена по тази схема, също би представлявала държавна помощ.

7.1.1.2. *Държавна рекапитализация, предоставена по схемата за рекапитализация (мярка A)*

- (279) В решението си от 19 ноември 2008 г. относно схемата за подпомагане на гръцките банки Комисията вече е установила, че рекапитализациите, които ще се предоставят по включената в схемата мярка за рекапитализация, ще представляват помощ. Банката е получила 1 350 млн. евро под формата на привилегирани акции, което представлява 2,1 % от RWA на Банката ⁽¹²²⁾.
- (280) През 2010 г. Гърция въведе няколко промени в техническите параметри на тези привилегирани акции, при което, ако привилегирани акции не бъдат изкупени в срок от пет години, купонът се увеличава с 2 % годишно. Предвид факта, че промените повишават възнаграждението за държавата, ако привилегираните акции не бъдат изкупени обратно в рамките на пет години, Комисията стига до заключението, че измененията на техническите параметри не предоставят каквото и да било предимство на Банката и следователно не включват допълнителна държавна помощ.

7.1.2. Наличие на помощ в гарантираната от държавата СПОЛ (мярка L2)

- (281) В точка 51 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. Комисията пояснява, че предоставянето на средства от централните банки на финансови институции не представлява помощ, ако са изпълнени четири кумулативни условия, свързани с платежоспособността на финансовата институция, обезпечеността на механизма, лихвения процент, начислен на финансовата институция, както и липсата на насрещна гаранция от държавата. Тъй като гарантираната от държавата СПОЛ за Банката не отговаря на тези четири кумулативни условия, най-вече защото тя е гарантирана от държавата и е предоставена заедно с други мерки за подпомагане, не може да бъде заключено, че гарантираната от държавата СПОЛ не представлява държавна помощ.
- (282) Гарантираната от държавата СПОЛ отговаря на условията, определени в член 107, параграф 1 от Договора. Първо, тъй като тази мярка включва държавна гаранция в полза на Банката на Гърция, всяка евентуална загуба ще е за сметка на държавата. Следователно мярката включва държавни ресурси. Гарантираната от държавата СПОЛ дава възможност на банките да получат финансиране в момент, в който нямат достъп до пазар за финансиране на едро и до редовни операции за рефинансиране от Евросистемата. Следователно гарантираната от държавата СПОЛ предоставя предимство на Банката. Мярката е селективна, тъй като гарантираната от държавата СПОЛ е ограничена до банковия сектор. А поради това, че гарантираната от държавата СПОЛ дава възможност на Банката да продължи да осъществява своята дейност на пазара и да избегне невъзможността да изпълнява задълженията си и необходимостта да напусне пазара, тя нарушава конкуренцията. Банката осъществява дейност в други държави членки и финансови институции от други държави членки осъществяват дейност или потенциално биха били заинтересовани от осъществяването на дейност в Гърция, което означава, че предоставеното на Банката предимство засяга търговията между държавите членки.
- (283) Въз основа на гореизложеното Комисията счита, че гарантираната от държавата СПОЛ (мярка L2) представлява държавна помощ. Размерът на гарантираната от държавата СПОЛ се е променял с течение на времето. Към 31 декември 2012 г. нейният размер е бил около 30,9 млрд. евро.

⁽¹²¹⁾ Вж. бележки под линия 1 и 3.

⁽¹²²⁾ Вж. решението за откриване на процедура по отношение на NBG, съображение 38.

7.1.3. Наличие на помощ в мерките, предоставени чрез HFSF (мерки B1, B2 и B3)**7.1.3.1. Първата междинна рекапитализация (мярка B1)**

- (284) В точка 5.1 от решението за откриване на процедура по отношение на NBS Комисията вече е определила, че първата междинна рекапитализация представлява държавна помощ. Полученият капитал е бил в размер на 7 430 млн. евро.

7.1.3.2. Втората междинна рекапитализация (мярка B2)

- (285) Мярка B2 е била осъществена с ресурси на HFSF, което, както е обяснено в съображение 49 от решението за откриване на процедура по отношение на NBS, включва държавни ресурси.
- (286) Що се отнася до наличието на предимство, мярка B2 е довела до увеличаване на капиталовото съотношение на Банката до равнище, което ѝ е дало възможност да продължи да функционира на пазара и да има достъп до финансиране от Евросистемата. Освен това възнаграждението за мярка B2 се състои от начислените лихви по известията на EFSF и допълнителна такса от 1 %. Тъй като посоченото възнаграждение очевидно е по-ниско от възнаграждението по сходни капиталови инструменти на пазара, Банката определено не би могла да набере този капитал при същите условия на пазара. Следователно мярка B2 е предоставила на Банката предимство с държавни ресурси. Тъй като мярката е била предоставена само на Банката, по своя характер тя е селективна.
- (287) Позицията на Банката е била засилена в резултат на мярка B2, тъй като са ѝ били предоставени необходимите финансови ресурси, за да продължи да изпълнява капиталовите изисквания, което е довело до нарушаване на конкуренцията. Тъй като Банката осъществява дейност на банкови пазари в други държави членки и финансови институции от други държави членки осъществяват дейност в Гърция, по-специално на застрахователния пазар, мярка B2 засяга също така търговията между държавите членки.
- (288) Комисията счита, че мярка B2 представлява държавна помощ. Националните органи са изпратили уведомление за нея като помощ. Полученият капитал е бил в размер на 2 326 млн. евро.

7.1.3.3. Участието на HFSF в рекапитализацията от пролетта на 2013 г. (мярка B3)

- (289) Участието на HFSF в рекапитализацията от пролетта на 2013 г. (мярка B3) представлява частичното преобразуване на първата и втората междинна рекапитализация (мерки B1 и B2) в постоянна рекапитализация в размер на 8 677 млн. евро под формата на обикновени акции. Тъй като мярка B3 представлява преобразуване на вече предоставена помощ, тя отново включва държавни ресурси, но не увеличава номиналния размер на помощта. За даден номинален размер на помощта обаче тя увеличава предимството за Банката (а оттам и нарушенията на конкуренцията), тъй като представлява постоянна рекапитализация, а не временна рекапитализация като в случая на мерки B1 и B2.
- (290) Такова подпомагане не е било предоставено на всички банки, осъществяващи дейност в Гърция. Що се отнася до нарушенията на конкуренцията и засягането на търговията, Комисията отбелязва например, че помощта е дала възможност на Банката да продължи да осъществява своята дейност в други държави членки, като Румъния и България. Ликвидацията на Банката би довела до прекратяване на нейните дейности в чужбина чрез ликвидиране на въпросните дейности или продажбата на тези предприятия. Освен това застрахователните дейности на Банката в Гърция се конкурират с дъщерните дружества на застрахователни дружества от други държави членки. Следователно мярката нарушава конкуренцията и засяга търговията между държавите членки. С оглед на това Комисията счита, че мярка B3 представлява държавна помощ.

7.1.3.4. Заключение относно мерки B1, B2 и B3

- (291) Мерки B1, B2 и B3 представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Размерът на включената в мерки B1, B2 и B3 държавна помощ е 9 756 млн. евро. Както е посочено в точка 7.1.3.3, само част от първата и втората междинна рекапитализация (мерки B1 и B2) е била преобразувана в постоянна рекапитализация в размер на 8 677 млн. евро (мярка B3), а остатъкът е бил изплатен на HFSF шест месеца след предоставянето ѝ ⁽¹²³⁾.
- (292) В точка 31 от Съобщението относно реструктурирането е указано, че освен абсолютния размер на помощта, Комисията трябва да вземе предвид помощта „във връзка с активите на банката, претеглени спрямо риска“. Мерки B1, B2 и B3 са били предоставени в рамките на период от една година — от месец април 2012 г. ⁽¹²⁴⁾ до месец май 2013 г. През този период RWA на Банката са се променили. Оттам възниква въпросът кое равнище на RWA трябва да се използва, и по-специално дали държавната помощ следва да бъде оценена спрямо RWA, които са съществували в началото на периода или в края на периода. Целта на мерки B1, B2 и B3 е да бъде

⁽¹²³⁾ HFSF, Annual Financial Report for the year ended 31 December 2013 (Годишен финансов доклад за годината, приключила на 31 декември 2013 г.), юни 2014 г., стр. 6.

⁽¹²⁴⁾ Вж. бележка под линия 56.

покрита капиталова нужда, която е била установена от Банката на Гърция през месец март 2012 г. (при стрес-теста от 2012 г.). С други думи капиталовите нужди, които тези мерки за държавна подкрепа са покрили, вече са съществували през месец март 2012 г. Предвид на това Комисията счита, че размерът на помощта, включена в мерки B1, B2 и B3, следва да бъде съпоставен с RWA на Банката към 31 март 2012 г. Напомня се също така, че след месец март 2012 г. и до рекапитализацията от пролетта на 2013 г. Банката на Гърция не е взела предвид придобиванията, извършени от гръцки банки, за да коригира, било то в посока нагоре или надолу, техните капиталови нужди. Този фактор също показва, че мерки B1, B2 и B3 са били мерки за помощ, свързани с периметъра на Банката във вида му към 31 март 2012 г.

- (293) Първата и втората междинна рекапитализация заедно са възлизали на 9 756 млн. евро. Тази сума представлява 15,3 % от RWA на Банката към 31 март 2012 г.
- (294) Тъй като Банката е успяла да привлече частен капитал, действителната сума, влята от HFSF в Банката, е била в размер на едва 8 677 млн. евро, което представлява 13,6 % от RWA на Банката към 31 март 2012 г.

7.1.4. Заключение относно наличието и общия размер на помощта, получена от Банката

- (295) Мерки A, B1, B2, B3, L1 и L2 представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Тези мерки са представени обобщено в таблица 12.

Таблица 12

Преглед на общата помощ, получена от Банката

Реф.	Мярка	Вид на мярката	Размер на помощта	Помощ/RWA
A	Привилегировани акции	Капиталова подкрепа	1 350 млн. евро	2,1 %
B1 B2	Първа междинна рекапитализация Втора междинна рекапитализация	Капиталова подкрепа	7 430 млн. евро 2 326 млн. евро	15,3 %
Обща капиталова помощ, предоставена на Банката			11 106 млн. евро	17,3 %
B3	Рекапитализация от пролетта на 2013 г.	Капиталова подкрепа	8 677 млн. евро	
Обща капиталова помощ, предоставена на Банката, с изключение на помощта, върната в срок от 6 месеца			10 027 млн. евро	15,6 %
Реф.	Мярка	Вид на мярката	Номинален размер на помощта	
L1	Подпомагане за осигуряване на ликвидност	Гаранция Облигационен заем	Гаранции: 14,8 млрд. евро Облигационни заеми: 0,8 млрд. евро	Към 30 ноември 2013 г.
L2	Гарантирана от държавата СПОЛ	Финансиране и гаранция	30,9 млрд. евро	Към 31 декември 2012 г.
Обща помощ за осигуряване на ликвидност, предоставена на Банката			46,5 млрд. евро	

7.2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА СЪВМЕСТИМОСТТА

- (296) Както е посочено в съображение 207, правното основание за оценката на мерките за помощ следва да бъде член 107, параграф 3, буква б) от Договора ⁽¹²⁵⁾.
- (297) По време на финансовата криза Комисията разработи критерии за съвместимост за различните видове мерки за помощ. За пръв път принципите за оценка на мерките за помощ са определени в Съобщението относно банковия сектор от 2008 г.
- (298) Насоки относно мерките за рекапитализация са дадени в Съобщението относно рекапитализацията и в Съобщението относно удължаването от 2011 г.
- (299) В Съобщението относно реструктурирането е определен възприетият от Комисията подход по отношение на оценката на планове за реструктуриране, по-специално необходимостта да се възвърне жизнеспособността, да се гарантира надлежното участие на получателя на помощта и да се ограничат нарушенията на конкуренцията.
- (300) Тази рамка е допълнена от Съобщението относно банковия сектор от 2013 г., което се прилага за мерките за помощ, за които е изпратено уведомление или които са предоставени без предварително одобрение след 31 юли 2013 г.

7.2.1. Правно основание на оценката на съвместимостта на помощта за осигуряване на ликвидност на Банката (мярка L1)

- (301) Помощта за осигуряване на ликвидност, вече получена от Банката, е била одобрена окончателно чрез поредица от решения за разрешаване на мерките по схемата за подпомагане на гръцките банки и измененията и удължаванията на схемата ⁽¹²⁶⁾. Всяка бъдеща помощ за осигуряване на ликвидност за Банката ще трябва да бъде предоставена по надлежно разрешена от Комисията схема. Комисията ще трябва да одобри условията на въпросната помощ преди предоставянето ѝ и следователно не е необходимо те да се оценяват по-нататък в настоящото решение.

7.2.2. Правно основание на оценката на съвместимостта на привилегированите акции (мярка А)

- (302) Предоставената през 2009 г. рекапитализация под формата на привилегировани акции (мярка А) е била осигурена по мярката за рекапитализация, одобрена през 2008 г. в рамките на схемата за подпомагане на гръцките банки в съответствие със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. Следователно не е необходимо да ѝ се прави нова оценка по Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. и тя трябва да бъде оценена единствено в съответствие със Съобщението относно реструктурирането.

7.2.3. Правно основание на оценката на съвместимостта на гарантираната от държавата СПОЛ (мярка L2)

- (303) Съвместимостта на гарантираната от държавата СПОЛ (мярка L2) следва да първо бъде оценена въз основа на Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. и на Съобщението относно удължаването от 2011 г. Всяка гарантирана от държавата СПОЛ, предоставена след 31 юли 2013 г., се оценява в съответствие със Съобщението относно банковия сектор от 2013 г.

7.2.4. Правно основание на оценката на съвместимостта на рекапитализациите от HFSF (мерки B1, B2 и B3)

- (304) Съвместимостта на рекапитализациите от HFSF (мерки B1, B2 и B3), по-специално по отношение на възнаграждението, следва първо да бъде оценена в съответствие със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., Съобщението относно рекапитализацията и Съобщението относно удължаването от 2011 г. В решението за откриване на процедура по отношение на NBSG Комисията изрази съмнения относно съвместимостта на мярка B1 със споменатите съобщения. Тъй като тези мерки са били осъществени преди 1 август 2013 г., те не попадат в приложното поле на Съобщението относно банковия сектор от 2013 г. Съвместимостта на рекапитализациите от HFSF (мерки B1, B2 и B3) следва да бъде оценена също в съответствие със Съобщението относно реструктурирането.

7.3. СЪОТВЕТСТВИЕ НА МЯРКА L2 СЪС СЪОБЩЕНИЕТО ОТНОСНО БАНКОВИЯ СЕКТОР ОТ 2008 Г., СЪОБЩЕНИЕТО ОТНОСНО УДЪЛЖАВАНЕТО ОТ 2011 Г. И СЪОБЩЕНИЕТО ОТНОСНО БАНКОВИЯ СЕКТОР ОТ 2013 Г.

- (305) Помощта е съвместима в съответствие с член 107, параграф 3, буква б) от Договора, ако отговаря на общите критерии за съвместимост: целесъобразност, необходимост и пропорционалност.

⁽¹²⁵⁾ Отбелязва се също така, че Гърция е предоставила помощта на Банката по схемата за подпомагане на гръцките банки, разрешена от Комисията въз основа на член 107, параграф 3, буква б) от Договора, както и чрез HFSF, чието създаване също е било одобрено с решение на Комисията.

⁽¹²⁶⁾ Вж. бележки под линия 2 и 3.

- (306) Тъй като гръцките банки не са имали достъп до пазарите на едро и са станали изцяло зависими от финансирането от централната банка, както е посочено в съображение 46, и тъй като Банката не е можела да вземе достатъчно средства посредством редовни операции за рефинансиране, Банката е имала нужда от гарантирана от държавата СПОЛ, за да получи достатъчна ликвидност, което да я предпази от невъзможност да изпълнява задълженията си. Комисията счита, че мярка L2 представлява целесъобразен механизъм за преодоляване на сериозно затруднение, което би било причинено от невъзможността на Банката да изпълнява задълженията си.
- (307) Тъй като гарантираната от държавата СПОЛ води до относително високи разходи за финансирането за Банката, тя е стимулирана в достатъчна степен да избягва да разчита на този източник на финансиране за развитието на своите дейности. Банката трябва да заплаща лихва с [...] базисни пункта по-висока от редовните операции за рефинансиране в рамките на Евросистемата. Освен това Банката трябва да плати на държавата гаранционна такса в размер на [...] базисни пункта. В резултат на това общите разходи за гарантираната от държавата СПОЛ за Банката са много по-високи от нормалните разходи за рефинансиране от ЕЦБ. По-специално, разликата между тях е по-голяма от гаранционната такса, която се изисква в съответствие със Съобщението относно удължаването от 2011 г. Това означава, че общото възнаграждение, което се изисква от държавата, може да се счита за достатъчно. Що се отнася до размера на гарантираната от държавата СПОЛ, той редовно се преразглежда от Банката на Гърция и от ЕЦБ въз основа на действителните нужди на Банката. Те следят отблизо нейното използване, за да гарантират ограничаването ѝ до необходимия минимум. Следователно мярка L2 не осигурява на Банката прекомерно голяма ликвидност, която би могла да се използва за финансирането на дейности, нарушаващи конкуренцията. Помощта е ограничена до минималния необходим размер.
- (308) Подобно следене отблизо на използването на гарантираната от държавата СПОЛ и редовната проверка дали използването ѝ е ограничено до минимум гарантират също така, че ликвидността е пропорционална и не води до неоправдано нарушаване на конкуренцията. Комисията също така отбелязва, че Гърция е поела ангажимент, че Банката ще приложи план за реструктуриране, който да намалява зависимостта ѝ от финансиране от централната банка, и че Банката ще се съобразява с ограниченията относно поведението, анализирани в точка 7.6. Това гарантира, че ще се сложи край на зависимостта от подкрепата за осигуряване на ликвидност възможно най-скоро и че тази помощ е пропорционална.
- (309) Следователно мярка L2 съответства на Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. и на Съобщението относно удължаването от 2011 г. Тъй като със Съобщението относно банковия сектор от 2013 г. не са въведени допълнителни изисквания по отношение на гаранциите, мярка L2 отговаря също и на това съобщение.

7.4. СЪОТВЕТСТВИЕ НА МЕРКИ В1, В2 И В3 СЪС СЪОБЩЕНИЕТО ОТНОСНО БАНКОВИЯ СЕКТОР ОТ 2008 Г., СЪОБЩЕНИЕТО ОТНОСНО РЕКАПИТАЛИЗАЦИЯТА И СЪОБЩЕНИЕТО ОТНОСНО УДЪЛЖАВАНЕТО ОТ 2011 Г.

- (310) Както е посочено в съображение 305, помощта е съвместима в съответствие с член 107, параграф 3, буква б) от Договора, ако отговаря на общите критерии за съвместимост ⁽¹²⁷⁾: целесъобразност, необходимост и пропорционалност.
- (311) В Съобщението относно рекапитализацията и Съобщението относно удължаването от 2011 г. са определени допълнителни насоки относно равнището на изискваното възнаграждение за вливания на капитал от държавата.

7.4.1. Целесъобразност на мерките

- (312) Комисията счита, че рекапитализациите от HFSF (мерки В1, В2 и В3) са целесъобразни, защото чрез тях се избягва фалитът на Банката. Без тях Банката не би могла да продължи да извършва своите дейности, тъй като към края на 2012 г. собственият ѝ капитал е бил отрицателен ⁽¹²⁸⁾.
- (313) В това отношение в решението за откриване на процедура по отношение на NBG Комисията отбелязва, че Банката е една от най-големите банкови институции в Гърция от гледна точка както на отпускането на кредити, така и на приемането на депозити. В това си качество Банката е от системна важност за Гърция. Следователно евентуалната невъзможност на Банката да изпълнява задълженията си би създавала сериозни затруднения в гръцката икономика. Предвид преобладаващите по това време обстоятелства, финансовите институции в Гърция са имали затруднения в достъпа до финансиране. Липсата на финансиране е ограничила тяхната възможност да предоставят заеми на гръцката икономика. В този контекст затрудненията на икономиката биха били допълнително влошени, ако Банката не може да изпълнява задълженията си. Освен това мерки В1, В2 и В3 са били наложени главно поради програмата за PSI — крайно извънредно и непредвидимо обстоятелство — а не в резултат на погрешно управление или прекомерно поемане на рискове от Банката. Следователно мерките са насочени главно към справянето с последиците от програмата за PSI и допринасят за поддържането на финансовата стабилност в Гърция.

⁽¹²⁷⁾ Вж. съображение 41 от Решението на Комисията по дело NN 51/08 — Гаранционна схема за банките в Дания (ОВ С 273, 28.10.2008 г., стр. 2).

⁽¹²⁸⁾ Вж. финансовите отчети за 2013 г., стр. 42.

- (314) В решението за откриване на процедура по отношение на NBG Комисията изрази съмнения относно това дали незабавно са били предприети всички възможни мерки, за да се избегне вероятността в бъдеще Банката отново да има нужда от помощ. Както е посочено в съображения 156, 157 и 158 от настоящото решение, Гърция е поела ангажимент да осъществи редица дейности, свързани с корпоративното управление и търговските дейности на Банката. Както е описано в точка 2.4, Банката също така е започнала да реструктурира своите дейности, като вече са реализирани големи съкращения на разходите. Предвид на това съмненията на Комисията са разсеяни.
- (315) В решението за откриване на процедура по отношение на NBG Комисията е изразила съмнения също така относно това дали са били предвидени достатъчни предпазни мерки, в случай че Банката попадне под контрола на държавата или в случай че частните акционери запазят контрола си, докато по-голямата част от акциите са собственост на държавата. Ангажиментите, описани в съображения 156, 157 и 158, гарантират, че кредитните дейности на Банката ще се осъществяват на търговска база и ежедневните ѝ дела ще бъдат предпазени от държавна намеса. Договорената между HFSF и Банката рамка на взаимоотношенията също гарантира защитата на интересите на държавата като основен акционер от прекомерно поемане на рискове от ръководството на Банката.
- (316) Следователно мерки В1, В2 и В3 гарантират запазването на финансовата стабилност в Гърция. Предприети са били важни действия, за да бъдат сведени до минимум бъдещите загуби и за да се гарантира, че дейностите на Банката няма да бъдат застрашени вследствие на неудачно управление. На тази база Комисията определя, че мерки В1, В2 и В3 са целесъобразни.

7.4.2. Необходимост — ограничаване на помощта до минимум

- (317) Съгласно Съобщението относно банковия сектор от 2008 г. мярката за помощ трябва да е необходима — от гледна точка на своя размер и форма — за постигането на целта. Това означава, че вливането на капитал трябва да бъде в минималния размер, необходим за постигането на целта.
- (318) Размерът на капиталовата подкрепа е бил изчислен от Банката на Гърция в рамките на стрес-теста от 2012 г., за да се гарантира, че основният капитал от първи ред ще остане над определено равнище през периода 2012—2014 г., което е отразено в таблица 3. Следователно мерки В1, В2 и В3 не предоставят на Банката прекомерно висок капитал. Както е обяснено в съображение 314, били са предприети действия за намаляване на риска от възможност Банката да се нуждае от допълнителна помощ в бъдеще.
- (319) Що се отнася до възнаграждението за първата и втората междинна рекапитализация (мерки В1 и В2), Комисията напомня, че те са били предоставени през месец май 2012 г. и през месец декември 2012 г. и са били осъществени чрез непарични вноски под формата на известия на EFSF. От датата на изплащането на тези известия на EFSF до датата на рекапитализацията от пролетта на 2013 г. HFSF е получило като възнаграждение начислените лихви по известията на EFSF плюс такса 1 % ⁽¹²⁹⁾. Както е подчертано в решението за откриване на процедура по отношение на NBG, това възнаграждение е по-ниско от диапазона 7—9 %, посочен в Съобщението относно рекапитализацията. Периодът с ниско възнаграждение обаче е бил ограничен до една година за мярка В1 и пет месеца за мярка В2 (т.е. до преобразуването на междинната рекапитализация в стандартна рекапитализация в обикновени акции, а именно мярка В3). Макар че първата и втората междинна рекапитализация не са довели до намаляване на дяловото участие на съществуващите акционери, рекапитализацията от пролетта на 2013 г., която се е изразявала в частичното преобразуване на първата и втората междинна рекапитализация, сериозно е намалила дяловото участие на въпросните акционери, тъй като делят им в собствения капитал на Банката е намалял до 5,1 %. Това е сложило край на аномалната ситуация, настъпила на датата на първата междинна рекапитализация. С оглед на това изразените в решението за откриване на процедура по отношение на NBG съмнения са разсеяни.
- (320) Освен това, предвид необичайния източник на затрудненията на Банката, където загубите са следствие главно на опрощаване на дългове в полза на държавата (програмата за PSI и обратното изкупуване на дългове, което осигурява значително предимство за държавата, т.е. намаляване на дълговете) и на последиците от продължителната рецесия на националния ѝ пазар, Комисията може да приеме подобно временно отклонение от стандартните изисквания за възнаграждение, определени в Съобщението относно рекапитализацията ⁽¹³⁰⁾.
- (321) Що се отнася до мярка В3, в съответствие с точка 8 от Съобщението относно удължаването от 2011 г. вливанията на капитал следва да се впишат при достатъчна отстъпка от цената на акция след корекция по отношение на „ефекта на разреждане“, за да се даде разумна гаранция за подходящо възнаграждение за държавата. Въпреки че в мярка В3 не е била предвидена значителна отстъпка от цената на акция, коригирана по отношение на ефекта на разреждане, всъщност не е било възможно да се постигне значителна отстъпка от теоретичната цена на минали права ⁽¹³¹⁾. Преди рекапитализацията от пролетта на 2013 г. капиталът на Банката е бил отрицателен и пазарната

⁽¹²⁹⁾ Вж. съображение 104: начислените лихви се считат за допълнително участие от HFSF и следователно са увеличили плащането, получено от HFSF след рекапитализацията от пролетта на 2013 г.

⁽¹³⁰⁾ Вж. също така точка 7.6.1.

⁽¹³¹⁾ Теоретичната цена на минали права (TERP) е общоприета пазарна методика за количествено определяне на ефекта на разреждане вследствие на увеличението на акционерния капитал.

й капитализация е представлявала само малка част от размера на увеличението на капитала, което следва да бъде извършено. При тези обстоятелства възниква въпросът дали съществуващите акционери е трябвало да бъдат напълно отстранени. Комисията отбелязва, че емисионната цена е била определена с 50 % отстъпка от средната пазарна цена през петдесетте дни, предшестващи определянето на емисионната цена. Комисията отбелязва също така, че е било налице значително намаляване на дяловото участие на старите акционери, тъй като след тази рекапитализация те са притежавали едва 5,1 % дялово участие в Банката. Следователно прилагането на допълнителна отстъпка от пазарната цена би оказало само незначително въздействие върху възнаграждението на HFSF. С оглед на специфичната ситуация на гръцките банки, обяснена в съображение 320, и предвид факта, че необходимостта от помощ произтича от опрощаването на дългове в полза на държавата, Комисията намира емисионната цена на акциите, записани от държавата, за достатъчно ниска.

(322) HFSF също така е емитирал безвъзмездно варианти и е предоставил по един вариант за всяка записана акция от частен инвеститор, участващ в рекапитализацията от пролетта на 2013 г. HFSF е предоставил тези варианти безвъзмездно. Както беше обяснено в съображение 112, всеки вариант включва правото на закупуване на 8,23 акции от HFSF на определени интервали и при цени на упражняване. Цената на упражняване се равнява на цената на записване на HFSF, увеличена с годишен и кумулативен марж (4 % за първата година, 5 % за втората година, 6 % за третата година, 7 % за четвъртата година и след това 8 % на годишна основа за последните шест месеца). Възнаграждението, получено от HFSF за акциите, които притежава, е де факто ограничено до тези нива. Това възнаграждение е по-ниско от диапазона 7—9 %, посочен в Съобщението относно рекапитализацията. Въпреки това, тъй като са били ключов фактор за успеха на емитирането на права и частната продажба на ценни книжа, започната от Банката преди рекапитализацията от пролетта на 2013 г., Комисията счита, че тези варианти са позволили на Банката да намали размера на помощта с 1 079 млн. евро. Поради ниското съотношение на капитала на Банката преди рекапитализацията и голямата несигурност по това време, симулациите, които тогава са били налични, са показали, че без вариантите частните инвеститори не биха постигнали достатъчна възвръщаемост и не биха взели участие. Поради причините, обяснени в съображения 313 и 320, тъй като HFSF би получил минимално положително възнаграждение, ако вариантите са били упражнени, и тъй като една от целите на МИФП е била да се привлечат известен брой частни инвеститори, за да се запази частното управление на някои банки и да се избегнат ситуации, при които целият банков сектор би бил контролиран от HFSF, Комисията може да приеме подобно отклонение от стандартните изисквания за възнаграждението, определени в Съобщението относно рекапитализацията. Това приемане се основава и на факта, че законът за HFSF, изменен през март 2014 г., не предвижда никаква корекция на вариантите в случай на непреференциално увеличение на акционерния капитал, както и че в случай на емитиране на права само цената на упражняване на варианта може да бъде коригирана и корекцията може да бъде осъществена само впоследствие и само до размера на постъпленията, реализирани от продажбата на права на преференциално изкупуване на HFSF. Освен това поетият от Гърция ангажимент, че ще търси одобрението на Комисията преди каквото и да било обратно изкупуване на вариантите, издадени от HFSF, ще даде възможност на Комисията да гарантира, че евентуалното бъдещо изкупуване не намалява допълнително възнаграждението на HFSF и не увеличава възнагражденията на притежателите на вариантите.

(323) Що се отнася до факта, че акциите на HFSF са без право на глас, Комисията припомня, че основната причина за необходимостта от помощ не е прекомерното поемане на риск. Също така една от целите на съвместната програма на гръцкото правителство, Съюза, МВФ и ЕЦБ е била да се запази частното управление на някои банки. Освен това рамката за отношенията и автоматичното повторно въвеждане на правото на глас в случай на неизпълнение на плана за реструктуриране предоставят гаранции срещу бъдещо прекомерно поемане на риск от страна на частни управители. И накрая, PSI и обратното изкупуване от декември 2012 г. са един вид възнаграждение за държавата, тъй като тя се е ползвала от намаление на своя дълг към Банката с няколко милиарда евро. Поради всички тези причини Комисията може да приеме, че HFSF получава акции без право на глас. Поради това Комисията прави заключението, че мярката B3 е необходима.

(324) В заключение, мерки B1, B2 и B3 са необходими като помощ за оздравяване от гледна точка както на техния размер, така и на тяхната форма.

7.4.3. Пропорционалност — мерки за ограничаване на отрицателните непреки последици

(325) Банката е получила държавна помощ в много голям размер. Поради това тази ситуация може да доведе до сериозни нарушения на конкуренцията. При все това Гърция е поела ангажимент да осъществи редица мерки, целящи намаляването на отрицателните непреки последици. По-специално, ангажиментите предвиждат да продължи осъществяването на дейностите на Банката на търговска база, както е обяснено в съображения 157 и 158. Гърция е поела ангажимент също за забрана на придобиванията, както и по отношение на редица продажби в чужбина и на небанкови дейности в Гърция, посочени в съображение 159. Ограниченията на нарушенията на конкуренцията ще бъдат оценени допълнително в точка 7.6.

(326) В Банката е било назначено контролиращо доверено лице, което да следи за правилното изпълнение на поетите ангажименти във връзка с корпоративното управление и търговските дейности. С това ще се избегнат каквито и да било вредни промени в търговската практика на Банката и ще бъдат намалени потенциалните отрицателни непреки последици.

- (327) Накрая, на 25 юни 2014 г. на Комисията беше представен нов подробен план за реструктуриране. Този план за реструктуриране е оценен в точка 7.6.
- (328) В заключение може да се каже, че изразените в решението за откриване на процедура по отношение на NBG съмнения са разсеяни. Мерки B1, B2 и B3 са пропорционални с оглед на точка 15 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г.

7.4.4. Заключение относно съответствието на рекапитализациите от HFSF със Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., Съобщението относно рекапитализацията и Съобщението относно удължаването от 2011 г.

- (329) С оглед на изложеното по-горе Комисията стига до заключението, че рекапитализациите от HFSF (мерки B1, B2 и B3) са целесъобразни, необходими и пропорционални предвид точка 15 от Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., Съобщението относно рекапитализацията и Съобщението относно удължаването от 2011 г. По тази причина мерки B1, B2 и B3 съответстват на Съобщението относно банковия сектор от 2008 г., Съобщението относно рекапитализацията и Съобщението относно удължаването от 2011 г.

7.5. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРИДОБИВАНЕТО НА ТРИТЕ КООПЕРАТИВНИ БАНКИ, FB BANK И PROBANK СЪС СЪОБЩЕНИЕТО ОТНОСНО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕТО

- (330) В точка 23 от Съобщението относно реструктурирането е обяснено, че придобиванията на предприятия от подпомогнати банки не могат да бъдат финансирани чрез държавна помощ, освен ако това е от основно значение за възстановяването на жизнеспособността на предприятието. Освен това в точки 40 и 41 от Съобщението относно реструктурирането е посочено, че банките не трябва да използват държавна помощ за придобиване на конкурентни дружества, освен когато те са част от процес на консолидация, необходим за възстановяване на финансовата стабилност или за осигуряване на ефективна конкуренция. Освен това те могат да застрашат или да усложнят възстановяването на жизнеспособността. Предвид на това Комисията трябва да прецени дали извършените от Банката придобивания могат да бъдат определени за съответстващи на Съобщението относно реструктурирането.

7.5.1. Съответствие на придобиването на избраните пасиви на трите кооперативни банки със Съобщението относно реструктурирането

7.5.1.1. Въздействие на придобиването върху жизнеспособността на Банката в дългосрочен план

- (331) Придобиването на избраните активи и пасиви на трите кооперативни банки подобрява жизнеспособността на Банката в дългосрочен план.
- (332) По-точно, в момента на придобиването гръцките банки вече са били отбелязали значителен отлив на депозити в периода между 2010 г. и средата на 2012 г. и са били изключени от международните пазари за финансиране. Това е причината, поради която четири от петте най-големи гръцки банки са представили оферти за придобиване на депозитите на трите кооперативни банки. Интеграцията на депозитите на трите кооперативни банки в баланса на Банката е била от полза за нейния ликвиден профил. Ако Банката не е била придобила депозитите на трите кооперативни банки, нейното нетно съотношение на кредитите към депозитите е щяло да е по-високо.
- (333) Освен това Банката бързо е интегрирала придобитите депозити без придобиването на скъпа инфраструктура или скъпа клонова мрежа. Също така Банката не е поела никакви кредити; следователно придобиването не е увеличило нейните рискове или капиталовите ѝ изисквания.

7.5.1.2. Въздействие на придобиването върху размера на помощта, от която Банката е имала нужда

- (334) В съответствие с точка 23 от Съобщението относно реструктурирането помощта за реструктуриране не трябва да се използва за придобиването на други дружества, а само за покриване на разходите по реструктурирането, които са необходими за възстановяването на жизнеспособността на Банката. В този случай, въпреки че придобиването има положителни последици за жизнеспособността на Банката, то не е от съществено значение за нейната жизнеспособност по смисъла на точка 23 от Съобщението относно реструктурирането.
- (335) Въпреки това покупната цена е била много ниска. Платеното от Банката парично възнаграждение за придобиването на прехвърлените пасиви на трите кооперативни банки е било определено на [...] % от стойността на прехвърлените депозити и е възлизало на по-малко от [...] млн. евро, което се равнява на приблизително [0—0,02] % от общите активи на Банката към декември 2011 г. Това парично възнаграждение може да се счита за много ниско.
- (336) Заклучава се, че придобиването на трите кооперативни банки не е нарушило ограничаването на разходите за реструктуриране до необходимия минимум.

7.5.1.3. Нарушаване на конкуренцията вследствие на придобиването

- (337) В съответствие с точки 39 и 40 от Съобщението относно реструктурирането държавната помощ не трябва да бъде използвана в ущърб на конкуренти, които не получават подкрепа, за придобиването на конкурентни дружества. В точка 41 от Съобщението относно реструктурирането също така е посочено, че придобиванията могат да бъдат разрешени, когато те са част от процес на консолидация, необходим за възстановяване на финансовата стабилност или за осигуряване на ефективна конкуренция, че процесът на придобиване трябва да бъде справедлив и че придобиването следва да гарантира условия на ефективна конкуренция на съответния пазар.
- (338) Банката на Гърция счете, че трите кооперативни банки не са жизнеспособни и че приемането на мерките за оздравяване е необходимо, за да се запази финансовата стабилност. Следователно придобиването на трите кооперативни банки може да се счита за част от процес на консолидация, необходим за възстановяване на финансовата стабилност, от вида, описан в точка 41 от Съобщението относно реструктурирането.
- (339) Освен това покупната цена е била много ниска. Нито един участник в търга, който не получава подкрепа, не е представил валидна оферта за придобиването на активите и пасивите на трите кооперативни банки, а процесът на продажба е бил открит и недискриминационен. Придобиването на подобрите активи и пасиви на Achaia Bank от Банката е било разрешено ⁽¹³²⁾ от Гръцкия орган за защита на конкуренцията ⁽¹³³⁾. Следователно може да се предположи, че резултатът от процеса на продажба не застрашава ефективната конкуренция в Гърция.
- (340) Поради това придобиването попада в обхвата на освобождаването, посочено в точка 41 от Съобщението относно реструктурирането.

7.5.1.4. Заключение относно придобиването на подобрите активи и пасиви на трите кооперативни банки

- (341) Прави се заключение, че с оглед на уникалната по рода си ситуация, в която се намират гръцките банки ⁽¹³⁴⁾, и специфичните особености, свързани с придобиването на трите кооперативни банки, въпросното придобиване е съвместимо с изискванията, определени в Съобщението относно реструктурирането.

7.5.2. Съответствие на придобиването на FB Bank със Съобщението относно реструктурирането

7.5.2.1. Въздействие на придобиването на FB Bank върху жизнеспособността на Банката в дългосрочен план

- (342) От гледна точка на доходността на дейностите придобиването на FB Bank ще подобри възвръщането на жизнеспособността на Банката в дългосрочен план, тъй като сливането на две банки на един и същ географски пазар дава възможност за осъществяването на синергия. По-специално, по време на придобиването Банката е очаквала да се постигне синергия чрез рационализиране на клоновата мрежа, привеждане в съответствие на политиките по предлагане на продукти и кредитната политика, оптимизиране и консолидиране на ИТ платформата. В окончателната си оферта Банката е изчислила, че ще елиминира повечето от оперативните разходи на FB Bank, като същевременно е очаквала привеждане на стойността на прехвърлените депозити в съответствие с политиката на Банката за лихвените проценти, а именно чрез намаляване на лихвения процент, изплащан по депозитите на FB Bank, до нивата, плащани от Банката по нейните депозити, при запазване на съществуващите клиенти на FB Bank.
- (343) От гледна точка на бъдещите загуби по кредити Банката придобива кредитите на FB Bank по справедлива стойност, а не по счетоводна стойност. Този фактор ограничава риска от бъдещи обезценявания на активите.
- (344) По отношение на ликвидността придобиването има положително влияние върху Банката, тъй като тя е придобила повече депозити, отколкото нетни кредити.
- (345) По отношение на капиталовите изисквания се припомня, че офертата на Банката е зависела от условието HFSF да покрие нуждите от капитал, породени в резултат на придобиването на активите на FB Bank. Банката в крайна сметка не е използвала тази възможност, тъй като е успяла да набере достатъчно частен капитал от пазара през май 2014 г.
- (346) Поради това Комисията счита, че придобиването е оказало положително въздействие за възстановяването на жизнеспособността на Банката в дългосрочен план.

⁽¹³²⁾ Решение 542/VII/19.6.2012 г. на Гръцкия орган за защита на конкуренцията, публикувано в гръцкия „Държавен вестник“ (FEK B' 238/8.2.2013 г.), на разположение онлайн на адрес: http://www.epant.gr/img/x2/apofaseis/apofaseis696_1_1362562606.pdf

⁽¹³³⁾ Придобиванията на прехвърлените активи и пасиви на Lamia Bank и Lesvos-Limnos Bank не са били съобщени на Гръцката комисия за защита на конкуренцията, тъй като оборотът на прехвърлената част от всяка кооперативна банка не е надвишавал прага от 15 млн. евро, определен в член 6, параграф 1 от Закон 3959/2011 във връзка с член 10, параграф 3, буква а) от същия закон.

⁽¹³⁴⁾ Вж. също така точка 7.5.1.

7.5.2.2. Въздействие на придобиването върху размера на помощта, от която Банката е имала нужда

- (347) В съответствие с точка 23 от Съобщението относно реструктурирането помощта за реструктуриране не трябва да се използва за придобиването на други дружества, а само за покриване на разходите по реструктурирането, които са необходими за възстановяването на жизнеспособността на Банката. В този случай, въпреки че придобиването има положителни последици за жизнеспособността на Банката, то не е от съществено значение за нейната жизнеспособност по смисъла на точка 23 от Съобщението относно реструктурирането.
- (348) Банката не е платила каквато и да било сума за закупуване на избраните активи и пасиви на FB Bank. Освен това офертата на Банката е зависела от условието HFSF да покрие нуждите от капитал, породени в резултат на придобиването на активите на FB Bank. Поради това придобиването не е породило нужда от допълнителна държавна помощ за придобивания. По отношение на потенциалните капиталови нужди, породени от придобиването, се посочва, че активите са били придобити по справедлива стойност, което ограничава риска от бъдещи допълнителни загуби.
- (349) В заключение може да се каже, че Банката не е използвала помощта за финансиране на придобиването на FB Bank и че придобиването не противоречи на принципа, че помощта следва да бъде ограничена до необходимия минимум.

7.5.2.3. Нарушаване на конкуренцията вследствие на придобиването

- (350) В съответствие с точки 39 и 40 от Съобщението относно реструктурирането държавната помощ не трябва да бъде използвана в ущърб на конкуренти, които не получават подкрепа, за придобиването на конкурентни дружества. В точка 41 от Съобщението относно реструктурирането също така е посочено, че придобиванията могат да бъдат разрешени, когато те са част от процес на консолидация, необходим за възстановяване на финансовата стабилност или за осигуряване на ефективна конкуренция, че процесът на придобиване трябва да бъде справедлив и че придобиването следва да гарантира условия на ефективна конкуренция на съответния пазар.
- (351) Както е посочено в съображение 76, FB Bank не е била жизнеспособна банка като самостоятелен субект. В МИФП от декември 2012 г. се предвижда оздравяването на недостатъчно капитализирани банки чрез процедура за закупуване и поемане или като втори най-добър вариант, чрез създаване на мостова банка. Както е посочено в съображение 77 и в съответствие с МИФП, Банката на Гърция отбелязва, че приемането на мерки за оздравяване е било от решаващо значение за поддържане на доверието на вложителите в гръцката банкова система. Следователно сделката може да се счита за част от процес на консолидация, необходим за възстановяване на финансовата стабилност, като описания в точка 41 от Съобщението относно реструктурирането.
- (352) Нито един участник в търга, който не получава подкрепа, не е представил валидна оферта за придобиването на FB Bank, а процесът на продажба е бил открит, прозрачен и недискриминационен. Следователно Банката не е изместила участник в търга, който не е получил подкрепа. Придобиването на FB Bank е било разрешено от Гръцкия орган за защита на конкуренцията ⁽¹³⁵⁾. Следователно може да се предположи, че резултатът от процеса на продажба не застрашава ефективната конкуренция в Гърция.
- (353) Предвид тези елементи може да се направи заключение, че придобиването на FB Bank попада в обхвата на освобождаването, посочено в точка 41 от Съобщението относно реструктурирането.

7.5.2.4. Заключение относно придобиването на FB Bank

- (354) Прави се заключение, че с оглед на специфичните особености на придобиването на FB Bank въпросното придобиване отговаря на изискванията, определени в Съобщението относно реструктурирането.

7.5.3. Съответствие на придобиването на Probank със Съобщението относно реструктурирането*7.5.3.1. Въздействие на придобиването на Probank върху жизнеспособността на Банката в дългосрочен план*

- (355) От гледна точка на доходността на дейностите придобиването на FB Bank ще подобри възвръщането на жизнеспособността на Банката в дългосрочен план, тъй като Банката ще осъществи значителна синергия. По-специално, по време на придобиването Банката е очаквала нейната годишна синергия да достигне [...] млн. евро до края на 2015 г. ⁽¹³⁶⁾. Банката е очаквала да постигне тази синергия чрез рационализиране на клоновата мрежа и чрез намаляване на броя на персонала на комбинираното дружество, чрез сливане на корпоративните функции,

⁽¹³⁵⁾ Решение 568/VII/19.6.2013 г. на Гръцкия орган за защита на конкуренцията, публикувано в гръцкия „Държавен вестник“ (FEK B' 2460/1.10.2013 г.), на разположение онлайн на адрес: http://www.epant.gr/img/x2/apofaseis/apofaseis707_1_1381133065.pdf

⁽¹³⁶⁾ Вж. презентацията на Банката NBG-Probank, Creating Value (NBG-Probank, Създаване на стойност) от 24 април 2013 г., стр. 8.

консолидиране на ИТ системите и централизирани операции. Освен това Банката е очаквала да постигне значителна част от синергията чрез изравняване на стойността на прехвърлените депозити с политиката на Банката за лихвените проценти, тоест чрез намаляване на лихвения процент, изплащан по депозитите на Probank, до нивата, плащани от Банката по нейните депозити.

- (356) По отношение на риска от бъдещи загуби по кредити, Банката придобива кредитите на Probank по справедлива стойност, а не по счетоводна стойност. Това ограничава риска от бъдещи обезценявания на активите.
- (357) По отношение на позицията на ликвидност придобиването има положително влияние върху Банката, тъй като тя е придобила повече депозити, отколкото нетни кредити. Следователно придобиването допринася за подобряване на съотношението на кредитите към депозитите на Банката.
- (358) По отношение на капиталовите изисквания се припомня, че офертата на Банката е зависела от условието HFSF да покрие нуждите от капитал, породени в резултат на придобиването на активите на Probank. Банката в крайна сметка не е използвала тази възможност, тъй като е успяла да набере достатъчно частен капитал от пазара през май 2014 г.
- (359) С оглед на гореизложеното Комисията счита, че придобиването е оказало положително въздействие за възстановяването на жизнеспособността на Банката в дългосрочен план.

7.5.3.2. Въздействие на придобиването върху размера на помощта, от която Банката е имала нужда

- (360) В съответствие с точка 23 от Съобщението относно реструктурирането помощта за реструктуриране не трябва да се използва за придобиването на други дружества, а само за покриване на разходите по реструктурирането, които са необходими за възстановяването на жизнеспособността на Банката. В този случай, въпреки че придобиването има положителни последици за жизнеспособността на Банката, то не е от съществено значение за нейната жизнеспособност по смисъла на точка 23 от Съобщението относно реструктурирането.
- (361) Банката не е платила каквато и да било сума за закупуване на избраните активи и пасиви на Probank. Освен това офертата на Банката е зависела от условието HFSF да покрие нуждите от капитал, породени в резултат на придобиването на активите на Probank. Поради това придобиването не е породило нужда от допълнителна държавна помощ за придобивания. По отношение на потенциалните капиталови нужди, породени от придобиването, се посочва, че активите са били придобити по справедлива стойност, което ограничава риска от бъдещи допълнителни загуби.
- (362) В заключение може да се каже, че Банката не е използвала помощта за финансиране на придобиването на Probank и че придобиването не противоречи на принципа, че помощта следва да бъде ограничена до необходимия минимум.

7.5.3.3. Нарушаване на конкуренцията вследствие на придобиването

- (363) В съответствие с точки 39 и 40 от Съобщението относно реструктурирането държавната помощ не трябва да бъде използвана в ущърб на конкуренти, които не получават подкрепа, за придобиването на конкурентни дружества. В точка 41 от Съобщението относно реструктурирането също така е посочено, че придобиванията могат да бъдат разрешени, когато те са част от процес на консолидация, необходим за възстановяване на финансовата стабилност или за осигуряване на ефективна конкуренция, че процесът на придобиване трябва да бъде справедлив и че придобиването следва да гарантира условия на ефективна конкуренция на съответния пазар.
- (364) Както е посочено в съображение 86, Probank не е била жизнеспособна банка като самостоятелен субект. В МИФП от май 2013 г. е предвидено оздравяването на недостатъчно капитализирани банки чрез процедура за закупуване и поемане. Както е посочено в съображение 87, Банката на Гърция отбелязва, че приемането на мерки за оздравяване е било от решаващо значение за поддържане на доверието на вложителите в гръцката банкова система. Следователно сделката може да се счита за част от процес на консолидация, необходим за възстановяване на финансовата стабилност, като описания в точка 41 от Съобщението относно реструктурирането.
- (365) Нито един участник в търга, който не получава подкрепа, не е представил валидна оферта за придобиването на Probank, а процесът на продажба е бил открит и недискриминационен. Следователно Банката не е изместила участник в търга, който не е получил подкрепа. Придобиването на Probank също е било разрешено от Гръцкия орган за защита на конкуренцията. Следователно може да се приеме, че резултатът от процеса на продажба не застрашава ефективната конкуренция в Гърция.
- (366) Предвид тези елементи може да се направи заключение, че придобиването на Probank попада в обхвата на освобождаването, посочено в точка 41 от Съобщението относно реструктурирането.

7.5.3.4. Заключение относно придобиването на Probank

- (367) Прави се заключение, че с оглед на специфичните особености на придобиването на Probank въпросното придобиване отговаря на изискванията, определени в Съобщението относно реструктурирането.

7.6. СЪОТВЕТСТВИЕ НА МЕРКИ А, В1, В2 И В3 СЪС СЪОБЩЕНИЕТО ОТНОСНО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕТО

7.6.1. Източници на затруднения и последици във връзка с оценката според Съобщението относно реструктурирането

- (368) Както е посочено в точки 2.1.1 и 2.1.2, затрудненията, пред които се е изправила Банката, са следствие главно на кризата с гръцкия държавен дълг и дълбоката рецесия в Гърция и Южна Европа. Що се отнася до първия фактор, гръцкото правителство е изгубило своя достъп до финансовите пазари и в крайна сметка е трябвало да договори споразумение със своите вътрешни и международни кредитори (програма за PSI), което е довело до процентно намаление на вземанията от държавата с 53,3 %. Освен това 31,5 % от вземанията са били обменени за нови GGB с по-ниски лихвени проценти и по-далечни падежи. Държавата е изкупила обратно тези нови GGB от гръцките банки през месец декември 2012 г. на цена между 30,2 % и 40,1 % от тяхната номинална стойност, което е довело до допълнителна загуба за гръцките банки. Освен въздействието върху нейната капиталова позиция, оказано от програмата за PSI и обратното изкупуване на дълга, Банката е претърпяла също така значителен отлив на депозити между 2010 г. и средата на 2012 г. поради риска Гърция да излезе от еврозоната вследствие на неустойчивия си публичен дълг и на рецесията в икономиката.
- (369) Мерки В1, В2 и В3 са в размер на 9 756 млн. евро, което е по-малко от размера на загубата, записана в резултат на програмата за PSI (11 735 млн. евро). В такъв случай и ако трудностите не произтичат главно от практики, свързани с прекомерно поемане на рискове, в точка 14 от Съобщението относно удължаването от 2011 г. е предвидено, че Комисията може да смекчи своите изисквания.
- (370) Комисията отчита, че част от капиталовите нужди произтичат от редовна експозиция на финансова институция на държавния риск на собствената ѝ държава. Този факт е отбелязан също така в съображения 60 и 71 от решението за откриване на процедура по отношение на NBG. В резултат на това не е имало толкова голяма нужда Банката да разглежда въпроси, свързани с моралния риск, в своя план за реструктуриране, колкото при други подпомогани финансови институции, които са поемали прекомерно големи рискове. Тъй като мерките за помощ не нарушават конкуренцията в такава степен, предприетите мерки за ограничаване на нарушенията на конкуренцията следва да бъдат съответно пропорционално смекчени. Тъй като програмата за PSI и обратното изкупуване на дългове представляват опрощаване на дългове в полза на държавата, възнаграждението на държавата за рекапитализирането на Банката може да е по-ниско. Комисията обаче отбелязва, че експозицията на Банката на гръцкия държавен риск е била по-голяма, отколкото тази на някои други големи банки в Гърция. В резултат на това не всички загуби, свързани с GGB, могат да бъдат отпадени на редовната експозиция на финансова институция на държавния риск на собствената ѝ държава.
- (371) Вторият източник на загуби за Банката са загубите по нейните кредити за гръцките домакинства и фирми. Комисията счита, че тези загуби се дължат главно на изключително сериозното и продължително свиване на БВП с приблизително 25 % за период от пет години, а не на практики на Банката, свързани с рисково кредитиране. В резултат на това предоставената помощ за покриването на тези загуби не създава морален риск, какъвто е случаят, когато помощта предпазва Банката от последиците от нейните рискови практики в миналото. Следователно помощта предизвиква по-малки нарушения ⁽¹³⁷⁾.
- (372) При все това някои от капиталовите нужди и загубите от кредити на Банката са реализирани от някои международни дъщерни дружества. Например през 2012 г. дейностите в Румъния и България са били губещи. Чуждестранните активи също така са намалявали постепенно ликвидността, тъй като вътрешногруповото финансиране е било в размер на приблизително [...] млрд. евро към 31 декември 2012 г.
- (373) В заключение, значителна част от загубите и необходимостта от помощ попадат в приложното поле на точка 14 от Съобщението относно удължаването от 2011 г., което дава възможност на Комисията да облекчи своите изисквания. Част от нуждата от помощ произтича от загубите от гръцки заеми вследствие на изключително дълбоката и продължителна рецесия, а не от рисково кредитиране. Тази помощ не създава морален риск и следователно не води до толкова големи нарушения.
- (374) Накрая, ограничена част от необходимостта от помощ произтича от поемането на рискове от самата банка.
- (375) Тъй като обаче гръцката икономика се е свила с около 25 % от 2008 г. нататък, Банката трябва да приспособи своята организация, структура на разходите и търговска мрежа към тази нова среда, за да успее да възстанови достатъчна доходност. Поради това, независимо от факта, че по-голямата част от помощта не произтича от поемането на прекомерни рискове, Банката трябва да реструктурира своята дейност, за да осигури своята жизнеспособност в дългосрочен план.

⁽¹³⁷⁾ Вж. точка 28 от Съобщението относно реструктурирането и съображение 320 от Решение 2011/823/ЕС на Комисията от 5 април 2011 г. относно мерки С 11/09 (ex NN 53b/08, NN 2/10 и N 19/10), приведени в действие от нидерландската държава в полза на ABN AMRO Group NV (създадено в резултат на сливане между Fortis Bank Nederland и ABN AMRO N) (ОВ L 333, 15.12.2011 г., стр. 1).

7.6.2. Жизнеспособност

- (376) Планът за реструктуриране трябва да гарантира, че финансовата институция може да възстанови своята жизнеспособност в дългосрочен план до края на периода на реструктуриране (раздел 2 от Съобщението относно реструктурирането). В разглеждания случай периодът на реструктуриране е определен като периода между датата на приемане на настоящото решение и 31 декември 2018 г.
- (377) В съответствие с точки 9, 10 и 11 от Съобщението относно реструктурирането Гърция е представила цялостен и подробен план за реструктуриране, който дава пълна информация за бизнес модела на Банката. В плана са посочени също така причините за затрудненията, с които се е сблъскала Банката, както и предприетите мерки за справяне с всички срещнати от нея проблеми, свързани с жизнеспособността. По-специално, в плана за реструктуриране е описана избраната стратегия за запазване на оперативната ефективност на Банката и за справяне с високото равнище на необслужваните кредити, нейната уязвима ликвидност и капиталовите позиции, както и чуждестранните ѝ предприятия, които са разчитали на своето дружество майка за финансирането и капитала си.

7.6.2.1. Гръцки банкови дейности

- (378) Що се отнася до ликвидността и зависимостта на Банката от финансирането от Евросистемата, в плана за реструктуриране е предвиден ограничен растеж на счетоводния баланс в Гърция, докато базата на депозитите следва да започне отново да се разраства. Зависимостта от спешната помощ за осигуряване на ликвидност, която вече е намаляла, ще продължи да се понижава ⁽¹³⁸⁾, което също така ще помогне на Банката да намали разходите за своето финансиране.
- (379) С посочения в съображение 153 ангажимент, свързан със съотношението на кредитите към депозитите, се гарантира, че структурата на счетоводния баланс на Банката ще бъде устойчива до края на периода на реструктуриране. Продажбата на ценни книжа и други странични дейности ще укрепи също така ликвидността на Банката. Поради все още крехката среда на гръцкия банков сектор Комисията може да приеме искането на гръцките органи да им бъде разрешено да предоставят средства за осигуряване на ликвидност на Банката по мерките за гаранции и за държавни облигационни заеми в рамките на схемата за подпомагане на гръцките банки.
- (380) С оглед на намаляването на нейните разходи за финансиране, Гърция е поела също така ангажимент Банката да продължи да намалява лихвените проценти, които плаща по депозити, както е описано в съображение 153. Постигането на подобно намаляване на разходите по депозити ще изиграе ключова роля за подобряване на доходността на Банката преди включването на провизии.
- (381) От началото на кризата до момента Банката значително е рационализирила своята търговска мрежа в Гърция посредством намаляване на броя на клоновете и на служителите. До 31 декември 2017 г. общите разходи на Банката ще се понижат допълнително. За тази цел Гърция е поела ангажимент, че Банката ще намали своите клонове и служители в Гърция съответно до [...] и [...] към 31 декември 2017 г., като максималният размер на общите разходи в Гърция ще възлиза на [...] млн. евро. Очакваното съотношение на разходите към приходите ще бъде под [...] % в края на периода на реструктуриране. Комисията счита, че с плана за реструктуриране ще бъде гарантирана ефективността на Банката в новата пазарна среда.
- (382) Друга ключова сфера са необслужваните кредити. Банката планира да засили своята дейност по реструктуриране, за да сведе загубите си до минимум. Чрез своя нов оперативен модел Банката ще управлява необслужваните кредити чрез специален отдел, който ще има за цел увеличаване до максимум на събраните от Банката суми и намаляване на необслужваните кредити чрез устойчиво реструктуриране. Гърция е поела също ангажимент Банката да съблюдава най-високите стандарти по отношение на своята кредитна политика, за да се увеличи до максимум стойността за Банката на всеки етап от кредитния процес, както е описано в съображение 157.

7.6.2.2. Корпоративно управление

- (383) Друг аспект, който заслужава внимание, е управлението на Банката, като се има предвид, че HFSF притежава мажоритарен дял от капитала на Банката след увеличението на капитала от 2014 г., но ограничен дял от правата на глас. Освен това някои от частните инвеститори притежават също собствени ванти и поради това биха се ползвали от същите предимства, ако цената на акциите се повиши по време на периода на реструктуриране. Тъй като тази ситуация е можела да създаде морален риск, през 2013 г. е била договорена специална рамка за отношенията между Банката и HFSF. С това споразумение се защитават ежедневните дела на Банката от намеса от

⁽¹³⁸⁾ Комисията отбелязва също, че част от нуждите от ликвидни средства на Банката се дължат на необичайната форма на участието на HFSF в първата и втората междинна рекапитализация, както и в рекапитализацията от пролетта на 2013 г. Вместо да използва парични средства, за да заплати за своето участие, HFSF е прехвърлил на Банката известия на EFSF. Банката притежава голям брой средно- и дългосрочни известия на EFSF, което увеличава нейните нужди от финансиране в сравнение със ситуация, при която рекапитализацията би била платена с парични средства. Тази част от нуждите от ликвидни средства не отразява неподходящ бизнес модел или структура на счетоводен баланс. Тя ще изчезне автоматично, когато настъпи падежът на известията на EFSF.

страна на основните ѝ акционери, като в същото време се гарантира, че HFSF ще може да следи изпълнението на плана за реструктуриране и да възпира поемането на прекомерни рискове от страна на ръководството на Банката посредством подходящи процедури за консултиране. Банката е поела ангажимент също така да следи отблизо своята експозиция на свързани кредитополучатели. Комисията отбелязва с одобрение факта, че HFSF автоматично ще възстанови всички свои права на глас, ако Банката спре да изпълнява своя план за реструктуриране.

7.6.2.3. Международни дейности

- (384) В миналото някои от международните дейности на Банката са довели до постепенното намаляване на нейния капитал, ликвидност и доходност, както е обяснено в съображение 372.
- (385) В плана за реструктуриране е предвидена промяна в посока засилване на вниманието върху вътрешния пазар и Турция. Банката вече е започнала да рационализира чуждестранните дъщерни дружества, да укрепва процеса на отпускане на кредити и да намалява недостига на финансиране на дъщерните си дружества. Гърция е поела ангажимент, че Банката ще продаде своите [...] и своите чуждестранни дъщерни дружества в [...].
- (386) Следователно общият размер на активите извън Гърция и Турция ще се свие с [...] % от 31 декември 2012 г. до 31 декември 2017 г.
- (387) Освен това Гърция е поела ангажимент, че Банката ще намали своето дялово участие в своето турско дъщерно дружество Finansbank чрез [...]. [...] се приветстват, тъй като те ще засилят капиталовата позиция на Банката. По отношение на факта, че Банката предвижда да запази мажоритарно участие във Finansbank, Комисията посочва, че Finansbank е реализирала устойчиви печалби през последните години. Освен това Комисията посочва, че Банката предвижда внимателно следене на разходите на Finansbank и на рисковете, поети от това дъщерно дружество. Ангажиментът Банката да не предоставя [...] на Finansbank, гарантира, че Finansbank [...]. Предвид тези елементи Комисията счита, че поддържането на мажоритарно участие във Finansbank не застрашава възстановяването на доходността.
- (388) С оглед на това се прави заключение, че Банката ще реструктурира в достатъчна степен своята чуждестранна дейност и ще намали експозицията си на по-малко жизнеспособни дейности.

7.6.2.4. Заключение относно жизнеспособността

- (389) Планът за реструктуриране показва, че Банката може да устои на разумно напрежение, тъй като — в неблагоприятния сценарий — Банката запазва своята доходност в края на периода на реструктуриране и достатъчно висок коефициент на основен капитал от първи ред ⁽¹³⁹⁾.
- (390) Размерът на допълнителния капитал, набран през 2014 г., а именно 2 500 млн. евро, е достатъчен за справяне с базовия сценарий в стрес-теста от 2013 г. В оценката на капиталовите нужди при базовия сценарий Банката на Гърция вече е направила някои корекции, които са довели до увеличаване на прогнозните капиталови нужди в сравнение с изчислените от Банката капиталови нужди в собствения ѝ базов сценарий. Следователно изчислените от Банката на Гърция базови капиталови нужди предполагат определено ниво на напрежение. За да заключи, че Банката е жизнеспособна, Комисията не изисква Банката предварително да разполага с достатъчно капитал, за да покрие капиталовите нужди при неблагоприятния сценарий, изчислени от Банката на Гърция, тъй като въпросните изчисления равнища представляват високо равнище на напрежение.
- (391) Друг положителен факт е, че Банката няма да извършва допълнителни инвестиции в неинвестиционни ценни книжа, което спомага за запазването на нейната капиталова позиция и ликвидност.
- (392) В резултат на това Комисията може да направи заключение, че мерките за реструктуриране, предвидени в плана за реструктуриране, са достатъчни за възстановяване на жизнеспособността на Банката.

7.6.3. Собствен принос и споделяне на тежестта

- (393) Както е посочено в раздел 3 от Съобщението относно реструктурирането, банките и техните акционери трябва да участват в реструктурирането във възможно най-голяма степен, за да се гарантира, че помощта е ограничена до необходимия минимум. В съответствие с това банките следва да използват свои собствени ресурси за финансиране

⁽¹³⁹⁾ Финансовите прогнози, включени в плана за реструктуриране, се различават от резултатите от извършения през 2013 г. от Банката на Гърция стрес-тест, тъй като той не е бил базиран на същия набор от допускания и е бил обект на допълнителни корекции, извършени от Банката на Гърция.

на реструктурирането, например чрез продажбата на активи, докато акционерите трябва, по възможност, да поемат загубите на Банката. Поетите от Гърция ангажименти следва да гарантират използването на собствени ресурси и участието в реструктуриране на първоначалните акционери и частните инвеститори, притежаващи хибриден капитал на Банката.

7.6.3.1. Собствен принос на Банката: продажби и съкращаване на разходите

- (394) Банката вече е продала няколко малки предприятия, като например предприятия, осъществяващи застрахователни дейности в Турция, и мажоритарен дял в дъщерното дружество за недвижими имоти.
- (395) В плана за реструктуриране се предвижда продажбата на миноритарен дял във Finansbank, както е описано в съображение 387, което ще даде възможност на Банката да генерира капитал на вътрешно равнище. Освен това Банката ще продаде [...], както и своето дъщерно дружество за частни капиталови инвестиции и други ценни книжа. Предвид намаляването на задлъжнялостта и вече извършените продажби и след изпълнение на ангажиментите, свързани с намаляването на задлъжнялостта и продажбите на чуждестранни предприятия, Банката ще е генерирала значителен капитал. Намаляването на размера на международните активи на Банката също така значително ще намали условията риск от това да има нужда от помощ в бъдеще. Така се спомага за намаляване на размера на помощта до минимум.
- (396) За да ограничи своите капиталови нужди, Банката няма да използва [...], както е описано в съображение 154. Освен това ангажиментите, поети от Гърция, включват Банката да не извършва скъпо струващи придобивания.
- (397) Банката се е ангажира също така с мащабна програма за намаляване на разходите, както е посочено в точка 2.4.2. Разходите ѝ допълнително ще се понижат до 2017 г. Броят на персонала ѝ е бил намален и повечето от заплатите са били коригирани в посока надолу.

7.6.3.2. Споделяне на тежестта от старите акционери и набиране на нов капитал на пазара

- (398) Стойността на дяловите участия на старите акционери е била неколкостранно намалена чрез емитирането на права през 2009 и 2010 г. ⁽¹⁴⁰⁾ и след това чрез рекапитализацията от HFSF (мярка В3). Притежаваният от акционерите на Банката дял е намалял от 100 % преди рекапитализацията от пролетта на 2013 г. до едва 5,1 % след това. Освен това от 2007 г. насам не са плащани никакви дивиденди на обикновените акционери, а от 2009 г. насам — и на притежателите на привилегирани акции от САЩ. В допълнение към споделянето на тежестта от старите акционери Банката е набрала капитал в значителен размер от началото на кризата в края на 2008 г., а именно 1 247 млн. евро през 2009 г., 1 815 млн. евро през 2010 г., 1 079 млн. евро през 2013 г. и 2 500 млн. евро през 2014 г. Набраният капитал е допринесъл за намаляване на размера на капиталовите нужди, които е трябвало да бъдат попълнени чрез държавна помощ.

7.6.3.3. Споделяне на тежестта от притежателите на подчинен дълг

- (399) Притежателите на подчинен дълг на Банката са допринесли за плащането на разходите по реструктурирането на Банката. Банката е извършила няколко операции за управление на пасивите, за да генерира капитал, както е описано в съображения 149 и 150.
- (400) За останалите инструменти се прилага описаната в съображение 159 забрана за купони. Поради това Комисията счита, че е осигурено адекватно споделяне на тежестта от страна на частните инвеститори, притежаващи хибриден капитал в Банката, и че са изпълнени изискванията на Съобщението относно реструктурирането в това отношение.

7.6.3.4. Заключение относно собствения принос и споделянето на тежестта

- (401) Комисията отбелязва, че в сравнение с получената обща рекапитализация от държавата, собственият принос и споделянето на тежестта под формата на продажба на активи и намаляване на размера на дружеството са много по-ниски от нивата, които Комисията обикновено би приела за достатъчни. Например в плана за реструктуриране не се предвижда каквото и да било свиване на банковите дейности в Гърция и се предвижда запазването на мажоритарен дял във Finansbank. С оглед обаче на разгледаните в точка 7.6.1 елементи, в съответствие с които Комисията може да приеме по-ниски нива на собствен принос и споделяне на тежестта, може да се счита, че планът за реструктуриране осигурява достатъчни мерки за собствен принос и споделяне на тежестта.

7.6.4. Мерки за ограничаване на нарушаването на конкуренцията

- (402) В Съобщението относно реструктурирането се изисква планът за реструктуриране да предлага мерки за ограничаване на нарушенията на конкуренцията и за гарантиране на конкурентоспособността на банковия сектор. Освен това тези мерки следва да отстраняват моралния риск и да гарантират, че държавната помощ няма да се използва за финансиране на практики на нарушаване на конкуренцията.

⁽¹⁴⁰⁾ Вж. съображение 147.

- (403) Съгласно точка 31 от Съобщението относно реструктурирането при оценката на размера на държавната помощ и предизвиканията от нея нарушения на конкуренцията Комисията трябва да вземе предвид както абсолютния, така и относителния размер на получената държавна помощ, степента на споделянето на тежестта и пазарната позиция на финансовата институция след реструктурирането. В това отношение Комисията напомня, че Банката е получила капитал от държавата в размер на 17,3 % от нейните RWA ⁽¹⁴¹⁾. Освен това Банката е получила гаранции за осигуряване на ликвидност в размер на 12 900 млн. евро към 15 април 2011 г. и 14 798 млн. евро към 31 декември 2013 г. Банката е получила също така заеми под формата на държавни облигации в размер на 847 млн. евро към тази дата, както и гарантирани от държавата СПОЛ в размер на 30,9 млрд. евро към 31 декември 2012 г. Следователно необходимостта от осъществяването на мерки за ограничаване на потенциалните нарушения на конкуренцията е обоснована с оглед на големия размер на помощта. Освен това пазарният дял на Банката в Гърция е голям, като към 31 декември 2013 г. той е 22 % за кредитите и 25 % за депозитите ⁽¹⁴²⁾.
- (404) Комисията напомня, че затрудненията на Банката се дължат главно на външни сътресения, като кризата с гръцкия държавен дълг и продължителната рецесия, от която страда гръцката икономика от 2008 г. насам. Този факт е отбелязан също така в съображение 68 от решението за откриване на процедура по отношение на NBG. Това намалява необходимостта от разглеждане на въпросите, свързани с моралния риск. Както е посочено в точка 7.6.1, предвид тези фактори нарушенията на конкуренцията вследствие на мерките за помощ не са толкова големи, което важи и за необходимостта от мерки за намаляването им. Поради тези причини по изключение Комисията може да приеме липсата на предвидено в плана за реструктуриране намаляване на размера на счетоводния баланс и кредитите в Гърция въпреки големия размер на помощта.
- (405) Комисията обаче отбелязва, че рекапитализациите от държавата са дали възможност на Банката да продължи да осъществява своите банкови дейности на чуждестранни пазари.
- (406) В това отношение Комисията отбелязва ангажимента за продажба на чуждестранните активи [...] до 30 юни 2018 г. в допълнение към вече извършеното намаляване на задлъжнялостта и реструктуриране ⁽¹⁴³⁾. С оглед на този ангажимент помощта няма да се използва за нарушаване на конкуренцията на тези чуждестранни пазари.
- (407) Гърция е поела също ангажимент Банката да не извършва придобивания, като по този начин се гарантира, че Банката няма да използва получената държавна помощ, за да придобива нови предприятия. Този ангажимент допринася да се гарантира, че помощта ще се използва единствено за подпомагане на възстановяването на жизнеспособността на банковите дейности в Гърция, а не например за реализиране на растеж на чуждестранните пазари.
- (408) Ангажиментът за намаляване на лихвата, която се плаща по гръцки депозити, от нерентабилните високи нива също гарантира, че помощта няма да се използва за финансиране на стратегии за привличане на депозити, които нарушават конкуренцията на гръцкия пазар. Аналогично, благодарение на ангажимента за спазването на строги правила по отношение на ценообразуването на нови кредити ⁽¹⁴⁴⁾, базирано на надлежна оценка на кредитния риск, няма да се допусне нарушаване от страна на Банката на конкуренцията на гръцкия пазар вследствие на неподходящи стратегии за ценообразуване на кредити за потребителите.
- (409) Ангажиментът за продажба на [...] също така гарантира, че помощта няма да бъде използвана за разрастване на този пазар за сметка на конкурентите, които не получават помощ.
- (410) Като се имат предвид специфичната ситуация, описана в точка 7.6.1, и предвидените в плана за реструктуриране мерки, Комисията счита, че са налице достатъчни предпазни мерки за ограничаване на нарушенията на конкуренцията.

7.6.5. Мониторинг

- (411) В съответствие с раздел 5 от Съобщението относно реструктурирането се изискват редовни доклади, за да може Комисията да следи за надлежното изпълнение на плана за реструктуриране. Както е посочено в поетите ангажименти ⁽¹⁴⁵⁾, Гърция ще вземе мерки контролиращото доверено лице, което вече е било назначено от Банката с одобрението на Комисията, да следи за спазването на поетите от Гърция ангажименти във връзка с реструктурирането на дейностите в Гърция и в чужбина и във връзка с корпоративното управление и търговските дейности до края на периода на реструктуриране, а именно 31 декември 2018 г. С оглед на това Комисията счита, че е осигурен надлежен мониторинг на изпълнението на плана за реструктуриране.

⁽¹⁴¹⁾ Ако се изключи върнатата в срок от шест месеца помощ, размерът на помощта намалява на 15,6 % от RWA на Банката.

⁽¹⁴²⁾ Годишен доклад на NBG за годината, приключила през 2013 г.

⁽¹⁴³⁾ Вж. седмия ангажимент от глава II на поетите ангажименти, съдържащи се в приложението.

⁽¹⁴⁴⁾ Вж. четвъртия ангажимент от глава II на поетите ангажименти, съдържащи се в приложението.

⁽¹⁴⁵⁾ Вж. единадесетия ангажимент от глава III на поетите ангажименти, съдържащи се в приложението.

7.6.6. Заключение относно съответствието на мерки А, В1, В2 и В3 със Съобщението относно реструктурирането

- (412) Комисията счита, че планът за реструктуриране, разглеждан заедно с поетите ангажменти в приложението към настоящото решение, гарантира възстановяването на жизнеспособността на Банката в дългосрочен план, че е достатъчен от гледна точка на споделянето на тежестта и собствения принос и че съдържа достатъчни мерки за ограничаване на нарушаването на конкуренцията. Планът за реструктуриране и поетите ангажменти изпълняват критериите от Съобщението относно реструктурирането.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- (413) Комисията изразява съжаление за това, че Гърция неправомерно е привела в действие мерки за помощ В1, В2, В3, FB4, FB5, PB1 и PB2 в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора, тъй като въпросните мерки са били осъществени преди изпращането на официално уведомление. При все това тези мерки, както и другите мерки, анализирани в настоящото решение, могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Следните мерки, осъществени или планирани от Гърция, представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора:

- а) спешната помощ за осигуряване на ликвидност, предоставена на National Bank of Greece S.A. (NBG) от Банката на Гърция и гарантирана от Гърция (мярка L2);
- б) втората междинна рекапитализация в размер на 2 326 млн. евро, предоставена от Гръцкия фонд за финансова стабилност (HFSF) на NBG през декември 2012 г. (мярка В2);
- в) рекапитализацията в размер на 8 677 млн. евро, предоставена от HFSF на NBG през пролетта на 2013 г. (мярка В3);
- г) покриването от HFSF на общия недостиг на финансиране в размер на 456,97 млн. евро във връзка с дейностите, прехвърлени от First Business Bank S.A. (FB Bank) на NBG, през юни и октомври 2013 г. (мярка FB4);
- д) ангажиментът за покриване на нуждата на NBG от капитал, свързана с придобиването на активи, прехвърлени от FB Bank на NBG, през май 2013 г., за сумата от 100 млн. евро (мярка FB5);
- е) покриването от HFSF на общия недостиг на финансиране в размер на 562,73 млн. евро във връзка с дейностите, прехвърлени от Probank S.A. на NBG, през август и декември 2013 г. (мярка PB1); и
- ж) ангажиментът за покриване на нуждата на NBG от капитал, свързана с придобиването на активи, прехвърлени от Probank на NBG, през юли 2013 г., за сумата от [180—280] млн. евро (мярка PB2).

2. Покриването от HFSF на общия недостиг на финансиране в размер на 325,8 млн. евро, в рамките на прехвърлянето на NBG на подобрени активи и пасиви на Cooperative Bank of Lesvos-Limnos, Cooperative Bank of Achaia и Cooperative Bank of Lamia през март 2013 г., не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

3. Като се имат предвид представеният на 25 юни 2014 г. план за реструктуриране относно NBG Group, включваща Националната банка на Гърция и всички нейни дъщерни дружества (гръцки и чуждестранни дъщерни дружества и клонове, както банкови, така и небанкови), и ангажиментите, поети от Гърция на същата дата, следните държавни помощи са съвместими с вътрешния пазар:

- а) вливането на капитал в размер на 1 350 млн. евро, предоставено от Гърция на NBG през май 2009 г. и декември 2011 г. под формата на привилегирани акции по схемата за рекапитализация (мярка А);
- б) спешната помощ за осигуряване на ликвидност, предоставена на NBG от Банката на Гърция и гарантирана от Гърция от юли 2011 г. нататък, в размер на 30,9 млрд. евро, считано към 31 декември 2012 г. (мярка L2);

- в) първата междинна рекапитализация в размер на 7 430 млн. евро, предоставена от HFSF на NBG през май 2012 г. (мярка B1);
- г) втората междинна рекапитализация в размер на 2 326 млн. евро, предоставена от HFSF на NBG през декември 2012 г. (мярка B2);
- д) рекапитализацията в размер на 8 677 млн. евро, предоставена от HFSF на NBG през пролетта на 2013 г. (мярка B3);
- е) вливането на капитал в размер на 50 млн. евро, предоставено от Гърция на FB Bank през юли 2009 г. (мярка FB1);
- ж) покриването от HFSF на общия недостиг на финансиране в размер на 456,97 млн. евро за дейностите, прехвърлени от FB Bank на NBG, през юни и октомври 2013 г. (мярка FB4);
- з) ангажиментът за покриване на нуждите на NBG от капитал, свързани с придобиването на активи, прехвърлени от FB Bank на NBG, през май 2013 г., за сумата от 100 млн. евро (мярка FB5);
- и) покриването от HFSF на общия недостиг на финансиране в размер на 562,7 млн. евро във връзка с дейностите, прехвърлени от Probank на NBG, през август и декември 2013 г. (мярка PB1); и
- й) ангажиментът за покриване на нуждата на NBG от капитал, свързана с придобиването на активи, прехвърлени от Probank на NBG, през юли 2013 г., за сумата от [180—280] млн. евро (мярка PB2).

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Гърция.

Съставено в Брюксел на 23 юли 2014 година.

За Комисията
Joaquín ALMUNIA
Заместник-председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
КАБИНЕТ НА ГЕНЕРАЛНИЯ СЕКРЕТАР

Атина, юни 2014 г.

Национална банка на Гърция — Ангажименти, поети от Република Гърция

Република Гърция ще гарантира, че **Банката** изпълнява плана за реструктуриране, представен на 24 юни 2014 г. Планът за реструктуриране се базира на макроикономическите допускания, предоставени от Европейската комисия (наричана по-нататък „Комисията“) в допълнение I, както и на регулаторни допускания.

С настоящото Република Гърция поема следните ангажименти (наричани по-нататък „**ангажиментите**“), които са неразделна част от плана за реструктуриране. Тези ангажименти включват ангажиментите във връзка с изпълнението на плана за реструктуриране (наричани по-нататък „**ангажиментите относно реструктурирането**“) и **ангажиментите относно корпоративното управление и търговските дейности**.

Ангажиментите влизат в сила на датата на приемане на решението на Комисията за одобряване на плана за реструктуриране (наричано по-нататък „решението“).

Периодът на реструктуриране приключва на 31 декември 2018 г. Ангажиментите се прилагат през целия период на реструктуриране, освен ако в отделните ангажименти е посочено друго.

Настоящият текст следва да се тълкува съгласно решението в общата рамка на правото на Съюза и във връзка с Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета ⁽¹⁾.

ГЛАВА I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на ангажиментите следните термини означават:

- (1) **Банката**: National bank of Greece S.A. и всички нейни дъщерни дружества. Следователно терминът включва цялата група на Националната банка на Гърция с всички нейни гръцки и чуждестранни дъщерни дружества и клонове, както банкови, така и небанкови;
- (2) **увеличаваща капитала оферта в банковия сектор**: оферта, която води до увеличение на нормативно установеното съотношение на собствения капитал на Банката, като се вземат предвид всички свързани елементи, по-специално печалбата/загубата, която е записана във връзка със сделката, и намалението на RWA в резултат на продажбата (коригирано, при нужда, с оглед на увеличението на RWA в резултат на останалите финансови връзки);
- (3) **увеличаваща капитала оферта в [...]**: оферта, която води до увеличение на нормативно установеното съотношение на собствения капитал на Банката. Всяка оферта над балансовата стойност на [...] в отчетите на Банката автоматично се приема за увеличаваща капитала;
- (4) **приключване**: датата на прехвърляне на правото на собственост върху продаваното предприятие към купувача;
- (5) **продавано предприятие**: всички предприятия и активи, по отношение на които Банката поеме ангажимент за продажба;
- (6) **дата на влизане в сила**: датата на приемане на решението;
- (7) **край на периода на реструктуриране**: 31 декември 2018 г.;

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1).

- (8) **чуждестранни активи:** активите, свързани с дейностите на клиенти извън Гърция, независимо от държавата, в която са записани активите. Например активите, които са записани в Люксембург, но са свързани с дейности на клиенти в Гърция, не се включват в обхвата на това определение. Обратно, активите, които са записани в Люксембург или Гърция, но са свързани с дейности на клиенти в други държави от ЮИЕ, се считат за чуждестранни активи и са включени в обхвата на това определение;
- (9) **чуждестранни предприятия:** чуждестранните банкови и небанкови дъщерни дружества и клонове на Банката;
- (10) **чуждестранни дъщерни дружества:** всички банкови и небанкови дъщерни дружества на Банката извън Гърция;
- (11) **гръцки банкови дейности:** гръцките банкови дейности на Банката, независимо от това къде са записани активите;
- (12) **гръцки небанкови дейности:** гръцките небанкови дейности на Банката, независимо от това къде са записани активите;
- (13) **гръцки дъщерни дружества:** всички гръцки банкови и небанкови дъщерни дружества на Банката;
- (14) **контролиращо доверено лице:** едно или повече физически или юридически лица, независими от Банката, одобрени от Комисията и назначени от Банката; контролиращото доверено лице е натоварено да следи за спазването на ангажиментите от Банката;
- (15) **купувач:** едно или повече физически или юридически лица, които придобиват, изцяло или отчасти, продаваното предприятие;
- (16) **продажба:** продажбата на 100 % от дяловото участие, притежавано от Банката, освен ако в конкретния ангажимент е предвидено друго.

За целите на ангажиментите употребата на тези термини в единствено число включва също и множественото число (и обратно), освен ако в ангажиментите е предвидено друго.

ГЛАВА II. АНГАЖИМЕНТИ ОТНОСНО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕТО

- (1) **Брой клонове в Гърция:** броят на клоновете в Гърция ще възлиза най-много на [...] към 31 декември 2017 г.
- (2) **Брой служители в Гърция:** броят на еквивалентите на пълно работно време в Гърция (гръцки банкови и небанкови дейности) ще възлиза максимум на [...] към 31 декември 2017 г.
- (3) **Общи разходи в Гърция:** общите разходи в Гърция (гръцки банкови и небанкови дейности) ще възлизат максимум на [...] млн. евро към 31 декември 2017 г. ⁽¹⁾
- (4) **Разходи за депозити в Гърция:** с цел да възстанови своята доходност преди отчитането на провизиите на гръцкия пазар, Банката ще намали разходите за финансиране чрез понижаване на разходите по депозитите, които се привличат в Гърция (включително спестовните, безсрочните и срочните депозити, както и други сходни продукти, които се предлагат на клиенти и разходите за които са за сметка на Банката) [...].
- (5) **Съотношение на нетните кредити към депозитите в Гърция:** за гръцките банкови дейности съотношението на нетните кредити към депозитите ще възлиза максимум на 115 % към 31 декември 2017 г. [...].
- (6) **Подпомагане на дейности в Турция:** до 30 юни 2018 г. Банката няма да предоставя допълнително [...].

Банката няма да предоставя косвена помощ на Finansbank чрез прехвърляне на кредити или на други активи към друг субект в рамките на Банката.

- (7) **Продажба на [...] на [...] чуждестранни предприятия и [...] на Finansbank до 30 юни 2018 г.:** Банката ще продаде (signing) до 30 юни 2018 г. своите чуждестранни дъщерни дружества в [...] и своя клон, извършващ дейност в [...], с цел намаляване на своите международни дейности.

(7.1) [...]

⁽¹⁾ Тази сума не включва разходи за TEKE/Skelos Exygiansis (схема за оздравяване на банките).

(7.2) [...]

(7.3) [...]

(8) **Продажба на [...]:** [...]

(9) **Продажба на ценни книжа:** портфейлът от котирувани ценни книжа, определен по-долу, ще се продаде в срок до [...], а портфейлът от некотирувани ценни книжа ще се продаде в срок до [...]: тези портфейли включват всички капиталови инвестиции в размер над [...] млн. евро, както и всички инвестиции в подчинени и хибридни облигации, с изключение на [...].

(10) **Продажба на дъщерно дружество за частни капиталови инвестиции:** Банката ще продаде фондовете за частни капиталови инвестиции на NBG до [...]. [...]

(11) За всяка продажба по тези ангажименти Република Гърция поема ангажимент, че:

- а) купувачът ще бъде независим от Банката и няма да бъде свързан с нея;
- б) за целите на придобиването на продаваното предприятие купувачът няма да бъде финансиран от Банката, било то пряко или непряко ⁽¹⁾;
- в) за период от 5 години след приключването на продажбата Банката няма да придобива пряко или непряко влияние върху цялото продавано предприятие или върху част от него без предварителното одобрение от Комисията.

(12) **Инвестиционна политика:** до 30 юни 2017 г. Банката няма да купува неинвестиционни ценни книжа.

Този ангажимент не се прилага за следните ценни книжа (освободените ценни книжа):

- i) [...]
- ii) [...]
- iii) [...]
- iv) [...]
- v) [...]

(13) **Горна граница на заплатите:** до [...] Банката няма да плаща на който и да е служител или управител общо годишно възнаграждение (работна заплата, пенсионни осигуровки, бонус), надвишаващо [...]. В случай на вливане на капитал от HFSF ще бъде извършена нова оценка на горната граница на възнаграждението в съответствие със Съобщението на Европейската комисия относно банковия сектор от 1 август 2013 г. [...]

ГЛАВА III. АНГАЖИМЕНТИ ОТНОСНО КОРПОРАТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ И ТЪРГОВСКИТЕ ДЕЙНОСТИ — УДЪЛЖАВАНЕ И ИЗМЕНЕНИЯ

- (1) Банката ще продължи да изпълнява ангажиментите относно корпоративното управление и търговските дейности, поети от Република Гърция на 20 ноември 2012 г., с последващите изменения, посочени в глава III на ангажиментите, до 30 юни 2018 г. [...]
- (2) Ако някой конкретен ангажимент не се прилага на равнището на Банката, тя няма да използва дъщерните дружества или действията, които не са включени във въпросния ангажимент, за да заобиколи изпълнението му.

Раздел А. Създаване на ефективна и целесъобразна вътрешна организация

- (3) Банката, с изключение на чуждестранните ѝ дъщерни дружества, във всеки един момент ще спазва всички разпоредби на Закон 3016/2002 за корпоративното управление и Закон 2190/1920 за акционерните дружества, и по-специално разпоредбите във връзка с функциите на корпоративните органи като събранието на акционерите и съвета на директорите, за да осигури ясно разпределение на отговорностите и прозрачност. Правомощията на събранието на акционерите ще бъдат ограничени до задачите от компетентността на общото събрание в съответствие с дружественото право, по-специално по отношение на правата, свързани с информацията. Отменят се по-широките правомощия, които биха позволили упражняването на неправомерно влияние върху управлението. Отговорността за ежедневно управление на дейностите определено трябва да се носи от изпълнителните директори на Банката.

⁽¹⁾ Това не се отнася за продажбата на недвижими имоти, като в този случай Банката може да предостави финансиране на купувача, ако това ново кредитиране се извършва съгласно благоразумната практика на кредитиране. С цел проверка на спазването на ангажимента за намаляване на задлъжнялостта на чуждестранните активи всяко ново кредитиране, попадащо в обхвата на определението за чуждестранни активи, ще бъде взето предвид.

- (4) Банката, с изключение на чуждестранните ѝ дъщерни дружества, във всеки един момент ще спазва рамката за отношенията на Гръцкия фонд за финансова стабилност (HFSF).
- (5) Банката ще спазва разпоредбите на действащия Закон на управителя 2577/9.3.2006, за да поддържа — на индивидуална и на групов база — ефективна организационна структура и подходяща система за вътрешен контрол, включително трите основни стълба, а именно функциите за вътрешен одит, управление на риска и съответствие, както и най-добрите практики за корпоративно управление на международно равнище.
- (6) Банката ще разполага с ефективна организационна структура, с която да се осигури пълната независимост на отделите „Вътрешен одит“ и „Управление на риска“ от търговските мрежи и тяхното отчитане директно пред Съвета на директорите. Одитен комитет и Комитет по риска, създадени в рамките на Съвета на директорите, ще разглеждат всички повдигнати въпроси от съответните отдели. В подходяща Харта за вътрешния одит и подходяща Харта за управлението на риска ще бъдат уточнени ролите, отговорностите и ресурсите на въпросните отдели. Тези харти трябва да отговарят на международните стандарти и да осигуряват пълната независимост на отделите. Кредитна политика ще осигури насоки и указания по отношение на предоставянето на кредити, в това число ценообразуването и реструктурирането на кредити.
- (7) Банката ще предостави на компетентните органи списъка на акционерите, които притежават най-малко 1 % от обикновените акции.

Раздел Б. Търговски практики и мониторинг на риска

Общи принципи

- (8) В кредитната политика ще бъде предвидено, че всички клиенти следва да бъдат третираны справедливо чрез недискриминационни процедури, различни от свързаните с кредитния риск и платежоспособността. В кредитната политика се определят праговете, над които предоставянето на кредити трябва да бъде одобрено от по-висшата нива на управление. Подобни прагове ще бъдат определени по отношение на реструктурирането на кредити и на процедурите в случай на иски и съдебни спорове. Посредством кредитната политика ще бъде централизиран процесът на вземане на решения на национално равнище в определени центрове и ще бъдат осигурени ясни предпазни мерки, гарантиращи последователното изпълнение на определените в нея инструкции в рамките на всички гръцки банкови дейности.
- (9) По отношение на всички гръцки банкови дейности Банката ще включи изцяло правилата на кредитната политика в работните процеси по предоставяне и рефинансиране на кредити и в системите за плащане.

Специфични разпоредби

- (10) Специфичните разпоредби, посочени в точки 8—18 от глава III на ангажиментите, се прилагат за гръцките банкови дейности, освен ако изрично е посочено друго.
- (11) В кредитната политика ще бъде предвидено, че ценообразуването на кредитите и ипотеките трябва да отговаря на строги насоки. Тези насоки ще включват задължението за стриктно спазване на включените в кредитната политика стандартни таблици с обхватите (диапазоните) на лихвените проценти според падежа на кредита, оценката на кредитния риск на клиента, очакваното оползотворяване на обезпечението, което е предоставено в залог (в това число срокът за евентуална ликвидация), общото отношение с Банката (например нивото и стабилността на депозитите, структурата на таксите и други дейности по предлагане на допълнителни продажби) и разходите за финансиране на Банката. Генерирането на специални класове кредитни активи (например търговски кредит, ипотека, обезпечени/необезпечени и др.) и рамката за ценообразуването им се включват в подходяща таблица на кредитната политика, която следва да бъде редовно актуализирана от Кредитния комитет. Всяко едно изключение трябва да бъде надлежно разрешено от Кредитния комитет или на по-ниско управленско ниво, когато кредитната политика го допуска. Специално разработените сделки, като синдикираните кредити или финансирането на проекти, трябва да спазват същите принципи, като надлежно се отчита фактът, че е възможно да не могат да бъдат поместени в стандартизираните таблици на кредитната политика. Нарушенията на тази политика на ценообразуване ще бъдат докладвани на контролиращото доверено лице.
- (12) Отдел „Управление на риска“ ще отговаря за оценката на кредитния риск и за оценяването на обезпеченията. При оценяването на качеството на даден кредит отдел „Управление на риска“ ще действа независимо, като дава писменото си становище, за да гарантира, че използваните в оценката критерии се прилагат последователно във времето и при различните клиенти и на основата на кредитната политика на Банката.
- (13) Що се отнася до кредитите за физически и юридически лица, за всички гръцки банкови дейности Банката, въз основа на най-добрите практики на международно равнище, ще прилага строги индивидуални и общи ограничения на максималния размер на кредитите, които могат да бъдат предоставени на единичен кредитен риск (ако това е разрешено в съответствие с гръцкото и европейското законодателство). При тези ограничения ще се вземат предвид падежът на кредита и качеството на всяко предоставено обезпечение, като те ще бъдат определяни спрямо ключови еталони, включително спрямо капитала.

- (14) Забранява се предоставянето на кредити ⁽¹⁾, които позволяват на кредитополучателите да закупят акции или хибридни инструменти на Банката и други банки, ⁽²⁾ независимо кои са тези кредитополучатели ⁽³⁾. Тази разпоредба се прилага и следи на равнището на Банката.
- (15) Всички заявления за кредит от несвързани кредитополучатели, надвишаващи [...] % от RWA на Банката, и всички кредити, водещи до експозиция на една група (определена като група от свързани кредитополучатели, която представлява единичен кредитен риск), надвишаваща [...] % от RWA на Банката, ще бъдат докладвани на контролиращото доверено лице, което — ако изглежда, че условията не са определени въз основа на принципа на сделка между несвързани лица, или ако на контролиращото доверено лице не е предоставена достатъчна информация — може да отложи предоставянето на кредитната линия или на кредита с [...] работни дни. В спешни случаи този период може да бъде намален до [...] работни дни, при условие че на контролиращото доверено лице е предоставена достатъчна информация. Този период ще даде възможност на контролиращото доверено лице да докладва за случая пред Комисията и HFSF, преди Банката да предприеме окончателни действия.
- (16) Кредитната политика ще съдържа ясни инструкции относно преструктурирането на кредитите. В нея ясно ще се определя кои кредити са допустими и при какви обстоятелства и ще се указват условията, които могат да бъдат предложени на допустимите клиенти. За всички гръцки банкови дейности Банката ще гарантира, че целта на всички преструктурирания е подобряването на бъдещото събиране на вземания на Банката, а оттам и на защитата на интересите на Банката. В никакъв случай политиката на преструктуриране не може да застрашава бъдещата доходност на Банката. За тази цел отдел „Управление на риска“ на Банката ще отговаря за разработването и прилагането на подходящи механизми за докладване във връзка с ефективността на преструктурирането и за извършването на задълбочени анализи на вътрешните и/или външните най-добри практики, като докладва своите констатации най-малко на тримесечна база пред Кредитния комитет и Комитета по риска към Съвета на директорите, като предлага осъществими подобрения по съответните процеси и политики и като наблюдава тяхното осъществяване и докладва за него пред Кредитния комитет и Комитета по риска към Съвета на директорите.
- (17) За всички гръцки банкови дейности Банката ще прилага политика относно исковете и съдебните спорове, целяща увеличаване до максимум на събирането на вземания и недопускаща никаква дискриминация или преференциално третиране при уреждането на съдебни спорове. Банката ще осигури предприемането на всички необходими действия за увеличаване до максимум на събирането на вземания на Банката и запазване на финансовата ѝ позиция в дългосрочен план. Всяко нарушение при изпълнението на тази политика ще бъде докладвано на контролиращото доверено лице.
- (18) Банката ще наблюдава кредитния риск чрез добре развит набор от сигнали и доклади, даващ възможност на отдел „Управление на риска“: i) да открива ранните сигнали за случаи на обезценка и необслужване на кредити; ii) да оценява оползотворяването на кредитния портфейл (включително, но не само, алтернативни източници на погасяване, като съдлъжниците и гарантите, както и обезпечението, което е предоставено в залог или е на разположение, но не е предоставено в залог); iii) да оценява общата експозиция на Банката на даден индивидуален клиент или на база портфейл; и iv) да предлага на Съвета на директорите действия за коригиране и подобряване, ако това е необходимо. На контролиращото доверено лице ще бъде предоставен достъп до тази информация.
- Разпоредби, отнасящи се до свързаните кредитополучатели
- (19) Всички разпоредби, отнасящи се до свързаните кредитополучатели, се прилагат на равнището на Банката.
- (20) Кредитната политика ще включва специална част за правилата, уреждащи отношенията със свързаните кредитополучатели. В понятието „свързани кредитополучатели“ се включват служителите, акционерите, директорите, управителите, както и техните брачни партньори, деца, братя и сестри и всяко юридическо лице, което пряко или непряко се контролира от ключови служители (т.е. служители, участващи в процеса на вземане на решения във връзка с кредитната политика), акционери, директори или управители или техните брачни партньори, деца, братя и сестри. В по-широк смисъл за свързан кредитополучател следва да се считат всяка публична институция или контролирана от държавата организация и всяко публично дружество или държавна агенция. Политическите партии също следва да се третират като свързани кредитополучатели за целите на кредитната политика. Особено внимание ще се обръща на решенията по отношение на преструктурирането и обезценката на кредити на настоящи или бивши служители, директори, акционери, управители и техните близки, както и на политиките, които се прилагат по отношение на целесъобразността, оценяването, регистрирането на тежести и реализирането на обезпечения по кредити. Определението за свързани кредитополучатели допълнително е уточнено в отделен документ.
- (21) Отдел „Управление на риска“ ще отговаря за установяването на всички свързани групи от кредитополучатели, които представляват единичен кредитен риск, с цел надлежен мониторинг на концентрацията на кредитен риск.

⁽¹⁾ За целите на този ангажимент терминът „кредити“ следва да се тълкува *largo sensu* като всякакъв вид финансиране, например кредитен механизъм, гаранция и т.н.

⁽²⁾ Пояснение: „други банки“ се отнася до всяка банка — финансова институция в света.

⁽³⁾ Пояснение: този ангажимент се отнася до всички кредитополучатели, включително до клиентите на частното банкиране на Банката.

- (22) Що се отнася до кредитите за физически и юридически лица, въз основа на най-добрите практики на международно равнище Банката прилага строги индивидуални и общи ограничения на максималния размер на кредитите, които могат да бъдат предоставени на единичен кредитен риск, отнасящ се до свързани кредитополучатели (ако това е разрешено в съответствие с гръцкото и европейското законодателство).
- (23) Банката ще следи отделно своята експозиция на свързани кредитополучатели, включително субектите от публичния сектор и политическите партии. Предоставянето на нови кредити ⁽¹⁾ на свързани кредитополучатели (годишен процент от размера на кредитите за Г-1 ⁽²⁾) не трябва да е по-високо от предоставянето на нови кредити в рамките на целия кредитен портфейл в Гърция (годишен процент от размера на кредитите за Г-1). Този ангажимент ще се изпълнява поотделно за всеки вид свързан кредитополучател (служители, акционери, управители, публични субекти, политически партии). За да се осигурят равни условия в гръцката икономика, кредитната оценка на свързаните кредитополучатели, както и условията за ценообразуване и евентуалното реструктуриране, което им бъде предложено, няма да бъдат по-изгодни в сравнение с условията, които се предлагат на сходни, но несвързани кредитополучатели. Този ангажимент не се прилага за съществуващите общи схеми в полза на служителите, които им предлагат субсидирани кредити. Банката ще докладва ежемесечно пред Кредитния комитет за промените в тази експозиция, за размера на новите предоставени кредити и за скорошните заявления, надвишаващи [...] % от RWA на Банката].
- (24) Кредитните критерии, които се прилагат за служителите/управителите/акционерите, няма да са облекчени в сравнение с прилаганите за други, несвързани кредитополучатели. Ако общата кредитна експозиция на даден служител/управител/акционер превиши размер, равен на [...] от твърдата заплата за обезпечени кредити, и размер, равен на [...] от твърдата заплата за необезпечени кредити, експозицията ще бъде докладвана незабавно на контролиращото доверено лице, което може да се намеси и да отложи предоставянето на кредита в съответствие с процедурата, описана в точка 25 от глава III на ангажиментите.
- (25) Всички заявления за кредит от свързани кредитополучатели, надвишаващи [...] % от RWA на Банката], и всички кредити, водещи до експозиция на една група (определена като група от свързани кредитополучатели, която представлява единичен кредитен риск), надвишаваща [...] % от RWA на Банката], ще бъдат докладвани на контролиращото доверено лице, което — ако изглежда, че условията не са определени въз основа на принципа на сделка между несвързани лица или ако на контролиращото доверено лице не е предоставена достатъчна информация — може да отложи предоставянето на кредитната линия или на кредита с [...] работни дни. В спешни случаи този период може да бъде намален до [...] работни дни, при условие че на контролиращото доверено лице е предоставена достатъчна информация. Този период ще даде възможност на контролиращото доверено лице да докладва за случая пред Комисията и HFSF, преди Банката да предприеме окончателни действия.
- (26) Кредитите за реструктуриране, включващи свързани кредитополучатели, ще отговарят на същите изисквания като тези за несвързани кредитополучатели. Освен това, ако е необходимо, ще бъдат разгледани и подобрени установените рамки и политики за рисковите активи. Очаква се обаче да се докладва отделно за реструктурираните кредити на свързани кредитополучатели, най-малко по клас кредитни активи и по тип свързани кредитополучатели.

Раздел В. Други ограничения

- (27) **Забрана за изплащане на дивиденди, купони, повторно купуване, кол опции и обратно изкупуване:** освен ако Комисията одобри изключение, Република Гърция поема ангажимент, че:
- а) Банката няма да изплаща никакви купони по хибридни капиталови инструменти (или други инструменти, по които плащането на купони не е задължително) или дивиденди по собствени финансови инструменти и подчинени дългови инструменти, различни от тези, по които по закон е задължена да направи това. [...] Банката няма да освобождава резерви, за да се поставя в такава позиция. В случай на съмнение относно това дали е налице правно задължение за целите на настоящия ангажимент, Банката ще представи предложеното изплащане на купон или дивидент на Комисията за одобрение.
 - б) Банката няма повторно да купува каквито и да било свои собствени акции или да упражнява кол опция по отношение на тези собствени финансови инструменти и подчинени дългови инструменти.
 - в) Банката няма да откупува обратно хибридни капиталови инструменти.
- (28) **Забрана за придобивания:** Република Гърция поема ангажимент, че Банката няма да придобива никакви нови дялове в което и да било предприятие, било то под формата на активи или на прехвърляне на акции. Тази забрана за придобивания обхваща както предприятията с правната форма на дружество, така и всякакви пакети от активи, които представляват предприятие ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Пояснение: предоставянето на нови кредити включва също така рефинансирането на кредити и реструктурирането на съществуващи кредити.

⁽²⁾ Пояснение: „годишен процент от размера на кредитите за Г-1“ означава предоставянето на нови кредити като процент от размера на кредитите, отчетен в края на предходната година. Размерът на RWA е размерът в края на годината.

⁽³⁾ Пояснение: за целите на този ангажимент предприятието, представляващо частния собствен капитал/рисков капитал на Банката, се изключва от обхвата на ангажимента. В това отношение Банката ще отправя официално искане до Комисията, включващо бизнес план за въпросния субект.

- i) **Изключение, за което се изисква предварително одобрение от Комисията:** въпреки тази забрана, след като получи одобрението на Комисията и по целесъобразност, по предложение на HFSE, Банката може да придобива предприятия, ако, с оглед на извънредни обстоятелства, това е необходимо за възстановяването на финансовата стабилност или за осигуряването на ефективна конкуренция.
- ii) **Изключение, за което не се изисква предварително одобрение от Комисията:** Банката може да придобива дялове в предприятия, при условие че:
- а) платената от Банката покупна цена за всички придобивания е по-ниска от [...] % от размера на счетоводния баланс ⁽¹⁾ на Банката към датата на влизане в сила на ангажиментите ⁽²⁾; и
- б) общите покупни цени, платени от Банката за въпросните придобивания, считано от датата на влизане в сила на ангажиментите до края на периода на реструктуриране, са под [...] % от размера на счетоводния баланс на Банката към датата на влизане в сила на ангажиментите.
- iii) **Дейности, които не попадат в обхвата на забраната за придобивания:** забраната за придобивания не обхваща придобиванията, които се осъществяват в обичайния ход на банковите дела при уреждането на съществуващи претенции към предприятия в затруднение.
- (29) **Забрана за рекламиране:** Република Гърция поема ангажимент, че Банката ще се въздържа от рекламиране на държавното подпомагане и от прилагането на каквито и да било агресивни търговски стратегии, които не биха били използвани, ако не е имало подпомагане от Република Гърция.

ГЛАВА IV. КОНТРОЛИРАЩО ДОВЕРЕНО ЛИЦЕ

- (1) Република Гърция поема ангажимент, че Банката ще измени и удължи мандата на контролиращото доверено лице, одобрено от Комисията и назначено от Банката на 16 януари 2013 г., до края на периода на реструктуриране. Банката ще разшири също така обхвата на този мандат, като включи мониторинга на: i) плана за реструктуриране; както и ii) всички ангажименти, включени в настоящия документ.
- (2) Четири седмици след датата на влизане в сила на ангажиментите Република Гърция ще представи на Комисията пълния текст на измененния мандат, включващ всички разпоредби, които са необходими, за да може контролиращото доверено лице да изпълнява своите задачи във връзка с въпросните ангажименти.
- (3) Допълнителни разпоредби относно контролиращото доверено лице са посочени в отделен документ.

Генерален секретар

Christina PAPAKONSTANTINO

⁽¹⁾ Пояснение: за целите на този ангажимент размерът на счетоводния баланс е равен на общите активи на Банката.

⁽²⁾ Пояснение: в случай че Комисията одобри неприлагането на забраната за придобивания в съответствие с глава III, точка 28, подточка i) от ангажиментите, счетоводният баланс на Банката към датата на влизане в сила на ангажиментите следва да бъде изчислен, като се включат и активите на придобитите субекти или придобитите активи към датата на придобиването.

Допълнение I

МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОГНОЗИ ЗА ГРЪЦКИТЕ НАЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ

Процент годишен растеж (освен ако е посочено друго)	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	Кумулативен процент на растеж 2013—2017 г.
Реален БВП	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Номинален растеж на кредитите в Гърция	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Дефлатор на БВП	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Цени на имотите	– 11,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Номинален разполагаем доход на домакинствата	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Депозити на частния сектор	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Безработица (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
Процент на рефинансиране от ЕЦБ (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Най-високо ниво на необслужваните кредити			втората половина на 2014 г.				
Тримесечен Euribor (средна стойност, %)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Достъп до капиталови пазари — репо		Горна граница ДА/НЕ					
Достъп до капиталови пазари — покрити/привилегировани необезпечени		ДА — до 500 млн. евро всеки	ДА — до 1 млрд. евро всеки	Горна граница ДА/НЕ			

АКТОВЕ, ПРИЕТИ ОТ ОРГАНИТЕ, СЪЗДАДЕНИ С МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Само оригиналните текстове на ИКЕ на ООН имат правно действие съгласно международното публично право. Статутът и датата на влизане в сила на настоящото правило следва да бъдат проверявани в последната версия на документа на ИКЕ на ООН за статута UN/ECE TRANS/WP.29/343, който е на разположение на следния адрес:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

**Правило № 95 на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН)
— Единни предписания за одобряване на превозни средства по отношение на защитата на пътниците в случай на страничен удар [2015/1093]**

Включващо всички текстове в сила до:

Притурка 4 към серия от изменения 03 — Дата на влизане в сила: 10 юни 2014 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРАВИЛО

1. Обхват
2. Определения
3. Заявление за одобряване
4. Одобряване
5. Спецификации и изпитвания
6. Изменение на типа превозно средство
7. Съответствие на производството
8. Санкции при несъответствие на производството
9. Окончателно прекратяване на производството
10. Преходни разпоредби
11. Наименования и адреси на техническите служби, отговарящи за провеждането на изпитвания за одобряване, както и на органите по одобряване на типа

ПРИЛОЖЕНИЯ

- 1 Съобщение
- 2 Оформление на маркировката за одобряване на типа
- 3 Процедура за определяне на точката „Н“ и действителния ъгъл на торса за места за сядане в моторни превозни средства
- 4 Процедура за изпитване на удар
- 5 Характеристики на подвижната деформируема преграда
- 6 Техническо описание на манекена за страничен удар
- 7 Монтиране на манекена за страничен удар
- 8 Частично изпитване
- 9 Процедури за изпитване на защитата на пътниците в превозни средства, работещи с електрическа енергия, срещу високо напрежение и разливане на електролит

1. ОБХВАТ

Настоящото правило се прилага по отношение реакцията на конструкцията на отделението за пътници на превозни средства от категории M₁ и N₁ ⁽¹⁾, при които точката „R“ на най-ниската седалка е на не повече от 700 mm от нивото на земната повърхност, когато превозното средство е в състояние, съответстващо на базовата маса, определена в параграф 2.10 от настоящото правило.

2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на настоящото правило:

- 2.1. „Одобрение/одобряване на превозно средство“ означава одобрението/одобряването на типа превозно средство по отношение реакцията на конструкцията на отделението за пътници при страничен удар.
- 2.2. „Тип превозно средство“ означава категория моторни превозни средства, които не се различават в такива съществени отношения като:
 - 2.2.1. дължината, широчината и просвета на превозното средство, доколкото те имат отрицателно въздействие върху експлоатационните качества на превозното средство, предписани в настоящото правило;
 - 2.2.2. конструкцията, размерите, формата и материалите на страничните стени на отделението за пътници, доколкото те имат отрицателно въздействие върху експлоатационните качества на превозното средство, предписани в настоящото правило;
 - 2.2.3. формата и вътрешните размери на отделението за пътници и типа защитни системи, доколкото те имат отрицателно въздействие върху експлоатационните качества на превозното средство, предписани в настоящото правило;
 - 2.2.4. местоположението на двигателя (отпред, отзад или централно) и неговото разположение (напречно или надлъжно), доколкото те имат отрицателно въздействие върху резултатите от изпитването на удар, предписано в настоящото правило;
 - 2.2.5. масата без товар на превозното средство, доколкото тя има отрицателно въздействие върху експлоатационните качества на превозното средство, предписани в настоящото правило;
 - 2.2.6. допълнителните устройства или вътрешното обзавеждане, доколкото те имат отрицателно въздействие върху експлоатационните качества на превозното средство, предписани в настоящото правило;
 - 2.2.7. типа на предната седалка(и) и положението на точката „R“, доколкото те имат отрицателно въздействие върху експлоатационните качества на превозното средство, предписани в настоящото правило;
 - 2.2.8. местоположението на ПСНЕ, доколкото то има отрицателно въздействие върху резултатите от изпитването на удар, предписано в настоящото правило.
- 2.3. „Отделение за пътници“ означава пространството за настаняване на пътници, ограничено от тавана, пода, страничните стени, вратите, външните стъкла и предната ограничителна стена, и равнината на задната ограничителна стена или равнината на облегалката на задната седалка.
 - 2.3.1. „Отделение за пътници по отношение защитата на пътниците“ означава пространството за настаняване на пътници, ограничено от тавана, пода, страничните стени, вратите, външните стъкла и предната ограничителна стена, и равнината на задната ограничителна стена или равнината на облегалката на задната седалка.
 - 2.3.2. „Отделение за пътници във връзка с оценката на електробезопасността“ е пространството за настаняване на пътници, ограничено от тавана, пода, страничните стени, вратите, външните стъкла и предната и задната ограничителна стена или задната врата, както и преградите за електрическа защита и обвивките, предвидени за защитата на пътниците от пряк допир до части под високо напрежение.
- 2.4. „Точка R“ или „базова точка на седалката“ означава еталонна точка, определена от производителя, която:
 - 2.4.1. има координати, определени по отношение на конструкцията на превозното средство;

⁽¹⁾ Съгласно определеното в Консолидираната резолюция за конструкцията на превозни средства (R.E.3), документ ECE/TRANS/ WP.29/78/Rev.3, точка 2 — www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

- 2.4.2. съответства на теоретичната позиция на точката на ротация торс/бедра (точка „Н“) за най-ниското и възможно най-задно нормално положение за управление или положение за използване, предписано от производителя на превозното средство, по отношение на всяко място за сядане, определено от него.
- 2.5. „Точка Н“ е определена в приложение 3 към настоящото правило.
- 2.6. „Обем на резервоара за гориво“ означава обема на резервоара за гориво, определен от производителя на превозното средство.
- 2.7. „Напречна равнина“ означава вертикална равнина, която е перпендикулярна на средната надлъжна вертикална равнина на превозното средство.
- 2.8. „Защитна система“ означава устройства, предназначени да задържат и/или да предпазват пътниците.
- 2.9. „Тип защитна система“ означава категория защитни устройства, които не се различават в такива съществени отношения като:
- технология;
- геометрия;
- материали, от които са изработени.
- 2.10. „Базова маса“ означава масата без товар на превозното средство, увеличена с маса от 100 kg (т. е. масата на манекена за страничен удар и неговата контролно-измервателна апаратура).
- 2.11. „Маса без товар на превозното средство“ означава масата на превозното средство в готовност за движение без водач, пътници или товар, но с резервоар за гориво, напълнен до 90 % от неговия обем, и с обичайния комплект от инструменти и резервно колело, когато това е приложимо.
- 2.12. „Подвижна деформируема преграда“ означава апаратурата, с която се въздейства на изпитваното превозно средство. Тя се състои от количка и ударно тяло.
- 2.13. „Ударно тяло“ означава смачкваща се част, монтирана на предната страна на подвижната деформируема преграда.
- 2.14. „Количка“ означава рамка на колела, която се движи свободно по надлъжната си ос в точката на въздействие. Нейната челна част поддържа ударното тяло.
- 2.15. „Високо напрежение“ е класификацията на електрически компонент или верига, ако ефективната стойност на неговото/нейното работно напрежение е $> 60 \text{ V}$ и $\leq 1\,500 \text{ V}$ – или $> 30 \text{ V}$ и $\leq 1\,000 \text{ V}$.
- 2.16. „Презаредима система за натрупване на енергия (ПСНЕ)“ означава презаредимата система за натрупване на енергия, която осигурява електрическа енергия за задвижване.
- 2.17. „Преграда за електрическа защита“ означава част, която осигурява защита срещу пряк допир до части под високо напрежение.
- 2.18. „Електрическо силово предаване“ означава електрическата верига, която включва тяговия двигател (или двигатели), и може да включва ПСНЕ, системата за преобразуване на електрическата енергия, електронните преобразуватели, съответните кабелни снопове и електрически съединители и свързващото устройство за зареждане на ПСНЕ.
- 2.19. „Тоководещи части под напрежение“ означава една или повече тоководещи части, които по предназначение се захранват електрически в условия на нормална експлоатация.
- 2.20. „Открита тоководеща част“ означава тоководеща част, която може да се докосва в съответствие с предписанията за степен на защита IPXXB, но която попада под напрежение в случай на нарушаване на изолацията. Това включва части, намиращи се под капак, който може да се сваля без използването на инструменти.
- 2.21. „Пряк допир“ означава допирането на лица до тоководещи части под високо напрежение.

- 2.22. „Непък допир“ означава допирането на лица до открити тоководещи части.
- 2.23. „Степен на защита IPXXB“ е защита срещу допир до части под високо напрежение, която е осигурена от преграда за електрическа защита или обвивка и се изпитва с шарнирния изпитвателен пръст (степен IPXXB), описан в параграф 4 от приложение 9.
- 2.24. „Работно напрежение“ означава най-високата ефективна стойност на напрежението в електрическа верига, посочена от производителя, която може да се окаже приложена върху дадена изолация в условия на отворена верига или в нормални условия на експлоатация. Ако електрическата верига е разделена галванично, работното напрежение се определя съответно за всяка част на разделената верига.
- 2.25. „Свързващо устройство за зареждане на презаредимата система за натрупване на енергия (ПСНЕ)“ означава електрическата верига, използвана за зареждане на ПСНЕ от външен източник на захранване с електрическа енергия, включително щепсела на превозното средство.
- 2.26. „Електрическо шаси“ означава съвкупността от електрически свързани тоководещи части, чийто потенциал се приема за базов.
- 2.27. „Електрическа верига“ означава съвкупността от свързани части под високо напрежение, предназначени за осигуряване протичането на електрически ток при нормални условия на работа.
- 2.28. „Система за преобразуване на електрическата енергия“ означава система (напр. горивен елемент) за генериране и подаване на електрическа енергия за електрическо задвижване.
- 2.29. „Електронен преобразувател“ означава устройство, което позволява регулирането и/или преобразуването на електрическата енергия за електрическо задвижване.
- 2.30. „Обвивка“ означава част, в която са поместени вътрешните блокове, като тя осигурява защита срещу всякакъв пряк допир.
- 2.31. „Шина с високо напрежение“ означава електрическата верига, включително свързващото устройство за зареждане на ПСНЕ, която работи с високо напрежение.
- 2.32. „Твърд изолатор“ означава изолационната обвивка на кабелните снопове, предвидена да покрива и предпазва частите под високо напрежение от всякакъв пряк допир. Това включва капаци за изолирането на частите на съединителите, намиращи се под високо напрежение, както и лак или боя, които служат за изолация.
- 2.33. „Автоматичен прекъсвач“ означава устройство, което при задействане разделя галванично източниците на електрическа енергия от останалата част на веригата с високо напрежение на електрическото силово предаване.
- 2.34. „Нехерметична тягова акумулаторна батерия“ означава тип батерия, която изисква доливане на течност и отделя водород, изпускан в атмосферата.
- 2.35. „Автоматично задействано устройство за заключване на вратата“ означава устройство, което заключва вратите автоматично при достигане на предварително определена скорост или при настъпване на някакво друго условие, определено от производителя.
3. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЯВАНЕ
- 3.1. Заявлението за одобряване на типа на превозно средство по отношение на защита на пътниците в случай на страничен удар се подава от производителя на превозното средство или от негов надлежно упълномощен представител.
- 3.2. То се придружава от посочените по-долу документи в три екземпляра и съдържа следните данни:
- 3.2.1. подробно описание на типа превозно средство по отношение на неговата конструкция, размери, форми и съставни материали;
- 3.2.2. снимки и/или диаграми и чертежи на превозното средство, показващи превозното средство в изглед отпред, отстрани и отзад, и данни по проект за страничната част на конструкцията;

- 3.2.3. данни за масата на превозното средство, определена в параграф 2.11 от настоящото правило;
- 3.2.4. очертанията и вътрешните размери на отделението за пътници;
- 3.2.5. описание на съответните странични вътрешна арматура и защитни системи, монтирани в превозното средство.
- 3.2.6. общо описание на източника на електрозахранване (тип, местоположение) и на електрическото силово предаване (напр. хибридно, електрическо).
- 3.3. Лицето, подаващо заявление за одобряване, има правото да представи всякакви данни и резултати от проведени изпитвания, които позволяват да се установи, че при прототипи на превозното средство с удовлетворителна степен на точност може да бъде постигнато съответствие с изискванията.
- 3.4. Пред техническата служба, отговаряща за провеждане на изпитванията за одобряване, се представя превозно средство, представително за типа, който трябва да бъде одобрен.
- 3.4.1. Превозно средство, което не включва всички компоненти, принадлежащи към типа, може да бъде прието за изпитване, при положение че може да се докаже, че липсата на пропуснатите компоненти не вреди на експлоатационните качества на превозното средство, предписани от изискванията на настоящото правило.
- 3.4.2. Задължение на лицето, подаващо заявление за одобряване, е да докаже, че прилагането на параграф 3.4.1 по-горе е в съответствие с изискванията на настоящото правило.
4. ОДОБРЯВАНЕ
- 4.1. Ако типът превозно средство, представен за одобряване съгласно настоящото правило, отговаря на изискванията на параграф 5 по-долу, за този тип превозно средство се издава одобрение.
- 4.2. В случай на съмнение, при удостоверяване на съответствието на превозното средство с изискванията на настоящото правило трябва да се държи сметка за всякакви данни или резултати от изпитвания, предоставени от производителя, които могат да бъдат взети под внимание при утвърждаване на изпитванията за одобряване, проведени от техническата служба.
- 4.3. За всеки одобрен тип се определя номер на одобрението. Първите две цифри от този номер (понастоящем 03, съответстващи на серията от изменения 03) означават серията от изменения, включваща последните важни технически изменения в правилото към момента на издаване на одобрението. Една и съща страна по Спогодбата не може да присвоява един и същи номер на одобрение на повече от един тип превозно средство.
- 4.4. Съобщение за издаване, разширение или отказ на одобрение на даден тип превозно средство в съответствие с настоящото правило трябва да бъде изпратено на страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, чрез формуляр, съответстващ на образца от приложение 1 към настоящото правило, и чрез предоставени от подателя на заявление за одобряване снимки и/или диаграми и чертежи в подходящ мащаб, които са във формат, ненадвишаващ A4 (210 × 297 mm), или са сгънати до този формат.
- 4.5. На всяко превозно средство, което съответства на одобрен съгласно настоящото правило тип, на видно и леснодостъпно място, определено във формуляра за одобрение, се нанася международна маркировка за одобряване, състояща се от:
- 4.5.1. окръжност, в която е вписана буквата „Е“, следвана от отличителния пореден номер на държавата, издала одобрението ⁽¹⁾;
- 4.5.2. номера на настоящото правило, следван от буквата „R“, тире и номера на одобрение, вдясно от окръжността, посочена в параграф 4.5.1 по-горе.

⁽¹⁾ Отличителните номера на страните по Спогодбата от 1958 г. са дадени в приложение 3 към Консолидираната резолюция за конструкцията на превозните средства (R.E.3), документ ECE/TRANS/WP.29/78/Rev. 3, приложение 3 — www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

- 4.6. Ако превозното средство съответства на одобрен тип превозно средство, съгласно едно или повече правила, приложени към Спогодбата, в държавата, издала одобрението съгласно настоящото правило, символът, описан в параграф 4.5.1 по-горе, няма нужда да се повтаря; в такъв случай номерата на правилото и одобрението, както и допълнителните символи за всички правила, съгласно които одобрението е било издадено в държавата, издала одобрение съгласно настоящото правило, трябва да се поставят във вертикални колони вдясно от символа, предписан в точка 4.5.1 по-горе.
- 4.7. Маркировката за одобряване трябва да е ясно четлива и незаличима.
- 4.8. Маркировката за одобряване се нанася в близост до или върху табелката с данни на превозното средство, поставена от производителя.
- 4.9. Приложение 2 към настоящето правило дава примери за маркировки за одобряване.
5. СПЕЦИФИКАЦИИ И ИЗПИТВАНИЯ
- 5.1. Превозното средство преминава през изпитване съгласно приложение 4 към настоящото правило.
- 5.1.1. Изпитването се провежда от страната на водача освен в случаите на евентуални несиметрични странични конструкции, които се различават в такава степен, че да повлияят на експлоатационните качества на превозното средство при страничен удар. В такъв случай, по споразумение между производителя и органа по одобряване на типа, може да се използва всяка от алтернативните възможности, посочени в параграф 5.1.1.1 или 5.1.1.2 по-долу.
- 5.1.1.1. Производителят предоставя на органа, отговорен за издаване на одобрението, информация относно съответствието на експлоатационните качества на превозното средство в сравнение с тези от страната на водача, когато изпитването се провежда от тази страна.
- 5.1.1.2. В случай че органът по одобряване на типа има съображения по отношение конструкцията на превозното средство, същият взема решение за провеждане на изпитването от страната, срещуположна на тази на водача, като това се счита за най-неблагоприятното изпитване.
- 5.1.2. Техническата служба може, след провеждане на консултации с производителя, да изиска провеждане на изпитванията със седалката, поставена в положение, различно от посоченото в параграф 5.5.1 от приложение 4. Това положение се посочва в протокола от изпитването ⁽¹⁾.
- 5.1.3. Резултатът от изпитването се приема за удовлетворителен, ако условията, посочени в параграфи 5.2 и 5.3 по-долу, са изпълнени.
- 5.2. Технически показатели
- Освен това превозните средства, оборудвани с електрическо силово предаване, трябва да отговарят на изискванията на параграф 5.3.7 по-долу. Това може да се постигне чрез отделно изпитване на удар по искане на производителя и след утвърждаването му от техническата служба, при условие че електрическите компоненти не влияят на експлоатационните показатели на защитата на пътниците за типа превозно средство, определени в параграфи 5.2.1—5.3.5 от настоящото правило. При наличието на това условие изискванията на параграф 5.3.7 трябва да се проверяват в съответствие с методите, посочени в приложение 4 към настоящото правило, с изключение на параграфи 6 и 7 и допълнения 1 и 2. Но манекенът за страничен удар трябва да бъде поставен на предната седалка от страната на удара.
- 5.2.1. Техническите показатели, определени по отношение на изпитване на удар съгласно допълнение 1 към приложение 4 към настоящото правило, трябва да отговарят на следните условия:
- 5.2.1.1. техническият показател за натоварване на главата (НРС) трябва да бъде по-малък или равен на 1 000; когато няма контакт с главата, НРС не се измерва или изчислява, а се записва „Няма контакт с главата“.

⁽¹⁾ До 30 септември 2000 г. за целите на изискванията за изпитванията обхватът на нормалните надлъжни настройки се ограничава така, че точката „Н“ да попада в границите на дължината на отвора на вратата.

5.2.1.2. техническите показатели за гръдния кош са:

- а) показател за огъване на ребрата (RDC) — по-малък или равен на 42 mm;
- б) показател на меки тъкани (VC) — по-малък или равен на 1,0 m/s.

За преходен период от две години след датата, посочена в параграф 10.2 от настоящото правило, стойността $V * C$ няма да се счита за критерий за успешно/неуспешно преминаване на изпитванията за издаване на одобрение, но тази стойност трябва да бъде записана в протокола от изпитванията и да бъде регистрирана от органите по одобряване. След изтичането на този преходен период стойността VC от 1,0 m/s се прилага като критерий за успешно/неуспешно преминаване на изпитванията, освен ако страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, не решат друго.

5.2.1.3. Техническият показател при удар върху таза е:

максимална сила върху лонното свързване на таза (PSPF) — по-малка или равна на 6 kN.

5.2.1.4. Техническият показател при удар в коремната област е:

максимална сила в коремната област (APF) — по-малка или равна на 2,5 kN за вътрешна сила, което е равностойно на външна сила от 4,5 kN.

5.3. Специални изисквания

5.3.1. По време на изпитването никоя от вратите не бива да се отваря.

5.3.1.1. В случай на врата с автоматично задействащи се системи за заключване, които се инсталират по избор и/или могат да се деактивират от водача, това изискване се проверява с помощта на една от следните две изпитвателни процедури, по избор на производителя:

5.3.1.1.1. Ако се изпитва в съответствие с приложение 4, параграф 5.2.2.1, производителят трябва освен това да докаже по удовлетворителен за техническата служба начин (напр. чрез предоставяне на своя вътрешна информация), че при липсата на такава система или когато системата е деактивирана, никоя врата няма да се отвори в случай на удар.

5.3.1.1.2. Ако се изпитва в съответствие с приложение 4, параграф 5.2.2.2, производителят трябва освен това да докаже, че изискванията относно инерционното натоварване от параграф 6.1.4 от серия от изменения 03 към Правило № 11 са изпълнени за отключените странични врати от страната, която не е подложена на удар.

5.3.2. След удара, страничните врати от страната, която не е подложена на удар, трябва да бъдат отключени.

5.3.2.1. В случай на превозни средства, оборудвани с автоматично задействаща се система за заключване на вратите, вратите трябва да са заключени преди момента на удара и да бъдат отключени след удара най-малко от страната, която не е подложена на удар.

5.3.2.2. В случай на автоматично задействащи се системи за заключване на вратите, които се инсталират по избор и/или могат да се деактивират от водача, това изискване се проверява с помощта на една от следните две изпитвателни процедури, по избор на производителя:

5.3.2.2.1. Ако се изпитва в съответствие с приложение 4, параграф 5.2.2.1, производителят трябва освен това да докаже по удовлетворителен за техническата служба начин (напр. чрез предоставяне на своя вътрешна информация), че при липсата на такава система или когато системата е деактивирана, страничните врати от страната, която не е подложена на удар, са отключени след удара.

5.3.2.2.2. Ако се изпитва в съответствие с приложение 4, параграф 5.2.2.2, производителят трябва освен това да докаже, че когато се прилага инерционното натоварване от параграф 6.1.4 от серия от изменения 03 към Правило № 11, отключените странични врати от страната, която не е подложена на удар, остават отключени.

- 5.3.3. след удара трябва да бъде възможно без използването на инструменти:
- 5.3.3.1. да се отворят достатъчен брой врати, предвидени за обикновено влизане и излизане на пътници, и ако е необходимо, да се наклонят облегалките на седалките или самите седалки с цел евакуиране на всички пътници;
- 5.3.3.2. да се освободи манекенът от защитната система;
- 5.3.3.3. да се извади манекенът от превозното средство;
- 5.3.4. Никое вътрешно устройство или компонент на вътрешното оборудване не трябва да се е отделило по начин, който осезаемо може да повиши риска от нараняване от летящи остри предмети или нащърбени краища.
- 5.3.5. Разкъсвания, предизвикани в резултат на остатъчна деформация, се допускат, при условие че не увеличават риска от нараняване.
- 5.3.6. В случай на постоянно изтичане на гориво от горивната уредба след удара скоростта на изтичане не трябва да надвишава 30 g/min; ако горивото се смеси с течности от други уредби и при условие, че тези течности не могат да бъдат разделени и разпознати, всички течности се вземат предвид при оценяване на постоянното изтичане.
- 5.3.7. След изпитването, проведено в съответствие с процедурата, определена в приложение 4 към настоящото правило, електрическото силово предаване, работещо с високо напрежение, и компонентите и системите с високо напрежение, които са галванично свързани към шината с високо напрежение на електрическо силово предаване, трябва да отговарят на следните изисквания:
- 5.3.7.1. Защита срещу поражение от електрически ток

След удара трябва да бъде спасен поне един от четирите критерия, определени в параграфи 5.3.7.1.1—5.3.7.1.4.2.

Ако превозното средство има функция за автоматично прекъсване или едно или повече устройства, които разделят галванично веригата на електрическото силово предаване по време на движение, след задействането на функцията за прекъсване поне един от критериите, описани по-долу, трябва да е изпълнен за прекъснатата верига или за всяка разделена верига поотделно.

Критериите, определени в параграф 5.3.7.1.4, обаче не се прилагат, ако повече от един потенциал на част от шината с високо напрежение е незащитен съгласно условията на степен на защита IPXXB.

Ако изпитването се провежда при условия, при които една или повече части на системата с високо напрежение не са захранени, за съответните части защитата срещу поражение от електрически ток трябва да се докаже съгласно параграф 5.3.7.1.3 или параграф 5.3.7.1.4 по-долу.

За свързващо устройство за зареждане на ПСНЕ, което не е захранено в условия на кормуване, следва да бъде изпълнен поне един от четирите критерия, определени в параграфи 5.3.7.1.1—5.3.7.1.4 по-долу.

5.3.7.1.1. Отсъствие на високо напрежение

Напреженията V_b , V_1 и V_2 на шините с високо напрежение трябва да са по-малки или равни на 30 V– и 60 V~, както е определено в параграф 2 от приложение 9.

5.3.7.1.2. Понижена електрическа енергия

Общата енергия (TE) на шините с високо напрежение трябва да бъде по-малка от 2,0 J при измерване съгласно процедурата на изпитване, посочена във формула а) от параграф 3, приложение 9. Като алтернатива, общата енергия (TE) може да се изчисли от измереното напрежение V_b на шината с високо напрежение и капацитета на X-кондензаторите (C_x), посочен от производителя, в съответствие с формула б) от параграф 3, приложение 9.

Енергията, натрупана в Y-кондензаторите (TE_{y1} , TE_{y2}), също трябва да бъде по-малка от 2,0 J. Тя се изчислява чрез измерване на напреженията V_1 и V_2 на шините с високо напрежение и електрическото шаси, както и капацитета на Y-кондензаторите, посочен от производителя, съгласно формула в) от параграф 3, приложение 9.

5.3.7.1.3. Физическа защита

За защита срещу пряк допир до части под високо напрежение трябва да бъде предвидена степен на защита IPXXB.

Освен това за защита от поражение от електрически ток, което може да възникне при непряк допир, съпротивлението между всички открити тоководещи части и електрическото шаси трябва да бъде по-малко от 0,1 Ω при измерване с ток с големина най-малко 0,2 A.

Това изискване е удовлетворено, ако галваничната връзка е постигната чрез заваряване.

5.3.7.1.4. Изолационно съпротивление

Трябва да бъдат спазени критериите, определени в параграфи 5.3.7.1.4.1 и 5.3.7.1.4.2 по-долу.

Измерването се извършва в съответствие с параграф 5 от приложение 9.

5.3.7.1.4.1. Електрическо силово предаване с отделни шини за постоянен и променлив ток

Ако шините за променлив ток с високо напрежение и шините за постоянен ток с високо напрежение са галванично разделени една от друга, изолационното съпротивление между шината с високо напрежение и електрическото шаси (R_i , определено в параграф 5 от приложение 9) трябва да бъде минимум 100 Ω на всеки волт от работното напрежение за шините за постоянен ток и минимум 500 Ω на всеки волт от работното напрежение за шините за променлив ток.

5.3.7.1.4.2. Електрическо силово предаване комбинирани шини за постоянен и променлив ток

Ако шините за променлив ток с високо напрежение и шините за постоянен ток с високо напрежение са галванично свързани, изолационното съпротивление между шината с високо напрежение и електрическото шаси (R_i , определено в параграф 5 от приложение 9) трябва да бъде минимум 500 Ω на всеки волт от работното напрежение.

Ако изискването за степен на защита IPXXB е удовлетворено за всички шини за променлив ток с високо напрежение или променливото напрежение е по-малко или равно на 30 V след удара на превозното средство, изолационното съпротивление между шината с високо напрежение и електрическото шаси (R_i , определено в параграф 5 от приложение 9) трябва да бъде минимум 100 Ω на всеки волт от работното напрежение.

5.3.7.2. Разливане на електролит

В периода от 30 минути след удара не трябва да има разливане на електролит от ПСНЕ в отделението за пътници, като не се допуска разливане на повече от 7 % от електролита на ПСНЕ, с изключение на нехерметични тягови акумулаторни батерии извън отделението за пътници. При нехерметични тягови акумулаторни батерии се допуска разливането на не повече от 7 % до максимално количество 5,0 l, извън отделението за пътници.

Производителят трябва да докаже съответствието съобразно параграф 6 от приложение 9.

5.3.7.3. Задържане на ПСНЕ

ПСНЕ, разположено в отделението за пътници, трябва да остава на мястото, на което е монтирано, и компонентите му трябва да остават в неговите граници.

Нито една част на ПСНЕ, разположено извън отделението за пътници при оценката на електробезопасността, не трябва да прониква в отделението за пътници по време или след изпитването на удар.

Производителят трябва да докаже съответствието съобразно параграф 7 от приложение 9.

6. ИЗМЕНЕНИЕ НА ТИПА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО

6.1. Всяко изменение, което засяга конструкцията, броя и типа на седалките, вътрешната облицовка и вътрешното оборудване или положението на органите за управление на превозното средство или положението на механични части, които могат да повлияят на капацитета за поглъщане на енергия на страничната стена на превозното средство, трябва да бъдат сведени до знанието на органа по одобряване на типа. Тогава органът по одобряване на типа може:

6.1.1. да приеме, че е малко вероятно направените изменения да окажат осезаем неблагоприятен ефект и че при всяко положение превозното средство продължава да съответства на изискванията; или

6.1.2. да изиска допълнителен протокол от изпитване от техническата служба, отговаряща за провеждане на изпитванията;

6.1.2.1. Всяко изменение на превозното средство, което засяга общата форма на конструкцията му, както и всяка промяна на базовата маса, по-голяма от 8 %, която по мнение на органа би имала осезаемо влияние върху резултатите от изпитванията, трябва да води до задължително повтаряне на изпитванията, описани в приложение 4.

6.1.2.2. Ако техническата служба, след провеждане на консултации с производителя на превозното средство, счете че измененията в типа превозно средство не са достатъчни, за да оправдаят пълни повторни изпитвания, е допустимо да се направят частични изпитвания. Такъв би бил случай, когато базовата маса не се различава с повече от 8 % от тази на оригиналното превозно средство или когато броят на предните седалки не е променен. Промените на типа на седалките или във вътрешното обзавеждане не следва да водят автоматично до пълно повтаряне на изпитванията. Примерен подход към този проблем е даден в приложение 8.

6.2. Потвърждаването на одобрение или отказът да се издаде одобрение, специфициращ/о изменението, се съобщава по процедурата, определена в параграф 4.4 по-горе, на страните по Спогодбата, прилагащи това правило.

6.3. Органът по одобряването на типа, който издава разширение на одобрение, определя сериен номер за всеки формуляр за съобщение, изготвен за такова разширение.

7. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Процедурите за проверка на съответствието на производството трябва да отговарят на определените в приложение 2 от Спогодбата (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2), като трябва да са спазени следните изисквания.

7.1. Всяко превозно средство, одобрено съгласно настоящото правило, трябва да бъде произведено така, че да съответства на одобрения тип, като изпълнява изискванията, установени в параграф 5 по-горе.

7.2. Притежателят на одобрението трябва да осигури за всеки тип превозно средство провеждане най-малкото на изпитванията, засягащи провеждането на измервания.

7.3. Органът по одобряването на типа може по всяко време да проверява методите за контрол на съответствието, прилагани във всяко производствено съоръжение. Обичайната честота на такива проверки е веднъж на две години.

8. САНКЦИИ ПРИ НЕСЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

8.1. Одобрението, издадено по отношение на тип превозно средство съгласно настоящото правило, може да бъде оттеглено, ако не е спазено изискването, предвидено в параграф 7.1 по-горе, или избраното превозно средство или избраните превозни средства не преминат успешно проверките, предписани в параграф 7.2 по-горе.

8.2. Ако страна по Спогодбата, която прилага настоящото правило, оттегли одобрение, което е издала, същата трябва незабавно да уведоми за това другите страни по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, посредством формуляр за съобщение, съответстващ на образца от приложение 1 към настоящото правило.

9. ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Ако притежателят на одобрението прекрати напълно производството на тип превозно средство, одобрен в съответствие с настоящото правило, той уведомява за това органа по одобряване на типа, издал одобрението. При получаване на съответното съобщение органът информира за него другите страни по Спогодбата от 1958 г., прилагащи настоящото правило, посредством формуляр за съобщение, съответстващ на образца в приложение 1 към настоящото правило.

10. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

10.1. Считано от официалната дата на влизане в сила на притурка 1 към серията от изменения 02, никоя страна по Спогодбата, прилагаща настоящото правило, не може да отказва издаването на одобрения по реда на настоящото правило, както е изменено с притурка 1 към серията от изменения 02.

10.2. След изтичане на 12 месеца от датата на влизане в сила на серията от изменения 02, страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, са длъжни да издават одобрения само на тези типове превозни средства, които отговарят на изискванията на настоящото правило, както е изменено със серията от изменения 02.

10.3. След изтичане на 60 месеца от датата на влизане в сила на серията от изменения 02, страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, могат да отказват първа национална регистрация (първо пускане в експлоатация) на превозни средства, които не отговарят на изискванията на настоящото правило, както е изменено със серията от изменения 02.

10.4. След изтичане на 36 месеца от датата на влизане в сила на притурка 1 към серията от изменения 02, страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, са длъжни да издават одобрения само на тези типове превозни средства, които отговарят на изискванията на настоящото правило, както е изменено с притурка 1 към серията от изменения 02.

10.5. След изтичане на 84 месеца от датата на влизане в сила на притурка 1 към серията от изменения 02, страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, могат да отказват първа национална регистрация (първо въвеждане в експлоатация) на превозни средства, които не отговарят на изискванията на настоящото правило, както е изменено с притурка 1 към серията от изменения 02.

10.6. Считано от официалната дата на влизане в сила на серията от изменения 03, никоя страна по Спогодбата, прилагаща настоящото правило, не може да отказва издаването на одобрения по реда на настоящото правило, както е изменено със серията от изменения 03.

10.7. След изтичане на 24 месеца от официалната дата на влизане в сила на серията от изменения 03, страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, са длъжни да издават одобрения само на тези типове превозни средства, които отговарят на изискванията на настоящото правило, както е изменено със серията от изменения 03.

В случай обаче на превозни средства с електрическо силово предаване, работещо с високо напрежение, се предоставя допълнителен период от 12 месеца, при условие че производителят докаже по удовлетворителен за техническата служба начин, че превозното средство осигурява нива на безопасност, еквивалентни на изискваните от настоящото правило, както е изменено със серия от изменения 03.

10.8. Страните по договора, прилагащи настоящото правило, не могат да отказват да издават разширения на одобрения, издадени в съответствие с предходни серии от изменения на настоящото правило, когато съответното разширение не води до изменение на системата за задвижване на превозното средство.

Считано обаче от 48 месеца след официалната дата на влизане в сила на серия от изменения 03, по отношение на превозните средства с електрическо силово предаване, работещо с високо напрежение, след тази дата не трябва се предоставят разширения на одобрения, издадени съгласно предходните серии от изменения.

10.9. Когато към момента на влизане в сила на серия от изменения 03 към настоящото правило съществуват национални изисквания по отношение на предписанията за безопасност на превозните средства с електрическо силово предаване, работещо с високо напрежение, съответните страни по договора, прилагащи настоящото правило, могат да отказват национална регистрация на тези превозни средства, които не отговарят на националните изисквания, освен ако превозните средства не са одобрени по серия изменения 03 към настоящото правило.

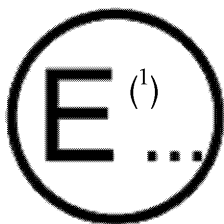
- 10.10. Считано от 48 месеца след влизането в сила на серия от изменения 03 на настоящото правило, страните по договора, прилагащи настоящото правило, могат да отказват издаване на национално или регионално одобрение на типа и могат да отказват първа национална или регионална регистрация (първо въвеждане в експлоатация) на превозно средство с електрическо силово предаване, работещо с високо напрежение, което не отговаря на изискванията на серия от изменения 03 към настоящото правило.
- 10.11. Одобренията на превозни средства съгласно серия от изменения 02 към настоящото правило, които не са засегнати от серия от изменения 03, остават валидни, като страните по договора, прилагащи правилото, продължават да ги приемат.
- 10.12. До 18 месеца след датата на влизане в сила на притурка 3 към серия 03 от изменения към настоящото правило, страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, могат да продължат да издават одобрения на типа съгласно серия от изменения 03 към настоящото правило, без да вземат предвид разпоредбите на притурка 3.
11. НАИМЕНОВАНИЯ И АДРЕСИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЛУЖБИ, ОТГОВАРЯЩИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ИЗПИТВАНИЯ ЗА ОДОБРЯВАНЕ, КАКТО И НА ОРГАНИТЕ ПО ОДОБРЯВАНЕТО НА ТИПА

Страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, съобщават на Секретариата на ООН наименованията и адресите на техническите служби, отговарящи за провеждането на изпитвания за одобрение, както и на издаващите одобрения органи по одобряването на типа, на които се изпращат формулярите, удостоверяващи одобряване, разширяване, или отказ или отмяна на одобрение, или окончателно прекратяване на производството, издадени в други държави.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

СЪОБЩЕНИЕ

(максимален формат: A4 (210 × 297 mm))

издадено от: Наименование на административния орган

.....

.....

.....

Относно ⁽²⁾: Издаване на одобрение

Разширяване на одобрение

Отказване на одобрение

Отмяна на одобрение

Окончателно прекратяване на производството

на тип превозно средство по отношение на защита на пътниците в случай на страничен удар съгласно Правило № 95

Одобрение № Разширение №

1. Търговско наименование или марка на моторното превозно средство
2. Тип превозно средство:
3. Наименование и адрес на производителя:
4. Наименование и адрес на представителя на производителя, когато е приложимо:
5. Превозното средство е представено за одобряване на:
6. Използван манекен за страничен удар ES-1/ES-2 ⁽²⁾:
7. Местоположение на източника на електрозахранване:
8. Техническа служба, отговорна за провеждане на изпитванията за одобряване:
9. Дата на протокола от изпитването:
10. Номер на протокола от изпитването:
11. Издадено/отказано/разширено/отменено одобрение ⁽²⁾:
12. Местоположение на маркировката за одобряване върху превозното средство:
13. Място:
14. Дата:
15. Подпис:
16. Към настоящото съобщение е приложен списък на документите, представени пред органа по одобряването на типа, издал одобрението, и те могат да се получат при поискване.

⁽¹⁾ Отличителен номер на държавата, издала/разширила/отказала/отменила одобрението (вж. разпоредбите относно одобряване в настоящото правило).

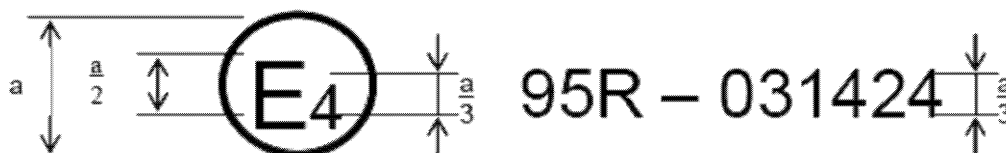
⁽²⁾ Излишното се зачертава.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ОФОРМЛЕНИЕ НА МАРКИРОВКАТА ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ТИПА

ОБРАЗЕЦ А

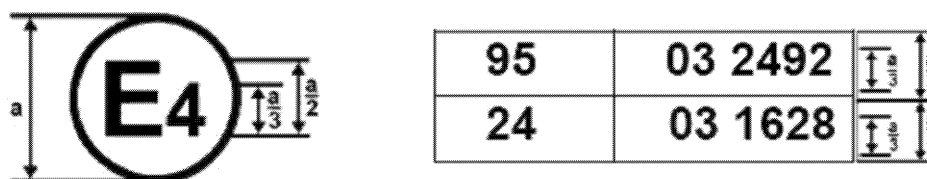
(Вж. параграф 4.5 от настоящото правило)

 $a = 8 \text{ mm}$ (минимум)

Горната маркировка за одобряване, нанесена върху превозно средство, показва, че съответният тип превозно средство е одобрен по отношение на защитата на пътниците в случай на страничен удар в Нидерландия (Е 4) съгласно Правило № 95 с одобрение № 031424. Номерът на одобрението показва, че то е издадено в съответствие с изискванията на Правило № 95, изменено съгласно серията от изменения 03.

ОБРАЗЕЦ Б

(Вж. параграф 4.6 от настоящото правило)

 $a = 8 \text{ mm}$ (минимум)

Горната маркировка за одобряване, нанесена върху превозно средство, показва, че съответният тип превозно средство е одобрен в Нидерландия (Е 4) съгласно на Правила № 95 и 24 ⁽¹⁾. Първите две цифри от регистрационния номер за одобрение показват, че на датите, на които са били издадени съответните одобрения, Правило № 95 вече е включвало серията от изменения 03, а Правило № 24 — серията от изменения 03.

⁽¹⁾ Последният номер е даден единствено като пример.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

Процедура за определяне на точката „Н“ и действителния ъгъл на торса за места за сядане в моторни превозни средства ⁽¹⁾

Допълнение 1 — Описание на триизмерния апарат за определяне на точка „Н“ (3-D Н апарат) ⁽¹⁾

Допълнение 2 — Триизмерна координатна система ⁽¹⁾

Допълнение 3 — Контролни данни относно местата за сядане ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Процедурата е описана в приложение 1 към Консолидираната резолюция за конструкцията на превозни средства (RE.3) (документ ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.3). www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗПИТВАНЕ НА УДАР

1. СЪОРЪЖЕНИЯ

1.1. Изпитвателен участък

Изпитвателният участък трябва да бъде достатъчно голям, за да побере уредбата за задвижване на подвижната деформируема преграда и да позволи изместването на превозното средство след удара, както и монтирането на оборудването за изпитванията. Участъкът, в който настъпват ударът и изместването на превозното средство, трябва да бъде хоризонтален, равен и незамърсен и да бъде представителен за обикновена, суха, незамърсена повърхност на пътна настилка.

2. УСЛОВИЯ НА ИЗПИТВАНЕТО

2.1. Превозното средство, което ще бъде изпитвано, трябва да бъде неподвижно.

2.2. Подвижната деформируема преграда трябва да има характеристиките, посочени в приложение 5 към настоящото правило. Изискванията за тяхната проверка са дадени в допълнението към приложение 5. Подвижната деформируема преграда трябва да бъде оборудвана с подходящо устройство, което да предотвратява повторен удар върху удареното превозно средство.

2.3. Траекторията на средната надлъжна вертикална равнина на подвижната деформируема преграда трябва да бъде перпендикулярна на средната надлъжна вертикална равнина на изпитваното превозно средство.

2.4. Средната надлъжна вертикална равнина на подвижната деформируема преграда трябва да съвпада в границите на ± 25 mm с напречната вертикална равнина, минаваща през точката „R“ на предната седалката, откъм поемашата удара страна на изпитваното превозно средство. Средната хоризонтална равнина, ограничена от външните странични равнини на предната стена, в момента на удара трябва да попада в границите на две равнини, определени преди провеждането на изпитването и разположени 25 mm над и под предварително определената равнина.

2.5. Контролно-измервателната апаратура трябва да отговаря на ISO 6487:1987, освен ако в настоящото правило не е посочено друго.

2.6. Стабилизираната температура на манекена по време на изпитването за страничен удар трябва да бъде 22 ± 4 °C.

3. СКОРОСТ ПРИ ИЗПИТВАНЕТО

Скоростта на подвижната деформируема преграда в момента на удара трябва бъде 50 ± 1 km/h. Тази скорост следва да бъде стабилизирана най-малко 0,5 m преди удара. Точност на измерване: 1 %. Ако изпитването бъде проведено при по-висока скорост на удара и превозното средство изпълни изискванията, изпитването се приема за задоволително.

4. СЪСТОЯНИЕ НА ПРЕВОЗНОТО СРЕДСТВО

4.1. Обща спецификация

Изпитваното превозно средство трябва да бъде представителен образец за серийното производство, да включва цялото обичайно монтирано оборудване и да бъде в готовност за движение. Някои от компонентите могат да бъдат пропуснати или заменени с еквивалентни маси, при условие че това не повлиява по никакъв начин резултатите от изпитването.

По споразумение между производителя и техническата служба се разрешава промяна на горивната уредба, така че да се използва подходящо количество гориво за работата на двигателя или на уредбата за преобразуване на електрическата енергия.

4.2. Спецификация на оборудването на превозното средство

Изпитваното превозно средство трябва да бъде снабдено с всички допълнително предлагани от производителя устройства или уредби, за които е вероятно да повлияят резултатите от изпитването.

- 4.3. Маса на превозното средство
- 4.3.1. Превозното средство, което предстои да бъде изпитвано, трябва да има базовата маса, посочена в параграф 2.10 от настоящото правило. Масата на превозното средство се коригира в граници от $\pm 1\%$ от базовата маса.
- 4.3.2. Резервоарът за гориво трябва да бъде напълнен с вода до 90 % от масата на пълен резервоар с гориво, както е определена от производителя, с допустимо отклонение от $\pm 1\%$.
- Това изискване не се прилага за резервоари за водородно гориво.
- 4.3.3. Всички други уредби (спирачки, охлаждане и т. н.) могат да бъдат празни; в този случай масата на течността се компенсира.
- 4.3.4. Ако масата на контролно-измервателната апаратура на борда на превозното средство надхвърля разрешените 25 kg, това може да бъде компенсирано чрез намаляване на други маси, които нямат забележим ефект върху резултатите от изпитването.
- 4.3.5. Масата на контролно-измервателната апаратура не трябва да променя базовия товар на всяка от осите с повече от 5 %, като всяка промяна не трябва да надхвърля 20 kg.
5. Подготовка на превозното средство
- 5.1. СТРАНИЧНИТЕ ПРОЗОРЦИ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ЗАТВОРЕНИ ПОНЕ ОТ СТРАНАТА НА УДАРА.
- 5.2. Вратите трябва да бъдат затворени, но не и заключени.
- 5.2.1. Въпреки това, в случай на превозни средства, оборудвани с автоматично задействаща се система за заключване на вратите, трябва да се гарантира, че всички странични врати са заключени преди изпитването.
- 5.2.2. В случай на превозни средства, оборудвани с автоматично задействаща се система за заключване на вратите, която се инсталира по избор и/или може да се дезактивира от водача, трябва да се използва една от следните две процедури по избор на производителя:
- 5.2.2.1. Всички странични врати се заключват ръчно преди началото на изпитването.
- 5.2.2.2. Трябва да се гарантира, че преди удара страничните врати от страната на удара са отключени, а страничните врати от страната, която не е подложена на удар — заключени; за целите на това изпитване действието на автоматично задействащата се системата за заключване на вратите може да бъде потиснато.
- 5.3. Предавателният механизъм се поставя в неутрално положение, а ръчната спирачка се освобождава.
- 5.4. Ако превозното средство има система за регулиране на седалките, тя се поставя в положението, определено от производителя.
- 5.5. Седалката, на която е поставен манекенът, и нейните елементи, ако са регулируеми, се регулират, както следва:
- 5.5.1. устройството за надлъжно регулиране, със задействан заключващ механизъм, се поставя в положението, което е най-близко до средата между най-предното и най-задното положение; ако това положение попада между два шлица на плъзгашото устройство, се използва шлицът, който е по-назад;
- 5.5.2. облегалката за глава се регулира така, че най-горната ѝ точка да бъде на нивото на центъра на тежестта на главата на манекена; ако това не е възможно, облегалката за глава се поставя в нейното най-горно положение;
- 5.5.3. ако производителят не е посочил друго, облегалката на седалката се регулира така, че базовата линия на торса на триизмерния апарат за определяне на точка „Н“ да бъде под ъгъл от $25 \pm 1^\circ$ назад.

- 5.5.4. всички останали устройства за регулиране на седалката трябва да бъдат поставени в точката, намираща се по средата на наличния ход; устройството за регулиране по височина обаче трябва да бъде поставено в положение, което съответства на седалка с фиксирана височина, ако превозното средство се предлага с регулируеми и неподвижни седалки. Ако няма заключващи позиции в съответните средни точки от наличния ход на устройствата, се използват позициите в непосредствена близост, намиращи се назад, надолу или навън от средните точки на превозното средство по хода на устройството. За ротационни (накланящи се) регулировъчни устройства за придвижване назад се приема накланяне, което придвижва главата на манекена назад. Ако манекенът излиза извън нормалния обем, заема от пътника, напр. главата опира в tapiчерията на тавана, тогава се осигурява 1 cm просвет чрез: вторични регулировки, ъгъл на облегалката на седалката или надлъжно регулиране, в този ред.
- 5.6. Ако производителят не е предвидил друго, останалите предни седалки се поставят в същото положение като седалката, в която е поставен манекенът, ако това е възможно.
- 5.7. Ако кормилото е регулируемо, всички регулиращи устройства се поставят в средата на наличния ход за регулиране.
- 5.8. Гумите трябва да бъдат напompани до налягането, указано от производителя на превозното средство.
- 5.9. Изпитваното превозно средство трябва да бъде поставено хоризонтално (без наклон спрямо надлъжната му ос) и да се поддържа в това положение с помощта на подпори, докато манекенът за изпитване на страничен удар бъде поставен на мястото си и подготвителните работи бъдат приключени.
- 5.10. Превозното средство трябва да бъде в своето нормално положение, съответстващо на условията, посочени в параграф 4.3 по-горе. Превозните средства с окачване, позволяващо регулиране на просвета, се изпитват при нормални условия на използване при скорост от 50 km/h, както е указано от производителя. Изпълнението на това изискване се осигурява, ако е необходимо, посредством допълнителни подпори, като те не бива да оказват влияние върху поведението на изпитваното превозно средство при удар по време на изпитването.
- 5.11. Регулировка на електрическото силово предаване
- 5.11.1. Степента на зареждане на ПСНЕ трябва да бъде такава, че да позволява нормалната експлоатация на силовото предаване, препоръчана от производителя.
- 5.11.2. Електрическото силово предаване трябва да бъде захранено със или без използването на оригиналните източници на електрическа енергия (напр. двигател-генератор, ПСНЕ или системата за преобразуване на електрическата енергия), като все пак:
- 5.11.2.1. По споразумение между техническата служба и производителя е допустимо изпитването да бъде извършено без да бъдат захранени всички или някои части на силовото предаване, доколкото това няма отрицателно влияние върху резултата от изпитването. За частите на електрическото силово предаване, които не са захранени, защитата срещу поражение от електрически ток трябва да бъде доказана посредством физическа защита или изолационно съпротивление, или подходящи допълнителни доказателства.
- 5.11.2.2. В случай на наличие на автоматично прекъсване, по искане на производителя се допуска изпитването да бъде извършено със задействано автоматично прекъсване. В този случай трябва да се докаже, че автоматичното прекъсване ще се е задействало по време на изпитването на удар. Това включва сигнала за автоматично задействане, както и галваничното разделяне, като се отчитат условията по време на удара.
6. МАНЕКЕН ЗА ИЗПИТВАНЕ НА СТРАНИЧЕН УДАР И НЕГОВОТО МОНТИРАНЕ
- 6.1. Манекенът за изпитване на страничен удар трябва да отговаря на спецификациите, дадени в приложение 6, и да бъде поставен на предната седалка от страната на удара съгласно процедурата, посочена в приложение 7 към настоящото правило.
- 6.2. Използват се обезопасителните колани или други системи за задържане, посочени за превозното средство. Коланите трябва да бъдат от одобрен тип, отговарящ на Правило № 16 или на други еквивалентни изисквания, и да бъдат присъединени към закрепващи устройства, отговарящи на Правило № 14 или на други еквивалентни изисквания.
- 6.3. Предпазният колан или системата за задържане трябва да бъде регулиран/а според манекена съгласно инструкциите на производителя. Ако няма инструкции на производителя, регулирането за височина, ако има такова, следва да бъде поставено в средно положение; ако такова положение липсва, се използва положението, непосредствено под него.

7. ИЗМЕРВАНИЯ ВЪРХУ МАНЕКЕНА ЗА ИЗПИТВАНЕ НА СТРАНИЧЕН УДАР

7.1. Записват се показанията от следните измервателни устройства.

7.1.1. Измервания в главата на манекена

Резултантно триосно ускорение в центъра на тежестта на главата. Контролно-измервателната апаратура за главата трябва да отговаря на ISO 6487:1987 със:

CFC: 1 000 Hz, и

CAC: 150 g

7.1.2. Измервания в гръдния кош на манекена

Трите канала за измерване на огъването на ребрата на гръдния кош трябва да отговарят на ISO 6487:1987

CFC: 1 000 Hz

CAC: 60 mm

7.1.3. Измервания в таза на манекена

Каналът за измерване на силата в таза трябва да отговаря на ISO 6487:1987

CFC: 1 000 Hz

CAC: 15 kN

7.1.4. Измервания в коремната област на манекена

Каналите за измерване на силата в коремната област трябва да отговарят на ISO 6487:1987

CFC: 1 000 Hz

CAC: 5 kN

Допълнение 1

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

Изискваните резултати от изпитванията са определени в параграф 5.2 от настоящото правило.

1. ПОКАЗАТЕЛ ЗА НАТОВАРВАНЕ НА ГЛАВАТА (НРС)

При осъществен контакт с главата, този технически показател се изчислява за целия период от първоначалния контакт до последния момент на последния контакт.

НРС е максималната стойност на израза:

$$(t_2 - t_1) \left(\frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_1}^{t_2} a \, dt \right)^{2,5}$$

където „a“ е резултантното ускорение в центъра на тежестта на главата в метри за секунда на квадрат, разделено на 9,81, записано като функция от времето и филтрирано при честотен клас на измервателния канал 1 000 Hz; t_1 и t_2 са две произволни точки във времето между първоначалния контакт и последния момент на последния контакт.

2. ТЕХНИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ГРЪДНИЯ КОШ

2.1. Огъване в гръдния кош: максималната стойност на огъване на което и да е ребро, определена от преобразувателите на изместването на гръдния кош, филтрирана при честотен клас на измервателния канал 180 Hz.

2.2. Вискозитетен показател: максималната вискозитетна реакция е максималната стойност на VC на което и да е ребро, която се изчислява като моментното произведение на относителното свиване на гръдния кош спрямо половината му, и скоростта на свиване, получена чрез диференциране на свиването, филтрирана при честотен клас на измервателния канал 180 Hz. За целите на това изчисление стандартната ширина на половината ребрена клетка на гръдния кош е 140 mm.

$$VC = \max \left(\frac{D}{0,14} \cdot \frac{dD}{dt} \right)$$

където D (в метри) = огъване на ребрата

Изчислителният алгоритъм, който се използва, е представен в приложение 4, допълнение 2.

3. ПОКАЗАТЕЛ ЗА ЗАЩИТА НА КОРЕМНАТА ОБЛАСТ

Максималната сила при удар в коремната област е максималната стойност на сбора от трите сили, измерени от преобразувателите, монтирани на 39 mm под повърхността на страната на удара, CFC 600 Hz.

4. ТЕХНИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛ НА ТАЗА

Максималната сила при удар в лонното свързване на таза (PSPF) е максималната сила, измерена с динамометричен датчик в лонното свързване на таза, филтрирана при честотен клас на измервателния канал 600 Hz.

Допълнение 2

ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ВИСКОЗИТЕТНИЯ ПОКАЗАТЕЛ ЗА EUROSID 1

Вискозитетният показател VC се изчислява като моментното произведение от свиването и степента на огъване на реброто. И двете стойности се получават чрез измерване на огъването на реброто. Реакцията на огъване на реброто се филтрира еднократно при честотен клас на измервателния канал 180. Свиването в момент от времето (t) се изчислява като огъването спрямо този филтриран сигнал, изразено като относителна част от половината ширина на гръдния кош на EUROSID 1, измерена при металните ребра (0,14 m):

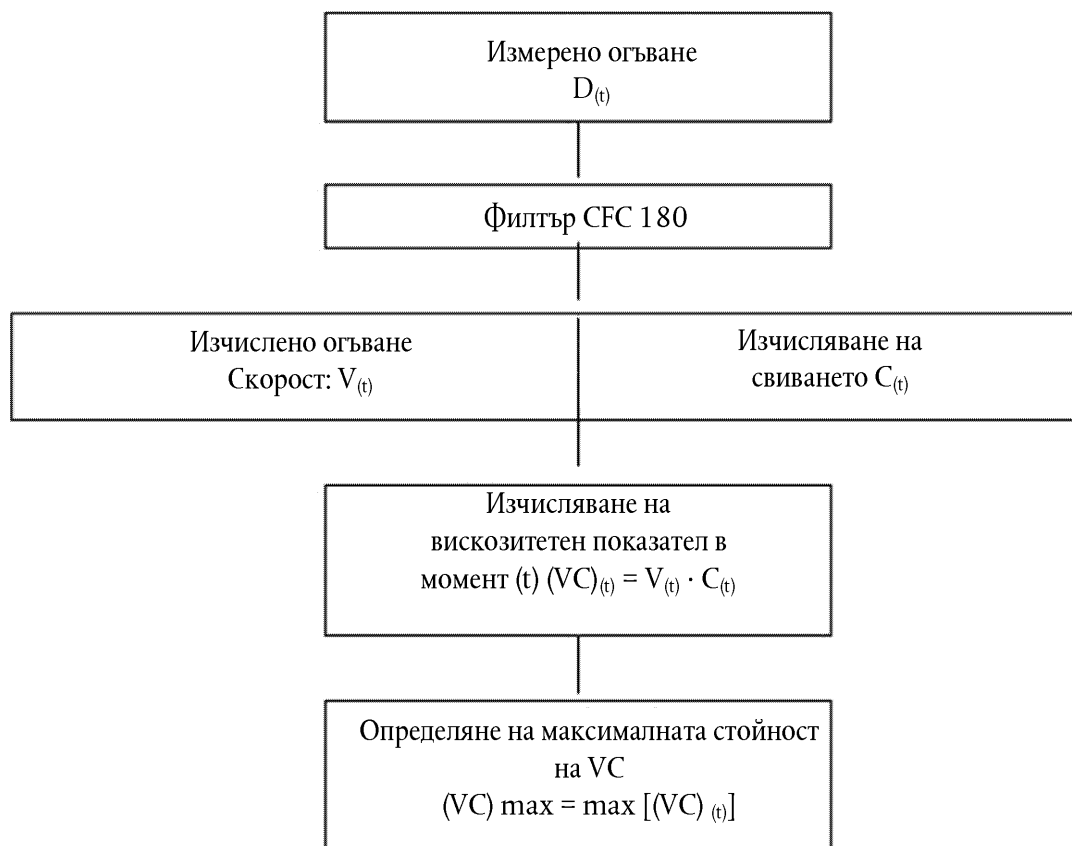
$$C_{(t)} = \frac{D_{(t)}}{0,14}$$

Скоростта на огъване на реброто в момент от времето (t) се изчислява от филтрираното огъване като:

$$V_{(t)} = \frac{8 [D_{(t+1)} - D_{(t-1)}] - [D_{(t+2)} - D_{(t-2)}]}{12\delta t}$$

където D(t) е огъването в момент от времето (t) в метри, а δt е интервалът от време в секунди между измерванията на огъването. Максималната стойност на δt е $1,25 \times 10^{-4}$ секунди.

Процесът на изчисляване е показан по-долу под формата на блок-схема:

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПОДВИЖНАТА ДЕФОРМИРУЕМА ПРЕГРАДА

1. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПОДВИЖНАТА ДЕФОРМИРУЕМА ПРЕГРАДА
 - 1.1. Подвижната деформируема преграда (MDB) включва ударно тяло и количка с колела.
 - 1.2. Общата маса трябва да бъде 950 ± 20 kg.
 - 1.3. Центърът на тежестта трябва да се намира в средната надлъжна вертикалната равнина (с отклонение до 10 mm) на разстояние $1\,000 \pm 30$ mm зад предната ос и 500 ± 30 mm над земната повърхност.
 - 1.4. Разстоянието между челната стена на ударното тяло и центъра на тежестта на преградата трябва да бъде $2\,000 \pm 30$ mm.
 - 1.5. Разстоянието от ударното тяло до земята трябва да бъде 300 ± 5 mm, измерено в неподвижно положение от долния ръб на по-долната челна плоча, преди удара.
 - 1.6. Широчината на предното и задното междуколесно разстояние на количката с колела трябва да е $1\,500 \pm 10$ mm.
 - 1.7. Междуосието на количката с колела трябва да бъде $3\,000 \pm 10$ mm.
2. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА УДАРНОТО ТЯЛО

Ударното тяло се състои от шест отделни алуминиеви блока, изградени от шестостенни клетки, които са обработени по такъв начин, че да осигуряват прогресивно нарастваща сила с нарастващо огъване (вж. параграф 2.1 по-долу). Към клетъчните алуминиеви блокове са прикрепени предни и задни алуминиеви плочи.

 - 2.1. Клетъчни блокове
 - 2.1.1. Геометрични характеристики
 - 2.1.1.1. Ударното тяло се състои от шест съединени зони, чиито форми и разположение са показани на фигури 1 и 2. Зоните са определени като участъци с размери 500 ± 5 mm $\times$ 250 ± 3 mm на фигури 1 и 2. Зоната от 500 mm трябва да бъде в посока W, а зоната от 250 mm в посока L на алуминиевата клетъчна конструкция (вж. фигура 3).
 - 2.1.1.2. Ударното тяло е разделено на две редици. По-долната редица трябва да бъде с височина 250 ± 3 mm и дълбочина от 500 ± 2 mm след предварителния удар (вж. параграф 2.1.2 по-долу), като дълбочината е по-голяма с 60 ± 2 mm от тази на горната редица.
 - 2.1.1.3. Блоковете трябва да бъдат центрирани върху шестте зони, определени на фигура 1, като всеки блок (включително незавършените клетки) трябва да покрива напълно мястото, определено за всяка от зоните.
 - 2.1.2. Предварителен удар
 - 2.1.2.1. Предварителният удар трябва да се произведе на повърхността на шестостенните клетки, към които са прикрепени предните плочи.
 - 2.1.2.2. Блокове 1, 2 и 3 трябва да бъдат смачкани с 10 ± 2 mm при горната повърхност преди самото изпитване, за да се постигне дълбочина от 500 ± 2 mm (фигура 2).
 - 2.1.2.3. Блокове 4, 5 и 6 трябва да бъдат смачкани с 10 ± 2 mm при горната повърхност преди самото изпитване, за да се постигне дълбочина от 440 ± 2 mm.
 - 2.1.3. Характеристики на материала
 - 2.1.3.1. Размерите на клетката трябва да бъдат 19 mm $\pm$ 10 % за всеки блок (вж. фигура 4).

- 2.1.3.2. Клетките трябва да бъдат изработени от алуминий 3003 — за горната редица.
- 2.1.3.3. Клетките трябва да бъдат изработени от алуминий 5052 — за долната редица.
- 2.1.3.4. Алуминиевите шестостенни клетъчни блокове трябва да бъдат обработени по такъв начин, че кривата сила—огъване при статичен удар (съгласно описаната в параграф 2.1.4 по-долу процедура) да бъде в границите на определените в допълнение 1 към настоящото приложение коридори за всеки от шестте блока. Обработените шестостенни клетки, използвани в шестостенните блокове, които ще се използват за изграждане на преградата, трябва да бъдат почистени, за да се премахнат всякакви остатъчни материали, евентуално получени при обработката на суровината за шестостенните.
- 2.1.3.5. Масата на блоковете във всяка партида не трябва да се различава с повече от 5 % от средната маса за блок от същата партида.
- 2.1.4. Статични изпитвания
- 2.1.4.1. По един образец от всяка партида обработен материал за шестостенните клетки се изпитва съгласно процедурата за статични изпитвания, описана в параграф 5 от настоящото приложение.
- 2.1.4.2. За всеки изпитван блок отношението сила—свиване трябва да бъде в границите на коридорите сила—огъване, определени в допълнение 1. За всеки блок на преградата са определени статични коридори за отношението сила—огъване.
- 2.1.5. Динамични изпитвания
- 2.1.5.1. Характеристиките на динамична деформация при удар трябва да отговарят на протокола, описан в параграф 6 от настоящото приложение.
- 2.1.5.2. Отклонение от границите на коридорите сила—огъване, характеризиращи коравината на ударното тяло, която е определена в допълнение 2 от настоящото приложение, се допуска, при положение че:
- 2.1.5.2.1. отклонението настъпва след започване на удара и преди деформацията на ударното тяло да достигне 150 mm;
- 2.1.5.2.2. отклонението не надхвърля 50 % от най-близката предписана моментна граница на коридора;
- 2.1.5.2.3. всяко едно огъване, съответстващо на всяко едно отклонение, не надхвърля 35 mm, а сумата от тези огъвания не надхвърля 70 mm (вж. допълнение 2 към настоящото приложение);
- 2.1.5.2.4. сумата на енергията, извлечена от отклонението извън коридора за стойностите, не надвишава 5 % от общата енергия за този блок.
- 2.1.5.3. Блокове 1 и 3 са идентични. Тяхната коравина е такава, че техните криви сила—огъване попадат в коридора на фигура 2а.
- 2.1.5.4. Блокове 5 и 6 са идентични. Тяхната коравина е такава, че техните криви сила—огъване попадат в коридора на фигура 2г.
- 2.1.5.5. Коравината на блок 2 е такава, че неговите криви сила—огъване попадат в коридора на фигура 2б.
- 2.1.5.6. Коравината на блок 4 е такава, че неговите криви сила—огъване попадат в коридора на фигура 2в.
- 2.1.5.7. Кривата сила—огъване на ударното тяло като цяло трябва да попадне в коридора на фигура 2д.
- 2.1.5.8. Кривите сила—огъване се проверяват посредством изпитването, описано подробно в приложение 5, параграф 6, състоящо се от удар на преградата срещу динамометрична стена при скорост от $35 \pm 0,5$ km/h.

- 2.1.5.9. Енергията ⁽¹⁾, разсеяна спрямо блокове 1 и 3 по време на изпитването, трябва да бъде равна за тези блокове на $9,5 \pm 2$ kJ.
- 2.1.5.10. Енергията, разсеяна спрямо блокове 5 и 6 по време на изпитването, трябва да бъде равна за тези блокове на $3,5 \pm 1$ kJ.
- 2.1.5.11. Енергията, разсеяна спрямо блок 4, трябва да бъде равна на 4 ± 1 kJ.
- 2.1.5.12. Енергията, разсеяна спрямо блок 2, трябва да бъде равна на 15 ± 2 kJ.
- 2.1.5.13. Общата енергия, разсеяна по време на удара, трябва да бъде равна на 45 ± 3 kJ.
- 2.1.5.14. Максималната деформация на ударното тяло от точката на първия контакт, изчислена от натрупването на показанията на акселерометрите съгласно параграф 6.6.3 от настоящото приложение, трябва да бъде равна на 330 ± 20 mm.
- 2.1.5.15. Крайната остатъчна статична деформация на ударното тяло, измерена след динамичното изпитване при ниво В (фигура 2), трябва да бъде равна на 310 ± 20 mm.
- 2.2. Челни плочи
- 2.2.1. Геометрични характеристики
- 2.2.1.1. Челните плочи са с ширина $1\,500 \pm 1$ mm и височина 250 ± 1 mm. Дебелината им е $0,5 \pm 0,06$ mm.
- 2.2.1.2. След монтирането габаритните размери на ударното тяло (определени на фигура 2) трябва да бъдат: $1\,500 \pm 2,5$ mm ширина и $500 \pm 2,5$ mm височина.
- 2.2.1.3. Горният ръб на долната челна плоча и долният ръб на горната челна плоча трябва да бъдат подравнени в рамките на отклонение от 4 mm.
- 2.2.2. Характеристики на материала
- 2.2.2.1. Челните плочи се изработват от алуминий от сериите AlMg₂ до AlMg₃ с удължение ≥ 12 % и максимална якост на опън (UTS) ≥ 175 N/mm².
- 2.3. Задна плоча
- 2.3.1. Геометрични характеристики
- 2.3.1.1. Геометричните характеристики са съгласно фигури 5 и 6.
- 2.3.2. Характеристики на материала
- 2.3.2.1. Задната плоча се състои от алуминиев лист с дебелина 3 mm. Задната плоча трябва да бъде изработена от алуминий от сериите AlMg₂ до AlMg₃ с твърдост между 50 и 65 по Бринел. Върху плочата трябва да бъдат перфорирани отвори за вентилация: разположението, диаметърът и стъпката са показани на фигури 5 и 7.
- 2.4. Разположение на шестостенните блокове
- 2.4.1. Шестостенните блокове трябва да бъдат центрирани върху перфорираната зона на задната плоча (фигура 5).
- 2.5. Свързване
- 2.5.1. За челната и задната плоча директно върху повърхността на челната плоча се полага равномерно свързващо вещество при максимално относително количество $0,5$ kg/m², като се получава максимална дебелина на покритието от 0,5 mm. Използваното навсякъде свързващо вещество трябва да бъде състоящ се от две части полиуретан (като смола Ciba Geigy XB5090/1 с втвърдител XB5304) или негов еквивалент.

⁽¹⁾ Посочените количества енергия са количествата изразходвана от системата енергия, когато смачкването на ударното тяло е най-голямо.

- 2.5.2. По отношение на задната плоча минималната свързваща сила трябва да бъде 0,6 МПа, (87 psi), изпитана съгласно параграф 2.5.3.
- 2.5.3. Изпитвания на свързващата сила:
- 2.5.3.1. Използва се изпитване на хоризонтален опън, за да се измери силата на свързващите вещества съгласно ASTM C297-61.
- 2.5.3.2. Частта, която се изпитва, трябва да бъде с размери 100 mm × 100 mm и 15 mm дълбочина, свързана към образец от материала, използван за задната плоча, с вентилационни отвори. Използваният шестстен трябва да бъде представителен образец за използваните в ударното тяло, т.е. да бъде ецван до същата степен като шестстена, разположен близо до задната плоча на преградата, но без предварително смачкване.
- 2.6. Проследяемост
- 2.6.1. Ударните тела носят последователни серийни номера, шамповани, ецвани или трайно нанесени по друг начин, които показват партидата на отделните блокове и датата на производство.
- 2.7. Прикрепване на ударното тяло
- 2.7.1. Прикрепването към количката трябва да съответства на показаното на фигура 8. Използват се болтове М8, като нищо не трябва да бъде с по-големи размери от преградата пред колелата на количката. Между фланеца на долната задна плоча и предната част на количката трябва да се използват подходящи разделители, за да се избегне изкривяването на задната плоча при затягане на крепежните болтове.
3. ВЕНТИЛАЦИОННА СИСТЕМА
- 3.1. Разделителната повърхност между количката и вентилационната система трябва да бъде масивна, корави и равна. Вентилационното устройство представлява част от количката, а не от ударното тяло, доставено от производителя. Геометричните характеристики на вентилационното устройство трябва да съответстват на фигура 9.
- 3.2. Процедура за монтиране на вентилационното устройство.
- 3.2.1. Вентилационното устройство се монтира върху челната плоча на подвижното тяло;
- 3.2.2. Уверете се, че в нито една точка между вентилационното устройство и челната повърхност на количката не може да влезе калибратор с дебелина 0,5 mm. При наличие на хлябини по-големи от 0,5 mm вентилационната рамка се поставя повторно или се регулира, за да приляга без наличие на хлябини, по-големи от 0,5 mm.
- 3.2.3. Вентилационното устройство се демонтира от челната повърхност на количката;
- 3.2.4. Към челната повърхност на количката се прикрепя пласт корк с дебелина 1,0 mm;
- 3.2.5. Вентилационното устройство се монтира повторно към челната повърхност на количката и се притяга, за да се избегне получаването на въздушни възглавници.
4. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- Процедурите за гарантиране съответствието на производството трябва да отговарят на разпоредбите на допълнение 2 към Спогодбата (Е/ЕСЕ/324-Е/ЕСЕ/TRANS/505/Rev.2), като се съблюдават следните изисквания:
- 4.1. Производителят носи отговорност за гарантиране съответствието на производството и за тази цел е длъжен по-специално да:
- 4.1.1. осигури съществуването на ефективни процедури, така че качеството на продуктите да може да бъде проверявано;
- 4.1.2. разполага с достъп до изпитвателното оборудване, необходимо за проверка на съответствието на всеки един продукт;
- 4.1.3. гарантира, че резултатите от изпитванията се записват и документацията се съхранява в продължение на 10 години след провеждане на изпитванията;

- 4.1.4. покаже, че изпитваните образци са надеждна мярка за качествата на цялата партида (примери за методи на вземане на образци при партидно производство са дадени по-долу);
- 4.1.5. анализира резултатите от изпитванията, за да удостовери и да осигури стабилност на характеристиките на партидата, като отчете променливите при промишленото производство като температура, качество на суровината, време на потапяне в химически разтвори, химически концентрации, време при неутрализация и др., и контрол върху обработвания материал, за да се отстранят всякакви остатъци от процеса на обработката;
- 4.1.6. осигури процедура, при която всяко установяване на несъответствие при набор образци или изпитвани мостри води до по-нататъшно вземане на образци и извършване на изпитвания. Трябва да се предприемат всички необходими стъпки за възстановяване на съответствието на съответното производство.
- 4.2. Производителят трябва да е сертифициран най-малко на нивото на стандарта ISO 9002.
- 4.3. Минимални условия за контрол на производството: титулярят на споразумението трябва да обезпечи осъществяването на контрол за съответствие, като следва методите, описани по-долу.
- 4.4. Примери за вземане на образци по партида
- 4.4.1. Ако няколко екземпляра от един тип блок се изработват от един първоначален алуминиев блок от шестостенни клетки и се обработват в една баня (успоредно производство), един от тях може да бъде взет за образец, при положение, че се полагат грижи обработката на всички блокове да бъде еднаква. Ако тези условия не са изпълнени, може да се наложи избирането на повече от един образец.
- 4.4.2. Ако ограничен брой блокове от един и същ вид (например от три до двадесет) се обработват в една и съща баня (сериенно производство), тогава първият и последният от обработените блокове на една партида, всички от които са изработени от един и същ първоначален алуминиев блок, се вземат като представителни образци. Ако първият образец отговаря на изискванията, но последният не отговаря, може да се наложи вземането на допълнителни образци от по-ранен етап на производството, докато не се намери образец, който отговаря на изискванията. За одобрени се считат само блоковете между взетите образци.
- 4.4.3. След като се натрупа опит с контрола за стабилност на производството, може да се окаже възможно съчетаването на двата подхода за вземане на образци, така че повече от една групи успоредно производство да могат да бъдат приети като една партида, при положение че образци от първата и от последната производствени групи показват съответствие.
5. СТАТИЧНИ ИЗПИТВАНИЯ
- 5.1. Изпитват се един или повече образци (съгласно партидния метод), взети от всяка партида обработен шестостенен материал, като се прилага следната процедура:
- 5.2. За статични изпитвания алуминиевият клетъчен материал трябва да бъде с размери, които отговарят на размерите на обичаен блок за ударното тяло, т. е. 250 mm × 500 mm × 440 mm за горния ред и 250 mm × 500 mm × 500 mm за долния ред.
- 5.3. Образците трябва да бъдат притиснати между две успоредни притискащи плочи, които са поне с 20 mm по-големи от напречното сечение на блока.
- 5.4. Скоростта на свиване трябва да бъде 100 mm на минута, с допустимо отклонение от 5 %.
- 5.5. Набирането на данни за статично свиване трябва да се извършва при минимум 5 Hz.
- 5.6. Статичното изпитване продължава, докато свиването на блока достигне поне 300 mm за блокове от 4 до 6 и 350 mm за блокове от 1 до 3.

6. ДИНАМИЧНО ИЗПИТВАНЕ

На всеки 100 произведени челни части на прегради производителят прави едно динамично изпитване срещу динамометрична стена, подпряна с неподвижна твърда преграда, в съответствие с описания по-долу метод.

6.1. Съоръжение

6.1.1. Изпитвателен участък

6.1.1.1. Изпитвателният участък трябва да бъде достатъчно голям, за да побере пистата за привеждане в движение на подвижната деформируема преграда, твърдата преграда и техническото оборудване, необходимо за провеждане на изпитването. Последната отсечка от пистата, най-малко 5 m преди твърдата преграда, трябва да бъде хоризонтална, равна и гладка.

6.1.2. Неподвижно закрепена твърда преграда и динамометрична стена

6.1.2.1. Твърдата стена се състои от блок стоманобетон с ширина не по-малко от 3 m и височина най-малко 1,5 m. Дебелината на твърдата стена трябва да е такава, че теглото ѝ да бъде най-малко 70 тона.

6.1.2.2. Челната повърхност трябва да бъде вертикална, разположена перпендикулярно на оста на пистата за ускоряване и оборудвана с шест динамометрични датчика, всеки от които е в състояние да измерва общата сила на съответния блок от ударното тяло на подвижната деформируема преграда в момента на удара. Центровете на зоните на ударните плочи на динамометричните датчици трябва да бъдат подравнени с тези на шестте зони на удар на челната повърхност на подвижната деформируема преграда. Техните външни ръбове трябва да отстоят от съседните зони на 20 mm, така че в рамките на допустимите отклонения при центровката на ударната зона на подвижната деформируема преграда, ударните зони да не влизат в контакт със съседните зони на ударната плоча. Монтирането на датчика и повърхностите на плочата трябва да отговаря на изискванията, изложени в приложението към ISO 6487:1987.

6.1.2.3. Към всеки динамометричен датчик се добавя защитен капак, изработен от шперплат (дебелина: 12 ± 1 mm) така, че да не влошава подаваните от преобразувателите сигнали.

6.1.2.4. Твърдата стена трябва или да бъде закрепена в земята или поставена на земята, ако е необходимо, осигурена с допълнителни укрепващи устройства, които ограничават нейното огъване. Може да се използва твърда стена (към която се прикрепват динамометричните датчици), която има различни характеристики, но дава резултати, които са поне в същата степен меродавни.

6.2. Задвижване на подвижната деформируема преграда

В момента на удара подвижната деформируема преграда не трябва повече да е подложена на действието на допълнителни задвижващи или насочващи устройства. Тя трябва да достигне препятствието по траектория на движение, която е перпендикулярна на челната повърхност на динамометричната стена. Ударът трябва да попадне в предвидения център на удара с отклонение не по-голямо от 10 mm.

6.3. Контролно-измервателни уреди

6.3.1. Скорост

Скоростта на удара трябва да бъде $35 \pm 0,5$ km/h, като уредът, използван за измерване скоростта на удара, трябва да работи с грешка до 0,1 %.

6.3.2. Натоварване

Контролно-измервателните уреди трябва да отговарят на спецификациите, установени в ISO 6487:1987

CFC за всички блокове: 60 Hz

CAC за блокове 1 и 3: 200 kN

CAC за блокове 4, 5 и 6: 100 kN

CAC за блок 2: 200 kN

- 6.3.3. Ускорение
- 6.3.3.1. Ускорението по дължина се измерва в три отделни точки на количката, една в центъра и по една за всяка от страните, избрани на места, които не изложени на огъване.
- 6.3.3.2. Централният акселерометър трябва да бъде разположен в границите на 500 mm от центъра на тежестта на подвижната деформируема преграда и трябва да лежи във вертикалната надлъжна равнина, намираща се на ± 10 mm от центъра на тежестта на подвижната деформируема преграда.
- 6.3.3.3. Страничните акселерометри трябва да бъдат разположени на една и съща височина ± 10 mm, както и на едно и също разстояние от челната повърхност на подвижната деформируема преграда ± 20 mm.
- 6.3.3.4. Контролно-измервателната апаратура трябва да отговаря на ISO 6487:1987, със следните спецификации:
- CFC 1 000 Hz (преди интегриране)
- CAC 50 g
- 6.4. Общи спецификации на преградата
- 6.4.1. Индивидуалните характеристики на всяка преграда трябва да съответстват на параграф 1 от настоящото приложение и се регистрират.
- 6.5. Общи спецификации на ударното тяло
- 6.5.1. Пригодността на едно ударно тяло по отношение на изискванията за динамично изпитване се потвърждава, когато всеки от шестте динамометрични датчика подава сигнали, които отговарят на изискванията, посочени в настоящото приложение.
- 6.5.2. Ударните тела носят последователни серийни номера, шамповани, ецвани или трайно нанесени по друг начин, които указват партидата на отделните блокове и датата на производство.
- 6.6. Процедура за обработка на данните
- 6.6.1. Необработени данни: в момент от време $T = T_0$ всички корекции трябва да бъдат отстранени от данните. Методът, посредством който те биват отстранявани, се записва в протокола от изпитването.
- 6.6.2. Филтриране
- 6.6.2.1. Необработените данни се филтрират преди обработка/изчисление.
- 6.6.2.2. Данните от акселерометъра, които ще бъдат натрупвани, се филтрират до CFC 180, ISO 6487:1987.
- 6.6.2.3. Данните от акселерометъра за изчисляване на ударния импулс се филтрират до CFC 60, ISO 6487:1987.
- 6.6.2.4. Данните от динамометричния датчик се филтрират до CFC 60, ISO 6487:1987.
- 6.6.3. Изчисляване на челното огъване на подвижната деформируема преграда
- 6.6.3.1. Данните от всичките три отделни акселерометъра (след филтриране при CFC 180) се сумират два пъти, за да се получи огъването на деформируемия елемент на преградата.
- 6.6.3.2. Първоначалните условия за огъване са:
- 6.6.3.2.1. Скорост = скорост на удара (взема се от устройството за измерване на скоростта).
- 6.6.3.2.2. Огъване = 0.
- 6.6.3.3. Огъването от лявата страната, по средната линия и от дясната страна на подвижната деформируема преграда се нанася на диаграмата спрямо времето.

- 6.6.3.4. Максималното огъване, изчислено от всеки от трите акселерометъра, трябва да бъде в границите на 10 mm. Ако това изискване не е изпълнено, стойността, излизаща извън допустимите граници, не се взема предвид и се проверява дали разликата между огъването, изчислено от останалите два акселерометъра, е в границите на 10 mm.
- 6.6.3.5. Ако стойностите на огъване, измерени от акселерометрите от лявата страна, дясната страна и по средната линия, са в границите на 10 mm, тогава средното ускорение от трите акселерометъра се използва за изчисляване огъването на челото на преградата.
- 6.6.3.6. Ако стойността на огъване от само два акселерометъра отговаря на изискването за 10 mm, тогава ускорението от тези два акселерометъра трябва да се използва за изчисляване огъването на челото на преградата.
- 6.6.3.7. Ако стойностите на огъване, изчислени от всичките три акселерометъра (от лявата страна, от дясната страна и по средната линия) НЕ отговарят на изискването за 10 mm, тогава първоначалните данни трябва да се прегледат, за да се установят причините за подобно голямо отклонение. В този случай конкретната лаборатория за изпитвания трябва да реши кои от данните от акселерометрите следва да се използват за определяне огъването на подвижната деформируема преграда, като изпитванията за сертифициране трябва да се проведат повторно, ако някои от данните не могат да се използват. В протокола от изпитването се дава пълно обяснение на случая.
- 6.6.3.8. Средните показатели за огъването като функция на времето се комбинират с данните за силата като функция на времето от динамометричните показатели, за да се получи като краен резултат отношението сила—огъване за всеки от блоковете.
- 6.6.4. Изчисляване на енергията

Погълнатата енергия за всеки блок и за цялото чело на подвижната деформираща преграда се изчислява до точката на максимално огъване на преградата.

$$E_n = \int_{t_0}^{t_1} F_n \cdot ds_{\text{mean}}$$

където:

t_0 е моментът на първия контакт,

t_1 е моментът, в който количката преминава в покой, т. е. когато $u = 0$,

s е огъването на деформируемия елемент на подвижното тяло, изчислено съгласно предписанията на параграф 6.6.3.

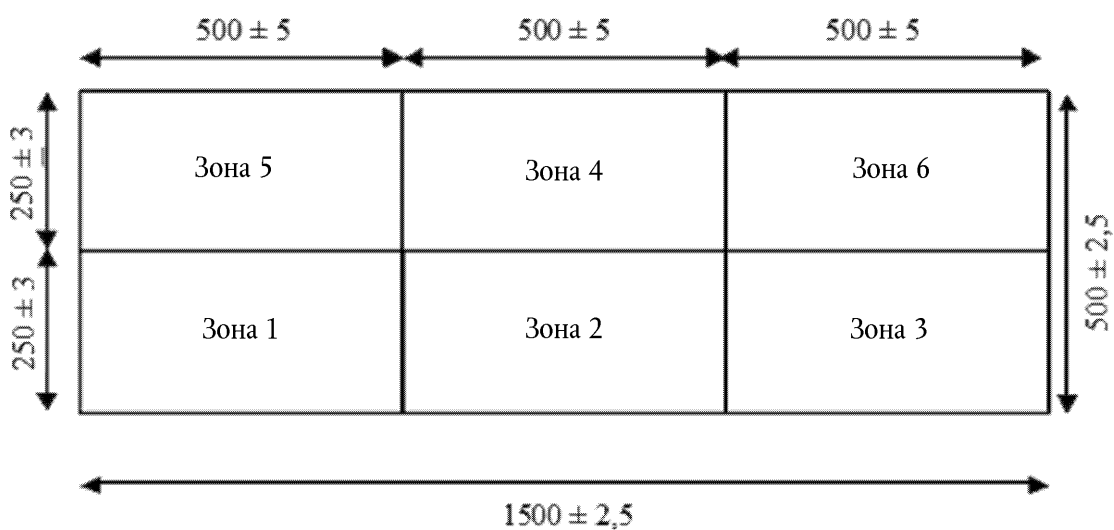
- 6.6.5. Проверка на данните за динамична сила
- 6.6.5.1. Сравнява се общият импулс на удара I , изчислен чрез интегриране на общата сила за времето на контакта с промяната на импулса на силата за този период (M^*V).
- 6.6.5.2. Сравнява се общата промяна на енергията с промяната на кинетичната енергия на подвижната деформируема преграда, дадена чрез:

$$E_k = \frac{1}{2} M V_i^2$$

където V_i е скоростта на удара, а M — цялата маса на подвижната деформируема преграда.

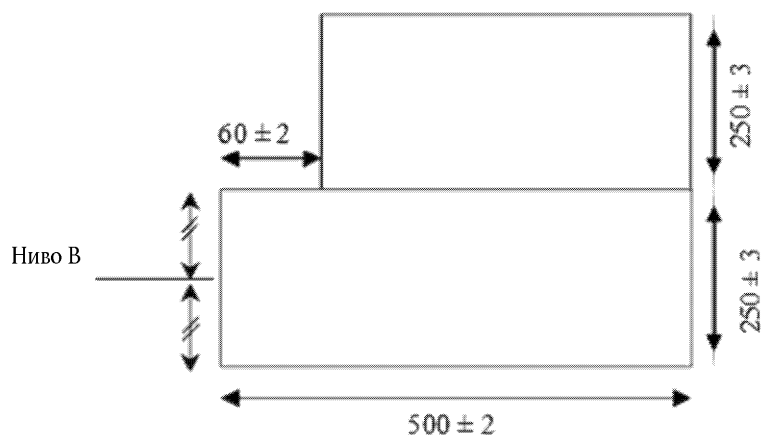
Ако промяната на импулса на силата (M^*V) не е равна на общия импулс (I) ± 5 %, или ако общото количество погълната енергия ($E E_n$) не е равно на кинетичната енергия $E_k \pm 5$ %, тогава данните от изпитването трябва да се проверят, за да се установи причината за тази грешка.

Фигура 1

Конструкция на ударното тяло ⁽¹⁾

Фигура 2

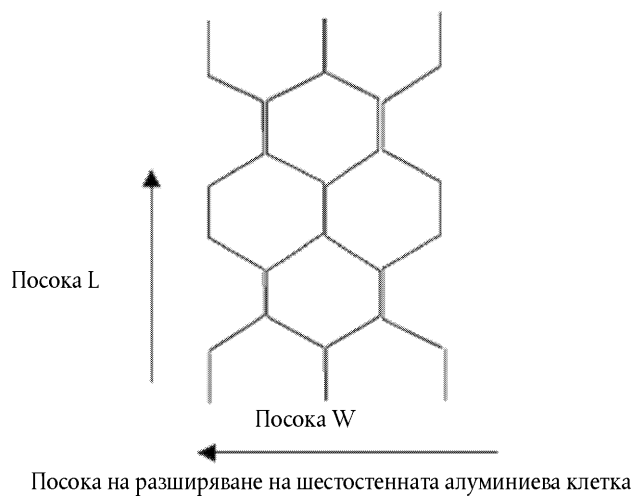
Горна част на удара

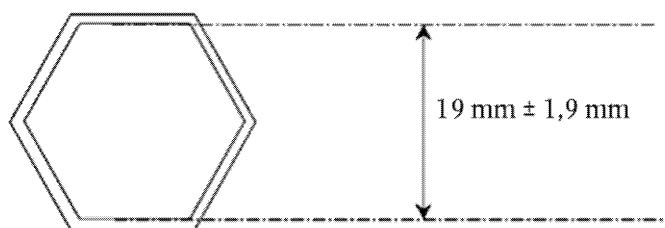
(включително челната плоча, но без задната плоча)

⁽¹⁾ Всички размери са дадени в милиметри. Предвидените допустими отклонения в размерите на блоковете дават възможност да се намалят трудностите при измерване на алуминиевите клетки. Допустимите отклонения в габаритните размери на ударното тяло са по-малки от тези при отделните блокове, тъй като шестоъгълните блокове могат да се регулират, като се припокриват, ако се наложи, за да се запазят стойности, по-близки до определените размери на челната страна.

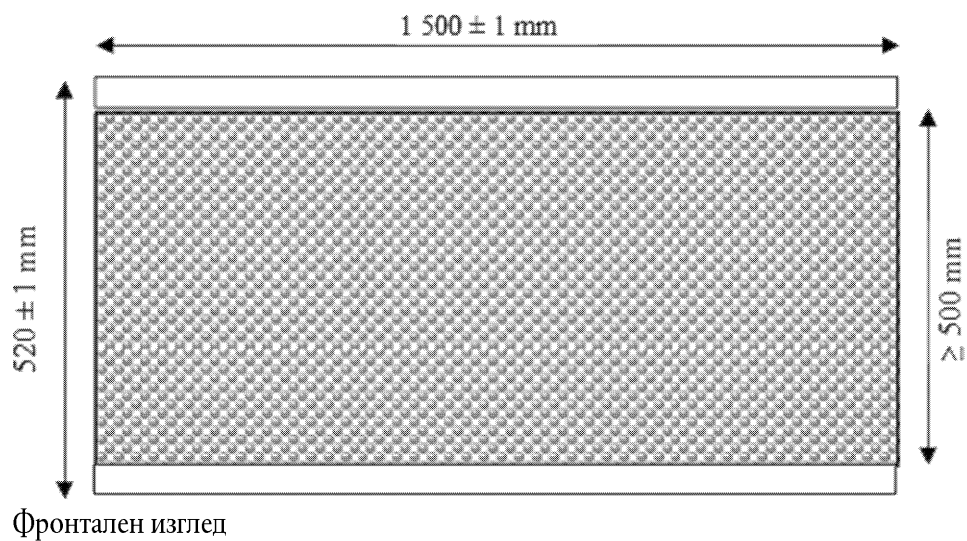
Фигура 3

Ориентация на алуминиева шестостенна клетка

Фигура 4

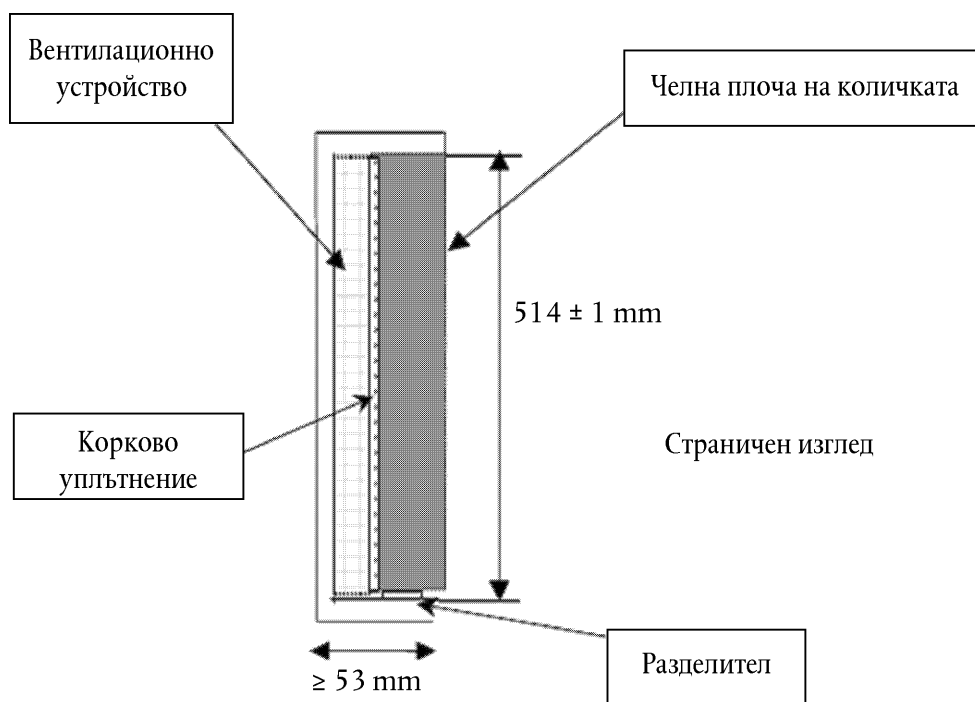
Размери на алуминиевите шестостенни клетки

Фигура 5

Конструкция на задната плоча

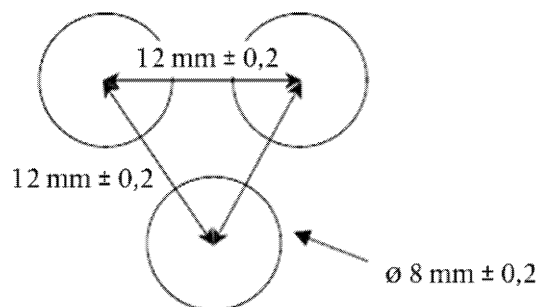
Фигура 6

Закрепване на задната плоча към вентилационното устройство и челната плоча на количката

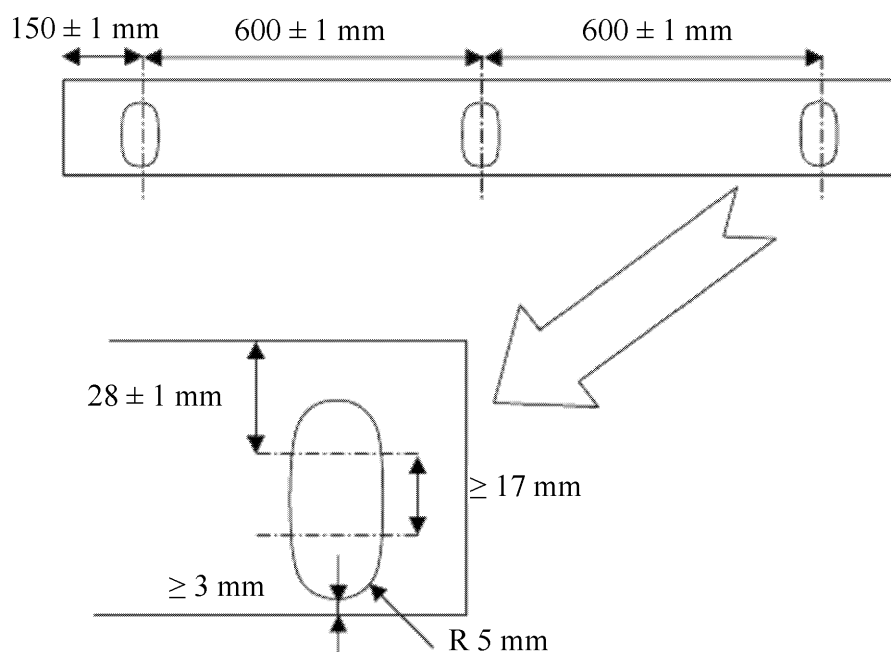

Фигура 7

Шахматна стъпка за вентилационните отвори на задната плоча

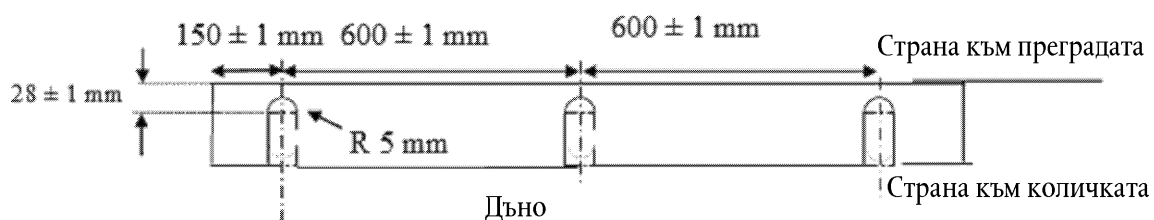

Горни и долни фланци на задната плоча

Бележка: Отворите за прикрепване при долния фланец могат да се отворят до канали, както е показано по-долу, за улесняване на прикрепването, стига да може да се постигне достатъчно захващане, за да се избегне разединяване по време на цялото изпитване на удар.

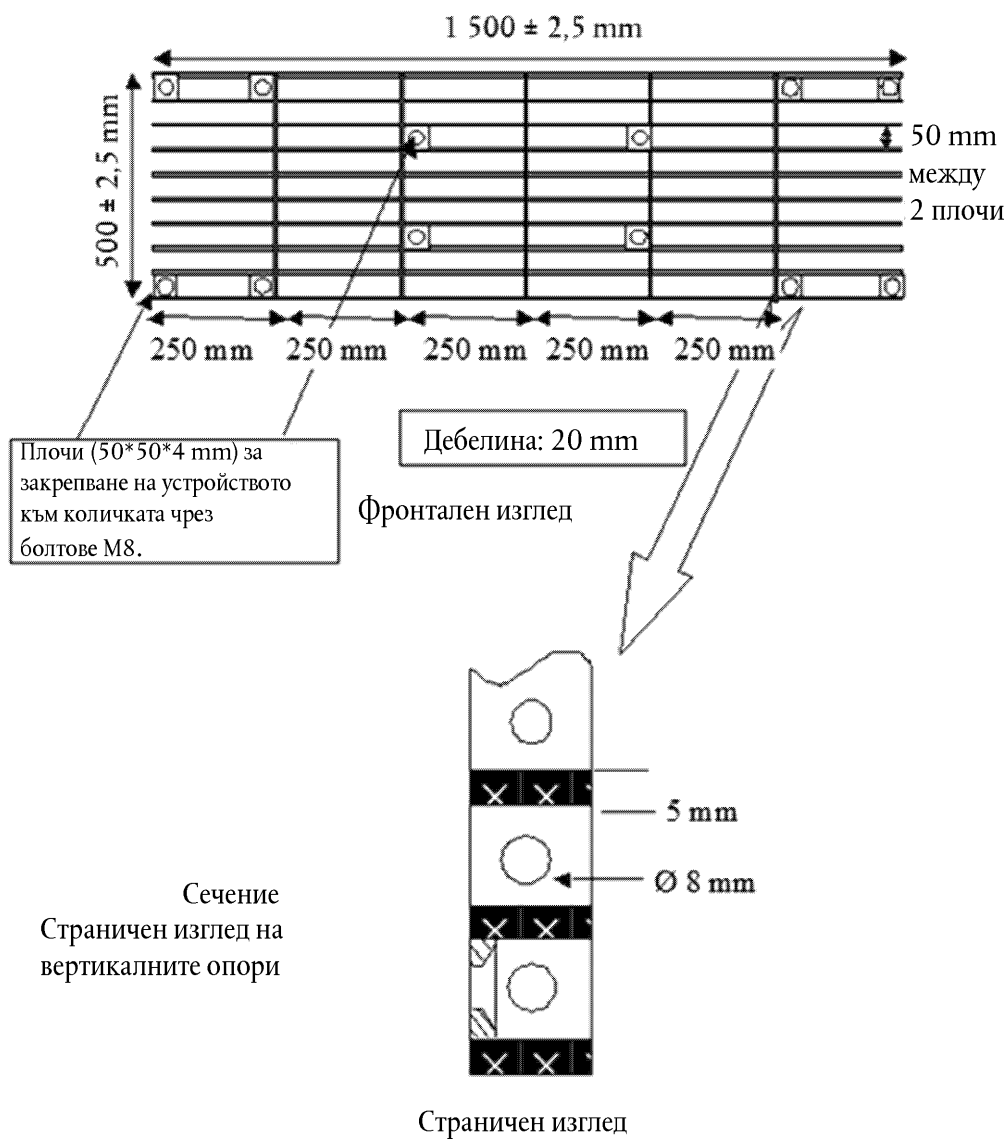
Фигура 8

Фигура 9

Вентиляционна рамка

Вентиляционното устройство представлява конструкция, изградена от плоча с дебелина 5 mm и ширина 20 m. Само вертикалните плочи са перфорирани с девет 8-милиметрови отвора, за да се осигури хоризонтална циркулация на въздуха.

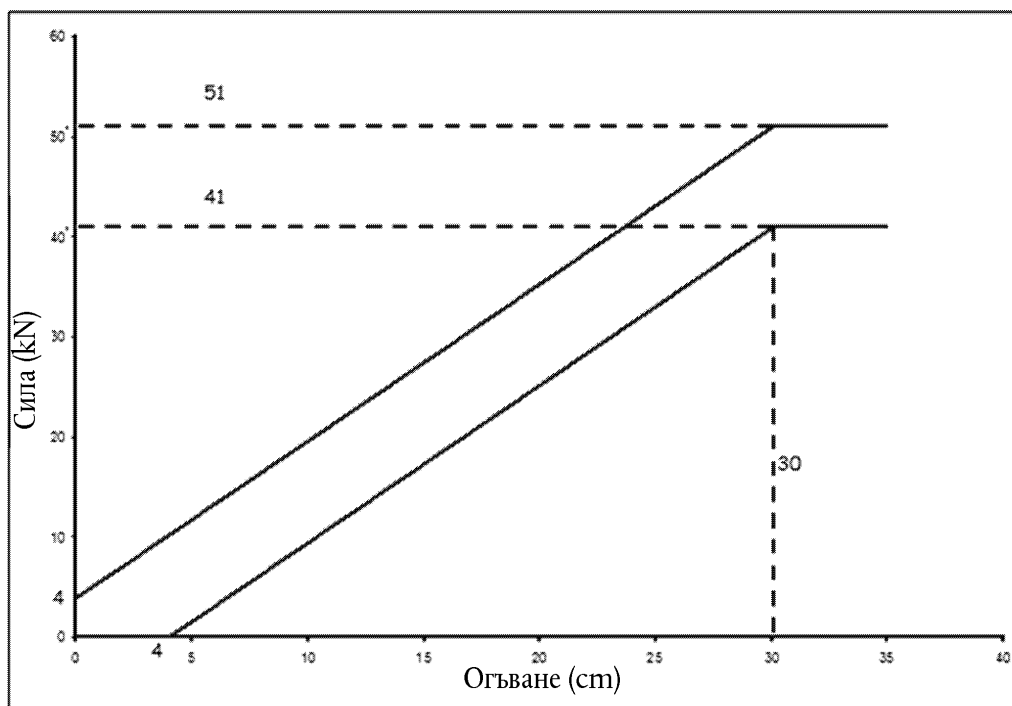

Допълнение 1

КРИВИ СИЛА—ОГЪВАНЕ ЗА СТАТИЧНИ ИЗПИТВАНИЯ

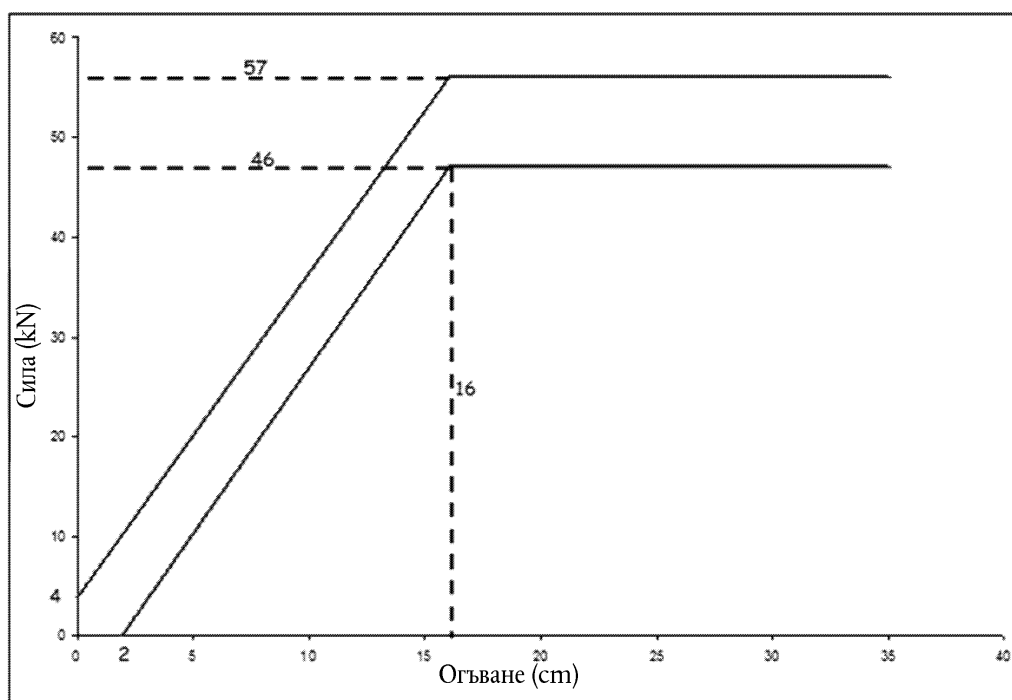
Фигура 1a

Блокове 1 и 3

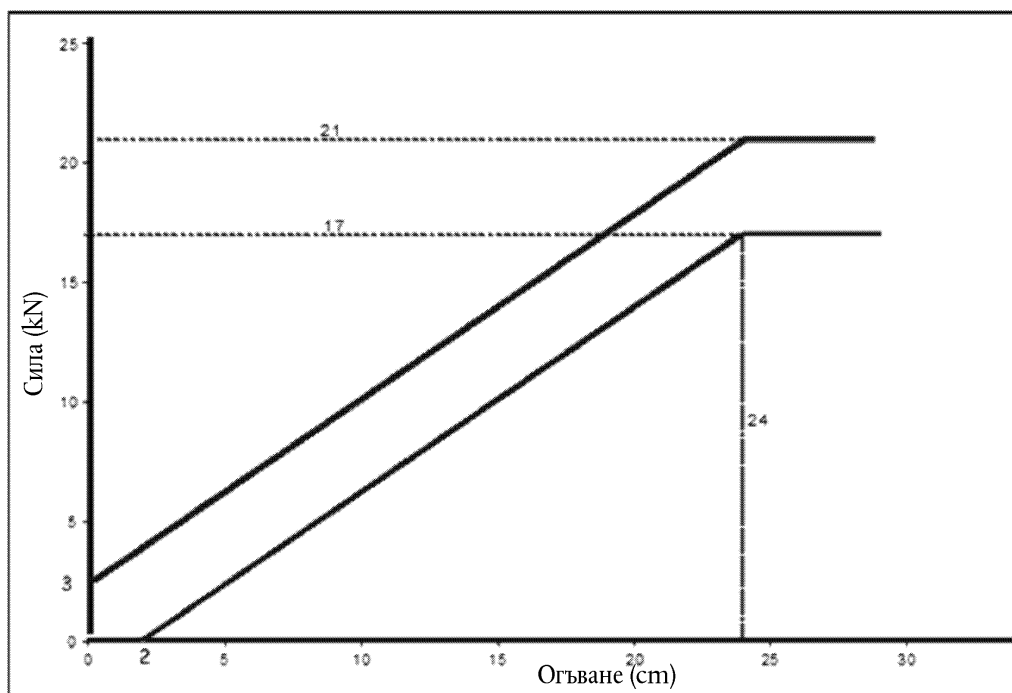
Фигура 1б

Блок 2

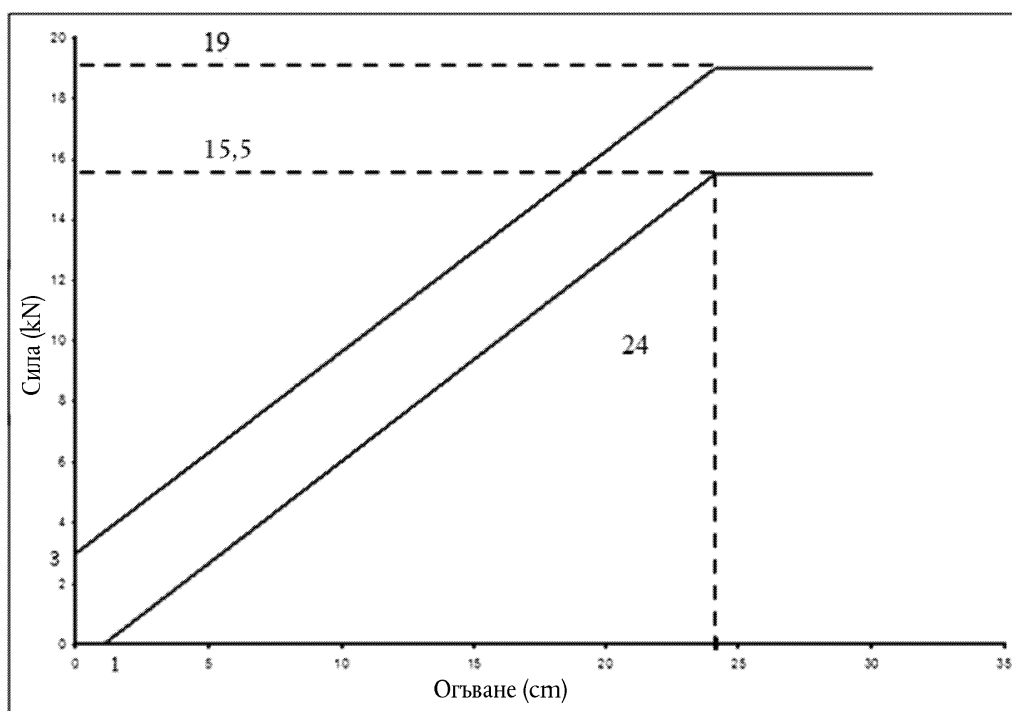
Фигура 1в

Блок 4

Фигура 1г

Блокове 5 и 6

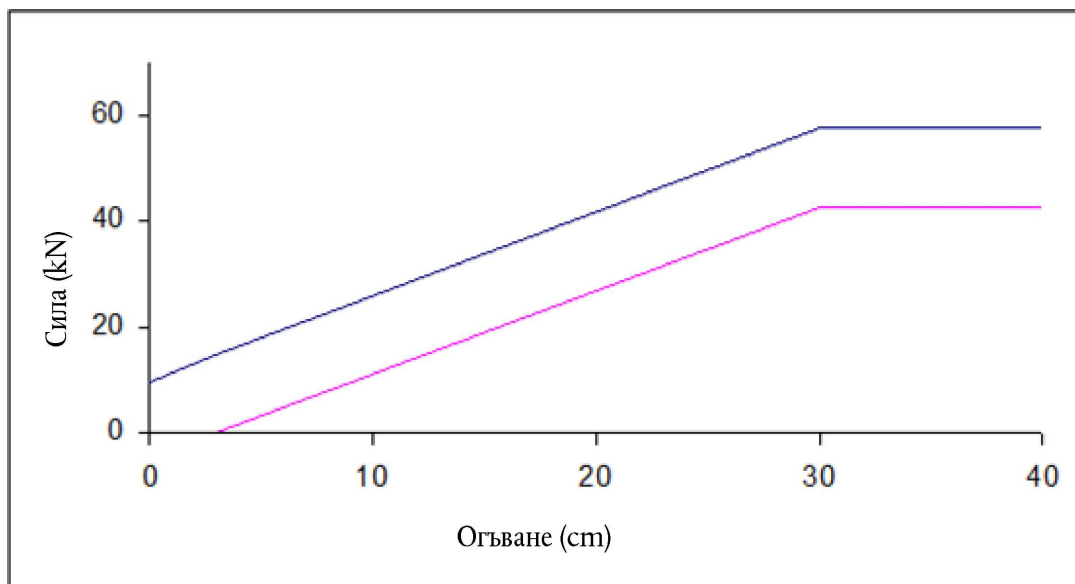

Допълнение 2

КРИВИ СИЛА—ОГЪВАНЕ ЗА ДИНАМИЧНИ ИЗПИТВАНИЯ

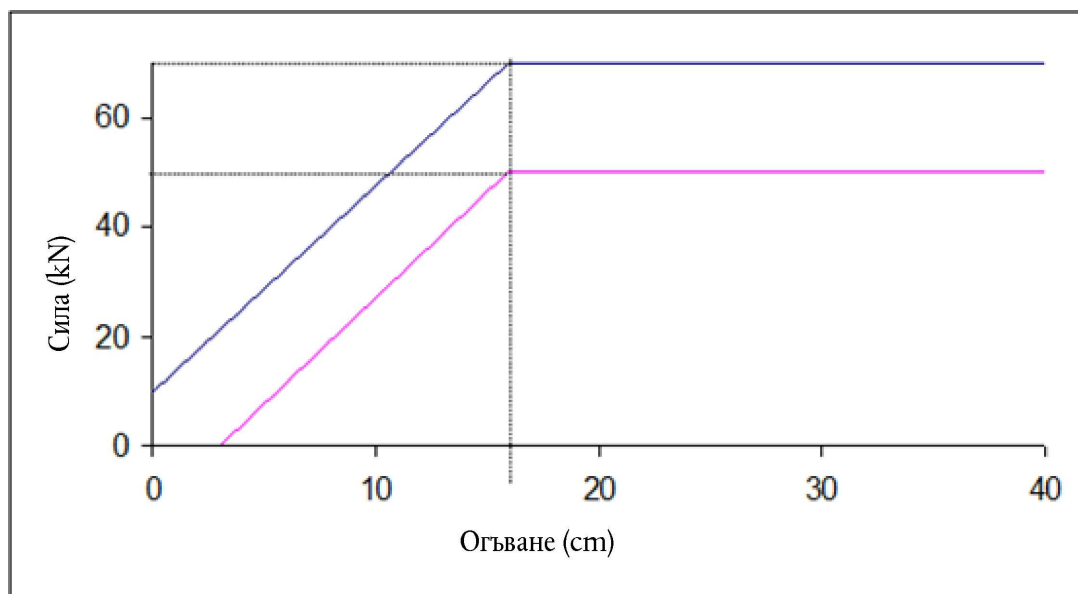
Фигура 2а

Блокове 1 и 3

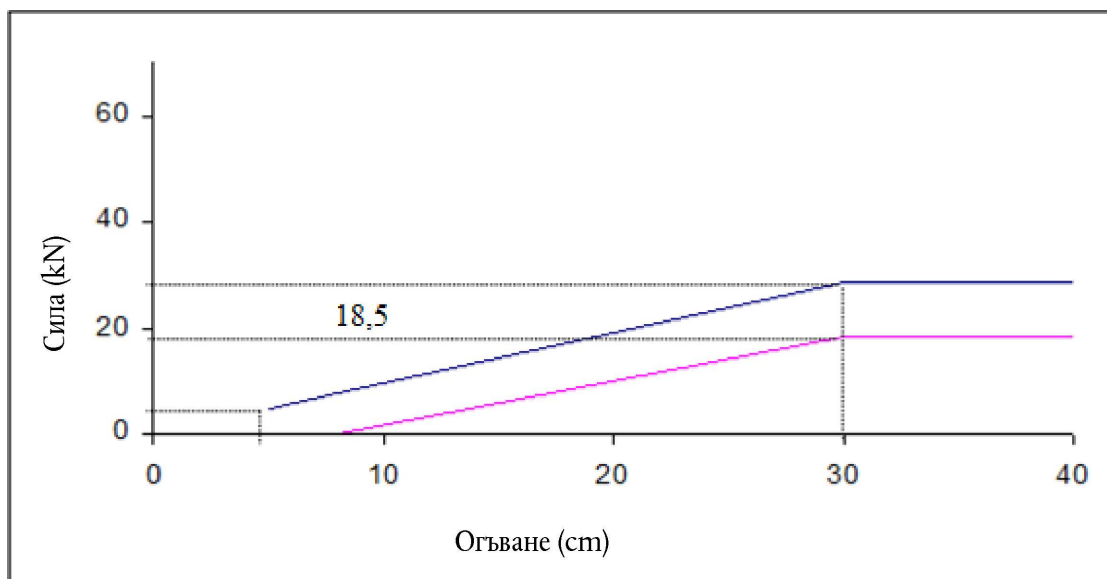
Фигура 2б

Блок 2

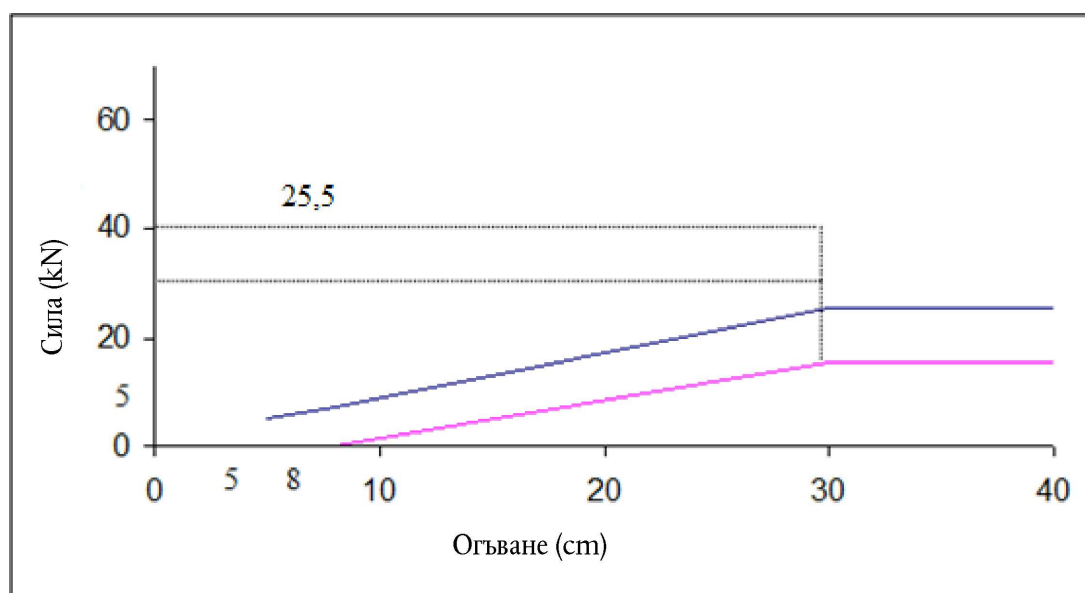
Фигура 2в

Блок 4

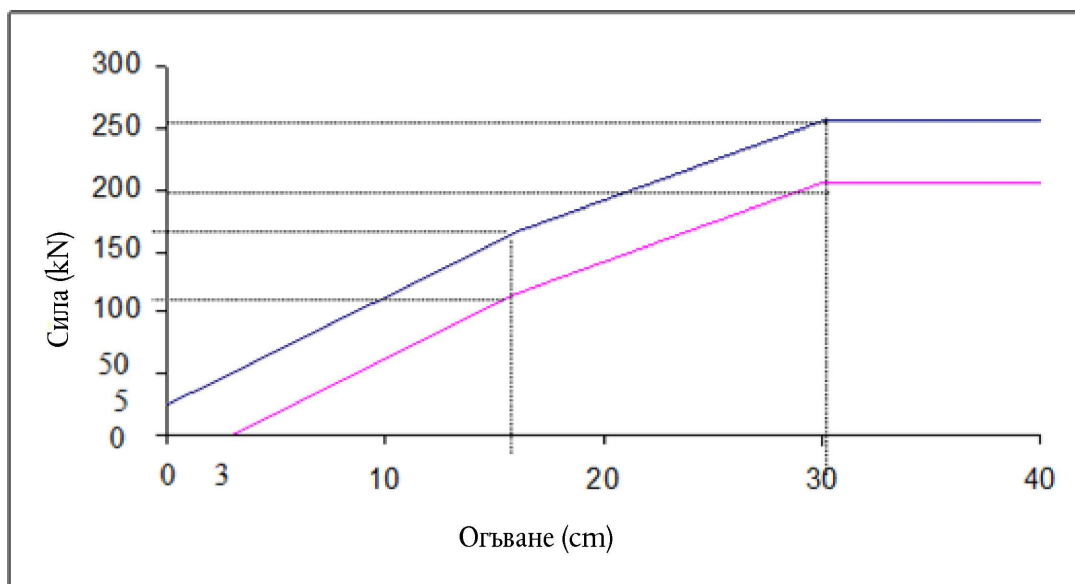
Фигура 2г

Блокове 5 и 6

Фигура 2d

Общо блокове

Допълнение 3

ПРОВЕРКА НА ПОДВИЖНАТА ДЕФОРМИРУЕМА ПРЕГРАДА

1. ОБХВАТ

Настоящото допълнение съдържа предписание за проверка на подвижната деформируема преграда. Органът по одобряване на типа отговаря за това подвижната деформируема преграда да е в съответствие със спецификациите, като за целта се използва изпитване спрямо динамометрична стена, поддържана от неподвижна твърда преграда.

2. СЪОРЪЖЕНИЕ

2.1. Изпитвателен участък

Изпитвателният участък трябва да бъде достатъчно голям, за да побере пистата за привеждане в движение на подвижната деформируема преграда, твърдата преграда и техническото оборудване, необходимо за провеждане на изпитването. Последната отсечка от пистата, най-малко 5 m преди твърдата преграда, трябва да бъде хоризонтална, равна и гладка.

2.2. Неподвижно закрепена твърда преграда и динамометрична стена

2.2.1. Твърдата преграда се състои от стоманобетонен блок с минимална ширина 3 m отпред и минимална височина 1,5 m. Дебелината на твърдата стена е такава, че теглото ѝ да бъде най-малко 70 тона. Предната страна трябва да бъде вертикална, перпендикулярна на оста на пистата за привеждане в движение и покрита с динамометрични датчици, които могат да измерят общото натоварване на всеки блок от ударното тяло на подвижната деформируема преграда в момента на удар. Центровете на зоните на ударната плоча трябва да бъдат подравнени с тези на избраната подвижна деформируема преграда. Техните ръбове трябва да отстоят на 20 mm от съседни зони. Монтирането на датчика и повърхностите на плочата трябва да отговарят на изискванията, изложени в приложението към ISO 6487:1987. В случаи, когато е добавена защита на повърхността, тя не трябва да влияе отрицателно върху реакциите на преобразувателите.

2.2.2. Преградата е закрепена към земята или поставена на земята, като при необходимост се използват допълнителни спирачни устройства, които да ограничават преместването ѝ. Може да бъде използвана твърда преграда с динамометрични датчици, която има различни характеристики, но дава резултати, които са поне в същата степен меродавни.

3. ЗАДВИЖВАНЕ НА ПОДВИЖНАТА ДЕФОРМИРУЕМА ПРЕГРАДА

В момента на удара подвижната деформируема преграда не трябва повече да е подложена на действието на допълнителни задвижващи или насочващи устройства. Тя трябва да достигне препятствието по траектория, перпендикулярна на преградата за сблъскване. Ударът трябва да попадне в предвидения център на удара с отклонение не по-голямо от 10 mm.

4. КОНТРОЛНО-ИЗМЕРВАТЕЛНИ УРЕДИ

4.1. Скорост

Скоростта на удар трябва да бъде 35 ± 2 km/h. Инструментът, използван за записване на скоростта на удар, трябва да има точност до 1 %.

4.2. Натоварване

Контролно-измервателните уреди трябва да отговарят на спецификациите, установени в ISO 6487:1987

CFC за всички блокове = 60 Hz

CAC за блокове 1 и 3 = 120 kN

CAC за блокове 4, 5 и 6 = 60 kN

CAC за блок 2 = 140 kN

4.3. Ускорение

Ускорението по надлъжната ос трябва да бъде измерено на място, което не е подложено на огъване. Контролно-измервателната апаратура трябва да отговаря на ISO 6487:1987, със следните спецификации:

CFC 1 000 Hz (преди интегриране)

CFC 60 Hz (след интегриране)

CAC 50 g

5. ОБЩИ СПЕЦИФИКАЦИИ НА ПРЕГРАДАТА

5.1. Индивидуалните характеристики на всяка преграда трябва да съответстват на параграф 1 от приложение 5 и се записват.

6. ОБЩА СПЕЦИФИКАЦИЯ НА ТИПА УДАРНО ТЯЛО

6.1. Пригодността на даден тип ударно тяло се потвърждава, когато на изхода на всеки един от шестте динамометрични датчика се записват сигнали, които отговарят на изискванията, отбелязани в параграф 2.2 от приложение 5.

6.2. Ударните тела трябва да носят последователни серийни номера, включително датата на производство.

ПРИЛОЖЕНИЕ 6

ТЕХНИЧЕСКО ОПИСАНИЕ НА МАНЕКЕНА ЗА СТРАНИЧЕН УДАР

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- 1.1. Манекенът за страничен удар, предвиден в настоящото правило, включително контролно-измервателната апаратура и калибрирането, е описан в технически чертежи и експлоатационен наръчник ⁽¹⁾.
- 1.2. Размерите и масите на манекена за страничен удар представляват тези на пълнолетно лице от мъжки пол принадлежащо към 50-ия процентил, без долната част на ръцете.
- 1.3. Манекенът за страничен удар се състои от скелет, изграден от метал и пластмаса, покрит с гума, пластмаса и порест материал, които наподобяват тъкани.

2. КОНСТРУКЦИЯ

- 2.1. Общият вид на манекена за страничен удар е даден на фигура 1, а неговата схема и съставни части са представени в таблица 1 от настоящото приложение.

2.2. Глава

- 2.2.1. Главата е показана като част № 1 на фигура 1 от настоящото приложение.

- 2.2.2. Главата се състои от алуминиев корпус, покрит с еластична винилова кожа. Вътрешността на корпуса представлява кухина, в която са поставени триосни акселерометри и баластен материал.

- 2.2.3. При връзката глава–врат е вграден заместител на динамометричен датчик. Тази част може да бъде заменяна с динамометричния датчик от горната част на врата.

2.3. Врат

- 2.3.1. Вратът е показан като част № 2 на фигура 1 от настоящото приложение.

- 2.3.2. Вратът се състои от свързващ елемент глава–врат, свързващ елемент врат–гърден кош и централна секция, която съединява тези два елемента един с друг.

- 2.3.3. Свързващият елемент глава–врат (част № 2a) и свързващият елемент врат–гърден кош (част № 2c) се състоят от по два алуминиеви диска, свързани помежду си посредством полусферичен винт и осем гумени буфера.

- 2.3.4. Цилиндричната централна секция (част № 2b) е изработена от гума. От двете страни гумената част е отлята около алуминиевия диск на свързващите елементи.

- 2.3.5. Вратът е монтиран на конзолата за врата, показана като част № 2d на фигура 1 от настоящото приложение. Тази конзола може да бъде заменена с динамометричен датчик за долната част на врата.

- 2.3.6. Ъгълът между двете страни на конзолата за врата е 25°. Тъй като раменният блок е наклонен с 5° назад, полученият ъгъл между врата и торса е 20°.

2.4. Рамо

- 2.4.1. Рамото е показано като част № 3 на фигура 1 от настоящото приложение

- 2.4.2. Рамото се състои от раменен блок, две ключици и раменна капачка от пореста материя.

⁽¹⁾ Манекенът отговаря на спецификацията на манекен от тип ES-2. Номерът на таблицата за съдържанието на техническите чертежи е: № E-AA-DRAWING-LIST-7-25-032 от 25 юли 2003 г. Пълният комплект технически чертежи на ES-2 и експлоатационният наръчник на ES-2 са депозиран в Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН), Palais des Nations, Женева, Швейцария и се предоставят за справка от Секретариата при поискване.

- 2.4.3. Раменният блок (част № 3a) се състои от алуминиев разделителен блок, алуминиева пластина в горната част и алуминиева плоча в долната част на разделителния блок. Двете пластини са покрити с покритие от политетрафлуоретилен (PTFE).
- 2.4.4. Ключиците (част № 3b), направени от излята полиуретанова (PU) смола, са проектирани така, че да се издигат над разделителния блок. Ключиците се задържат назад в неутрално положение от две еластични въжета (част № 3c), които са стегнати със скоби към задната част на кутията на рамото. Външният ръб на двете ключици образува конструкция, позволяваща обичайните положения на ръцете.
- 2.4.5. Раменната капачка (част № 3d) е изработена от полиуретанова пореста материя с ниска плътност и е прикрепена към блока на рамото.
- 2.5. Гръден кош
- 2.5.1. Гръдният кош е показан като част № 4 на фигура 1 от настоящото приложение.
- 2.5.2. Гръдният кош се състои от твърда кутия, представляваща гръден кош и гръбначен стълб, и три еднакви ребрени модула.
- 2.5.3. Кутията за гръден кош и гръбначен стълб (част № 4a) е изработена от стомана. Върху задната повърхност са монтирани стоманен разделител и извита, изработена от полиуретанова (PU) смола задна плоча (част № 4b).
- 2.5.4. Горната повърхност на кутията за гръден кош и гръбначен стълб е наклонена с 5° назад.
- 2.5.5. На долната страна на кутията за гръден кош и гръбначен стълб е монтиран динамометричен датчик T12 или заместващ го елемент (част № 4j).
- 2.5.6. Ребреният модул (част № 4c) се състои от стоманено ребро, покрито с порест полиуретан (PU), с отворени клетки, имитиращ меки тъкани (част № 4d), линейна направляваща система (част № 4e), която свързва реброто и кутията гръден кош—гръбнак, хидравличен амортизатор (част № 4f) и корава амортизаторна пружина (част № 4g).
- 2.5.7. Линейната направляваща система (част № 4e) позволява чувствителната страна на ребрената дъга (част № 4d) да се огъва спрямо кутията гръден кош—гръбнак (част № 4a) и спрямо нечувствителната страна. Направляващата система е оборудвана с линейни иглени лагери.
- 2.5.8. В устройството на направляващата система е разположен пружинен буфер за регулиране (част № 4h).
- 2.5.9. Преобразувател на изместване на реброто (част № 4i) може да бъде монтиран върху част от направляващата система (част № 4e), монтирана върху кутията за гръбнака и да се свърже с външния край на направляващата система при чувствителната страна на реброто.
- 2.6. Ръце
- 2.6.1. Ръцете са показани като част № 5 на фигура 1 от настоящото приложение.
- 2.6.2. Ръцете имат пластмасов скелет, покрит с полиуретан (PU), имитиращ меките тъкани, и кожа от поливинилхлорид (PVC). Материалът, имитиращ меки тъкани, се състои от полиуретан с висока плътност (PU), който оформя горната част, и от полиуретанова пореста материя (PU) за долната част.
- 2.6.3. Раменната става дава възможност ръката да заема отделни позиции при 0°, 40° и 90° спрямо оста на торса.
- 2.6.4. Раменната става позволява единствено въртливо движение сгъване/разгъване.
- 2.7. Поясна част на гръбнака
- 2.7.1. Поясната част на гръбнака е показана като част № 6 на фигура 1 от настоящото приложение.
- 2.7.2. Поясната част на гръбнака се състои от твърд гумен цилиндър с две стоманени разделителни пластини от двете страни и стоманен кабел, който минава през цилиндъра.

2.8. Коремна област

2.8.1. Коремната област е показана като част № 7 на фигура 1 от настоящото приложение.

2.8.2. Коремната област се състои от корава централна част и поресто покритие.

2.8.3. Централната част на коремната област представлява метална отливка (част № 7a). Върху отливката е монтирана покриваща пластина.

2.8.4. Покритието (част № 7b) е изработено от полиуретанова (PU) пореста материя. Извита гумена плоча, напълнена с оловни сачми, е неразделно закрепена в порестата материя от двете страни.

2.8.5. Между порестото покритие и твърдата отливка от всяка от страните на коремната област могат да се монтират три преобразувателя за измерване на силата (част № 7c) или три заместващи ги елемента без измервателни устройства.

2.9. Таз

2.9.1. Тазът е показан като част № 8 на фигура 1 от настоящото приложение.

2.9.2. Тазът се състои от кръстна кост, две хълбочни кости, две тазобедрени стави и поресто покритие, което имитира меки тъкани.

2.9.3. Кръстната кост (част № 8a) се състои от масивен метален блок и метална плоча, монтирана върху него. В задната част на блока е оформена кухина, за да се улесни поставянето на контролно-измервателна апаратура.

2.9.4. Хълбочните кости (част № 8b) са изработени от полиуретанова (PU) смола.

2.9.5. Тазобедрените стави (част № 8c) са изработени от стоманени части. Те се състоят от горен блок на бедрената кост и сферична става, свързана към ос, която преминава през точката „Н“ на манекена.

2.9.6. Системата, имитираща меки тъкани (част № 8d) е изработена от кожа от поливинилхлорид (PVC), напълнена с полиуретанова (PU) пореста материя. На мястото, където е разположена точката „Н“, кожата е заменена от блок от отворени клетки от полиуретанова (PU) пореста материя (част № 8e), поддържан от стоманена пластина, фиксирана към хълбочната кост с поддържаща ос, която минава през сферичната става.

2.9.7. Хълбочните кости са свързани към кръстната кост от задната страна и една с друга при тазовото дъно посредством преобразувателя за измерване на сила (част № 8f) или посредством заместващ го елемент.

2.10. Крака

2.11. Краката са показани като част № 9 на фигура 1 от настоящото приложение.

2.11.1. Краката се състоят от метален скелет, покрит с полиуретанова (PU) пореста материя, имитираща меки тъкани, с кожа от поливинилхлорид (PVC).

2.11.2. Отливка от полиуретан (PU) с висока плътност, покрита с кожа от поливинилхлорид (PVC), имитира меките тъкани на горната част на бедрата.

2.11.3. Ставите при коляното и глезена позволяват само въртене при сгъване/разгъване.

2.12. Облекло

2.12.1. Облеклото не е показано на фигура 1 от настоящото приложение.

2.12.2. Облеклото е изработено от гума и покрива раменете, гръдния кош, горната част на ръцете, коремната област и поясна част на гръбнака и горната част на таза.

Фигура 1

Конструкция на манекен за страничен удар

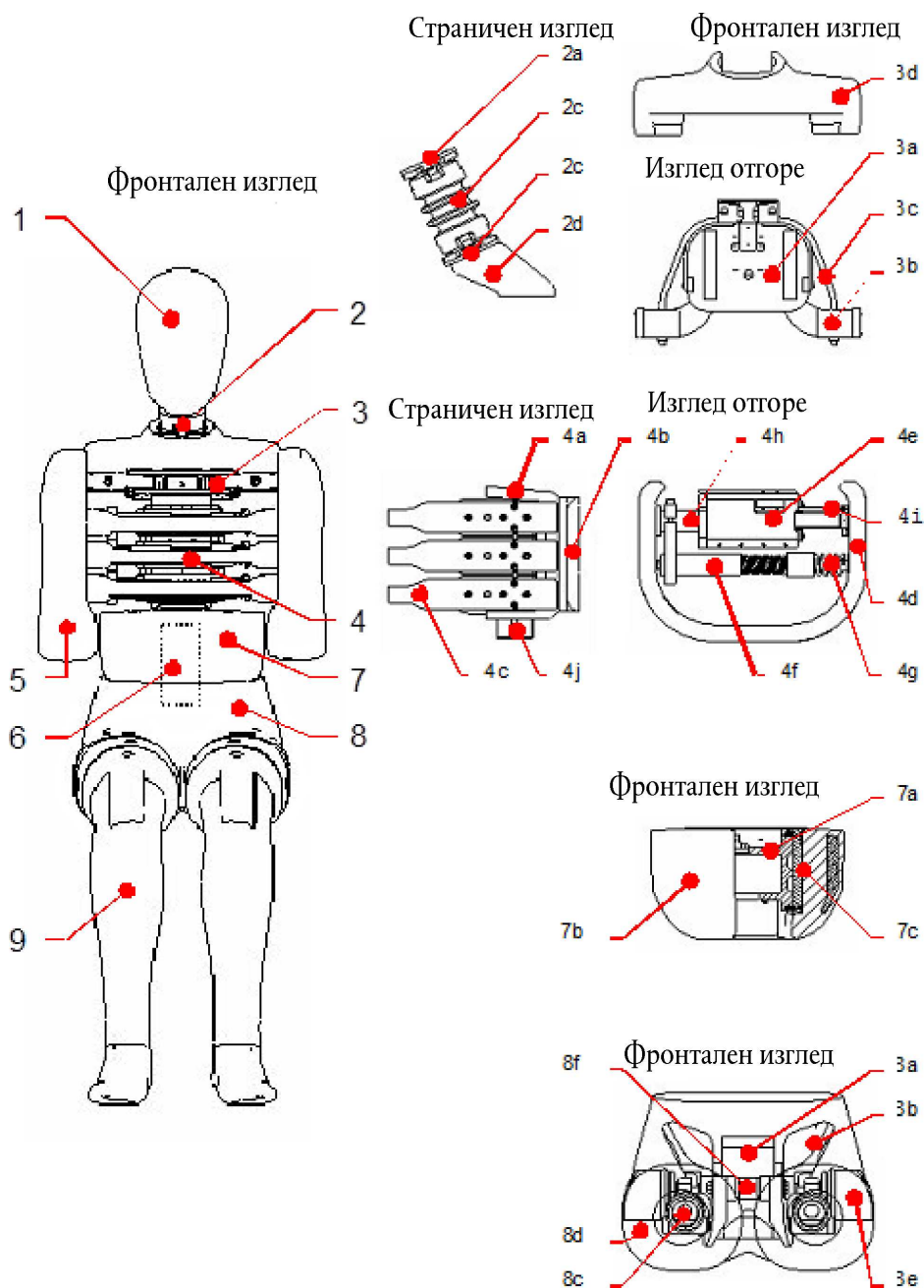

Таблица 1

Компоненти на манекена за страничен удар (вж. фигура 1)

Част	№	Описание	Брой	
1		Глава	1	
2		Врат	1	
	2a	Свързващ елемент глава-врат		1

Част	№	Описание	Брой	
	2b	Централна секция		1
	2c	Свързващ елемент врат-гърден кош		1
	2d	Конзола за врата		1
3		Рамо	1	
	3a	Раменен блок		1
	3b	Ключици		2
	3c	Еластично въже		2
	3d	Раменна капачка		1
4		Гърден кош	1	
	4a	Кутия за гърден кош и гръбначен стълб		1
	4b	Задна плоча (извита)		1
	4c	Ребрен модул		3
	4d	Ребрена дъга, покрита с меки тъкани		3
	4e	Бутално-цилиндрово устройство		3
	4f	Амортисьор		3
	4g	Нееластичен пружинен амортисьор		3
	4h	Регулиращ пружинен буфер		3
	4i	Преобразувател за изместване		3
	4j	Динамометричен датчик T12 или негов заместващ елемент		1
5		Ръка	2	
6		Поясна част на гръбнака	1	
7		Коремна област	1	
	7a	Централна отливка		1
	7b	Покритие за меки тъкани		1
	7c	Преобразувател за измерване на сила		3
8		Таз	1	
	8a	Кръстна кост		1
	8b	Хълбочни кости		2
	8c	Бедрена става		2

Част	№	Описание	Брой	
	8d	Покритие за меки тъкани		1
	8e	Поресто покритие при точка „Н“		2
	8f	Преобразувател за измерване на сила или заместващ елемент		1
9		Крак	2	
10		Облекло	1	

3. МОНТИРАНЕ НА МАНЕКЕНА

3.1. Глава–врат

3.1.1. Изискваният момент за затягане на полусферичните винтове за устройството на врата е 10 Nm.

3.1.2. Устройството на динамометричния датчик за глава–горна част на врата се монтира към свързващата пластина глава–врат посредством четири винта.

3.1.3. Свързващата пластина врат–гърден кош се монтира на конзолата на врата посредством четири винта.

3.2. Врат–рамо–гърден кош

3.2.1. Конзолата на врата се монтира на блока на рамото посредством четири винта.

3.2.2. Раменният блок се монтира на горната повърхност на кутията за гърден кош–гърбнак посредством три винта.

3.3. Рамо–ръка

3.3.1. Ръцете се монтират към раменните ключици посредством винт и осов лагер. Винтът трябва да се затегне до достигането на сила на задържане от 1–2 g на ръката върху нейната ос.

3.4. Гърден кош–поясна част на гръбнака–коремна област

3.4.1. Посоката на монтиране на ребрените модули в гърдния кош трябва да се нагоди според страната, от която ще бъде нанесен ударът.

3.4.2. Адаптер за поязната част на гръбнака се монтира към динамометричния датчик T12 или към заместващия го елемент в долната част на кутията гърден кош–гърбнак посредством два винта.

3.4.3. Адаптерът за поязната част на гръбнака се монтира към горната страна на поязната част на гръбнака посредством четири винта.

3.4.4. Монтажният фланец на централната отливка на коремната област се притяга между адаптера за поязната част на гръбнака и горната пластина на поязната част на гръбнака.

3.4.5. Разположението на преобразувателите за сила в коремната област трябва да се нагоди според страната, предвидена да поеме удара.

3.5. Поясна част на гръбнака–таз–крака

3.5.1. Поязната част на гръбнака се монтира върху покриващата пластина на кръстната кост посредством три винта. В случай на използване на динамометричния датчик за долната част на поязната част на гръбнака се използват четири винта.

- 3.5.2. Пластината на долния край на поясната част на гръбнака се монтира към блока на таза за кръстната кост посредством три винта.
- 3.5.3. Краката се монтират към конзолата за горната част на бедрената кост на устройството за тазобедрена става посредством винт.
- 3.5.4. Връзките за коляно и глезен на краката могат да бъдат регулирани, така че да се постигне сила на задържане от 1–2 g.
4. ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ
- 4.1. Маса
- 4.1.1. Масите на основните компоненти на манекена са представени в таблица 2 от настоящото приложение.

Таблица 2

Маси на компонентите на манекена

Компонент (част на тялото)	Маса (kg)	Допустимо отклоне- ние (kg)	Основно съдържание
Глава	4,0	0,2	Пълно устройство за глава, включващо триосен акселерометър и динамометричен датчик за горна част на врата или заместващ елемент
Врат	1,0	0,05	Врат, без конзолата за врата
Гръден кош	22,4	1,0	Конзола за врата, капачка на рамото, устройство за рамене, болтове за закрепване на ръцете, кутия за гръбнака, задна пластина на гръдния кош, ребрени модули, преобразуватели за огъване на ребрата, динамометричен датчик за задна плоча за торса или заместващ елемент, динамометричен датчик T12 или заместващ елемент, централна отливка за коремната област, преобразуватели за сила за коремната област, 2/3 от облеклото
Ръка (за всяка)	1,3	0,1	Горна част на ръка, включително пластина за позициониране на ръката (за всяка ръка)
Коремна област и поясна част на гръбнака	5,0	0,25	Покритие за коремната област, имитиращо меки тъкани, и поясна част на гръбнака
Таз	12,0	0,6	Кръстна кост, монтажна пластина на поясната част на гръбнака, сферични бедрени стави, конзоли за горна част на бедрената кост, хълбочни кости, преобразувател за сила в тазовото дъно, покритие за таза, имитиращо меки тъкани, 1/3 от облеклото
Крак (за всеки)	12,7	0,6	Стъпало, долна и горна част на крака и меки тъкани до връзката с горната част на бедрото (за всеки крак)
Общо манекен	72,0	1,2	

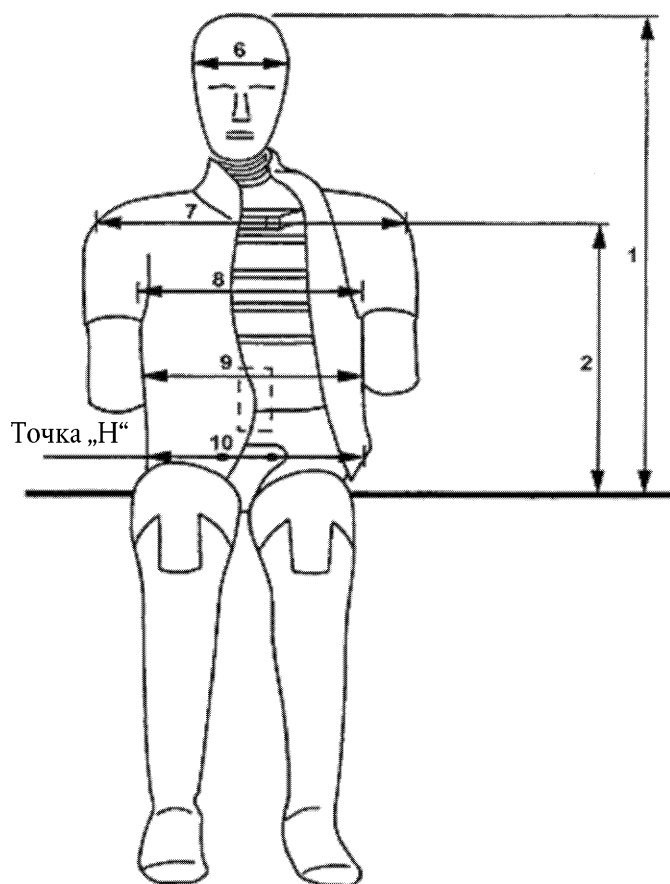
- 4.2. Основни размери
- 4.2.1. Основните размери на манекена за страничен удар (включително облеклото), посочени на фигура 2 от настоящото приложение, са дадени в таблица 3 от настоящото приложение.

Размерите са взети без облеклото.

Фигура 2

Измервания на основните размери на манекена

(вж. таблица 3)

Забележка: Размерите са дадени без облекло.

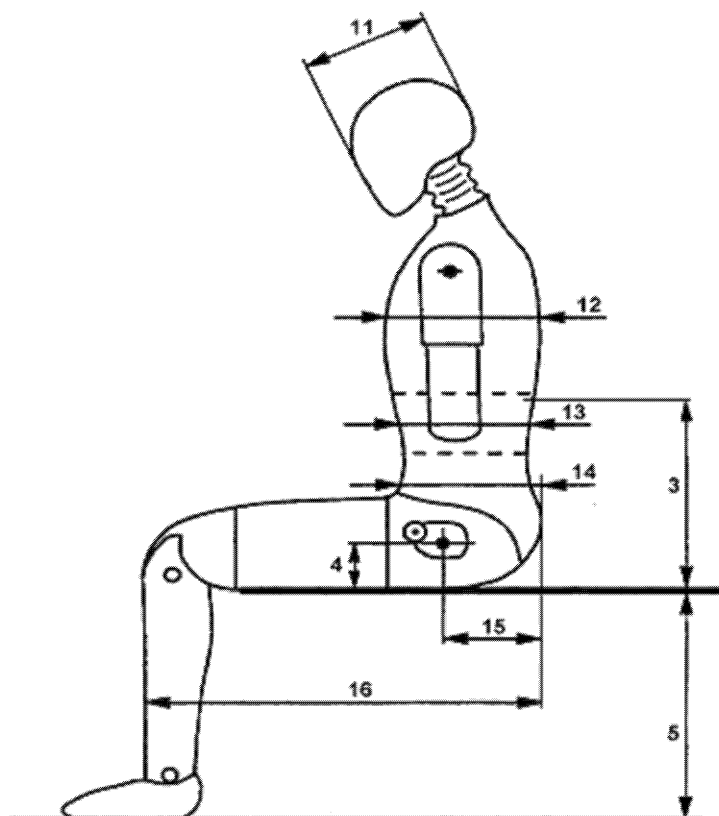

Таблица 3

Основни размери на манекена

№	Параметър	Размер (mm)
1	Височина при седене	909 ± 9

№	Параметър	Размер (mm)
2	Разстояние от седалката до ставата на рамото	565 ± 7
3	Разстояние от седалката до долната лицева част на кутията за поязната част на гръбнака	351 ± 5
4	Разстояние от седалката до бедрената става (център на болта)	100 ± 3
5	Разстояние от подметката на обувката до седалката, в седнало положение	442 ± 9
6	Широчина на главата	155 ± 3
7	Широчина на рамото/ръката	470 ± 9
8	Широчина на гръдния кош	327 ± 5
9	Широчина на коремната област	290 ± 5
10	Широчина на таза	355 ± 5
11	Дълбочина на главата	201 ± 5
12	Дълбочина на гръдния кош	276 ± 5
13	Дълбочина на коремната област	199 ± 5
14	Дълбочина на таза	240 ± 5
15	Разстояние от задната част на седалището до бедрената става (център на болта)	155 ± 5
16	Разстояние от задната част на седалището до предната част на коляното	606 ± 9

5. СЕРТИФИЦИРАНЕ НА МАНЕКЕНА

5.1. Страна на удара

5.1.1. В зависимост от страната на превозното средство, която предстои да понесе удара, частите на манекена следва да бъдат сертифицирани от лявата или дясната страна.

5.1.2. Конфигурациите на манекена трябва да се нагодят според страната, която ще понесе удара, по отношение на посоката на монтиране на ребрените модули и разположението на преобразувателите за сила за коремната област.

5.2. Контролно-измервателна апаратура

5.1.2. Всички уреди на контролно-измервателната апаратура трябва да се калибрират в съответствие с изискванията на документацията, посочена в параграф 1.1 от настоящото приложение.

5.2.2. Всички канали на контролно-измервателната апаратура трябва да съответстват на спецификацията за канал за запис на данни в ISO 6487:2000 или на тази в SAE J211 (март 1995 г.).

5.2.3. За постигане на съответствие с настоящото правило най-малко десет канала:

за ускорение на главата (3),

за отместване на гръден кош, ребро (3),

за сила в коремната област (3), и

за сила в тазовото дъно (1).

- 5.2.4. Освен това контролно-измервателната апаратура има редица канали (38), които могат да бъдат използвани по желание:

датчици за сила в горната част на врата (6),

датчици за сила в долната част на врата (6),

датчици за сила в ключиците (3),

датчици в задната пластина на гръдния кош (4),

датчици T1 за ускорение (3),

датчици T12 за ускорение (3),

датчици за ускорение на ребрата (6, по два за всяко ребро),

датчици T12 за сила в гръбнака (4),

датчици за сила в долната част на поясната част на гръбнака (3),

датчици за ускорения в таза (3), и

датчици за сила в бедрена кост (6).

Допълнително на разположение са четири канала за указване на позиция, които могат да бъдат използвани по желание:

за въртливо движение на гръдния кош (2), и

за въртливо движение на таза (2).

- 5.3. Визуална проверка

- 5.3.1. Всички части на манекена се проверят визуално за повреди и, ако е необходимо, се подменят преди изпитванията за сертифициране.

- 5.4. Обща организация на изпитването

- 5.4.1. На фигура 3 от настоящото приложение е показана организацията на изпитването за всякакви изпитвания на манекен за страничен удар.

- 5.4.2. Организацията на процедурите за провеждане на изпитване за сертифициране трябва да отговаря на спецификациите и изискванията в документацията, посочена в параграф 1.1.

- 5.4.3. Изпитванията на главата, врата, гръдния кош и поясната част на гръбнака се провеждат върху подсистемите на манекена.

- 5.4.4. Изпитванията на рамото, коремната област и таза се извършват върху целия манекен (без облекло, обувки и бельо). При тези изпитвания манекенът е в седнало положение върху плоска повърхност, като между манекена и плоската повърхност са поставени два листа от политетрафлуоретилен (PTFE) с дебелина по-малка или равна на 2 mm.

- 5.4.5. Всички части, които подлежат на сертифициране, трябва преди изпитването да се съхраняват в помещението, в което се провежда изпитването, за период от най-малко четири часа при температура от 18 до 22 °C включително, и относителна влажност на въздуха от 10 до 70 % включително.

- 5.4.6. Времето между две изпитвания за сертифициране на една и съща част трябва да бъде най-малко 30 минути.

- 5.5. Глава

- 5.5.1. Подсистемата на главата, включително заместващият елемент за динамометричния датчик за горната част на врата, се сертифицира при изпитване за падане от височина от 200 ± 1 mm върху равна, твърда ударна повърхност.

- 5.5.2. Ъгълът между ударната повърхност и средната сагитална равнина на главата е $35 \pm 1^\circ$ и позволява удар върху горната част на главата (това може да се постигне с примка или с подпорна конзола за спускане на главата с маса $0,075 \pm 0,005$ kg).
- 5.5.3. Полученото максимално ускорение на главата, филтрирано при използване на ISO 6487:2000 CFC 1000, трябва да бъде между 100 g и 150 g, включително.
- 5.5.4. Постиганите в изпитването показатели за натоварване на главата могат да бъдат коригирани така, че да отговарят на изискванията, посредством промяна в характеристиките на триене на връзката кожа-череп (например чрез смазване с талк или със спрей от политетрафлуоретилен (PTFE)).
- 5.6. Врат
- 5.6.1. Връзката глава-врат се монтира към специална сертифицирана форма за главата с маса $3,9 \pm 0,05$ kg (вж. фигура 6) с помощта на свързваща пластина с дебелина 12 mm с маса $0,205 \pm 0,05$ kg.
- 5.6.2. Формата за главата и вратът се монтират обърнати надолу към долната част на махало за врата ⁽¹⁾, като този начин се осигурява възможност за странично движение на системата.
- 5.6.3. Махалото за врата е оборудвано с едноосен акселерометър, съгласно спецификацията на махало на врата (вж. фигура 5).
- 5.6.4. Махалото за врата трябва да осъществи свободно падане от височина, която е така избрана, че да се постигне скорост на удара от $3,4 \pm 0,1$ m/s, измерена при мястото на разполагане на акселерометъра на махалото.
- 5.6.5. Махалото за врата се забавя от скоростта на удара до скорост нула посредством подходящо устройство ⁽²⁾, както е описано в спецификацията на махалото за врата (вж. фигура 5), в резултат на което кривата на промяна на скоростта като функция на времето попада в коридора, определен на фигура 7 и таблица 4 от настоящото приложение. Всички канали трябва да бъдат записвани съгласно спецификация на канал за запис ISO 6487:2000 или SAE J211 (март 1995 г.) и филтрирани цифрово при използване на ISO 6487:2000 CFC 180 или SAE J211:1995 CFC 180. Забавянето на махалото трябва да се филтрира при използване на ISO 6487:2000 CFC 60 или SAE J211:1995 CFC 60.

Таблица 4

Коридор за промяна на скоростта на махалото като функция от времето за изпитване за сертифициране на врат

Горна граница на времето (s)	Скорост (m/s)	Долна граница на времето (s)	Скорост (m/s)
0,001	0,0	0	- 0,05
0,003	- 0,25	0,0025	- 0,375
0,014	- 3,2	0,0135	- 3,7
		0,017	- 3,7

- 5.6.6. Максималният ъгъл на разгъване на формата на главата спрямо махалото (ъгъл dθA + dθC на фигура 6) трябва да бъде между 49,0 и 59,0 градуса, включително, и трябва да се получи между 54,0 и 66,0 m/s, включително.
- 5.6.7. Максималните измествания на центъра на тежестта на формата за главата, измерени в ъгли dθA и dθB (вж. фигура 6) трябва да бъдат: ъгълът при основата в предната част на махалото dθA — между 32,0 и 37,0°, включително, и да се получава между 53,0 и 63,0 ms, включително, а ъгълът при основата в задната част на махалото dθB — между $0,81 * (\text{ъгъл } d\theta A) + 1,75$ и $0,81 * (\text{ъгъл } d\theta A) + 4,25^\circ$, включително, и да се получава между 54,0 и 64,0 ms, включително.

⁽¹⁾ Махало за врата в съответствие с American Code of Federal Regulation 49 CFR. Chapter V Part 572.33 (10-1-00 Edition) (вж. също фигура 5).

⁽²⁾ Препоръчва се използването на 3-инчови шестоъгълни клетки (вж. фигура 5).

- 5.6.8. Постиганите в изпитването характеристики на врата могат да се коригират, като се заменят осемте кръгли профилни буфери с буфери с друга твърдост по Шор.
- 5.7. Рамо
- 5.7.1. Дължината на еластичното въже трябва да се регулира така, че за осъществяването на движение на ключицата в посока напред да бъде необходима сила от 27,5 до 32,5 N, включително, приложена в посока напред на 4 ± 1 mm от външния ръб на ключицата в същата равнина като движението на ключицата.
- 5.7.2. Манекенът е поставен в седнало положение върху равна, хоризонтална, твърда повърхност без опора за гърба. Гръдният кош се разполага вертикално, а ръцете следва да бъдат поставени под ъгъл от $40 \pm 2^\circ$ спрямо вертикалата. Краката се поставят хоризонтално.
- 5.7.3. Ударното тяло представлява махало с маса $23,4 \pm 0,2$ kg и диаметър $152,4 \pm 0,25$ mm с радиус на ръба 12,7 ⁽¹⁾. Ударното тяло виси на четири въжета от твърди шарнири, като осевата му линия е най-малко на 3,5 m под твърдите шарнири (вж. фигура 4).
- 5.7.4. Ударното тяло е оборудвано с акселерометър, чувствителен по посока на удара и разположен на оста на ударното тяло.
- 5.7.5. Ударното тяло следва да може, люлеейки се свободно, да нанесе върху рамото на манекена удар със скорост от $4,3 \pm 0,1$ m/s.
- 5.7.6. Посоката на удара е перпендикулярна на оста, свързваща предната и задната част на манекена, като оста на ударното тяло съвпада с оста на въртене на горната част на ръката.
- 5.7.7. Максималното ускорение на ударното тяло, филтрирано при използване на ISO 6487:2000 CFC 180, трябва да бъде между 7,5 и 10,5 g, включително.
- 5.8. Ръце
- 5.8.1. За ръцете не е определена процедура за динамично сертифициране.
- 5.9. Гръден кош
- 5.9.1. Всеки ребрен модул се сертифицира поотделно.
- 5.9.2. Ребреният модул се разполага вертикално в стенд за изпитване при падане, като цилиндърът на реброто за затяга неподвижно върху стенда.
- 5.9.3. Ударното тяло е свободно падащо тяло с маса от $7,78 \pm 0,01$ kg с плоска челна повърхност и диаметър 150 ± 2 mm.
- 5.9.4. Осевата линия на ударното тяло трябва да съвпада с осевата линия на направляващата система на реброто.
- 5.9.5. Силата на удара се определя от височините на падане от 815, 204 и 459 mm. При тези височини на падане се постигат съответно скорости от приблизително 4, 2 и 3 m/s. Височините на падане трябва да се прилагат с точност от 1 %.
- 5.9.6. Изместването на реброто следва да се измерва, например, като се използва собственият преобразувател за отместване на реброто.
- 5.9.7. Изискванията за сертифициране на реброто са дадени в таблица 5 от настоящото приложение.
- 5.9.8. Характеристиките на ребрения модул по време на изпитването могат да се променят чрез подмяне на пружината за регулиране вътре в цилиндъра с такава с различна коравина.

⁽¹⁾ Махало в съответствие с American Code of Federal Regulation 49 CFR Chapter V Part 572.36 (a) (10-1-00 Edition) (вж. също фигура 4).

Таблица 5

Изисквания за пълно сертифициране на ребрения модул

Последователност на изпитването	Височина на падане (точност 1 %) (mm)	Минимално отместване (mm)	Максимално отместване (mm)
1	815	46,0	51,0
2	204	23,5	27,5
3	459	36,0	40,0

5.10. Поясна част на гръбнака

- 5.10.1. Поясната част на гръбнака се монтира върху специалната сертифицикационна форма за главата с маса $3,9 \pm 0,05$ kg (вж. фигура 6) с помощта на свързваща пластина с дебелина 12 mm с маса $0,205 \pm 0,05$ kg.
- 5.10.2. Формата за главата и поясната част на гръбнака се монтират обърнати надолу към долната част на махало за врата ⁽¹⁾, като по този начин се осигурява възможност за странично движение на цялата система.
- 5.10.3. Махалото за врата е оборудвано с едноосен акселерометър, съгласно спецификацията на махало на врата (вж. фигура 5).
- 5.10.4. Махалото за врата трябва да осъществи свободно падане от височина, която е така избрана, че да се постигне скорост на удара от $6,05 \pm 0,1$ m/s, измерена при мястото на разполагане на акселерометъра на махалото.
- 5.10.5. Махалото за врата се забавя от скоростта на удара до скорост нула посредством подходящо устройство ⁽²⁾, както е описано в спецификацията на махалото за врата (вж. фигура 5), в резултат на което кривата на промяна на скоростта като функция на времето попада в коридора, определен на фигура 8 и таблица 6 от настоящото приложение. Всички канали трябва да бъдат записвани съгласно спецификация на канал за запис ISO 6487-2000 или SAE J211 (март 1995 г.) и филтрирани цифрово при използване на ISO 6487:2000 CFC 180 или SAE J211:1995 CFC 180. Забавянето на махалото трябва да се филтрира при използване на ISO 6487:2000 CFC 60 или SAE J211:1995 CFC 60.

Таблица 6

Коридор за промяната на скоростта на махалото като функция от времето за сертифициране на поясната част на гръбнака

Горна граница на времето (s)	Скорост (m/s)	Долна граница на времето (s)	Скорост (m/s)
0,001	0,0	0	– 0,05
0,0037	– 0,2397	0,0027	– 0,425
0,027	– 5,8	0,0245	– 6,5
		0,03	– 6,5

- 5.10.6. Максималният ъгъл на разгъване на формата на главата спрямо махалото (ъгъл dθA + dθC на фигура 6) трябва да бъде между 45,0 и 55,0°, включително, и трябва да се получи между 39,0 и 53,0 ms, включително.
- 5.10.7. Максималните измествания на центъра на тежестта на формата за главата, измерени в ъгли dθA и dθB (вж. фигура 6) трябва да бъдат: ъгълът при основата в предната част на махалото dθA — между 31,0 и 35,0°, включително, и да се получава между 44,0 и 52,0 ms, включително, а ъгълът при основата в задната част на махалото dθB — между $0,8 * (\text{ъгъл } d\theta A) + 2,00$ и $0,8 * (\text{ъгъл } d\theta A) + 4,50^\circ$, включително, и да се получава между 44,0 и 52,0 ms, включително.

⁽¹⁾ Махало за врата в съответствие с American Code of Federal Regulation 49 CFR Chapter V Part 572.33 (10-1-00 Edition) (вж. също фигура 5).

⁽²⁾ Препоръчва се използването на 6-инчови шестоъгълни клетки (вж. фигура 5).

- 5.10.8. Постиганите характеристики на поясната част на гръбнака по време на изпитването могат да се коригират чрез промяна на опъна в гръбначното въже.
- 5.11. Коремна област
- 5.11.1. Манекенът е поставен в седнало положение върху равна, хоризонтална, твърда повърхност без опора за гърба. Гръдният кош е разположен вертикално, а ръцете и краката са разположени хоризонтално.
- 5.11.2. Ударното тяло представлява махало с маса $23,4 \pm 0,2$ kg и диаметър $152,4 \pm 0,25$ mm с радиус на ръба $12,7$ mm ⁽¹⁾. Ударното тяло виси на четири въжета от твърди шарнири, като осевата му линия е най-малко на $3,5$ m под твърдите шарнири (вж. фигура 4).
- 5.11.3. Ударното тяло е оборудвано с акселерометър, чувствителен по посока на удара и разположен на оста на ударното тяло.
- 5.11.4. Махалото е оборудвано с хоризонтално ударно тяло тип „подлакътник“ от $1,0 \pm 0,01$ kg. Общата маса на ударното тяло тип „подлакътник“ е $24,4 \pm 0,21$ kg. Твърдият „подлакътник“ е с височина 70 ± 1 mm, широчина 150 ± 1 mm и трябва да може да прониква най-малко 60 mm в коремната област. Осевата линия на махалото съвпада с центъра на „подлакътника“.
- 5.11.5. Ударното тяло следва да може, люлеейки се свободно, да нанесе удар върху коремната област на манекена със скорост от $4,0 \pm 0,1$ m/s.
- 5.11.6. Посоката на удара е перпендикулярна на оста, свързваща предната и задната част на манекена, като оста на ударното тяло съвпада с центъра на поставения в средата на коремната област преобразувател за сила.
- 5.11.7. Максималната сила на ударното тяло, получена посредством умножение на неговото ускорение, филтрирано при използване на ISO 6487:2000 CFC 180, по масата на ударното тяло/подлакътника, следва да бъде между $4,0$ и $4,8$ kN, включително, и да се постига между $10,6$ и $13,0$ ms, включително.
- 5.11.8. Стойностите от кривата на силата като функция на времето, измерени от трите поставени на коремната област преобразувателя за сила, трябва да се сумират и филтрират при използване на ISO 6487:2000 CFC 600. Максималната стойност на получената сума следва да е между $2,2$ и $2,7$ kN, включително, и да се постига между $10,0$ и $12,3$ ms, включително.
- 5.12. Таз
- 5.12.1. Манекенът е поставен в седнало положение върху равна, хоризонтална, твърда повърхност без опора за гърба. Гръдният кош е разположен вертикално, а ръцете и краката са разположени хоризонтално.
- 5.12.2. Ударното тяло представлява махало с маса $23,4 \pm 0,2$ kg и диаметър $152,4 \pm 0,25$ mm с радиус на ръба $12,7$ mm ⁽²⁾. Ударното тяло виси на четири въжета от твърди шарнири, като осевата му линия е най-малко на $3,5$ m под твърдите шарнири (вж. фигура 4).
- 5.12.3. Ударното тяло е оборудвано с акселерометър, чувствителен по посока на удара и разположен на оста на ударното тяло.
- 5.12.4. Ударното тяло следва, люлеейки се свободно, да нанесе удар върху таза на манекена със скорост от $4,3 \pm 0,1$ m/s.
- 5.12.5. Посоката на удара е перпендикулярна на оста, свързваща предната и задната част на манекена, като оста на ударното тяло съвпада с центъра на точката „Н“ на задната пластина.
- 5.12.6. Максималната сила на ударното тяло, получена посредством умножение на неговото ускорение, филтрирано при използване на ISO 6487:2000 CFC 180, по масата на ударното тяло, следва да бъде между $4,4$ и $5,4$ kN, включително, и да се постига между $10,3$ и $15,5$ ms, включително.
- 5.12.7. Силата в тазовото дъно, филтрирана при използване на ISO 6487:2000 CFC 600, трябва да бъде между $1,04$ и $1,64$ kN, включително, и да се постига между $9,9$ и $15,9$ ms, включително.

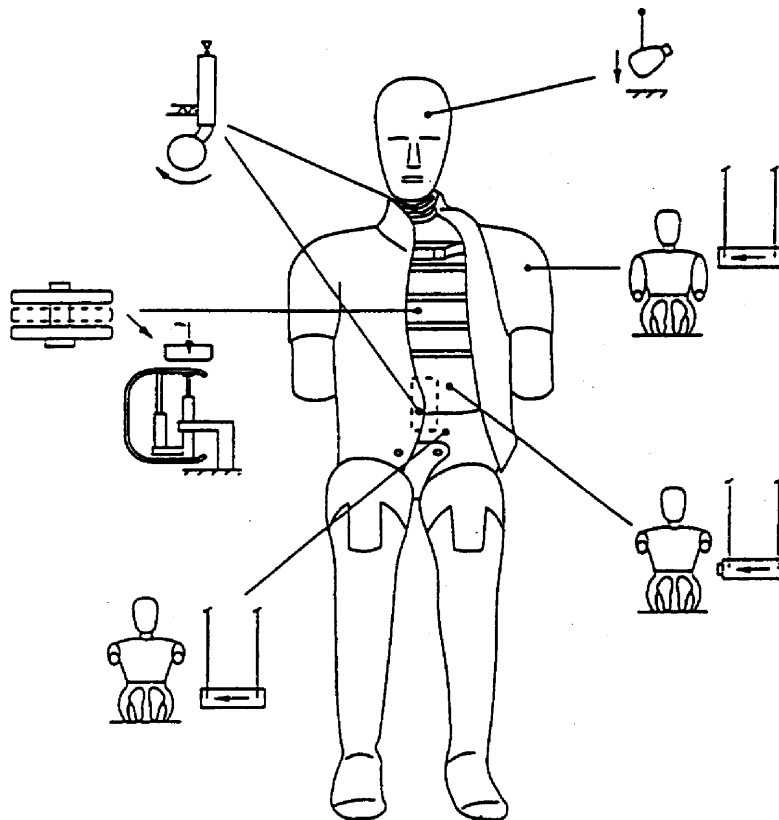
⁽¹⁾ Махало в съответствие с American Code of Federal Regulation 49 CFR Chapter V Part 572.36 (a) (10-1-00 Edition) (вж. също фигура 4).

⁽²⁾ Махало в съответствие с American Code of Federal Regulation 49 CFR Chapter V Part 572.36 (a) (10-1-00 Edition) (вж. също фигура 4).

5.13. Крака

5.13.1. За краката не е определена процедура за динамично сертифициране.

Фигура 3

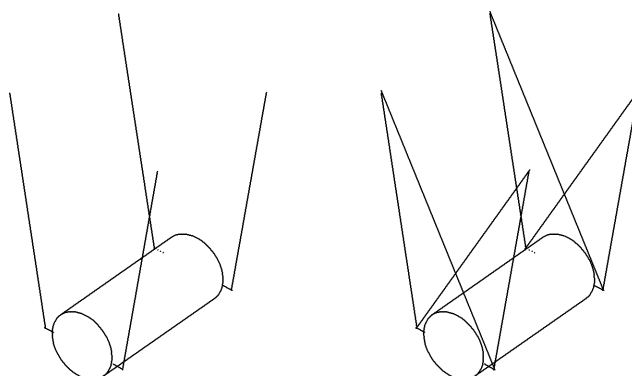
Общ вид на изпитвателна инсталация за сертифициране на манекена за страничен удар

Фигура 4

Окачване на махалото на ударното тяло от 23,4 kg

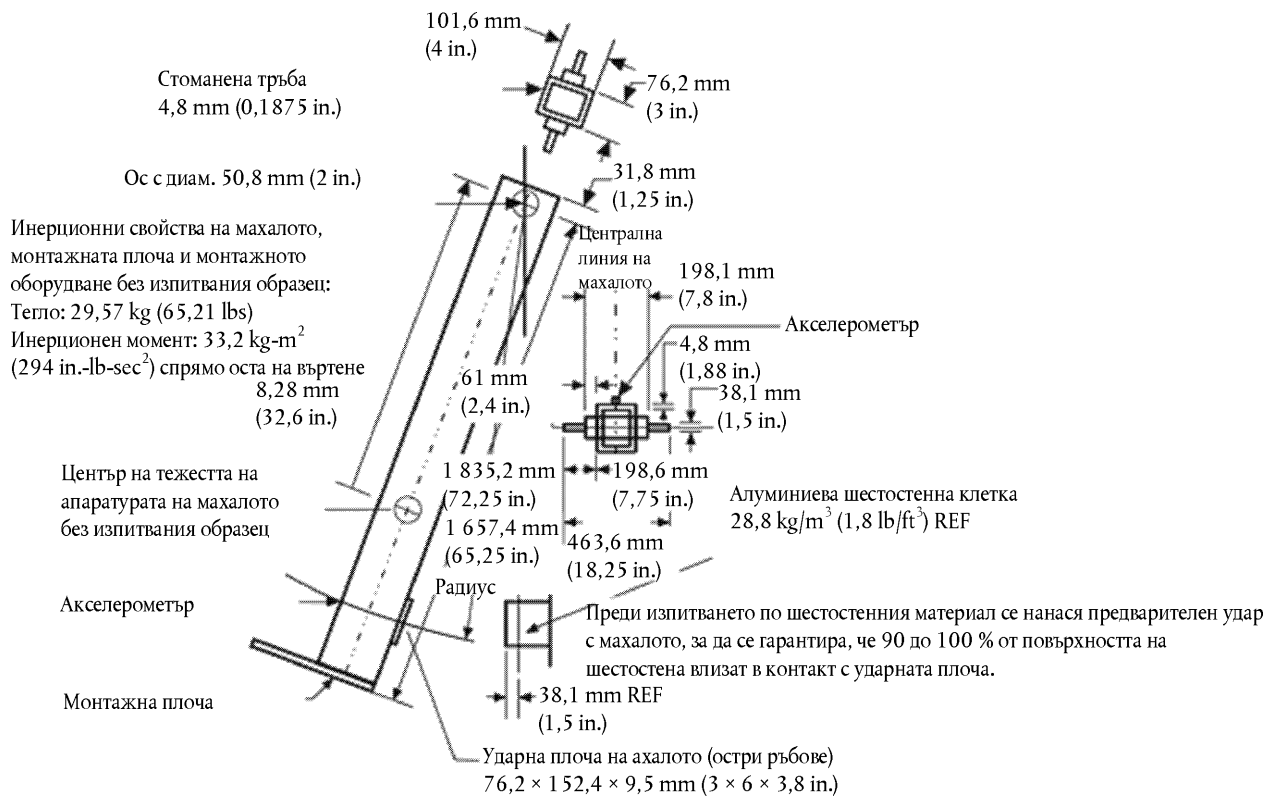
Ляво: окачване на четири въжета (отстранени са кръстосаните въжета)

Дясно: окачване на осем въжета

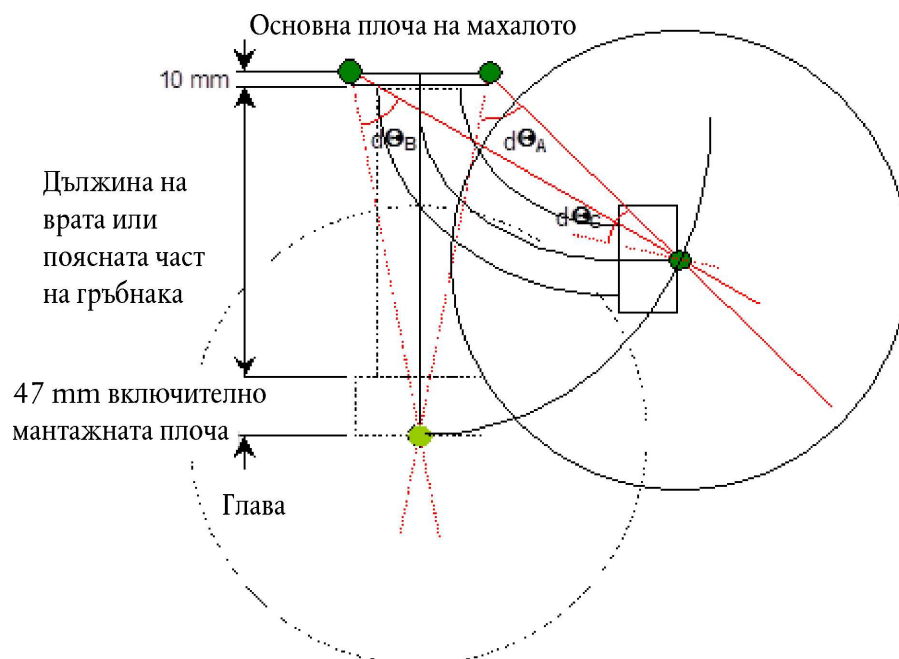
Фигура 5

Коридор за стойностите на кривата на забавяне на махалото като функция на времето при изпитване за сертифициране на врата

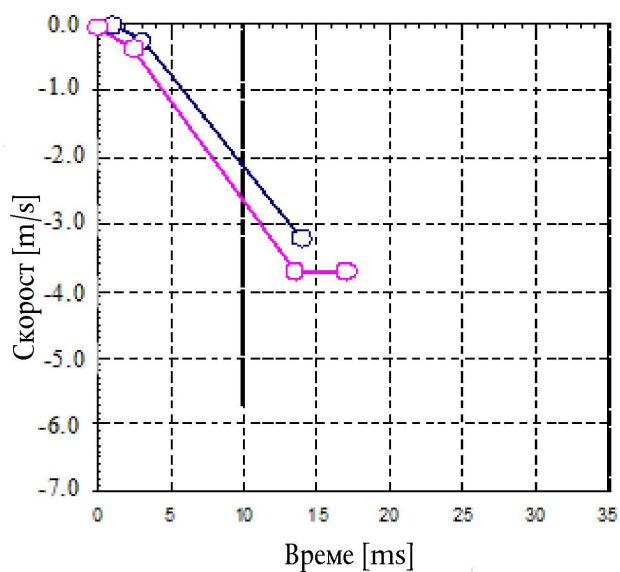
Фигура 6

Коридор за стойностите на кривата на забавяне на махалото като функция на времето при изпитване за сертифициране на поясната част на гръбнака

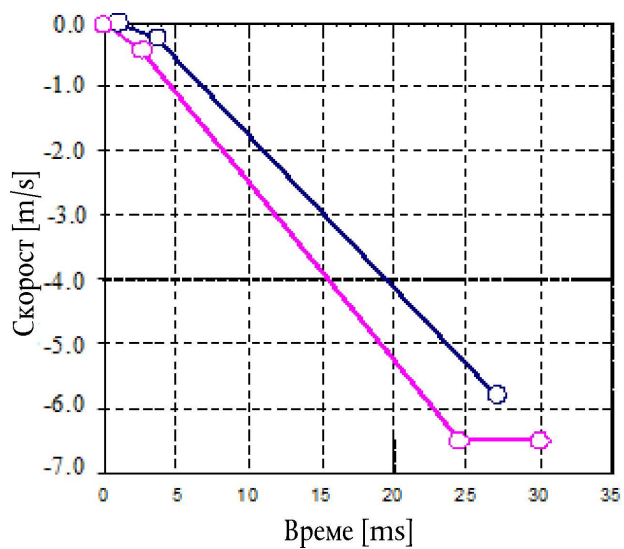
Фигура 7

Коридор за стойностите на кривата на промяна на скоростта на махалото като функция от времето за изпитване за сертифициране на врат

Фигура 8

Коридор за стойностите на кривата на промяната на скоростта на махалото като функция от времето за изпитване за сертифициране на поясната част на гръбнака

ПРИЛОЖЕНИЕ 7

МОНТИРАНЕ НА МАНЕКЕНА ЗА СТРАНИЧЕН УДАР

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- 1.1. Манекенът за страничен удар, описан в приложение 6 към настоящото правило, се използва съгласно следната процедура за монтиране.

2. СЪОРЪЖЕНИЕ

- 2.1. Ставите на коляното и глезена се регулират така, че да дадат опора на долната част на крака и на стъпалото при разгъване в хоризонтална посока (настройка 1–2 g).
- 2.2. Проверява се дали манекенът е нагоден към желаната посока на удара.
- 2.3. Манекенът трябва да бъде облечен с панталон до средата на прасеца от еластична памучна материя, който прилепва плътно към тялото, като горната му част може да бъде облечена в риза от еластична, плътно прилепваща материя, с къси ръкави.
- 2.4. На всеки крак трябва да има обута обувка.
- 2.5. Манекенът се поставя на външната предна седалка от страната на удара така, както е показано в спецификацията на процедурата за изпитване при страничен удар.
- 2.6. Равнината на симетрия на манекена трябва да съвпада с вертикалната средна равнина на посоченото място за сядане.
- 2.7. Тазът на манекена трябва да се разположи така, че страничната линия, минаваща през точките „Н“ на манекена, да бъде перпендикулярна на надлъжната централна равнина на седалката. Линията през точките „Н“ на манекена трябва да бъде хоризонтална и с максимален наклон от $\pm 2^\circ$ ⁽¹⁾.

Правилното положение на таза на манекена може да се провери спрямо точката „Н“ на модела за определяне на точка „Н“ като се използват отворите M_3 в точката „Н“ на задните пластини на всяка от страните на таза ES-2. Отворите M_3 са обозначени с „Нм“. Положението „Нм“ трябва да бъде в кръг с радиус от 10 mm около точката „Н“ на модела за определяне на точката „Н“.

Правилно положение на таза на манекена

- 2.8. Горната част на торса се навежда напред и след това се връща назад към облегалката на седалката докато прилепне плътно (вж. бележка 1). Раменете на манекена се поставят изцяло назад.
- 2.9. Независимо от седящото положение на манекена, ъгълът между горната част на ръката и базовата линия на ръката върху торса на всяка страна трябва да бъде $40^\circ \pm 5^\circ$. Базовата ос на ръката върху гръдния кош се определя като пресечна линия на равнината, допирателна към предната повърхност на ребрата, и надлъжната вертикална равнина на манекена, в която се намира ръката.
- 2.10. При разполагане на мястото на водача, без да се предизвиква движение на таза или на гръдния кош, дясното стъпало на манекена се поставя върху ненатиснатия педал за газта, като петата лежи, колкото е възможно по-напред върху пода. Лявото стъпало се поставя перпендикулярно на долната част на крака, като петата лежи на пода на същата странична линия като дясната пета. Коленете на манекена се разполагат така, че външните им повърхности да бъдат на 150 ± 10 mm от равнината на симетрия на манекена. Ако е възможно при горните ограничения, бедрата на манекена се поставят така, че да допират възглавницата на седалката.
- 2.11. При разполагане на други места за сядане, без да се предизвиква движение на таза или гръдния кош, петите на манекена се поставят колкото е възможно по-напред на пода, без върху възглавницата на седалката да се упражнява натиск, по-голям от натиска, причинен от теглото на крака. Коленете на манекена се разполагат така, че външните им повърхности да бъдат на 150 ± 10 mm от равнината на симетрия на манекена.

⁽¹⁾ Манекенът може да бъде оборудван с датчици за наклон в гръдния кош и таза. Тези уреди могат да помогнат за постигане на желаното положение.

ПРИЛОЖЕНИЕ 8

ЧАСТИЧНО ИЗПИТВАНЕ

1. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Целта на тези изпитвания е да се провери дали модифицираното превозно средство осигурява най-малкото същите (или по-добри) показатели на поглъщане на енергия в сравнение с одобрения съгласно настоящото правило тип превозно средство.

2. ПРОЦЕДУРИ И МОНТИРАНЕ

2.1. Еталонни изпитвания

2.1.1. Като се използват първоначалните уплътнителни материали, изпитани в рамките на процедурата за одобряване на превозното средство, монтирани на нова странична конструкция на превозното средство, което ще се одобрява, трябва да се проведат две динамични изпитвания с използването на две различни ударни тела (фигура 1).

2.1.1.1. Ударното тяло за главата, определено в параграф 3.1.1, трябва да нанесе удар при скорост от 24,1 km/h в зоната за удар при изпитването на EUROSID за главата в рамките на процедурата за одобряване на превозното средство. Резултатът от изпитването се записва и се изчислява НРС. Това изпитване обаче не се провежда, когато по време на изпитвания, описани в приложение 4 от настоящото правило: не е осъществен контакт с главата, или главата е влязла в контакт единствено със стъклото на прозореца, при условие че то не е пластово.

2.1.1.2. Ударното тяло за блока за тялото, определено в параграф 3.2.1, трябва да нанесе удар със скорост от 24,1 km/h в страничната зона за удар при изпитванията на EUROSID за рамо, ръка и гръден кош в рамките на процедурата за одобряване на превозното средство. Резултатът от изпитването се записва и се изчислява НРС.

2.2. Изпитване за одобряване

2.2.1. Изпитванията, определени в параграфи 2.1.1.1 и 2.1.1.2 по-горе, се повтарят, като се използват новите уплътнителни материали, седалка и др., предоставени за разширяване на одобрението и монтирани на нова странична конструкция на превозното средство, и новите резултати се записват и се изчислява НРС.

2.2.1.1. Ако изчислената от тези резултати стойност на НРС, взета от двете изпитвания за одобряване, е по-ниска от стойността на НРС, получена по време на еталонните изпитвания (осъществени при използване на оригиналния тип одобрени уплътнителни материали или седалки), се издава разширение на одобрението.

2.2.1.2. Ако новите стойности на НРС са по-високи от получените по време на еталонните изпитвания, се провежда ново изпитване в пълен мащаб (при използване на предложените уплътнения/седалки/др.).

3. ИЗПИТВАТЕЛНО ОБОРУДВАНЕ

3.1. Ударно тяло за главата (фигура 2)

3.1.1. Този уред се състои от напълно управлявано линейно ударно тяло, твърдо, с маса от 6,8 kg. Ударната му повърхност е с форма на полусфера с диаметър 165 mm.

3.1.2. Главата трябва да бъде оборудвана с два акселерометъра и прибор за измерване на скоростта, като всички тези приспособления трябва да са в състояние да измерват стойности по посока на удара.

3.2. Ударно тяло за блока на тялото (фигура 3)

3.2.1. Този уред се състои от напълно управлявано линейно ударно тяло, твърдо, с маса от 30 kg. Неговите размери и напречен разрез са дадени на фигура 3.

3.2.2. Блокът на тялото трябва да бъде оборудван с два акселерометъра и прибор за измерване на скоростта, като всички тези приспособления трябва да бъдат в състояние да измерват стойности по посока на удара.

ПРИЛОЖЕНИЕ 9

ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗПИТВАНЕ НА ЗАЩИТАТА НА ПЪТНИЦИТЕ В ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА, РАБОТЕЩИ С ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ, СРЕЩУ ВИСОКО НАПРЕЖЕНИЕ И РАЗЛИВАНЕ НА ЕЛЕКТРОЛИТ

Настоящото приложение описва процедурите за изпитване с цел доказване на съответствие с изискванията за електробезопасност от параграф 5.3.7. Измерванията например с мегаомметър или осцилоскоп са подходяща алтернатива на процедурата, описана по-долу, за измерване съпротивлението на изоляцията. В този случай може да е необходимо да се дезактивира бордовата система за следене на съпротивлението на изоляцията.

Преди провеждането на изпитването на удар на превозното средство напрежението на шината с високо напрежение (V_b) (вж. фигура 1) се измерва и се записва, за да се потвърди, че то е в границите на работно напрежение на превозното средство, посочени от производителя на превозното средство.

1. ОРГАНИЗАЦИЯ И ОБОРУДВАНЕ НА ИЗПИТВАНЕТО

Ако се използва функция за прекъсване на високото напрежение, трябва да бъдат направени измервания от двете страни на устройство, което осъществява функцията на прекъсване.

Ако обаче прекъсвачът на високото напрежение представлява неделима част от ПСНЕ или системата за преобразуване на енергия и ако шината с високо напрежение на ПСНЕ или системата за преобразуване на енергия има степен на защита IPXXB след изпитването на удар, могат да бъдат направени измервания само между устройството, осъществяващо функцията на прекъсване, и електрическите товари.

Използваният за това измерване волтметър трябва да измерва постоянни напрежения и да има вътрешно съпротивление, не по-малко от 10 MΩ.

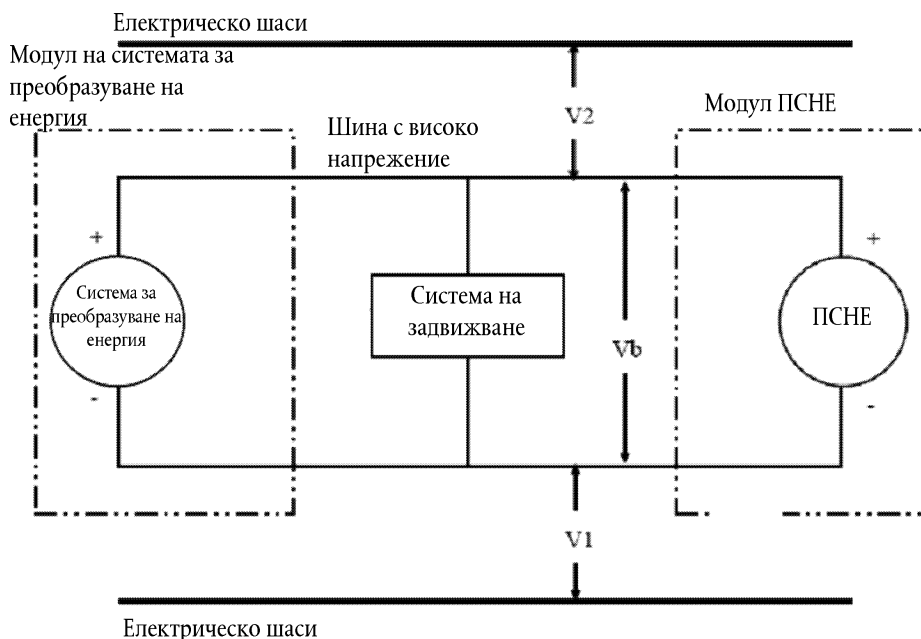
2. ПРИ ИЗМЕРВАНЕ НА НАПРЕЖЕНИЕ МОГАТ ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ СЛЕДНИТЕ ИНСТРУКЦИИ:

След изпитването на удар се определят напреженията (V_b , V_1 , V_2) на шината с високо напрежение (вж. фигура 1).

Измерването на напрежението се извършва не по-рано от 5 и не по-късно от 60 секунди след удара.

Тази процедура не е приложима, ако изпитването се провежда при условия, при които електрическото силово предаване не е захранено.

Фигура 1

Измерване на V_b , V_1 , V_2

3. ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНКА ПРИ ПОНИЖЕНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ

Преди удара прекъсвач S_1 и разрядно съпротивление с известна стойност R_e се свързват успоредно на съответния кондензатор (вж. фигура 2).

Не по-рано от 5 и не по-късно от 60 секунди след удара прекъсвачът S_1 се затваря, като напрежението V_b и токът I_e се измерват и записват. Произведението на напрежението V_b и тока I_e се интегрира за периода, който започва от момента на затваряне на прекъсвача S_1 (t_c) и продължава докато напрежението V_b падне под граничната стойност за високото напрежение от 60 V DC (t_h). Резултатът от интегрирането е равен на общата енергия (TE) в джаули.

$$a) TE = \int_{t_c}^{t_h} V_b \times I_e dt$$

Когато напрежението V_b се измерва в определен момент от периода между 5 секунди и 60 секунди след удара и кондензаторите на X-кондензаторите (C_x) е посочен от производителя, общата енергия (TE) се изчислява по следната формула:

$$b) TE = 0,5 \times C_x \times (V_b^2 - 3\ 600)$$

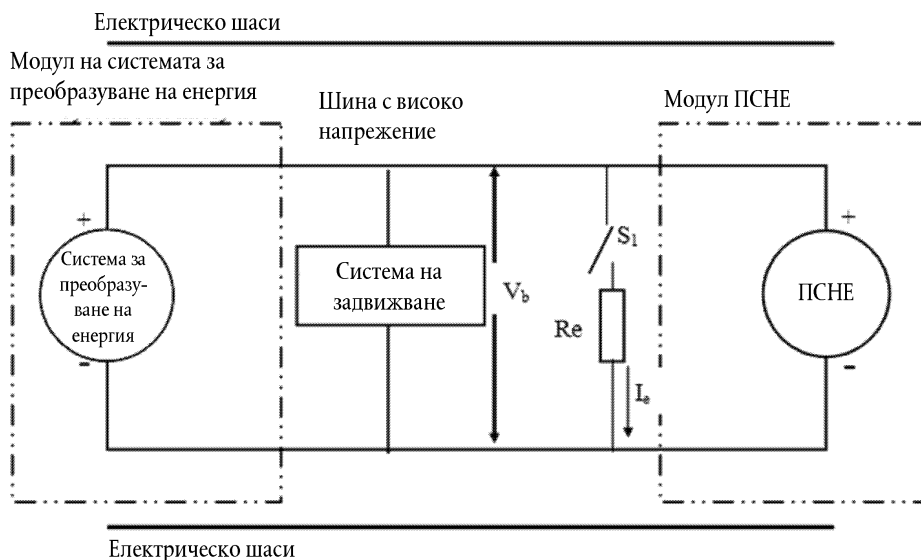
Когато напреженията V_1 и V_2 (вж. фигура 1) се измерват в определен момент от периода между 5 секунди и 60 секунди след удара и кондензаторите на Y-кондензаторите (C_{y1} , C_{y2}) са посочени от производителя, общата енергия (TE_{y1} , TE_{y2}) се изчислява по следните формули:

$$в) TE_{y1} = 0,5 \times C_{y1} \times (V_1^2 - 3\ 600)$$

$$TE_{y2} = 0,5 \times C_{y2} \times (V_2^2 - 3\ 600)$$

Тази процедура не е приложима, ако изпитването се провежда при условия, при които електрическото силово предаване не е захранено.

Фигура 2

Примерно измерване на енергията на шина с високо напрежение, натрупана в X-кондензатори

4. ФИЗИЧЕСКА ЗАЩИТА

След изпитването на удар на превозното средство частите в съседство с компонентите с високо напрежение се отварят, демонтират или свалят без използване на инструменти. Всички останали съседни части трябва да се считат за част от физическата защита.

Шарнирният изпитвателен пръст, описан във фигурата от допълнението към настоящото приложение, се вкарва във всички междини или отвори на физическата защита със сила на изпитване $10\text{ N} \pm 10\%$ с цел оценка на електробезопасността. Ако шарнирният изпитвателен пръст проникне частично или пълно във физическата защита, пръстът трябва да се постави във всяко положение, както е посочено по-долу.

От напълно изправено изходно положение всяко рамо на шарнирния изпитвателен пръст трябва да бъде последователно сгъвано до образуване на ъгъл от 90° спрямо оста на прилежащата секция от пръста и трябва да бъде поставяно във всички възможни положения.

Счита се, че вътрешните прегради за електрическа защита са част от обвивката.

Ако е необходимо, захранващ източник с понижено напрежение (в границите между 40 и 50 V), свързан последователно с подходяща лампа, следва да бъде свързан между шарнирния изпитвателен пръст и тоководещите части под високо напрежение във вътрешността на преградата за електрическа защита или обвивката.

4.1. Условия за приемане

Изискванията на параграф 5.3.7.1.3 се считат за изпълнени, ако шарнирният изпитвателен пръст, описан на фигурата от допълнението към настоящото приложение, не може да се влезе в контакт с части под високо напрежение.

При необходимост, за да се провери дали шарнирният изпитвателен пръст се допира до шини с високо напрежение, може да се използва огледало или фиброскоп.

Ако това изискване се проверява посредством сигнализационна верига между шарнирния изпитвателен пръст и части под високо напрежение, лампата не трябва да светва.

5. ИЗОЛАЦИОННО СЪПРОТИВЛЕНИЕ

Изоляционното съпротивление между шината с високо напрежение и електрическото шаси може да бъде доказано чрез измерване или комбинация от измерване и изчисляване.

Ако изоляционното съпротивление се доказва чрез измерване, следва да се спазват следните указания:

измерва се и се записва напрежението (V_b) между отрицателния и положителния полюс на шината с високо напрежение (вж. фигура 1);

измерва се и се записва напрежението (V_1) между отрицателния полюс на шината с високо напрежение и електрическото шаси (вж. фигура 1).

измерва се и се записва напрежението (V_2) между положителния полюс на шината с високо напрежение и електрическото шаси (вж. фигура 1).

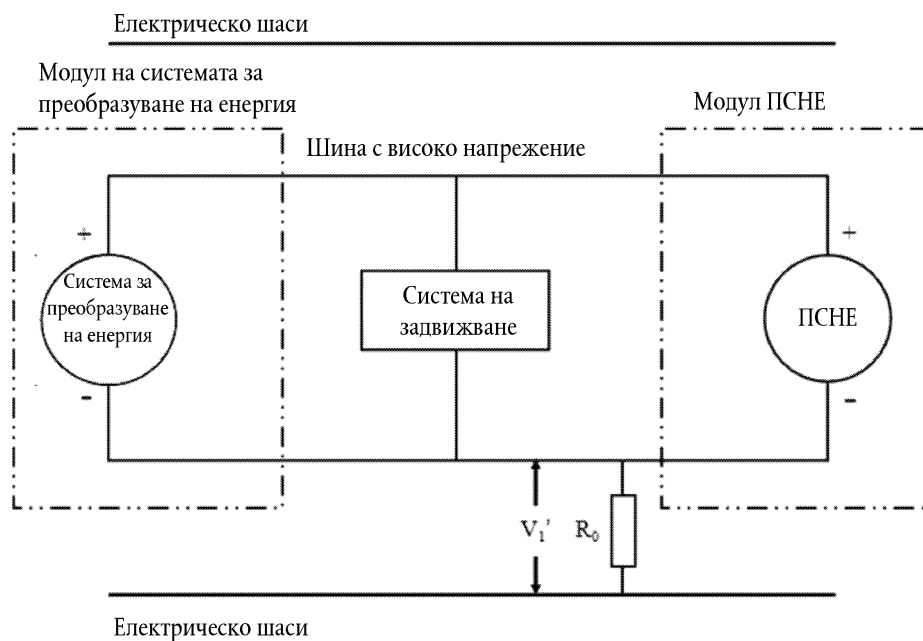
Ако V_1 е по-голямо или равно на V_2 , между отрицателния полюс на шината с високо напрежение и електрическото шаси се свързва стандартно известно съпротивление (R_o). След свързването на R_o се измерва и се записва напрежението (V_1') между отрицателния полюс на шината с високо напрежение и електрическото шаси (вж. фигура 3). Изоляционното съпротивление (R_i) се изчислява съгласно показаната по-долу формула.

$$R_i = R_o * (V_b/V_1' - V_b/V_1) \text{ или } R_i = R_o * V_b * (1/V_1' - 1/V_1)$$

Резултатът R_i , който е стойността на изоляционното съпротивление (в Ω), се разделя на номиналното работно напрежение (във V) на шината с високо напрежение.

$$R_i (\Omega/V) = R_i (\Omega)/\text{номинално работно напрежение (V)}$$

Фигура 3

Измерване на V_1'

Ако V_2 е по-голямо от V_1 , между положителния полюс на шината с високо напрежение и електрическото шаси се свързва стандартно известно съпротивление (R_0). След свързването на R_0 се измерва и се записва напрежението (V_2') между положителния полюс на шината с високо напрежение и електрическото шаси (вж. фигура 4).

Изоляционното съпротивление (R_i) се изчислява съгласно показаната по-долу формула.

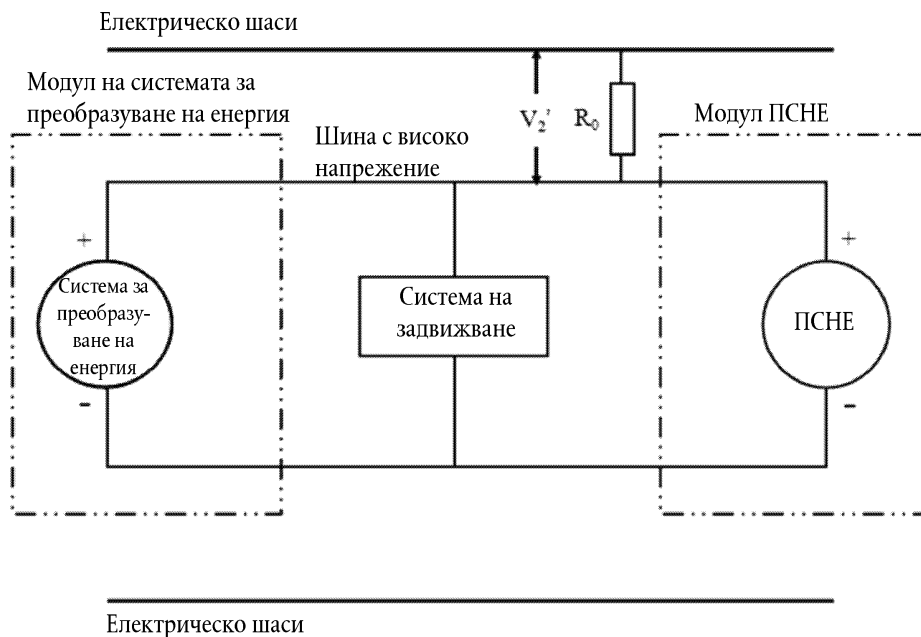
$$R_i = R_0 * (V_b/V_2' - V_b/V_2) \text{ или } R_i = R_0 * V_b * (1/V_2' - 1/V_2)$$

Резултатът R_i , който е стойността на изоляционното съпротивление (в Ω), се разделя на номиналното работно напрежение (във V) на шината с високо напрежение.

$$R_i (\Omega/V) = R_i (\Omega)/\text{номинално работно напрежение (V)}$$

$$R_i = R_0 * (V_b/V_2' - V_b/V_2) \text{ или } R_i = R_0 * V_b * (1/V_2' - 1/V_2)$$

Фигура 4

Измерване на V_2'

Бележка: Стандартното известно съпротивление R_0 (в Ω) следва да бъде минималното необходимо отнесено към напрежението изоляционно съпротивление (в Ω/V), умножено по работното напрежение на превозното средство $\pm 20\%$. Не се изисква R_0 да има точно тази стойност, тъй като формулите са валидни за всяка стойност на R_0 ; обаче стойности на R_0 в този обхват би следвало да осигурят добра разделителна способност за измерването на напрежението.

6. РАЗЛИВАНЕ НА ЕЛЕКТРОЛИТ

Ако е необходимо, физическата защита се покрива с подходящо покритие, за да се потвърди разливането на електролит от ПСНЕ след изпитването на удар.

Освен ако производителят не осигури начин за разграничаване на разливането на различни течности, всяко разливане на течност се счита за разливане на електролит.

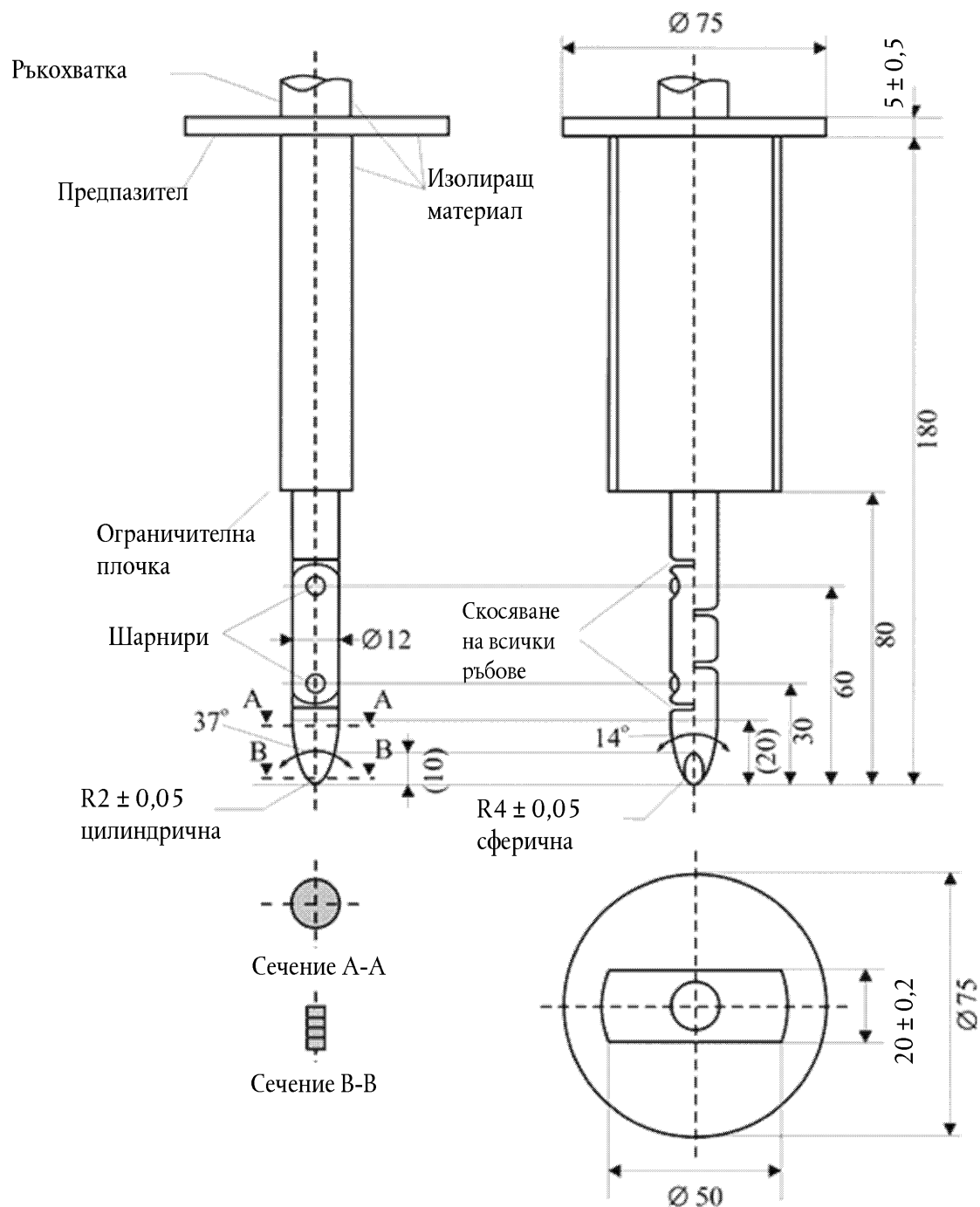
7. СЪОТВЕТСТВИЕТО НА ПСНЕ С ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЗАДЪРЖАНЕ НА ТЕЧНОСТ СЕ ОПРЕДЕЛЯ ПОСРЕДСТВОМ ВИЗУАЛНА ПРОВЕРКА.

Допълнение

ШАРНИРЕН ИЗПИТВАТЕЛЕН ПРЪСТ (СТЕПЕН НА ЗАЩИТА IPXXB)

Фигура

Шарнирен изпитвателен пръст

Материал: метал, освен ако е посочено друго.

Линейни размери в милиметри.

Допустимо отклонение за размерите, за които няма специално указана стойност на допустимото отклонение:

а) за ъгли: $0/-10^{\circ}$

б) за линейни размери:

i) до 25 mm: $0/-0,05$ mm

ii) над 25mm: $\pm 0,2$ mm

И двете шарнирни съединения трябва да позволяват движение в ъглов обхват от 90° в една и съща равнина и в една и съща посока с допустимо отклонение 0 до $+10^{\circ}$.

ISSN 1977-0618 (електронно издание)
ISSN 1830-3617 (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG